

Ελεύθερο Πνεύμα

ΡΕΥΝΑ - ΣΤΟΧΑΣΜΟΣ - ΤΕΧΝΗ - ΚΡΙΤΙΚΗ

Επιμέλεια-Διευθύντρια: Λάμπρος Μάλαμας-Χρόνος 22ος-Τεύχος

83

Θέματα:

- Ποιητικές Φωνές
- Τιμητικά πρωτοσέλιδα
- Μαρίκα Κοτοπούλη
η μεγάλη ιέρεια του θεάτρου
- Παγκόσμια ποίηση
- Ελληνική ποίηση
- Κριτική στην ιστορική εξέλιξη
- Αποκαλυπτικά ντοκουμέντα
για την τραγωδία της Ευρώπης
- Αντιπολεμική πεζογραφία
- Δοκιμιογραφία για τη φυσική νομοτέλεια
- Ρεαλιστική και παιδική διηγηματογραφία
- Οι Συγγραφείς και τα βιβλία
- Ένα συγκλονιστικό μήνυμα
από Έλληνα της Αλβανίας
- Θρησκευτικοί ανταγωνισμοί
και ο κλήρος στην Αυστραλία
- Μαχητική σχολιογραφία
- Θεατρική ζωή και κίνηση
- Φιλολογικά συμπόσια
- Με το σφυρί στα Καμώματα
- Πολιτικοκοινωνικά κεντρίσματα
- Με την πειθώ των αριθμών
- Μηνύματα στο «Ελ. Πνεύμα»
- Πνευματικά και καλλιτεχνικά γεγονότα

«Όταν διαβάσεις κείμενα του Λάμπρου Μάλαμα, καταγγελίες για τα στραβά και τ' άδικα ή θερμή υποστήριξη για τα σωστά και τα δίκια, είναι σαν ν' ακούς τη φωνή του Γάλλου (ιδρυτικού παράγοντα του Σοσιαλισμού) Ζαν Ζωρές, και ικανοποιείσαι μαθαίνοντας την αλήθεια για το χτύπημα του κακού... Ο Λ. Μάλαμας απομυθοποιεί και ξεσκεπάζει, ικανοποιεί κι ενθουσιάζει, με τις 50 αυτοτελείς δημιουργίες του: στην ποίηση, το διήγημα, το μυθιστόρημα, το θέατρο, ή την κοινωνιολογία, την ιστορία, τη φιλοσοφία, τη δημοσιογραφία...»

Άγγελος Δόξας

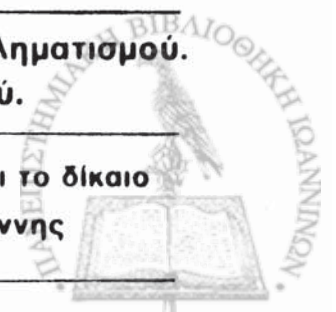
«Σ' όλο τον κόσμο ξαστεριά
σ' όλο τον κόσμο ήλιος»

Πρωτότυπη Επιθεώρηση αγωνιστικής Λογοτεχνίας και κριτικού προβληματισμού.
Μαχητικό όργανο διαφώτισης και πνευματικής καλλιέργειας του λαού.

Όσα σημειώνω, τα σημειώνω γιατί δεν υποφέρω να βλέπω το άδικο να πνίγει το δίκαιο

Μακρυγιάννης

Περιεχόμενα

	Σελίδα
Πικρές αλήθειες και ποιητικές φωνές	257
<u>Τιμητικά Πρωτοσέλιδα</u>	
Ιωάννης Ν. Νικολαΐδης: Λ. Μάλαμα	259
Θάνου Κωτσόπουλου:	
Μαρίκα Κοτοπούλη	263
<u>Παγκόσμια Ποίηση</u>	
Από Ρωσία: Α.Σ. Ποΐσκιν	267
Μετ. Δ. Πάνος-Σουλιώτης	
Από Αργεντινή Βιργ. Ρόδας	267
Από Ιταλία: Λουίτζι Σιμονέτι	267
Μετ. Λ. Μάλαμα:	
<u>Ελληνική Ποίηση</u>	
Μιχάλης Μοίρας: Νέα Υόρκη	268
Δημ. Α. Δημητριάδης Κοίτης ποίησης	268
Χριστόφορος Κυριακού:	
Το χειρότερο	268
Μίνα Πέτρου Βενετσιάνου: Δίση	268
Ανδρέας Τσώνης: Δεν τραγουδάμε	269
Ταξίαρχης Ζαγγανάς:	
Μνήμη Μ. Ανδρόνικου	269
Λάμπρος Μάλαμας: Πάσχα '92	269
Κούλα Κατσιγιαννη:	
Γράμμα στον αδερφό	270
Ελένη Κονιαρέλλη - Σιακή:	
Βιάστηκε η άνοιξη	270
Χρυσούλα Βαρβέρη - Βάρα	
Η νύχτα των ονείρων	270
Στάθης Πανταζίδης: Μάη μου!	271
Μαρία Γιακουμέλου: Το κηλίκιο	271
Γιώργος Τριανταφύλλου:	
Γλυκειά διέξοδος	271
<u>Πεζογραφία</u>	
Αρίστου Κ. Αποστολόπουλου:	
Προοπτικές και ντιρεκτίβες του Άλαν	
Ντάλες και του Τσώρτσιλ	272
Βασίλη Περσειόη:	
Ο Άνθρωπος παιδί της Φίσης	274
(Δοκιμιοκριτική μελέτη)	
Γιώργου Πακαστάμου:	
Το παιδί από το Λίντισε	
(Αντιπολεμικό αφήγημα)	276
Ερρίκου Βλάχμπεη:	
Η θύμηση μιας γιορτής	278
(Ρεαλιστικό διήγημα)	
Μίλτου Τσίρκα: Πρώτες μου αγάπες	280
(Παιδικό διήγημα)	280
<u>Οι Συγγραφείς και τα βιβλία</u>	
Κρίνονται από το Λ. Μάλαμα	282
οι: Χρήστος Ν. Κουλούρης, Βασίλης	
Ν. Τερτίπης, Λάζαρος Κλεινός,	
Γιάννης Πλαχούρης, Ευμορφία Βαγιάκη	
- Μπουντουράκη.	
Από τον Ανδρέα Ελ. Ταταρίδη	285
Ο Ιάσων Εισαγγέλου	
Από τον Αγιλ. Χασιώτη Ο Γ Καριβίδας	285
Με το σφυρί στα καμώματα	
(Σχόλια του Άλκη Φωτεινού)	286

Πολιτικοκοινωνικά Κεντρίσματα

(Σχόλια του Στέλιου Κεντη)	293
<u>Με την κείθω των Αριθμών</u>	308
<u>Μηνύματα στο «Ελ. Πνεύμα»</u>	311
<u>Πνευματικά και καλλιτεχνικά γεγονότα</u>	317

Λάμπρος Μάλαμας

Περηνγητική Λογοτεχνία

Περυντος και γραφοντος

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ

Ελλαδα-Κύπρος

Ιταλία	Γαλλία
Ελβετία	Ισπανία
Βελγιο	Πορτογαλία
Ολλανδία	Βρετανία

ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΠΝΕΥΜΑ

«ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΠΝΕΥΜΑ»

Ιδιοκτήτης - υπεύθυνος - εκδότης

Λάμπρος Μάλαμας

Υπεύθυνη σύμφωνα με το νόμο:

Αντζαρτησίας 188 - Γιάννινα

Ταχ. Τομεας 454.44

Τηλέφωνο: 0651.22030

Τιμή τεύχους δρχ. 700
Χρονιάτικη συνδρομή 3.000
Ιδρύματα - Δήμοι 10.000
Φιλική κατά προαίρεση
Εξωτερικού δολάρια 30

Υψηλή-αλληλογραφία-επιταγές στον ίδιο.
Φιλοξενούνται μόνο αδημοσίευτες συνεργασίες. Αιτιολογία δεν επιστρέφονται.

Ελεύθερο Πνεύμα

Έρευνα — Στοχασμός — Τέχνη — Κριτική
Ίδρυτής — Διευθυντής: Λάμπρος Μάλαμας

Β' Εκδοτική
Περίοδος
Χρόνος 22^{ος}
Τόμος 10^{ος}
Τεύχος 83
Άνοιξη 1992

Επίκαιρες Νότες

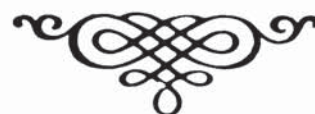

Πικρές αλήθειες και ποιητικές φωνές

Του Λάμπρου Μάλαμα

«Γέτοια τα λόγια σου, ποιητή, μιλούν μες στην ψυχή μου.
Κι όπως ακούω στα βάθη της την άξια σου εντολή,
διπλή αναβρύζει σήμερα σ' εσένα η προσευχή μου:
Όταν θα φέξει ολάκερη της γης η ανατολή».

Σικελιανός

Η πολύμορφη κρίση, θόλωσε πολύ τα πνεύματα και την ατμόσφαιρα στην πολύπαθη χώρα.

Η βαριοπλόκαμη αυλαία της αντιφατικής πολιτικής του παράλογου θεάτρου, θαρρείς κι αιχμαλωτίστηκε ανοιχτή.

Ξένοι και ντόπιοι βρυκόλακες, μαγγανίζουν τα φουσερά του Αίολου, από τα καταχθόνια, σε ακατασίγαστα μίση και πάθη. Και με ποσειδώνειες τρίαινες κεντρίζουν τους κακούς ανέμους κι ανάβουν τρικυμίες.

Άπληστοι χρυσοκάνθαροι και Ισκαριώτες, τινάζουν στον αέρα εθνικές, κοινωνικές, οικογενειακές και φυλετικές ενότητες.

Ας έχουν το καταγέλασμα και την καταλαλιά της οικουμένης.

Γιατί, δε θέλουν τον ήλιο να φωτίζει από καθάριον ουρανό, γη και κοινωνία σεβασμού κι αξιοπρέπειας.

Καρδιές κατραμιαίες διαβρώνουν και ντροπιάζουν την εθνική ψυχή της Ρωμοσύνης.

Σκόροι και σάρακες κατατρώνε τις αναβλαστώρες ρίζες του αναιώνιου δέντρου της λαϊκής αγάπης.

Φυράματα που εξυφαίνουν διχασμούς και συκοφαντίες.

Οι παραβιασμοί της ηθικής νομιμότητας και η φαρισαϊκή δυναστική ταχτική, αποθεώνονται(!)

Το πολιτικάντικο τρίπτυχο: Κολακεία - προσποίηση - απάτη, διαιωνίζεται.

Σε μας, περισσεύει η σύγχυση κ' η άγνοια, η αμφισβήτηση κ' η άρνηση των αξιών, η μασκοφορία, η ληστεία, ο χασισοθάνατος, η ανησυχία κ' η αβεβαιότητα για το εθνικό μας μέλλον.

Τα πονεμένα αδέρφια της Κύπρου, μάταια περιμένουν 18 χρόνια τους πρόσφυγες, τα σπίτια και τη γη τους!

Τα βασανιστήρια στην Ινδία και στη Ν. Αφρική, ξεπέρασαν και τις πιο απάνθρωπες μέθοδες καννιβαλισμού και βαρβαρότητας του Μεσαίωνα.

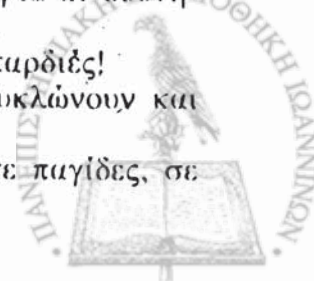
Στην Αρμενία, Αζερία, Μολδαβία, Γεωργία, Τουρκία, Ηνωμένες Πολιτείες και Γιουγκοσλαβία, περίσσεψε η βία και το αίμα, ο σπαραγμός, το κλάμα, τα ξεκληρίσματα, απ' τους εμφύλιους, οι πείνες κ' οι ορφάνιες!

Τα δολερά νυχοπέσματα της οικονομικής δουλείας, απλώνουν πιο βαριά κι σδυνηρό, και μπήγονται βαθύτερα και συνθλίβουν τους αδύναμους λαούς.

Τα τρομερά χαβλιόδοντα των δεινόσαυρων κομματιάζουν μυριάδες καρδιές!

Τα περίπλοκα γρανάζια της κάθε σατανικής μηχανοραφίας, βραχυκυκλώνουν και καταπνίγουν τις ανάσες των φτωχών λαών!

Ο πολύς ο κόσμος, παραδέρνει σε αγώνες κι αγωνίες, αιχμάλωτος σε παγίδες, σε ζοφερά λαγούμια και χάη κι αδιέξοδα.

Η θεωρία του ακόρεστου ατομικισμού, του υπερκέρδους, του έξαλλου ανταγωνιστικού «φιλελευθερισμού» αν και «ρετρό», σερβίρεται της μόδας, συγκροτεί, χωρίζει και σκοτώνει τους ανθρώπους!

Ποιός θα δροσολογήσει τις διψασμένες γι' αδερφοσύνη και καλοσύνη ψυχές; Παρασκευιακές ίντριγκες αγκαθοπλέκουν σκειωρίες...

Όλ' η Ευρώπη κ' η Μέση Ανατολή, Ασία, Αμερική και Αφρική, με ανοιχτές πληγές, που χαίνουν στη δίνη των πόνων και παθών!

Η χώρα μας, έγινε όσο ποτέ ξέφραγο αμπέλι, γεμάτο κολλητισίδες κι αγκάθια κι αγριάδες...

Σιγά σιγά, επιβάλουν όλο και πιο πολλές αλλοτριώσεις στους ανθρώπους, και μάλιστα καταλυτικές ολότελα, που να μην υπάρχει ιδεολόγημα, ν' αντιτίθεται στα μεγίστανικά τους νιτερέσια.

Αλλοτριώσεις γενικές από τ' αγαθά του ελληνικού πολιτισμού μας.

Ως το 2.000, μαινεται η λαίλαπα σ' αυτόν τον τόπο, και θα μας μεταβάλει σε μια πλήρη κομπουζιακή κοινωνική βαβυλωνία: και με χαμένη την ταυτότητά μας.

Πολίτες κάθε καλής πίστης και θέλησης, αντισταθείτε, όπως μπορείτε. Να κρατήσουμε τις πατρογονικές μας αρετές και τα γνωρίσματά μας.

Άνθρωποι της παιδείας κι όλων των τεχνών, διανοούμενοι επιστήμονες, εργάτες, αγρότες, όλ' οι γραμματιζούμενοι, αντισταθείτε.

Πνευματικοί αγωνιστές, όσοι απομείνατε τίμιοι πατριώτες κι ασυμβίβαστοι με το ψέμα και με τ' άδικο, αντισταθείτε.

Λαέ της ηθικής και της εθνικής συνείδησης, του χρέους, της ευθύνης, σκαπανείς του λόγου και της τέχνης, αντισταθείτε περήφανα, σαν Έλληνες, σαν κηδεμόνες των παιδιών μας, σαν άνθρωποι, με τα λάβαρα της ενότητας και της αδερφοσύνης υψωμένα.

Αντισταθείτε. Αγραπνάτε. Γρηγορείτε!

Για να σώσουμε ό,τι μπορούμε από την πανούκλα την πολυπρόσωπη και μασκοφόρα βία, και ισοπεδωτική μανία των ισχυρών, δερβεναγάδων και πειρατών του σύμπαντος.

Α. Μάλαμας

Απρ. '92

Κριτική των ιδεών

«Ο Μαρξ κυραμένει ένας από τους πιο διορατικούς φιλόσοφους που πέρασαν... Στην Αμερική, το 15% του πληθυσμού είναι κάτω από τη γραμμή της πείνας, χωρίς σπίτι, χωρίς δουλειά. Η Αμερική βρίσκεται σε πολύ άσχημη οικονομική κατάσταση. Μπορεί μέχρι σήμερα να μας φτάνουν από την Αμερική πληροφορίες για τα καλά, αλλά τα κακά πληθαίνουν και το παραμύθι δίνει σιγά σιγά τη θέση του σε μια οδυνηρή πραγματικότητα».

Ανδρέας Γ. Παπανδρέου
τ. πρωθυπουργός «Βήμα» 15.3.92

Οι λαοί άγονται και φέρονται, από τα αυστηρώς ελεγχόμενα και κατευθυνόμενα αποπροσανατολιστικά μέσα ενημέρωσης. Είτε αυτά λέγονται τηλεόραση, ραδιόφωνο, τύπος ή θέατρο, σχολείο, εκκλησία, καφενές κ.λπ.

Ένα ταξικό καθεστώς με τον τρομαχτικό μηχανισμό του βία, απάτη κι αποβλάκωση— κρατεί αιώνες αιώνων εκα-

τομμύρια και δισεκατομμύρια μάζες στη δική του τροχιά. Πειθαρχία και αναρχία, υπομονή και φρούδα ελπίδα. Ατομικός αγώνας γι' ατομική ανάδειξη, υπεροχή και εκβολή στο διπλανό σου, μ' όλα τα μέσα, τα ηθικά αν γίνεται, τα ανήθικα αν χρειαστεί. Όρια δεν υπάρχουν. Μέσα στο ταξικό (το αστικό καθεστώς) οι άνθρωποι χαλάνε. Το σύστημα καλλιεργεί τον πνευματικό αποπροσανατολισμό, τον υμοραλισμό, τη διπροσωπία, το φθόνο, τον ανταγωνισμό, την εκμετάλλευση, το ψέμα, την αλαζονεία, τον ατομικισμό, την εκδικητικότητα και άλλες πολλές έξεις και ροπές. Με δυο λόγια, όλες εκείνες τις αστικές προλήψεις και συνήθειες που αιχμαλωτίζουν το άτομο, το υποβαθμίζουν, το αποδυναμώνουν, το καθιστούν ανίκανο ν' αντιδράσει και να δράσει ανθρώπινα. Έτσι, οι πάρα πολύ λίγοι, κυβερνούν τους πάρα πολύ πολλούς.

Αρίστος Κ. Αποστολόπουλος

Τιμητικά πρωτοσέλιδα

Ιωάννης Ν. Νικολαΐδης

Μια ιδιότυπη λογοτεχνική φυσιογνωμία, από τις πιο σημαντικές στη νεώτερη χορεία των ζωντανών, της ηπειρωτικής γραμματολογίας.

Κριτικοαισθητική ανάλυση

Του Λάμπρου Μάλαμα

Πριν από χρόνια, το «Ελεύθερο Πνεύμα» αξιολόγησε και πρόβαλλε το κατά δύναμη, με τιμητικά πρωτοσέλιδα, μια σειρά από σεβαστούς κι αλησμόνητους Ηπειρώτες λογοτέχνες, που τίμησαν με τις μορφικές τους παρουσίες, με τις αγωνιστικές τους διαθέσεις και με τις γνήσιες προσφορές του λόγου και της τέχνης, το λαό, την πατρίδα, και τον πνευματικό πολιτισμό. Όπως π.χ. τους εξής: Γιάννη Βηλαρά, Αθ. Ψαλίδα, Γ. Ζαλοκώστα, Αριστ. Βαλαωρίτη, Μαξ. Γραικό, Μάνθο Ιωάννου, Αλ. Πάλλη, Λορ. Μαβίλη, Αγγ. Πάλλη, Αλ. Γκάγκα, Γιωσέφ Ελιγιά, Γ. Κοτζίουλα, Σπ. Μουσελίμη, Αρσ. Γερωντικό, Σωτ. Ζούμπο, Κ. Π. Λαζαρίδη, Τάκη Σιωμόπουλο κ.ά.

* *

Ανάμεσα στους σοβαρούς και έγκυρους συγγραφείς του τόπου μας, είναι και ο Ι. Ν. Νικολαΐδης, που δίκαια διεκδικεί τη θέση που του ανήκει στον Ηπειρωτικό μας Παρυσό.

Αφετηρία του στα γράμματα η γενιά του 1940. Στη συνέχεια, εργάστηκε γενικότερα και συντέλεσε ανάλογα με τις δυνατότητές του, και με τις αντίξοες συνθήκες, στη διαμόρφωση και προαγωγή του λόγου, της τέχνης, και της παιδείας στον τόπο μας.

Είναι διηγηματογράφος, ιστοριοδίφης, χρονοκογράφος, ερευνητής, κριτικός, μελετητής, δοκιμογράφος και δημοσιογράφος.

Γεννήθηκε στη Βίτσα - Ζαγορίου το 1917. Πάτρια χώματα που εξέθρεψαν κι αντράνεψαν με τις ιδιόμορφες λαϊκές πολιτιστικές καταβολές, επιφανείς λόγιους, όπως ήταν ο θεός του Δ. Σάρρος, ο Ι. Λαμπρίδης κ.ά.

Σπούδασε δάσκαλος και υπηρέτησε στην Αν. Μακεδονία και στην Ήπειρο. Διακρίθηκε ανάμεσα στους πιο καταρτισμένους και ταλαντούχους δασκάλους και για μια 15ετία δίδαξε στα πρότυπα δημ. σχολεία της Ζ. Π. Ακαδημίας της πόλης μας, κι έφτασε αργότερα ως το βαθμό του γεν. επιθεωρητή.

Στον πόλεμο του 1940 στρατεύτηκε και υπηρέτησε σε μονάδα της 8ης μεραρχίας ως βοηθητικός. Για ν' απαθανάτισει τη νικηφόρα εκείνη εποποιία στρατού και λαού μας, με αδέκαστη κρίση, με το θαυμάσιο αφηγηματικό

και ψυχογραφικό του ταπεραμέντο, στο έργο του «Μνήμες του '40», από το πλαίσιο και το πρίσμα της βιοματικής του πορείας.

Η πρώτη εμφάνισή του στη λογοτεχνία ήταν με ποιήματα στο περιοδικό «Νεοελληνικά Γράμματα» και μια ποιητική του συλλογή με τίτλο «Ρυθμοί ψυχής» σε παραδοσιακή μορφή. Από τα σπουδαστικά του χρόνια, άρχισε ν' ασχολείται με ιστορικολογογραφικές επιδόσεις.

Μετά την κατάρρευση του Αλβανικού Μετώπου και την ίδρυση του ΕΑΜ, πέρασε στην Εθνική Αντίσταση και πρόσφερε διαφωτιστικές και δημοσιογραφικές υπηρεσίες στην πολιτική οργάνωση, ιδιαίτερα και ως συντάκτης στην εφημερίδα «Φωνή της Ηπείρου»...

Ο Ι.Ν.Ν. μετά την απελευθέρωση και κατά την ανώμαλη κατάσταση του εμφύλιου, εργάστηκε ως δημοσιογράφος στον Τύπο των Γιαννίνων. Συνέλαβε τότε, πρώτος και την ιδέα της έκδοσης του περιοδικού «Ηπειρ. Εστία», που ήταν και στην επιτροπή της ύλης του για μια εικοσαετία. Έπειτα έγινε ιδρυτικό μέλος της Ε.Η.Μ. και για πολλά χρόνια γεν. γραμματέας της, καθώς και γραμματέας στη Φιλαρμονική, στο Ωδείο, και στο Ίδρ. Μελ. Ιον. και Αδρ. Χώρου. Εμπνευστής και συνδημιουργός του «Ηπ. Ημερολογίου».

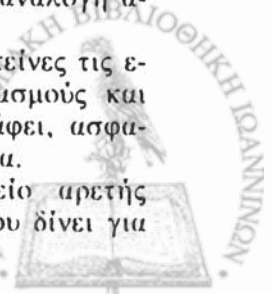
Από τα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια, ξεχώρισε σαν λόγιος, με αδρό αισθητήριο στα πράγματα, φρόνηση, σοβαρότητα, μέτρο και μαστοριά στην τέχνη του λόγου. Αυτό διαφαίνεται εύγλωττα από τις γλαφυρές κι όμορφες απλές και συνθετικές, μυθολογικές και ιστορικές διηγήσεις του.

Από τις βιοματικές σελίδες του, μετά την αποστρατεία του '41, πάλεψε για το ψωμί και την επιβίωση της πατρικής του οικογένειας, το πολύτιμο καλαμπόκι που έσωζε κόσμο και κοσμάκη από την πείνα. Αφηγείται το πώς κατάφερε να μείνει δάσκαλος στο χωριό του. (Στο μεταξύ είχε παντρευτεί και είχε αποκτήσει και την κόρη του Ελευθερία, που σήμερα είναι καθηγήτρια της ιστορίας στη Φιλοσοφική Σχολή των Γιαννίνων). Αλλά, δείχνει σ' εκείνες τις σελίδες και την ευφυΐα και ευψυχία του λαού... και πώς αντιμετώπιζε τη συμπεριφορά των Ιταλών κατακτητών, μέχρι τις οργανώσεις της Αντίστασης του ΕΑΜ - ΕΛΑΣ και του ΕΔΕΣ...

Ο Ι.Ν. παραθέτει και κρίνει τα διαδραματιζόμενα, από βάσιμη οπτική γωνία, τ' αποθέματα των αναμνήσεών του και με ανάλογη αντικειμενική θεώρηση.

Ιδιαίτερα τονίζει με συμπόνια, εκείνες τις εξάρσεις, τις αντιθέσεις, τους διχασμούς και τις συγκρούσεις. Αυτά τα περιγράφει, ασφαλώς νηφάλια, μετά από 45 χρόνια.

Το χαρακτηριστικότερο στοιχείο αρετής και ανθρωπιάς, είναι το μήνυμα που δίνει για εθνική ενότητα κι αδερφοσύνη.

Στην εργασία του αυτή από τις «μνήμες της κατοχής και της αντίστασης», έχει ψυχολογικές αναλύσεις, συναρπαστικές και πειστικές.

Όμως, θεωρούμε αναγκαίο, να συμπληρώσουμε από παράλειψη στοιχείων, μερικές αλήθειες, για χάρη μιας ιστορικής πληρότητας και για να βγάλει ο αναγνώστης σφαιρικά και δίκαια τα συμπεράσματά του.

Σχετικά με την εξιστόρηση του Ι.Ν. προσθέτουμε εδώ, αυτά που δεν αναφέρονται στο βιβλίο του αυτό, επειδή ίσως δεν επεκτείνεται σε βασικά ιστορικά για την Εθνική Αντίσταση.

1) Από το ενωτικό και νικηφόρο εγχείρημα του Γοργοπόταμου (25-11-42) όπου η αναλογία των ανταρτικών δυνάμεων ήταν, 160 άντρες του Άρη και 60 του Ζέρβα. Μα η αγγλική προκαγάνδα Τύκος και Μπι - Μπι - Σι, ειθίς από την επομένη, ανακοίνωναν κι εξυμνοούσαν μόνο τον Ν. Ζέρβα και τον ΕΔΕΣ.

2) Οι Άγγλοι, από την έναρξη του αντιστασιακού αγώνα των Ελλήνων κατά της τριπλής κατοχής, είχαν θέσει το διασπαστικό τους πρόγραμμα, να διχάσουν το λαό και τις πατριωτικές οργανώσεις του, γιατί, αυτό τους συνέφερε με το «διαίρει και βασίλειε» και για τ' ακώτερα συμφέροντά τους.

3) Ότι, το ΕΑΜ τότε, ισοδυναμούσε με το 75% το λιγότερο ποσοστό επιρροής σ' όλη τη χώρα, και ο ΕΛΑΣ είχε 97 χιλιάδες μόνιμο αντάρτικο στρατό και 30 χιλιάδες εφεδρικό υπό τα όπλα. Και από τις εκατοντάδες μάχες που έδωσε, είχε 10.000 νεκρούς και 50.000 τραυματίες. Ενώ, όλη η δύναμη του ΕΔΕΣ, ήταν μόνο 12 χιλιάδες ένοπλα οργανωμένα τμήματα και νεκρούς είχε μόνο 1187, και ανάλογους τραυματίες.

4) Το καταστατικό του ΕΔΕΣ που είχε κάνει στο Παρίσι ο Πλαστήρας με τους Πυρομάγλου και Σλήμαν, ήταν σχεδόν παρόμοιο με του ΕΑΜ, σχετικά με το σκοπό του μεταλελιθερωτικού καθεστώτος στην Ελλάδα. Μιλούσαν και καθόριζαν και τα δυο, «αβασίλει-τη σοσιαλιστική δημοκρατία».

5) Όσον αφορά το στρατόπεδο αιχμαλώτων και ομήρων Εαμιτών, που δεν το αναφέρει ο Ι.Ν. υπήρχε και μάλιστα σκληρό και βασανιστικά στο Ρωμανό και στη Λίπκα (χωριά της Λάκκας Σουλίου). Εκεί μεταφέρονταν αντιφρονούντες και από τους διχασμούς και τα πάθη για εκδίκηση, αρκετοί κακοποιούνταν και πέθαναν.

Όσο για τον «Πεντάλοφο» που γράφει ο Ι.Ν. εκεί πράγματι, κρατήθηκαν το φθινόπωρο του '43 με τη διάσπαση του Κοινού Στρατηγείου με καλή περιποίηση και άψογη μεταχείριση, ομάδες μόνιμων αξιών και μερικοί κομματάρχες και βασιλόφρονες μεταξικοί, μόνο όμως το Νοέμβρη και Δεκέμβρη του '43. Άλλωστε, σε 40 μέρες μετά, έγινε η Συμ-

Ιωάννης Ν. Νικολαΐδης

φωνία της Πλάκας, και διαλύθηκαν τα στρατόπεδα.

Αργότερα ο Ι.Ν. κατάγινε αποδοτικά με ιστορικά και λαογραφικά του τόπου και με το Ζαγόρι πάντα στην καρδιά του.

Εξαιρετικό βάρος αξίας έχουν πολλές εργασίες του, με κριτικές, δοκίμια, άρθρα και σχόλια στην πρώτη δεκαετία της «Ηκειρ Εστίας» του Μ. Μάνου (1950-1960).

Συνεργασίες του απορόφησαν κι άλλα περιοδικά κι εφημερίδες στην πρωτεύουσα και στην επαρχία.

Σε όλη τη δημιουργική βιοπορία του, απόδειξε την προικισμένη και ζηλευτή, αφηγηματική, κριτική, ψυχογραφική και στοχαστική του ικανότητα.

Τον διακρίνει πάντα η κειθυρχημένη γλωσσολογική γραφή, με την αίσθηση του μέτρου. Ντύνει και διανθίζει με στέρεη υφολογική αλληλουχία μια εσωτερική ποίηση στον πεζό του λόγο με λυρικές και φυσιολατρικές συχνότητες.

Η έμφυτη καλλιλογική του διάθεση, είναι ταυτόσημη με την αρχιτεκτονική μαεστρία του λόγου του. Γίνεται ένας συναισθηματικός και ευαθής δέκτης και παρατηρητής, στα τραγικά γεγονότα του καιρού μας.

Τα διηγήματά του, που έχει και τη συλλογή του «Αναδρομή» έχουν όλα δυνατό ρεαλισμό και πολλά χαρίσματα. Ρέκτης ο Ν. και ανατόμος στην ψυχολογία. Με ιδιόμορφη περιγραφική δυνατότητα, με παρεμβολές των στοιχείων της πίσσης, σε ανάλογες στιγμές και διακλιμάσεις.

Ξέρει κι ανακοιφίζει τις πληχτικές κι εναντιώνες ψυχοκαθητικές καταστάσεις και μεταπτώσεις.

Στο ανθρώπινο δραστικό τοπίο, παρεμβάλλει άνετα και τερπνά, όπου χρειάζεται με το γοητευτικό του λόγο και το φυσικό τοπίο.

Για παράδειγμα, σε μια σειρά διηγήματα που δημοσίευσε στη «Ν. Εστία» όπως:

1) «Στην κόψη του ξυραφιού», αφηγείται με ψυχολογικά φόντα, τον παραδύρμό και την αγωνία, τη λαχτάρα και την οδύνη, ηρώων της Εθνικής Αντίστασης, τον καιρό που τους γκρεμίζουν τα όνειρα και τα οράματα της προσδοκίας ενός καλύτερου κόσμου και ταλανίζονται θλιμμένοι στη δίνη των χαμένων ελπίδων.

2) Στο διήγημα «Η δημοπρασία» δίνει με έμφαση, ρεαλισμό, συμπάθεια και οίχτο, και μ' εντατικό ανθρωπιστικό παλμό, την υλική και ηθική υπόσταση των θυμάτων της ένδειας και της αδύναμης κοινωνικής τάξης, που την εμπαιξουν οι θύτες, εκμεταλλευτικών τραπεζικών κυκλωμάτων, και τους αφαιρούν το δικαίωμα, μιας ανθρώπινης στεγαστικής επιβίωσης.

3) Το αφηγημά του, «Οι Συνταξιούχοι», είναι ένα μικρό αριστούργημα, με πλατιές κοινωνικές διαστάσεις στα βάθη και στα βάσανα της γεροντικής ηλικίας.

Από τις βιοματικές ζωντανές και παραστατικές νότες, δεν αποπνέει μόνο η φιλοσοφική παρηγοριά και το τονωτικό ηθικό αραξοβόλι, των δυο φορές παιδιάστικων τ' ανθρώπου αδυναμιών, παρά, εκπηγάζει και μια λεπτή κι ευγενική χιουμοριστική απήχηση, από τις σκιαγραφίες και τα καμώματα των τύπων της απομαχίας.

Ο Ι. Νικολαΐδης στην πεζογραφία του, απεικονίζει και κόσμο της προσφυγιάς με κλοισμένη πίστη, βάσανα κι ορφάνιες.

Γενικά, αντικαθρεφτίζει την οδύνη τις περιπέτειες, και τις εξομολογήσεις από τους χώρους και τον κόσμο των αναμνήσεων, δυναμώνοντας την ελπίδα, στην ανθρώπινη μοίρα, πάνω στο παρόν και στο μέλλον.

Σε μια νουβέλα του, η υποψία, η μόνωση, οι έμμονες ιδέες, οι παραισθήσεις κυριεύουν τον ήρωα Άνθιμο και η ανήσυχη κι εναγώνια εσωτερική του διαπάλη.

Διχασμοί και πάθη· διδάγματα έμμεσης λύτρωσης από τον επιχώριο φθόνο. Αναπηρίες κι ανώμαλοι πλατωνικοί κι ενδόμυχοι έρωτες. Μια άβυσσος ανθρώπινης ψυχής, που σκοτώνει την απάρεσκη γι' αυτή συμβία.

Ένα άλλο διήγημά του «Ο Βαμπούλης» είναι γεμάτο στοργή και καλοσύνη, ευγενική συμπάρσταση, λεπτή ευαισθησία, ηθοπλαστικό, με διαπαιδαγώγηση στη λεύτερη και φυσική ζωή.

Τα διηγήματά του, εκτός από τα βιοματικά στοιχεία, περιέχουν, πλασμένα με γερή φαντασία, και μικρούς μύθους, που ξετυλίγονται γύρω από τη ζωή των ηρώων του.

Η χαρακτηριστικότερη τάση και επίδοσή του, είναι: η διεισδυτική και ανατομική διάθεση της ψυχολογικής του δυνατότητας, με τις περιγραφικές και λυρικές του διαστάσεις.

Μερικά, από τη στρατιωτική ζωή κι άλλα από την κοινωνική, με στόχους και αρετές:

την ευγένεια, τη λευτεριά και την αγάπη.

* *

Ο Ι.Ν.Ν. απόδειξε πως είναι και σπουδαίος δοκιμογράφος.

Στα δοκίμια του: «Η Εποχή μας», «Η Νεοελληνική παράδοση και το ελεύθερο ελληνικό κράτος», «Ζαγόρι» και άλλα, καταγράφει πίκρες και καημούς και τραγωδικές καταστάσεις, από τους πολεμικούς και τους πυρηνικούς κινδύνους, και τα ολοκαυτώματα της ανθρωπότητας, δίνοντας και τα μηνύματα του ανθρωπισμού και της ειρήνης.

Με στοχαστική διάθεση και κριτική οξύδερκεια, διεισδύει στα πράγματα και τ' αναλύει με πλατιάν αντίληψη και συναίσθηση ευθύνης.

Τα δοκίμιά του, σαν πολιτικά και κοινωνιολογικά, περιέχουν το γνώρισμα της καιρίας επισήμανσης των κακώς κειμένων και της ανησυχίας για το Αύριο.

Ο συγγρ. στιγματίζει σ' αυτά, την εξαλλοσύνη και την αλλοτρίωση των νέων γενεών, το ξεστράτισμά τους, από τα γηγενή παραδοσιακά και του λαϊκού πολιτισμού μας ιδεώδη· καθώς, και τη λεηλασία του ταμείου παρακαταθήκης, των ηθικών και εθνικών μας υποστάσεων.

Τον Ι.Ν. τον διακρίνει η εμπειρική και ήρεμη, φιλοσοφημένη ενατένιση των πραγμάτων. Άσχετα, αν σε ανάλογες καμπές του βίου, ορισμένες επιρροές κι επιδράσεις, τον οδηγούν σε μια πεσσιμιστική θεώρηση και στάση ζωής, ιδιοσυγκρασιακά ίσως δικαιολογημένη.

Αυτές οι τάσεις, προκαλούνται κι από τ' απραγματοποίητα και ξεφτισμένα όνειρα της «Τρικυμίας» του Σαϊξπηρ, από τις διαψευσμένες φιλοδοξίες, τη ματαιότητα των προσπαθειών και την απογοήτευση με τις γενικές εκπτώσεις των αξιών και την ιδέα του θανάτου.

Ο Ι.Ν. εντόπιζε κι επισήμανε κι από 25 χρόνια πριν, σε άρθρα και δοκίμιά του, την κρίση της λογικής, που σήμερα έφτασε σε απaráδεχτα παρανοϊκές καταστάσεις και αδιέξοδα στον ταλαίπωρο πλανήτη μας.

Είναι άλλωστε καταφανείς οι πληγωμένες ευαισθησίες και απογοητεύσεις, καθώς ο κόσμος χάνει τη λογική και την ψυχή του, από έλλειψη γενικής ουσιαστικής και ουμανιστικής παιδείας. Και επιβεβαιώθηκαν προβλεπτικά θέσεις και απόψεις του.

Αυτή η καταθλιπτική ψυχολογία, σέρνεται σήμερα παντού, ακόμα και με τη σιωπηλή δραματική ανοχή, από πρόσωπα λογιόσυνης και διανόησης που στέκουν απαθείς θεατές, βλέποντας τη ροπή, τη μετατροπή και την εκτροπή των κοινωνικών ομάδων, σε τυφλά καταναλωτικά οργανέτα των σούπερ-μάρκετ, των γιωταχί και των τιμεντοκουτιών τους, με αδιάκοπες και αυτοκατάδικες παρανομίες, απέναντι στη μάνα μας φύση.

Όλα αυτά τα σύνδρομα της «σύγχρονης» ζωής, και με την ακαταλόγιστη τεχνολογική

και γενοκτονική πρόοδο, απελπίζουν κι ανησυχούν κάθε ευαίσθητο και καλλιέργημένο άνθρωπο.

Οι δοκιμιογραφικές εργασίες του Ι.Ν. δεν σηματοδοτούν μόνο μηνύματα ηθικής συνέπειας και ανθρωπιστικής συνειδήσης, αλλά κρούουν τον κώδωνα μιας επικείμενης αυτοκαταστροφής του άπληστου, παράφορου και αλλοκρόσαλλου ανθρώπου και του περιβάλλοντός του. Είναι ταυτόχρονα και έμμεσες κριτικές διαμαρτυρίες γιατί ο Ι.Ν. πίστευε πως η τέχνη του λόγου, είναι η αισθησιακή κριτική ανάλυση της κοινωνίας όπως γίστετε και ο Τσερντισέφσκι και όχι μόνο αυτή, παρά και το μαστίγωμα της υποκριτικής, και απληλούς πολιτικής κακοδαιμονίας. Γιατί, σμφίρονται πολλοί λαοί της ισηλίου, από ανίκανους ανεπαρκείς, προδοτικούς κι αλέθριους κατά καιρούς ηγέτες.

• •

Το δασκαλικό στον Ι.Ν. ίσως του σφαιροίσε σε κολλές περιόδους, το χρόνο, στα περιστατικά και περιστοσιακά του ερεθίσματα, για πιο γονιμότερη λογοτεχνική εφορία. Δούλεψε όμως και εξέδωσε και ιστορικές, μονογραφίες, όπως, «... περί της εν Ηπειρώ γένεσης Βεζήτης», «Ο Χριστοφωσίας ως διηγηματογράφος» (Μελέτη) κ.λπ.

Έχει βέβαια και ανέκδοτες εργασίες.

Πρόσφατα κυκλοφόρησε ένα ιστορικοκοινωνικό και διδαχτικό έργο, με τίτλο «Το Γιάννινα του Μεσοκαινού τέρου, Α', Πρωτολειψερστική Περίοδος, - 1914», σε σχήμα 17x24 και σελ. 257.

Από αυτό, παρελαύνουν όλα σχεδόν τα σημαντικά γεγονότα της σκιάβας και μίλων, ζωής της ορφάνιας, της αποδημίας, και των επεγνωσμένων αγώνων για την απελευθέρωση της ενιαίας Ηπειρώ. Το χωρίζεται σε 4 κεφάλαια με δικό του πρόλογο. Περιγράφει με ιδιαίτερη συναισθηματική φόρτιση και μ' έναν καθαρό κι ευχάριστο λόγο, τα συμβάντα εκείνων των χρόνων.

Με την επιρροή του από την τοκολατρία της γενετήρας, του το Ζαχάρη, δίνει στην τοπική γιαννιώτικη πατριωτική, αγωνιστική και κοινωνική ζωή και κίνηση, την ανάλογη συμμετοχή, στις ακολυρωτικές και κολλιστικές, εξελίξεις. Και η κρωτοπία του, έγκειται στο ότι, κινεί εκείσώδια, κρώσικα, ήθη και έθιμα με βασικό πυρήνα μια οικογένεια μ' ανηκόλητη θέση στον κόσμο των εμπόρων της πόλης, του Πέτρου Κωστίδη που τον ισοθετεί ο άκληρος, θεός του και διαδέχεται όλη την περιουσία του. Ο Πέτρος αρραβωνιάζεται τη γιαννιωτοκοίλα κόρη του Α. Παρόση και τον έρωτά του εκείνον, τον σκοτώνει ο γέρος πριν το γάμο τους. Έπειτα θα παντρευτεί μιαν όμορφη γαγοριστοκοίλα.

Έτσι, μ' αυτές τις σφορές και τις συγκυρίες, ο συγγραφέας, μας δίνει ανάγλυφη την

ηθογραφική ψυχολογία της εποχής, από τ' όνειρο και τους αγώνες μιας ελεύθερης Ηπειρώ, ως τον εκθροισμό του Άγγλου κρωτοπικού Ντισοβέλι στον Κοιμουνόοιρο το 1878 στη Διόσκωνη του Βερολίνου. βασικό αίτιο και αποτέλεσμα κός έφινε η μισή Ηπειρο-θεσσαλία 35 χρόνια περισσότερο στον τούρτικο ζυγό.

Είναι ένα έργο κολλιστημένο με θερμοστή συνθετική δομή, που εξισφίνει με έκλετο φως, με κολλιστημένη διάταξη και παράθεση κρωτογινωστικών κρωσίων και κρωγιάντων, σε πατριωτικούς ρόλους, που σημάδων την εξελιχτική ζωή της θρωικής πόλης. Έργο, λιμπερός καθρόφτης, εκκίνων των κειρών, που αντανάκλα το δυναμισμό της αγωνιστικής ψυχής του γιαννιώτη, του γαγοριστού, του Ηπειρώτη και την παρειακή αποσίανση και κατάρρευση της οθωμανικής δουλείας ως το 1914.

Μέσω από τις σελίδες του, ζεφάβει ένας αγνισμός από μορφές ζωής και δράσης.

Ο περιγραφικός κωβός του, έχει τόσο ελπίστω στοιχεία, που γίνεται διαχρονικός και ανεξίτηλος γιατί ζεναζωντανεύει ανέκλετα κρωσμένα αισθήματα, ρομαντικές διαθέσεις, κρωτοφώδες, ανηρωτικές και αντιθέσεις.

• •

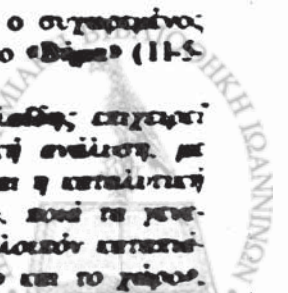
Θεωρώ, ευστηρό, και μετρημένο, στο γέρας της ζωής του, κρωση διάσθη και λιγομύλητη, που θωρεί κινεί, ότι αννοφίεται στη μορφή του, ολέκρη η κρωμιστική φιλοσοφία, από τις κικρές, κρωσιές, των ανθρωπίνων ανημιών, της όνησης και εμφορήτης, των εζών, της κενερωσικής, τραγικής, κρωματικότητας, που μας πύλιζει, της εχρηστίας, της εμιοκτόνας, εμιοκτωστροφής, του ανθρώπου. Στοιχία που ο Ι.Ν. εντόπει και κρωσώνια, κι από τα ρεαλιστικά και βωθιστόχιστα δοκίμιά του.

Έτσι κρωνί, έφινε από το γέρας, εμφορύντας, αν η έφρα, έχει γίνει για κωθωρενή εμφορία μας». Μας λέει ο ίδιος, στο δοκίμιο του «Το κρωσικό και το κρωσικό του σημερινού ανθρώπου». Και στη συνέχεια κωτογύλει ότι:

«Πίσω από ένα κρωσικό κωπλωών διακρωσίων και κωνικών κωγιάντων ανθρωπίνων σχέσεων, ενέφινει η στωγνή μορφή του σωφύροντας, που εμφορύνει το γέρας του ψυχικού κώδωνα, από κάθε βλώστηση αγνώστων σωφύροντας».

Γι' αυτή του την εργασία, ο σημερινός Άγγελος Τεζέλης, έγραψε στο «Βήμα» (11-5-66) και τούτε:

«Ο δοκιμιογράφος, Ι.Ν. Νικολαΐδης, σημεριός με σίντορη αλλέ διοσώτικη ανάλυση, με σκοπό να βρει σε τι ανίσταται η κωπλωτική κρωση του σημερινού κώδωνα, κωσά το κωσιστογύφης εΐτα, Ορθότατα λοκόν κωπλωμένη με τις βώσες, το χρόνο και το γέρας».

Δημιουργοί του θεάτρου μας

Αναμνήσεις (Α' Τόμος)

Πνευματικοί ηγέτες

και σκηνοθέτες

Του Θάνου Κωτσόπουλου

Μαρίκα Κοτοπούλη (1888-1954)

Η μεγαλύτερη τραγωδός που πέρασε από τη σύγχρονη ελληνική θεατρική σκηνή, ήταν ηπειρωτικής καταγωγής, αλλά γεννήθηκε στην Αθήνα το 1886, από γονείς ηθοποιούς, τον Ηπειρώτη Δημήτρη Κοτοπούλη και την Αθηναία Ελένη Σουλιάκου.

Ανέβασαν στο παλκοσένικο την πολυτάλαντη Μαρίκα, από τα 5 της χρόνια, κι έπαιξε σε μια Επιθεώρηση με τίτλο «Λίγο απόλα». Ως το 1894, ερμήνευε διάφορους ρόλους, από Μάκβεθ μέχρι «Προμηθέα εν Ολύμπω» του Καλοστύπη. Από το '94 ως το 1901, εργάστηκε με πολλούς θίασους στις πόλεις: Αθήνα, Θεσ/νίκη, Πύργο, Ναύπλιο, Σμύρνη, Κων/πολη κ.ά. Διακρίθηκε σε όλους

τους ρόλους· ιδιαίτερα στο κωμειδύλιο «Ο Αγαπητικός της Βοσκοπούλας». Απάγγειλε δε την «Ηρωδιάδα», έναν δραματικό μονόλογο που είχε γράψει γι' αυτή, ο Πολ. Δημητρακόπουλος, με καταπληχτική απόδοση, ενώ ακόμα ήταν παιδούλα.

Όταν πέρασε και την εφηβική ηλικία, απόχτησε χιλιάδες θαυμαστές, ερμηνεύοντας δράμα, κωμωδία και τραγωδία, ως πρωταγωνίστρια σε όλους τους μεγάλους ρόλους των κλασικών συγγραφέων.

Όλοι οι κριτικοί θεάτρου των χρόνων εκείνων, την αποθέωναν.

Παραθέτουμε, ελάχιστα εγκωμιαστικά λόγια από τους αμέτρητους ύμνους που γράφτηκαν από τους κορυφαίους κριτικούς του θεάτρου της εποχής:

Την ανακήρυξαν: «θαύμα σκηνικής σαγήνης», «λάμπριν εξ εκείνων που δεν τας παράγομεν, ούτε τας οδηγούμεν ημείς, αλλά μας σύρουν αυτά προς τα εμπρός», «καλλιτέχνιδα, της οποίας το παίξιμο είναι μια σκοτεινή emanation που γεμίζει την σκηνή», «δόξαν της ελληνικής σκηνής», «αληθινήν ενσάρκωσιν της μεγάλης τέχνης και ιδανικόν της ελληνικής σκηνής», «μοναδικήν της Ελλάδος τραγωδόν», «πρώτην, με τας πρώτας προ της τραγικής Θυμέλης», «αληθινόν αδάμαντα της ελληνικής σκηνής», «δαιμόνιον σκηνικόν», «κυρίαρχον της ελληνικής σκηνής»...

Η εφημερίδα «Τα Νέα» στις 15.10.83 για το «Ζαγόρι-δοκίμιο ανθρωπογεωγραφίας» λέει ανάμεσα σ' άλλα:

«Καιρό είχαμε να γευτούμε τόσο όμορφο γράψιμο, υπέροχα ελληνικά, αλλά και εκχείλισμα καρδιάς, που μας μεταδίνει τέλεια τη συγκίνηση που γεννάει το πέρασμα των εποχών στο Ζαγόρι που απόμεινε πολιτεία λίγων γερόντων πια, και προσδοκεί ένα θάμα».

Και ο μακαρίτης δημοσιογράφος Χρ. Λαμπράκης ο Ηπειρώτης, έγραφε στην εφημ. «Μακεδονία» για τις «Μνήμες του '40» ότι:

«Δε θα μπορούσε ίσως να δοθεί περισσότερη αμεσότητα σε μια παρόμοια αφήγηση. Ο λόγος απλός όλο συντομία και αλληλουχία περιγραφής και παράστασης, για το μεγάλο γεγονός που τόσο λίγοι ασχολήθηκαν για να το υπαθανατίσουν».

Για τα δοκίμια με τίτλο «Η Εποχή μας», ο Σοφιστής θα γράψει στην εφημ. «Ελ. Κόσμος» ότι: «(Ο) Ι.Ν.Ν. Με σπάνια βαθύτητα στοχασμού, που φανερώνει παιδεία και καλλιέργεια, αναλύει τα κυριότερα φαινόμενα της εποχής μας κατά τρόπο σχεδόν υποδειγματι-

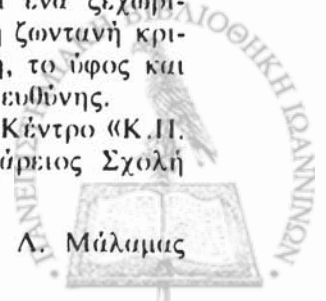
κό. Η καθαρότητα της σκέψης μαζί με την ενέργεια του ύφους, συναρπάζουν και υποχρεώνουν τον αναγνώστη, να κρατά αμείωτη την προσοχή του για να μπορεί να παρακολουθεί την αυστηρή λογική των νοημάτων του».

Όσο και αν σήμερα, μειώνεται και περιορίζεται ο λαός μας από πνευματικά ενδιαφέροντα και μελέτες, έργα του Γιάννη Νικολαΐδη θα ζήσουν και θα διδάσκουν, όσους θα τα τιμούν, γιατί εκφράζουν και μετουσιώνουν συγκινητικές αλήθειες ζωής, με ρωμαλέα κρίση και με θηλυκιά γνώση.

Ο Ι.Ν.Ν. όσο κι αν δεν αξιολογήθηκε όπως άξιζε η όποια συνεισφορά του, στα σύγχρονα ηπειρωτικά γράμματα, αποτελεί ένα ξεχωριστό πνευματικό κεφάλαιο, με τη ζωντανή κριτική σκέψη, την αληθινή τέχνη, το ύφος και το ήθος της προσωπικής του ευθύνης.

Στις 10.8.91, στο Πνευματικό Κέντρο «Κ.Π. Λαζαρίδη» στο Ζαγόρι, η Ριζάρειος Σχολή του απένευσε ειδικό βραβείο.

Λ. Μάλιμης

Δούλεψε ακαταπόνητα και υποδύθηκε μεγάλους ρόλους, όπως π.χ. την «Ηλέκτρα» και την «Ορέστεια» του Αισχύλου, την «Ιφιγένεια» του Γκαίτε, τη Μαργαρίτα στον «Φάουστ». Πρώτη και καλύτερη και στο Βασιλικό Θέατρο...

Όταν έγινε θιασάρχης, ενσάρκωσε χαρακτήρες και πρωταγωνίστησε σε έργα Σαίξπηρ, Κλάιστ, Βερναρδάκη, Χρηστομάνου, Ραγκαβή, Δημητρακόπουλου, Μελά, Ξενόπουλου, Χορν, Λάσκαρη, Μωραϊτίνη, Τσοκόπουλου, Συνοδινού κ.α.

Για δεκαετίες αναδείχτηκε η πρώτη μεγάλη κυρία του θεάτρου και ανέλωσε τη ζωή της στην ανάπτυξή του.

Δίδαξε γενιές ηθοποιών, κι έμεινε η πιο κορυφαία καλλιτεχνική δόξα της πρώτης πεντηκονταετίας του αιώνα μας.

Α. Μάλαμας

Ο Θάνατος Κωτσόπουλος για τη Μ. Κοτοπούλη

Αξιώθηκα να τη δω στην «Ιφιγένεια» του Γκαίτε, στην «Αντιγόνη» του Σοφοκλή, στην «Ηλέκτρα» του Χόφμανσταλ, στην «Ηλέκτρα» του Σοφοκλή, σ' όλα τα έργα που ανέβηκαν στην «Ελεύθερη Σκηνή», που ίδρισε, με σκηνοθέτη τον Σπύρο Μελά. Και, τέλος, στα περισσότερα έργα που έπαιξε στο Θέατρο «Ρεξ», όταν πολλοί σκηνοθέτες και ηθοποιοί μαζεύτηκαν γύρω της, για να της συμπαρασταθούν στις μεγάλες καλλιτεχνικές μάχες που έδινε.

Έτσι, εκεί, την είδα και σε δυο αντίθετους ρόλους της: στη «Βασίλισσα Ελισάβετ» του Ζωρζ Ομπέ, και στο «Έκτο πάτωμα» του Αλφρέ Ζαρί. Σ' έναν δραματικό ρόλο και σ' έναν κωμικό, που δείχνανε πόσο τεράστια υποκριτική κλίμακα διέθετε η Μαρίκα, αφού έπαιζε τραγωδία, δράμα, κωμωδία, φάρσα, ακόμα κι επιθεώρηση.

Δυστυχώς, δεν είχα την ευτυχία να πω ούτε δυο λογάκια στο θίασό της, γιατί, μόλις το 1927 είχα μπει μαθητής στην επαγγελματική σχολή θεάτρου. Όμως, τι σημασία έχει αυτό; Στο παραγεμισμένο με καλλιτεχνικά όνειρα κεφάλι μου, η Μαρίκα φάνταζε σαν μια πραγματική θεά, που μόνο να την προσκυνάς της έπρεπε. Κι ωστόσο, πόσοι άνθρωποι δε γίνανε κλάι σ' εκείνη τη θεά, ημίθεοι κι αυτοί!

Όλοι, σχεδόν, οι ηθοποιοί, κέρασαν

Μαρίκα Κοτοπούλη

απ' τη σφή της διδασκαλία, τα χρόνια εκείνα, όλοι αυτοί γνώρισαν την κλούσια, ανθρώπινη και καλλιτεχνική καρδιά της.

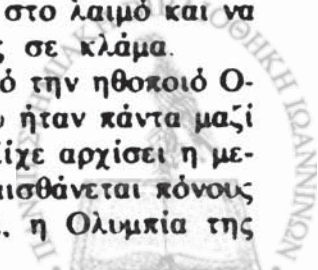
• •

Όμως, γιατί αναφέρομαι στη Μαρίκα Κοτοπούλη, αφού δεν έπαιξα ποτέ μαζί της, και, καθώς δείχνουν αυτές οι αναμνήσεις μου, περιορίζομαι μόνο στους καλλιτέχνες, στους σκηνοθέτες, και στους συγγραφείς, με τους οποίους συνεργάστηκα, κι απ' τους οποίους έμαθα τι θα πει θέατρο;

Αναφέρομαι στην πολύ μεγάλη δημιουργό, γιατί τις πρώτες συγκινήσεις μου από το θέατρο, τις ένιωσα, βλέποντας τη θεά εκείνη της υποκριτικής τέχνης.

Στις «Φιλολογικές Πέμπτες», που είχε καθιερώσει στο θεατρό της, στην πλατεία Ομόνοιας, όταν με πήγαινε η μητέρα μου, σε πολύ νεαρή ηλικία, πάντα έφευγα κλαμμένος. Ειδικά, από την «Δασκαλίτσα» του Νικοντέμι! Η Μαρίκα με την τέχνη της έκανε αυτό το «εργάκι», μεγάλο. Κατόρθωνε σιγά - σιγά, να σου δημιουργεί έναν κόμπο στο λαιμό και να σε κάνει να ξεσπάσεις σε κλάμα.

Έμαθα, αργότερα, από την ηθοποιό Ολυμπία Πακαδούκα, που ήταν πάντα μαζί της, το εξής γεγονός: Είχε αρχίσει η μεγάλη καλλιτεχνίδα να αισθάνεται κόνους στην καρδιά της. Τότε, η Ολυμπία της είπε:

Πως να μην πονάει, έτσι που δινόσαστε σε κάθε ρόλο σας. Μα δεν μπορεί τάχα ένας ηθοποιός να παίζει, χωρίς να συμμετέχει στο πάθος; Μόνο δηλαδή με μιάν ορισμένη τεχνική».

Και η Μαρίκα της απάντησε:

«Κακά τα ψέματα. Όταν δεν πονέσει πρώτα τούτη εδώ, (κι έδειξε την καρδιά της) ν' ανέβει ο πόνος της εδώ, (κι έδειξε τα χείλη της) δεν πάει τίποτα κάτω στο κοινό».

«Γι' αυτό τώρα σας πονάει κ' η καρδιά σας!».

Της παρατήρησε η Ολυμπία. Κι εκείνη πάλι της αποκρίθηκε:

— «Εγώ μια καρδιά είχα και λίγο λίγο την έδωσα στον κοσμάκη. Τώρα, τι πήρε εκείνος αυτός ξέρει. Εγώ μια φορά, ποτέ δεν τον γέλασα. Ποτέ δεν του είπα ψέματα».

Αυτά τα λόγια της Μαρίκας, ήθελα να τα πω, για κείνους τους ηθοποιούς που δεν πιστεύουν στο «δόσιμο» της καρδιάς, αλλά μόνο στην τεχνική.

Σε άλλη συζήτηση, η Μαρίκα είχε πει:

«Εκείνο που αξίζει, είναι να υπάρχουν και τα δυο: Και το βαθύ αίσθημα της καρδιάς, κ' η αποτελεσματική έκφρασή του, με τη συνδρομή της άρτιας τεχνικής».

Από την ίδια ηθοποιό την Ολυμπία Παπαδούκα, έμαθα, πως, όταν έκανε πρόβες, συνήθιζε να βάζει στην πλατεία και στους εξώστες, τον καφετζή του Θεάτρου, τους κλητήρες, τους μηχανικούς, την καθαρίστρια και τις «αμπιγιέζ», να την παρακολουθούν και να της λένε τη γνώμη τους. Ήθελε αυτούς ίσα - ίσα τους απλούς, τους «άμεσους» θεατές, για πρώτους κριτές της. Και το χαρακτηριστικό είναι, πως αυτοί, μετά την πρόβα, παρά το σεβασμό που της είχαν, της μιλούσαν στον ενικό:

«Άκουσε Μαρίκα. Αυτό δεν το είπες καλά. Εκεί, δεν με συγκίνησες. Εκεί δε σ' άκουγα. Εκεί, δε φαινόσουν απ' τους εξώστες» κ.τλ.

Μόλις όμως τελειώνει η πρόβα, της μιλούσαν πάλι στον πληθυντικό. Τα δικαιώματά τους και η θερμή επαφή της τέχνης, είχαν λήξει. Οι θεατές, οι ελεύθεροι άνθρωποι, είχαν γίνει πάλι «υπάλληλοι».

Φυσικά, η Μαρίκα συμμορφωνόταν με τις υποδείξεις τους: κι αυτό δείχνει το

μεγαλείο της!

Άλλη μια φορά, καθώς μου αφηγήθηκε πάλι η Ολ. Παπ. οι ηλεκτρολόγοι του «Ρεξ» είχαν καταπιαστεί με την εγκατάσταση προβολέων, που θα φώτιζαν μια παράσταση μες από τρύπες. Η Μαρίκα, στην πρόβα, αυτοπομονούσε ν' αρχίσει να παίζει. Και ξαφνικά, χάνοντας την υπομονή της, είπε:

«Να πάρει η ευχή τις τρύπες! Από τότε που βγήκαν αυτές, εμείς οι ηθοποιοί, ξεχάσαμε να παίζουμε!».

* *

Σπουδαστής πια στη Λαματική Σχολή, συνεπάρθηκα κυριολεκτικά, βλέποντάς την στην «Ιφιγένεια» του Γκαίτε. Και δεν την είδα μόνο, μα και την άκουσα. Άκουσα τη μουσική του λόγου της: μια μουσική, με την οποία ήξερε να χρωματίζει το ποιητικό κείμενο. Έτσι, η συγκίνηση δεν ήταν μόνο ψυχική, μα γινόταν κι αισθητική. (Και βέβαια, γίνεται αισθητική κάτω από τις προϋποθέσεις της τέχνης).

Παράλληλα, ο τρόπος της ομιλίας της, ήταν μάθημα εκφοράς του Λόγου. Φθόγγος προς φθόγγο, λέξη προς λέξη, φράση προς φράση, συνέθεταν τη μουσικήν αρμονία. Να μη χάνεται τίποτα, μέσα σ' αυτόν τον «κεληδισμό»!

Και τι να πω για τον εσωτερικό ρυθμό, για τον παλμό της ψυχής, και για τα φωνητικά ανεβήσματα και κατεβήσματα του «ανάκουστου κεληδισμού», που μ' όλ' αυτά, αποδίδονταν τέλεια οι συναισθηματικές μεταπτώσεις και τα ψυχολογικά «ιριδίσματα» των δραματικών καταστάσεων της «Ιφιγένειας» του Γκαίτε:

Μια κραυγή της, εξάλλου, στην «Ηλέκτρα» του Χόφμανσταλ, την έχω ακόμα σ' αυτιά μου: *«Σε θέλει ο Αγαμέμνωνας!»*. Έτσι φώναζε σε μια στιγμή και σε συγκλόνιζε, ίσαμε τα βάθη της ψυχής σου.

Αν όμως στην «Ηλέκτρα» του Χόφμανσταλ δεν είχε να παλέψει με τον όγκο του χαρακτήρα, καθώς στη σοφόκλειαν «Ηλέκτρα», σ' αυτήν, την τελευταία, το πέτυχε και τούτο. Εδώ, η ποιητική αλήθεια δόθηκε με τόσο ρεαλισμό, που αυτός έσπαζε τη φόρμα και ξεχνόνταν με ζωική δύναμη. Έγινε τότε αυτό που έλεγε ο Κωστής Παλαμιάς:

Εργάζεσθε για το δράμα, όχι για το θέατρο».

Ἄλλωστε, δεν πρέπει να ξεχνάμε πως, η Μαρίκα, ήταν μαθήτρια του Θωμά Οικονόμου, ενός Δάσκαλου - Σκηνοθέτη, που, καθώς έλεγεν ο Φώτος Πολίτης —μαθητής κι εκείνος του Οικονόμου— όταν διηύθυνε ουσιαστικά το «Βασιλικό Θέατρο» (στην πρώτη του περίοδο) ο Θωμάς Οικονόμου, η τέχνη ξανάβρισκε την αξία της: Ἦταν χαρά, ανακούφιση, λυτρωμός!».

Ανάφερα τη «Βασίλισσα Ελισσάβει» του Ομπέ, που έπαιζε στο «Ρεξ» σε μεταγενέστερα χρόνια. Μα δεν είπα τούτο: Η Μαρίκα έδειχνε γι' άλλη μια φορά πως έπαιζε, όπως πάντα, μ' όλο της το σώμα, ακόμα και με τις μύτες των ποδιών της και με τα δάχτυλα των χεριών της, στον χαρακτήρα της στερημένης απ' τον έρωτα βασίλισσας. Αντίθετα, στο «Ἐκτο πάτωμα» ζωντανεύει έναν κωμικό χαρακτηριστικό ρόλο, με τόση γνήσια λαϊκότητα και με τόσην ιδανική μετάπλαση, που δεν την αναγνώριζες.

Η μεταμορφωτική της αυτή δύναμη, θαυματουργούσε, σ' ό,τι κι αν έπαιζε. Η μικρόσωμη ηθοποιός «γιγάντωνε», όπου έπρεπε, και «χάνονταν», όπως στον «Καραγκιόζη» του Θ. Συνοδινού.

• •

Λυπάμαι βαθιά που δεν εθίτευσα κοντά στη Μαρίκα Κοτοπούλη και δεν μπορούσα νά 'μαι πλάι της όλες τις ώρες.

Μόνο μια φορά, όταν γύρισα από το Αλβανικό Μέτωπο, την επόμενη μέρα ακριβώς, ύστερ' από πρόσκλησή της, βρέθηκα, έκπληχτος και πανευτυχής, στο σαλόνι του σπιτιού της.

Μ' αγκάλιασε και με φίλησε σαν παιδί της —όλους τους νέους ηθοποιούς της Αθήνας, που πήγαν στον πόλεμο του 1940, τους θεωρούσε παιδιά της και γύριε να τους ιδεί. Μ' έβαλε και κάθησα δίπλα της σ' έναν καναπέ. Με κοίταγε στα μάτια. Και είδα να καρφώνει τα δικά της στο λαιμό μου. Ἄκουγε και την παραμικρή λέξη που έλεγα και ξαφνικά την είδα ν' απλώνει το χέρι της, να μ' αγγίζει και να μου δείχνει έπειτα κάτι: μια ψείρα, απομεινάρι της πολεμικής περιπέτειας —μ' όλο που 'χα κάνει δυο-τρία μάνια στο σπίτι μου. Κρατώντας αυτό το «τρόπαιο» στο χέρι της η Μαρίκα, με ξαναφίλησε και μου 'πε:

«Αγόρι μου! Και μας γύρισες μ' αυτό

το μικρό παράσημο! Μπράβο σου! Δεν ήθελες και καλύτερο!».

Ἄσα έγραψα για τη Μαρίκα Κοτοπούλη, τα έγραψα, γιατί υπήρξα κι εγώ ένας από τις χιλιάδες των θεατών που τη λάτρευαν, και γιατί σ' εκείνην οφείλω τις πρώτες έντονες συγκινήσεις μου στο θέατρο.

Θάνατος Κωτσόπουλος
Αθήνα '92

ΛΑΜΠΡΟΥ ΜΑΛΑΜΑ

«Η Ελένη της Σπάρτης»

Με έπαινο του
Φιλολογικού Παρνασσού

Ἐνα συγκλονιστικό χρονικό που εκφράζει μια ολάκερη εποχή και μια ηρωική και τραγική εποποιία του αδούλωτου και προδομένου αξιαγάπητου λαού μας.

Παγκόσμια Ποίηση

Ρωσία

Τη μαγική θυμάμαι ώρα

Α.Σ. Πούσκιν

Τη μαγική θυμάμαι ώρα:
Μπροστά μου πρόβαλλες εσύ
σαν ώρα κόρη μυροφόρα
σαν ομορφιάς θεά μαζί.

Σ' απελπισμένη στενοχώρια,
σι. βάσανα ζωής πικρά
γλυκειά φωνή μου μίλαε χώρια
κι ονειρευόμουν με χαρά.

Με χρόνια πήρε το δρολάπι
τους πόθους μου τους πρωτινούς.
Και τη φωνή σου όλο αγάπη
την ξέχασε καρδιά και νους.

Στην ερημιά, μες στο σκοτάδι
οι μέρες μου με βίαν αργή
περάσαν ήσυχο κοπάδι
χωρίς αγάπη, φως, ζωή.

Του ξυπνημού μου ήρθε η ώρα
και πάλι πρόβαλλες εσύ
σαν ώρα κόρη μυροφόρα
σαν ομορφιάς θεά μαζί.

Και η καρδιά χτυπά και πάλι
κι αναστηθήκανε ξανά
η αγάπη, η έμπνευση, τα κάλλη,
το δάκρυ, η ζήση κ' η χαρά.

Απόδοση από τα ρωσικά
Δημήτρης Πάνος - Σουλιώτης

Αργεντινή

Ζωή και θάνατος των μαντείων

Βιργινία Ρόδας

Ανθρωπότητα:
διαστιγμένα μαντεία
περικυκλώνουν την εφήμερη ανθρώπινή σου
άκρη
είναι ακριβώς όπως ήτανε κι όπως θά 'ναι:
αυθόρμητη και σοφή, ηδονική και λογική,
πολεμοχαρής κι οικοδομήτρια, επιδέξια κι α-
νεμικιά,
μεγάθυμη και άθλια, γόνιμη και στείρα,
αετός και νυχτερίδα,
παλάτια... ερείπια, χρυσάφια...κουρέλια,
δαισπαρμένα σε πλατύ καθρέφτη

όπου ψυχροί κώδικες διακόπτουν του ποιητή
το λόγο

και τ' άγνωστο τούτο ποίημα,
που χάνεται στον άνεμο μα πάλι επιστρέφει
ψιθυρίζοντας όνειρα στη δράση
ψιθυρίζοντας δράση στα όνειρα,
σε προϋπάρχοντα βλέμματα,
πηγαίνοντας απ' τη ζωή στο θάνατο
κι αδιάκοπα οι δυο τους προχωρούν
ώσπου να γίνουν φως.

Τους άκυρους αυτούς κανόνες προκαλώ:
Αχ, πόσο δύσκολο είναι να ζεις
όταν καταλάβεις ότι το πρωταρχικό ταίρι
Ζωή - Θάνατος
επιζεί σε κάθε μαντείο
όπου, ο καθένας πεθαίνει κάθε μέρα:
Μα η αλήθεια είναι ότι, ο θάνατος
είναι η μαγνητική πηγή της ζωής.

Ιταλία

Το σύμπαν είναι η μνήμη

ο καιρός η ιστορία του

(Στη θύμηση του Τζιορντάνο Μπρούνο)

Λουίτζι Σιμονέττι

Ένας είν' ο κόσμος
κ' η θύμησ' είναι μία,
π' άσβεστη πάντα μένει
κι αιώνια η ιστορία.

Δύναμη κ' ύλη γεννηθήκαν
από μίαν αρχή μοναδική
κ' η μια κ' η άλλη εχαράξαν
μια ενωτική διαδοχή.

Είναι η φύση μας η πρώτη
στο Διάστημα ξεχωριστή,
κ' η περιπέτεια του χρόνου,
είναι η άλλη, η κοσμική.

Μέσα στους κύκλους των καιρών
κάθε ύπαρξής μας και ζωής
όλα επαναστατούν σε αλλαγή,
περιεχομένου και μορφής.

Σαν μια μονάδα μια στιγμή
καθώς το πνεύμα μας προβάλλει
κίνηση ατέλειωτη και πολλαπλή
της ύπαρξης ψυχή τρανή
σ' έναν καιρό με δίχως τέλος.

Απόδοση από τα ιταλικά
Λάμπρος Μάλαμας

Ελληνική Ποίηση

Μιχάλης Μοίρας

Νέα Υόρκη

Σιδερένια πόλη
κροτάλισμα με τις χιλιάδες αλυσίδες
οστούν διασκορπισμένο του ανθρώπου.
Ολέθρια πόλη με καρκίνο και πυρετό,
αρρωστημένο μυαλό.
Αχρεία πόλη
κατοικημένη από έχιδνες,
στιγερὰ φαντάσματα του εικοστού αιώνα.
Στραγαλλίστρια
Αναισθητη πόλη
Αγύρτισσα
σφηκοφωλιά του σιωνισμού,
προάγγελος θανάτου,
πολυκέφαλο τέρας.
Πόλη του τρόμου,
ιδρώτας και αίμα,
ποντικομολισμένα σπίτια,
ρολόγια κινδύνου,
καταχθόνιοι θόρυβοι
αυτοκίνητα νεκροφόρες,
στιγμιαίοι φόνοι
αιώνια βρόμα.
Ουρανοξύστες στο άπειρο,
μια βελόνα στη σάρκα.
Νέα Υόρκη,
αχόρταγη Μέδουσα.
Κάτω απ' το φλοιό σου
υπάρχει το τιμπανιαίο σου σώμα
εξογκωμένο και νοσηρό.
Μετέβαλες ανθρώπους σε μερμήγκια,
αισθήματα σε πέτρες,
είσαι η πόλη της βιτρίνας
'Αγαλμα της «ελευθερίας»
και άθλιοι μετανάστες.

Κοιμήσου - Περίοδος '92

Κοίτες της ποίησης

Του Δημήτρη Α. Δημητριάδη

• Ποίηση είναι η καρδιά της τέχνης. Είναι οι εκρήξεις της εσωτερικής έντασης πέρα από τις διαστάσεις του ορατού και του αόρατου, από τα όρια του χρόνου, του μύθου και της ιστορίας, η ολοκληρωτική κατάλυση των φραγμών του υφαρκτού και του επινοημένου.
• Όπως στη φύση η στασιμότητα σημαίνει θάνατο, έτσι και στον ποιητή η αδράνεια σημαίνει το ίδιο. Η διαρκής ανησυχία, η αγωνία, ο προβληματισμός για τη σύλληψη και την έκφραση των ερωτημάτων και οι απαντή-

σεις σε αυτά, αποτελούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις της ζωής του.

• Η κοίηση υπερθερμαίνεται πάντα και λάμπει.

• Μόνο η κοίηση δεν έχει απορίες. Μόνο η κοίηση γνωρίζει το λόγο και την πράξη, τη ωλεγόμενη και μη καιόμενη εξαίρεση, το μη-δέν, το ένα και το κολλαπλάσιο. Μόνο η κοίηση γνωρίζει τη φωνή, το χρώμα και την ακουσία τους, ό,τι ορίζει και καθορίζει, ό,τι κινείται και ακινητεί.

• Τίποτα δεν είναι τυχαίο στην κοίηση.

• Κάθε φορά που ο ποιητής βρίσκει αφορμή στην αληθινή πραγματικότητα, η τέχνη του εκτοκίζει ένα μέρος από τα ύδατα της λογικής. Τότε το συγκεκριμένο ανάγεται σε ιδέα, το μερικό σε ολόκληρο. Το έργο του διαθλάται σε χρόνο μέλλοντα και το ποιητικό του δράμα διαρκεί μέχρι το θάνατό του.

• Όλοι είμαστε παιδιά της κοίησης, όλοι της ανήκουμε.

• Η κοίηση δίνει φιλοδοξίες στον άνθρωπο. Δεν τον κολακεύει, δεν τον εφησυχάζει. Ακουμπώνει, απλά, την κορμιά του από το ζώο στην ανώτερη συνείδηση, από την καθητική υποταγή στην ενεργητική αποκάλυψη, από τον κύκλο της ατομικής εμπειρίας στη γνώμη της οικουμενικότητας.

• Η αγωνία του ποιητή μοιάζει με τη ρίζα του ολόεννα βαθύνει για να κερδίσει το χέμα της.
Ηρακλής '92

Χριστόφορος Κυριακού

Το χειρότερο

Να με ξεγελούν οι άλλοι
ίσως ναν' υποφερτό.
Μα να ξεγελιέμαι ο ίδιος
είναι υποτιμητικό.

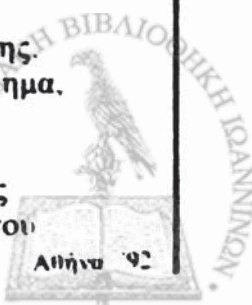
Λεμπίλι '91

Μίνα Πέτρου-Βενετσάνου

Δύση

Ένας κόκκινος ήλιος
ακούμπαγε την ώρα της δύσης,
Έσερνε της μέρας το πρόβλημα,
της απορίας το δίλημμα,
τον κάματο του κόσμου
κι εσύ έκσταση μεταλάβαινες
κουνώντας σημαία το χέρι σου
στου Αύριου την Ελπίδα.

Αθήνα '92

Ανδρέας ΤσώνηςΔεν τραγουδάμε

Επίκαιροι στίχοι

Δεν τραγουδάμε τα τραγούδια του βοριά·
ξεχάσαμε και δίχως μνήμες τριγυρνάμε
στα μισοσκοτεινά δρομάκια τη βραδιά
κι απόηχο απ' τα παλιά αναζητάμε.

Μας ξεριζώσαν την καρδιά την προδομένη
κι από τη μπόχα που ξαπόλυσαν τρανοί
καμιά αχτίδα φωτεινή δεν ξεπροβαίνει·
βαθύ σκοτάδι, κι ούτε άστρο να φανεί.

Πάλι οι λαοί θα τα πληρώσουν, δίχως λόγους,
μες στο σκοτάδι το βαθύ βουτάει η γη.
Δίχως τραγούδια του βοριά, με στρατολόγους
πάμε στραβοί προς το χαμό και ό,τι βγει.

Βρώμισε η πόλη από αφίσεις στα ντουβάρια,
παραμονεύει στα σοκάκια ο χασικλής·
οι αρχηγοί ξαναμετράνε το δολάρια
κι εσύ πασχίζεις να μη γίνεις φασουλής.

Δεν τραγουδάμε τα τραγούδια της γενιάς μας,
δεν ανασαίνουμε τις ευωδιές τις λαϊκές.
Μας ξεριζώσαν δίχως οίκτο την καρδιά μας,
μας έχουν κλείσει σε παγκόσμιες φυλακές!...

Νέα Φιλαδέλφεια '92

Ταξιάρχης Ζαγγανάς Μνήμη Μανώλη Ανδρόνικου

Συναντήθηκαν κάτω από το φως
της μακεδονικής μέρας
ύστερα από χιλιάδες χρόνια
ο λαβωμένος βασιλιάς με το στερνό του γιο.
Ήταν ο χρόνος που τους χώριζε
και η μεγάλη Τούμπα
που κρατούσε στη σιωπή του θανάτου
τη λάρνακα με τα χρυσά κεντήματα
και τ' άλλα αγαπητά αντικείμενα
του Φιλίππου.

•

Τινάχτηκε ολόρθος, μαζί με το χόμα
τα πουλιά και τα γεννήματα
τις παλλακίδες και τους στρατηγούς
και το Μεγαλέξανδρο
και φωτίστηκε όλος ο κόσμος
από Ελλάδα και Μακεδονία
από Πευκόλαους και Κλείτους
την ώρα που ο γιός
άγγιξε με ιερότητα την αφή μέσα στο τάφο
του πατέρα του.
Έπρεπε κάποτε να τον ξυπνήσει
κι ας είναι ιεροσουλία να ξυπνάς
τους δικούς σου νεκρούς
για την ύπαρξή μας και για τα κάστρα
που κοιτάνε το Αιγαίο.

Πάσχα '92

Πώς να σε χαρούμε πάσχα των ποιητών,
του Σικελιανού μας
Πάσχα της αγάπης του φτωχού λαού
μας;
Σαν οι ξένοι αφέντες κουρσεύουνε τη γη
μας ..
και διεθνείς αλήτες μας κλέβουν το ψωμί
μας;
Όταν δεν είν' τα πρωινά ο γαλατάς να
κρούει τη θύρα,
κι όταν εμπαιζουν οι τρανοί της Κύπρου
μας τη μοίρα:
Πώς να χαρεί πάσχα και άνοιξη η ορ-
φανή ψυχή μας,
σε γολγοθάδες, κ' η ανύσταση πώς να
έρθει στη ζωή μας;

Λάμπρος Μάλαμας

Άργησε αλλά ήρθε εδώ στη Βεργίνα
αυτό το παιδί με τ' ατσάλινα νεύρα
και συναπάντησε μέσα στο ρίγος
της Ιστορίας μας
τον μονόφθαλμο πατέρα του.
Είναι ο Μανώλης Ανδρόνικος,
Ο Μικρός Μεγαλέξανδρος.

Τρίκαλα 2.4.92

Κούλα Κατσιγιαννη

Γράμμα στον Αδερφό

(Στο Νίκο Γκότση που εκτελέστηκε στις 20.5.49)

Ο Νίκος Γκότσης κέθανε.
Ο συνετός, ο σεμνός αγωνιστής,
ο αταλάντευτος.
Τα βόλια της ντροπής του '49,
κόψανε την καρδιά του. Κ' ήσανε μέρες του Μαγιά
κ' ήταν ολάνθιστες οι φρέζες στη Ζαχάρω.
Κάπου μέσα στα σπλάχνα της, κρατάει με στοργή,
χρόνια ολάκερα, τα λείψανά σου, η γη της Αρκαδίας.

Ας είναι, αδερφέ μου, θαλασσινό αέρι, η σκέπη σου
και η στρωμένη σου, αμμοίδα απ' τη Ζαχαροθάλασσα
και κοϊκούλα από γλάρο, ταξιδευτή.
Πλωριό πανί, σ' απλώνω την καρδιά μου, σύντροφε,
και πες μέσα στον ύπνο σου, πως αρμενίζεις, ανοιχτά...
ως το καλιό σου όνειρο - κατά το Ζάντε, τάχα!

και την ελευτερία...
Μήης κι άσπρα κουλιά
σήμερα, στη γιορτή σου.
Κι εκεί ψηλά κατάψηλα στις γυλινοκορφαδες της Καλήδονας,
ένας αητός σταυραϊτός, θρασσομανάει τις φτέρουγες
κατάντικρα στον ήλιο!

Κάτου στον κάμπο, στη Μαιρομαντήλα, καίει την ψυχή του
μαύρη κακνιά στον άνεμο, για πάντα, ο Γιοϊόδας...

Οι φρέζες είναι ολάνθιστες, σαν τότε,

στη Ζαχάρω

Σου έχω ένα ματσάκι από το Πλατανούλι

Μα.. μη θαρρείς πως κλαίω Είναι που σου τις μάζωξα
αιγλήν - αιγλή με τη δροσιά..

Δόξα σε σένα Μωραϊτη αδερφέ μου, Νίκο Γκότση!

Καλλιθέα Μήης '92

Ελένη Κονιαρέλλη-Σιακή

Βιάστηκε η άνοιξη

Παλιό να ξεκολλήσω
απ' τ' άγονο χόμα το σκίτι μου.
Να το στερεώσω πιο κάτω
δίπλα στις ελιές και στο μελίσι...
Μα η άνοιξη βιάστηκε
να γεμίσει λουλουΐδια τον τόπο!

Πώς ν' ανοίξω το σκεβρωμένο παραθύρι;
πώς να καθαρίσω την αραχνιασμένη

κόρτα:
Βιάστηκε η άνοιξη ν' αφήσει τα χνάρι
της

στη σίθαιπη γωνιά,
στου τοίχου το ρολόι...

Στο τετράδιο της καρδιάς, γραμμένο το
χρέος.

Πώς να γυαλίσω το καπνισμένο ταβάνι
με χέρι που τρέμει;
Η άνοιξη,
βιάστηκε να στολίσει
μ' ακάνθινα στεφάνια, τη σιωπή!

Ν. Ψυχικό '92

Χρυσούλα Βαρβέρη-Βάρα

Η νύχτα των ονείρων

Αγάπησα της δίσης το φεγγάρι
που τ' όνειρό μου, πάντα καρτερεί
ελάτρεψα των αστεριών τη χάρη
γιατί αγκάλιασε του νου μου την αιγή.

Αγάπησα τη νύχτα των ονείρων
τραγουδίσσα στον ίσκιο μιας ιτιάς
ελάτρεψα των λουλουδιών τα μύρα
κι ήπια κρυσί της προσφοράς.

Εκλάγιασα με δίχως μαξιλάρι
τα όνειρα με στήσανε ορθή.
Ο χάρος, όταν θά 'ρθει να με πάρει
στα χείλη τριαντάφυλλα θα βρει.

Αγάπησα τη νύχτα των ονείρων
προσφέρω την καρδιά του κοιμητή.
Για μένανε κρατώ το άγιο μύρο
που λέγεται ΑΓΑΠΗ στη ζωή.

Νέο Ηράκλειο '92

Λάμπρου Μάλαμα

«ΛΑΟΣΟΦΙΚΑ
ΕΠΙΛΟΓΙΑ»

Στάθης Πανταζίδης**Μᾶη μου!**

Σε τραγουδώ και χαιρόμαι!
Σε βλέπω, αναγαλλιάζω.
Ρουφώ το μυρωμένο αγέρι σου
και σαν παιδί καταμεσίς πλαγιάζω.
Μες στα χορτάρια χάνομαι,
τ' αστέρια σου κοιτάζω,
γελώ, πέφτω, σηκώνομαι,
κάτω φτερά, στους ουρανοὺς φωλιάζω.
Μ' όλα σου ένα γίνομαι,
τα ζα σου αποθαυμάζω,
μεθώ με τα πουλιά του έρωτα.
Σε χαιρόμαι και σ' αγαπώ
κι αχ νά 'σουν χρυσομάη μου
ολοχρονίς λογιάζω.

Θεσ.νίκη 3.5.92

Μαρία Γιακουμέλλου**Το πηλίκιο**

Ονειρεύτηκε πως φορούσε πηλίκιο.
'Όχι σαν εκείνο το μαθητικό
των πριν από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο
μαθητών,
ούτε κι εκείνο των φαντάρων.
'Ένα πηλίκιο λέει, που τον έλεγχε
καγχάζοντας βαθιά στο κρανίο του.
Εκεί, όπου θronιάζονται οι αισθήσεις
σαν βασιλικές λέαινες
σε ρωμαϊκές αρένες
ή σαν όχεντρες που πετούν δηλητήριο
σε ανύποπτα θύματα.
'Ένα πηλίκιο σαν προέκταση
αγκάθινου στεφανιού
ξεχασμένο στο άπειρο.
'Ένα πηλίκιο,
που μοιάζει μ' ένα «τίποτα»,
ή με όλα τα μυστήρια της ύπαρξης
εγκλωβισμένα στη σκέψη του.
'Ένα πηλίκιο ινδικού μυστικισμού,
ρωμαϊκού σθένους
κι αρχαίας ελληνικής πνευματικότητας.
'Ένα πηλίκιο γεμάτο αυτοέλεγχο...

Αθήνα '92

Γιώργος Τριανταφύλλου**Γλυκειά διεξοδος**

Απόγεμα γλυκό, πανώριο δειλί,
μέρα σημαδιακή, μέρα τ' Απρίλη.
Τα τριαντάφυλλα... χορό
κήποι κι ουράνια,
και το φεγγάρι τ' αργυρό,
κάτω: γεράνια.
Μαζί παίζουν και γελούν.

Ερανίσματα

«...Οι ηγεμόνες είναι άδικοι... Δεν ξέ-
ρουν να βάλουν φραγμό στην απληστία
τους... αλλά αγωνίζονται ν' αυξήσουν τα
πλούτη τους με άνομα έργα... κλέβοντας
και αρπάζοντας...».

Σόλων

Έχει γίνει κοινή συνείδηση το δικαίωμα
των λαϊκών μαζών, να μετέχουν ισότιμα
στα πνευματικά αγαθά.

Πολιτισμός δε γεννιέται και δεν συντη-
ρείται, όταν το πνεύμα λάμπει σε λίγες
κεφαλές, παρά μόνο όταν η παιδεία (με
την πλατιά έννοια της λέξης) είναι κτή-
μα και καμάρι των πολλών.

Ευαγγελ. Παπανούτσος

Πιστεύω πως με τη μουσική μου στον
«Παλαιολόγο», εχάραξα μια σελίδα στην
ιστορία της ελληνικής τέχνης. Κι όσο
για το δούλεμα των βυζαντινών ήχων και
ψαλμών, όσο γιατί έδειξα πως εδώ στη
μουσική Ελλάδα, που δέρνεται από λο-
γής λογής ανέμους και αμφιβολίες, κρα-
τάω ακλόνητα τα καλλιτεχνικά μου ιδα-
νικά, τους πνευματικούς μου θεούς, την
πίστη μου στην ελληνική μουσική ιδέα.

Μανώλης Καλομοίρης

Κυκλοφορεί:

Λάμπρου Μάλαμα

'Ένα νέο έργο με τίτλο

Πρόσφορο**Αληθινής Ποίησης**

(Λοκιμιοκριτική Μελέτη)

Μια ευσυνείδητη, πρωτότυπη κ' υ-
πεύθυνη εργασία με θέμα: το πού και
πώς βρίσκεται η Αληθινή ποίηση.

φυσάει η αύρα...

Χρώματα μύρια φωτοπλημμύρα.

Χρώματα μωβ, κόκκινα ροζ,

πουλάκια κελαηδάνε σονάτα Μπερλιόζ.

Γελάει η μοίρα, του στίχου η λύρα,

φιλάκια πήρα' σ' ευχαριστώ αρχοντοπούλα
της γειτονιάς μοσχοπαιδούλα.

Λάφνη '92

Πεζογραφία

Μελέτες - Δοκίμια - Ληγήματα - Λαογραφία - Ιστορία

Ιστορικά παραλειπόμενα

Για να θυμούμαστε
και να μαθαίνουμε

Προοπτικές και ντιρεκτίβες του Άλαν Ντάλες και του Τσώρτσιλ

Του Αρίστου Κ. Αποστολόπουλου

Ο σκωδιαίος κι αθόρυβος αγωνιστής συγγραφέας με την κορυφαία επιστημονική σκέψη, το βαθύ στοχασμό, τη σπάνια κριτική οξύνοια, την κλούσια εμπειρική κατάρτιση και τον ουσιαστικό του λόγο Αρίστος Αποστολόπουλος, γράφει από την Πιλαλίστρα της Μεσσηνίας πολλά, με τις αντικειμενικές κειστικές και αδιαμφισβήτητες αναλύσεις του, για το μαχόμενο «Ελεύθερο Πνεύμα».

Παραθέτουμε από πολυσέλιδο πολιτικό ιστορικό του δοκίμιο, με αποκαλυπτικές αλήθειες, κρίσεις και ντοκιμέντα, λίγες αποσπασματικές γειύσεις, για το φίλτατο αναγνωστικό μας κοινό.

«Οι Ρώσοι στρατιώτες έδειχναν πρωτοφανή αντοχή στις κακουχίες. Και το πιο εκπληκτικό: Δεν φοβούνταν τις οβίδες και τα τανκς!»
(Σμιτ, γερμανός, στρατηγός στο Ημερολόγιό του)

Πριν από το 1917, η απέραντη Ρωσία είχε 150 εκατομ. πληθυσμό, με πολλούς λαούς και δεκάδες μικροφυλές αναλφάβητες και σε ημιάγρια κατάσταση. Τότε προσκυνούσαν τον «πατερούλη» τσάρο, κι έγλειφαν τη γη στο πέραςμά του. Με λαούς και φάρες μαθημένες να ζουν γονατιστές και να ευλογούν τους δεσποτάδες που τους επέτρεπαν να τρώνε τις κοπριές από τα «ζωντανά» της εκκλησιαστικής περιουσίας.

Αυτή η αχανής δεξαμενή αθλιότητας και προμηθεύτρια στρατιών για τα κανόνια των ιμπεριαλιστικών πολέμων. Αυτοί οι αξιοθρήνητοι όχλοι, σάστισαν, κάποια στιγμή, που τους είπαν:

«Είσαστε τώρα εσείς η εξουσία! Η γη των δεσποτάδων και του τσάρου είναι τώρα δική σας! Πηγαίνετε να την κά-

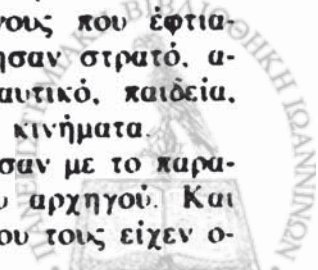
ρετε!».

Κι έγινε το θαύμα και την πήραν!.. Δέκα ολόκληρα χρόνια, οι 150 χιλιάδες πρωτοκόροι, έπρεπε να φτιάσουν στρατό που να κειθαρχεί σ' αυτούς, ν' ανασυγκροτήσουν την κατεστραμμένη βιομηχανία, να την αναπτύξουν, να μορφώσουν ειδικούς και ειδικευμένους στην παραγωγή και στην τεχνολογία, στη γεωργία, στον κρατικό μηχανισμό — που ο καλιός στεκόταν ενάντιος κι εχθρικός — να κατανικήσουν την αφόρητη κείνα, τη δυσπιστία, τη λαϊκή εχθρότητα, τους στρατηγούς του καλιού καθεστώτος, τις ξένες στρατιωτικές επεμβάσεις, τους απάνθρωπους αποκλεισμούς, τις εσωκομματικές διαφωνίες και αντιδράσεις και μόλις το 1928 να βάλουν τον πρώτο προγραμματισμένο λίθο του πρώτου πεντάχρονου σχεδίου. Τότε ο Στάλιν τους είπε:

«Οι μεγάλες βιομηχανικές χώρες του καπιταλισμού, προηγούνται από μας 100 χρόνια! Αν μέσα σε 10 χρόνια δεν τις φτάσουμε, είμαστε χαμένοι!».

Πλήρωσαν πανάκριβα ξένους μηχανικούς και ειδικούς. Ύψωσαν καμινάδες, ύψωσαν υψηκαμίνους, ύψωσαν πετρελαϊκούς πύργους, κατασκεύασαν γιγαντιαίους υδατοφράχτες, πλωτές διώρυγες, ίδρυσαν σταθμούς τρακτέρ, κατασκεύασαν μηχανές και τόνους που έφτιαχναν μηχανές, συγκρότησαν στρατό, αστυνομία, αεροπορία, ναυτικό, παιδεία, ξεκίνησαν σταχυοφικά κινήματα.

Κοντολογής, εκπλήρωσαν με το παραπάνω την απαίτηση του αρχηγού. Και στο τέλος της Ιθειας που τους είχαν ο-

ρίσει, η αχανής χώρα, η πανσπερμία φυλών, το νεογέννητο καθεστώς του ΕΜΕΙΣ, όχι του ΕΓΩ, εξαναγκάστηκε να σταθεί κόντρα στον τυφώνα! Στη θέση του καμιά Αμερική, καμιά Αγγλία, κανένα άλλο καθεστώς δε θα μπορούσε να επιζήσει. Θα σαρωνόταν από προσώπου γης, με τους πρώτους καταιονισμούς του «Μπαρμπάροσσω»!

Το νεογέννητο όμως καθεστώς, άντεξε και όχι μόνο, αλλά συνέτριψε τη φασιστική πολεμική θεομηνία και μαζί τη δολιότητα των «συμμάχων»! Οι λαοί το κατάλαβαν αυτό, και αποθέωσαν το καθεστώς, μαζί και τον εμπνευστή και καθοδηγητή τους Στάλιν! Και οι ιμπεριαλιστές το κατάλαβαν και φοβήθηκαν.

Ο αρχηγός στρατηγικών υπηρεσιών των ΗΠΑ Άλαν Ντάλες με έδρα την Ελβετία στη διάρκεια του Β. Π. Πολέμου, είπε τότε στον απεσταλμένο της «Αγίας Έδρας»:

Άλαν Ντάλες: «Η Ρωσία, σαν ισχύς και σαν δύναμη κρούσης, θα πάρει την πρώτη θέση στην Ευρώπη».

Παπός Βατικανού: «Αηλαδή σε 5-6 χρόνια οι μπολσεβίκοι θα με αναγκάζουν να λειτουργώ για την αυτού αγιότητα τον Στάλιν».

Άλαν Ντάλες: «Τι να σας πω... Πάντως, θα το μπορούν φυσικά. Αν εμείς φερθούμε σαν μοσχάρια, θα μας αναγκάσουν. Πρέπει να στηριχθούμε στην καλλιέργεια του εθνικισμού στη Ρωσία. Αν το πετύχουμε αυτό, ίσως να διαλυθούν... Στην κρυφή ουσία του εθνικισμού, υπάρχουν πάντα τα συμφέροντα της μιας ή της άλλης ομάδας του πληθυσμού, συμφέροντα που συνδέονται με την παραγωγή. Όταν εγώ παράγω μόνος μου κάτι, νιώθω κατά τον άλφα τρόπο. Όταν όμως, παρουσιάζεται ανταγωνιστής, τότε, νιώθω διαφορετικά...».

Ο οξυδερκέστατος εκείνος παράγοντας της διεθνούς ολιγαρχίας, έριξε από τότε, δυο σπονδαίες ιδέες, που καρποφόρησαν και καρποφορούν στις μέρες μας υψύταστα!...

Η δεύτερη πολυσήμαντη και αποδοτικότερη ιδέα του είναι:

Άλαν Ντάλες: «Ο Χίτλερ έκανε μεγάλα λάθη. Έκλεισε σε στρατόπεδα μεγάλα ονόματα των γραμμάτων... Αημιούργησε έτσι τη μορφή του μάρτυρα. Ενώ αυτόν τον μάρτυρα, αντί να τον κλείνεις στο στρατόπεδο, πρέπει να τον εξαγορά-

ζεις με δόξα, με γυναίκες, με λεφτά... Κανένας δεν πουλιέται τόσο εύκολα, όσο ο θεατρίνος, ο συγγραφέας, ο καλλιτέχνης. Πρέπει να ξέρεις να τους εξαγοράζεις. Γιατί, η εξαγορά, είναι ο καλύτερος τρόπος, για να εκθέσεις κάποιον ανεπανόρθωτα...».

Η εξαγορά λοιπόν, απέδωσε άμεσα (μετά τον πόλεμο) και αποδίδει τα μέγιστα για το καπιταλιστικό σύστημα μετά το 1956.

Ο εθνικισμός στις άλλοτε σοσιαλιστικές χώρες, ξέσπασε και άρχισε ν' αποδίδει αφάνταστα, από το 1989.

Η άλλη παγκόσμια μορφή του αντικομμουνισμού, ο Τσόρτσιλ, έριξε την άλλη ιδέα: Τη «σφαιρική πολιτική»! Δηλαδή, την κατάργηση των αντιθέσεων, μεταξύ των καπιταλιστικών συγκροτημάτων, και την ενότητά τους, σε μια παγκόσμια οικογένεια εναντίον του μπολσεβικισμού.

Ουίνστον Τσόρτσιλ: «Η πολιτική που συνηθίσαμε να την αντιλαμβανόμαστε, έχει πεθάνει πια. Στη θέση της τοπικής πολιτικής, των ευγενικών ενεργειών, στη μια ή στην άλλη περιοχή του κόσμου, έχει έρθει η σφαιρική, η παγκόσμια πολιτική, για ολόκληρη την υδρόγειο σφαίρα. Αυτή πια δεν είναι ο ετσιθελισμός της προσωπικότητας. Αυτή πια δεν είναι η ιδιοτελής επιδίωξη της μιας ή της άλλης ομάδας ανθρώπων. Είναι επιστήμη θετική, σαν τα μαθηματικά και επικίνδυνη, σαν την πειραματική ραδιοακτινοβολία στην ιατρική».

Η σφαιρική πολιτική θα φέρει αμέτρητες τραγωδίες στις μικρές χώρες. Είναι η πολιτική που συντρίβει τα μυαλά και θανατώνει τα ταλέντα. Στη σφαιρική πολιτική, θα υποταχθούν ζωγράφοι κι αστρονόμοι, ασανσεριτζήδες και μαθηματικοί, βασιλιάδες και μεγαλοφυίες».

«Η συνένωση, σε μια περίοδο, του βασιλιά και του σοφού, δε στρέφεται καθόλου κατά του βασιλιά. Η αντιπαράθεση που κλείνει μέσα της αυτή η περίοδος, είναι τυχαία κι όχι σκόπιμη. Η σφαιρική πολιτική θα προϋποθέτει τόσο απρόσμενες συμμαχίες, τόσο παράδοξες στροφές στη στρατηγική, που μπροστά τους το δικό μου μήνυμα προς τον Στάλιν στις 22 Ιούνη 1941, θα φαίνεται σαν το άκρον άωτο της λογικής και της πίστης στη συνέπεια. Πάντως, το μήνυμά μου ήταν λογικό. Το θέμα της συνέπειας, ανήκει στα δευτερεύοντα. Το κύριο είναι τα

Δοκιμοκριτική Μελέτη

Ο Άνθρωπος παιδί της Φύσης

Του Βασίλη Περσεΐδη

Όπως είναι γνωστό, όλα τα είδη του φυσικού και του ζωικού κόσμου, υπάρχουν με το να προσαρμόζονται παθητικά στους όρους του φυσικού περιβάλλοντος όπου ζουν. Αυτό συνέβαινε και με τον άνθρωπο, ώσπου, σε μια στιγμή της εξελικτικής πορείας του απόχτησε μια μοναδική ιδιότητα — τη *Νόηση*.

Η νόηση, θολή και στοιχειώδης στην αρχή, όλο κι αναπτυσσόταν μέσα στη μακροχρόνια αλληλεπίδραση με το φυσικό περιβάλλον για τον αγώνα της ζωής, ώσπου, με τον καιρό, έφτασε στη σημερινή της ανάπτυξη. Χάρη στη νόηση ο άνθρωπος άρχισε να κατασκευάζει εργαλεία με τα οποία μπορούσε να επιδρά ενεργητικά στο φυσικό περιβάλλον και να τα τροποποιεί έτσι, ώστε να ικανοποιεί τις ανάγκες του.

Για πρώτη φορά στη φυσική ιστορία, ένα αδύναμο ζώο, ο άνθρωπος κάνει τις πρώτες στοιχειώδεις προσπάθειες για μια ενεργητική στάση απέναντι στη φύση. Η προαιώνια φυσική τάξη τώρα διαταράσσεται και ανοίγεται ο δρόμος για την ατέρμονη ανάπτυξη του ανθρώπου, μέσο της *τεχνικής*. Το ξύλινο ρόπαλο και το πέτρινο χεροπέλεκτο του πρωτόγονου, γίνεται ακόντιο και τόξο, γίνεται τσακί και άροτρο, γίνεται ατμός και ηλεκτρισμός, γίνεται ατομική ενέργεια και διαστημόπλοιο.

συμφέροντα της συμμαχίας των εθνών. (Σ.Σ. Δηλαδή τα συμφέροντα της παγκόσμιας ολιγαρχίας). Όλα τ' άλλα θα τα συγχωρέσει η ιστορία...»

Ο Τσώρτσιλ κατασκατάλησε όλη τη ζωτικότητα του σ' ένα και μόνο στόχο: την ανατροπή του μαρξιστικού σοσιαλισμού, και την επανεγκατάσταση του καπιταλισμού, στις χώρες όπου το καθεστώς εκείνο είχε επικρατήσει. Γι' αυτόν το σκοπό του, χρησιμοποίησε δυο κολοσσιαία όπλα:

1) Τον πολεμικό τιφώνα (Χίτλερ).

2) Τον δούρειο ίππο (δολιότητα κι εξαγορά).

Και τα δυο τούτα όπλα, απέδωσαν εκπληκτικά!... Πιλαλιστρα - Μεσσηνίας '92

Ο ολιγάριθμος και αδύναμος άγριος πρόγονος που έτρεμε στο ξέσπασμα της καταιγίδας και στο ούρλιασμα των θεριών, έφτασε ν' αποχτήσει σήμερα τέτοια εξουσιαστική δύναμη, ώστε να κυριαρχεί σ' ολόκληρο τον πλανήτη και να επεκτείνει την παρουσία του και στο κοσμικό διάστημα!

Στη μακρότατη περίοδο που ο άνθρωπος ζούσε το σκληρό αγώνα της επιβίωσης, σαν συλλέκτης και κυνηγός, μέσα στο αχανές περιβάλλον μιας αδυσώπητης φύσης, αναπτύχθηκε η αρπαχτική και καταστροφική του διάθεση.

Σήμερα, ενώ ο άνθρωπος έχει φτάσει σε μια καταπληκτική νοητική ανάπτυξη, ο ψυχισμός του παραμένει ακόμα ανεξέλιχτος όπως του πρωτόγονου. *Ο σύγχρονος άνθρωπος μπορεί να παρομοιαστεί μ' ένα γίγαντα που έχει μιανό νήπιου.* Έτσι, και η αρπαχτική του διάθεση εξακολουθεί να υπάρχει, όπως και στον άγριό του πρόγονο, εξοπλισμένη όμως με τα σύγχρονα τεχνικά μέσα, γίνεται φοβερά καταστροφική.

Ο λιμασμένος πρωτόγονος, παλεύοντας με τα στοιχειώδη μέσα του, πάσκιζε πως ν' αρπάζει όσο μπορούσε περισσότερα από τη φύση για να κατασιγάσει το πάντα ανήσυχο ένστιχτο της αυτοσυντήρησης. Ο σύγχρονος «πολιτισμένος», κινούμενος από την αρπαχτική και καταχτητική διάθεση του πρωτόγονου και μεθυσμένος από την αφάνταστη τεχνική δύναμη που απόχτησε, ξηπάστηκε, περιφρόνησε τους αιώνιους κι ακατάλυτους φυσικούς νόμους, και διαποτίστηκε από την αλαζονική αντίληψη ότι αυτός είναι ο ανεξέλεγκτος κυρίαρχος της φύσης και ότι, ο πλανήτης υπάρχει μόνο και μόνο για να ικανοποιεί τις ανάγκες και τα γούστα του! Έτσι, αφηνιασμένος ρίχτηκε σ' ένα όργιο καταστροφής του φυσικού περιβάλλοντος, αδιαφορώντας ότι αυτό θα φέρει και το δικό του αφανισμό

όπως και το βλέπουμε κιόλας να γίνεται... Η φύση είν' εκείνη που με τη σειρά της φοβάται τώρα το τερατώδες αυτό ήμιούργημά της — τον άνθρωπο!

Δεν πρέπει να μας διαφεύγει ουδέ

στιγμή ότι και η αυτού εξοχότης ο άνθρωπος, μπορεί μεν να είναι το ύψιστο είδος της γήινης δημιουργίας, δεν παύει όμως να είναι ένα προϊόν της γήινης φύσης. Το φυσικό περιβάλλον εισδύει ολόπλευρα και βαθιά μέσα μας. Τα κύτταρά μας, το αίμα, οι ιστοί, η όλη μας οργανική δομή δεν είναι παρά μια πολύπλοκη χημική σύνθεση από στοιχεία του γήινου περιβάλλοντος.

Η ζωή μας εν γένει βρίσκεται σε απόλυτη εξάρτηση όχι μόνο από τον μυριόμορφο και μυριαριθμητο άψυχο και ζωντανό κόσμο του πλανήτη, αλλά ακόμα κι από τις επιδράσεις του κοσμικού σύμπαντος. Και όλος αυτός ο ποικιλόμορφος κόσμος, ο φαινομενικά αυτοτελής και ανεξάρτητος, στην πραγματικότητα βρίσκεται σε μια πολύπλοκη, στενότερη και θαυμαστή σχέση αλληλεπίδρασης, χάρη στην οποία διατηρείται απρόσκοπτα η ζωή του πλανήτη από την ύπαρξή του ως τα σήμερα. Αυτή είναι η θαυμαστή *«Ισοροπία της Φύσης»*.

Έτσι έχουν τα πράγματα. Έπεται λοιπόν ότι και η αυτού εξοχότης ο άνθρωπος δεν παύει να είναι ένα προϊόν της γήινης φύσης, αναπόσπαστα συνδεμένο μαζί της, δηλαδή με όλο τον άψυχο και ζωντανό κόσμο της. Επομένως, η ατομικότητά μας, το εγώ μας, δεν περιορίζεται στην προσωπικότητά μας, ούτε στους επάλληλους κοινωνικούς κύκλους μέσα στους οποίους διαβιούμε (οικογένεια, επάγγελμα, πατρίδα, ανθρωπότητα). Η ατομικότητά μας έχει ένα πολύ πλατύτερο περιεχόμενο και περιλαμβάνει ολόκληρο το γήινο σύμπαν, αφού όλα τα στοιχεία του είναι απολύτως απαραίτητα για την ύπαρξή μας. Είναι έξω και μέσα μας. Είναι η ουσία μας. Είναι αντικείμενο, μαζί κ' Εγώ. Είμαστε ένα γέννημα της μεγάλης Μάνας Φύσης. Είμαστε ένα κομμάτι από την ουσία της, αναπόσπαστα δεμένο μαζί της. Η σχέση του ανθρώπου με τη φύση είναι σχέση ενότητας. (Και τούτο προς το συμφέρον του).

Κατά συνέπεια, η ζωή του καθορίζεται απόλυτα από τους γενεσιουργούς όρους του γήινου περιβάλλοντος.

Η αλήθεια αυτή είναι βασικής σημασίας: την έχουν παραδεχτεί και την τονίζουν όλοι οι σοφοί των αιώνων, όπως και οι ειδικοί επιστήμονες.

Ο Ηράκλειτος κατείχε από τότε την έννοια μιας πειθαρχίας του Σύμπαντος

και της ανάγκης να υποβληθούμε σ' αυτήν. *«Οι λειτουργίες της ζωής πραγματοποιούνται κάτω από ορισμένες συνθήκες του περιβάλλοντος, υφίστανται τροποποιήσεις, εξαιτίας του, αλλά και το τροποποιούνε. Ανταλλάσσοντας συνεχώς ύλη με το φυσικό περιβάλλον η ζωή, βρίσκεται σε ενεργό και πλαστική ισορροπία μαζί του»*¹.

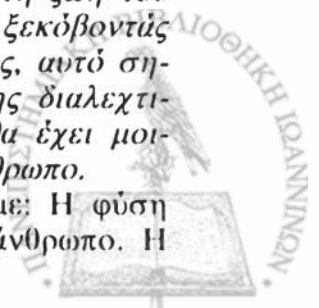
Ο διάσημος βιολόγος Alexis Carrel: *«Όλες οι ουσίες από τις οποίες σύγκεινται οι ιστοί και το αίμα προέρχονται είτε άμεσα, είτε έμεσα από το φυσικό περιβάλλον, έχοντας διάμεσους τα φυτά και τα ζώα»*. Και συνεχίζοντας λέει ότι, μπορούμε ν' αγνοήσουμε του φυσικούς νόμους και να κάνωμε οποιαδήποτε παραβομάρα μας έρθει στο κεφάλι... *«ποτέ όμως δεν θα πετύχομε να θραύσουμε τα δεσμά που μας ενώνουν με τον κόσμο από τον οποίο βγαίνουμε. Η ανθρώπινη θέληση θα είναι πάντα ανίκανη να μεταβάλει τη διάρθρωση του σύμπαντος. Υπαγόμεθα στους ίδιους νόμους όπως κι ο άλλος γήινος κόσμος»*².

Η σοφή ιατρός Άννα Κατσιγέρα: *«Ένα μόνο είναι βέβαιον, ότι είμεθα σκλάβοι της φύσεως»*³.

Και ο φιλόσοφος Μπάικον: *«Δεν κυριαρχούμε στη Φύση παρά μόνο πειθαρχώντας στους νόμους της»*.

Η Φύση προϋπήρξε από τον άνθρωπο και εξελισσόταν δίχως αυτόν. Το ίδιο μπορεί να κάμει και στο μέλλον, ενώ ο άνθρωπος δε μπορεί να υπάρξει δίχως τη φύση. Ο άνθρωπος όμως ίσαμε τώρα, δεν έχει συνειδητοποιήσει τη σχέση αυτή και στη θέση της έχει βάλει μιαν ανταγωνιστική και καταστροφική σχέση. *«φύσει του ειδέναι ορέγεται άνθρωπος»*. Το αξίωμα αυτό του Αριστοτέλη έχει βαθιά βιολογική καταβολή και θα κινεί την ανθρώπινη ζωή ως το τέλος της. Ο άνθρωπος πάντα θα ερευνά για να γνωρίζει και να καταχτά το γήινο και το κοσμικό σύμπαν, όσο μπορεί σε μεγαλύτερη έκταση. Το ν' αγνοήσει όμως τη φύση και να περιφρονήσει τους νόμους της και να θελήσει να φορμάρει τη ζωή του μέσα σε τεχνητά καλούπια, ξεκόβοντάς την από τις φυσικές ρίζες της, αυτό σημαίνει βασική παρανόηση της διαλεχτικής πορείας της ζωής και θα έχει μοιραίες συνέπειες για τον άνθρωπο.

Πρέπει να το κατανοήσουμε: Η φύση σήμερα κινδυνεύει από τον άνθρωπο. Η

τεχνική ανάπτυξη, ξέφυγε από τον αρχικό της προορισμό και τώρα στρέφεται ενάντια στο δημιουργό της. Η φύση όμως και καταχτημένη, κατέχει τον άκριτο καταχτητή και τελικά θα τον συντρίψει.

Γέννημα και θρέμμα της Μεγάλης Μάνας Φύσης ο άνθρωπος, έφτασε να γίνει το μεγάλο παιδί της, φωτοβόλα κορυφή της γήινης δημιουργίας. Τώρα λοιπόν, ο άνθρωπος πρέπει να βλέπει τη φύση όπως ο καλός ο γιός βλέπει τη μάνα του, με αγάπη και με στοργή και το ζωικό και το φυτικό κόσμο, όπως ο μεγάλος αδερφός φροντίζει τα μικρότερα αδέρφια του.

Αυτή πρέπει να είναι η σωστή στάση του ανθρώπου απέναντι στη φύση και αυτό πρέπει να είναι το ουσιαστικό περιεχόμενο του σύγχρονου οικολογικού κινήματος. Η αντίληψη της παγκοσμιοτήτας. Η αντίληψη που θ' αποτελέσει την έκφραση του καινούριου, αληθινά ανθρώπινου πολιτισμού, που αρχίζει να δημιουργείται και όπου, ο παλιός νόμος της αγριότητας: «*Bellus omnium condra omnes*» ν' αντικατασταθεί με το ανθρώπινο αίτημα: «*Αγάπη όλων για όλα*»!

Η πιο σοβαρή λοιπόν και επείγουσα ανάγκη που παρουσιάζεται σήμερα για την ανθρωπότητα και για τον καθένα μας, είναι η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, πριν να είναι πολύ αργά, γιατί: «Όποιος δε νιάζεται για το σπίτι του, πέφτει και τον πλακώνει»...

1. Σ. Δημητρίου: «Προϊστορικοί πολιτισμοί και εξέλιξη» σ. 79
2. Alexis Carrel: «Ο Άνθρωπος αυτό το άγνωστο» σ. 48, 52.
3. Άννας Κατσιγρα: «Φισιοθεραπεία» σ. 123.

Τίμβος - Μαρθώνα 92

1. Από Βασ. Περασιόδη «Το Κυνήγι» (Αυτό το ευγενές σκορ») σ. 59-60.

Όταν η φιλία κλείνει μέσα της τόσα καλά, τότε δεν απορούμε πως ξεπερνά όλα τ' άλλα, καθώς αφήνει να φανεί μια φωτεινή ελπίδα για το μέλλον: δε στέργει να φυραίνουν οι ψυχές, μήτε και να ξεπέφτουν. Όποιος στα μάτια του έχει φίλο αληθινό, είναι σα ν' ατενίζει εικόνα του εαυτού του.

Κικέρων

Αντιπολεμικό αφήγημα

Το παιδί από το Λίντιτσε

Του Γιώργου Παπαστάμου

Κι εκείνο τον καιρό πάντα σε κάποια μεριά του κλανήτη, γινόταν πόλεμος... Πόλεμος γινότανε και... δε θυμάμαι που... Ανατολικά πάντως της... Εδέμ. Κάπου εκεί... Κι άμα, νύχτωνε όλο έπεφτε καταχιά και κουθενά δεν υπήρχε φεγγάρι για... ό,τι αγαποιόσαμε, για ό,τι είχαμε αγαπήσει. Και όντας ξημέρωνε ακούγαμε τη λαλιά απ' τους φωνασκούντες, αλέκτορες, με το κόκκινο διάδημά τους, που μας θύμιζε την καθημερινή προδοσία του θεού μας, που ήτανε, λέει, της αγάπης... αυτός.

Κι αφού είχαμε πόλεμο μακρινό, οι μαθητές μου, όλο με ρωτούσανε, θέλανε να μάθουν, που βρίσκονταν τέλος πάντων εκείνος ο Παλινούρος; Ή ήταν ακόμα, ναύτης στο καράβι του Αινία; Ποιάς ξέρει; Και σαν σχολάζανε, λησμονούσαν τον Παλινούρο... Και πήγαιναν και παίζανε κινηγητό και αμπαρίζα, εκεί στο πλατύ αλώνι της χαμένης της Τροίας.

Κι εκεί στο απόμακρο, απόμερο κι απολησμονημένο σχολείο μας, όλοι είμασταν φτηνά κέρματα - νομίσματα πενταροδεκάρας; του δούναι και λαβείν κι ούτε το φως, μήτε το σκοτάδι μας προστάτευε. Πού να κρυβόμαστε λοιπόν.

Και γιατί να κρυφτούμε. Μια μέρα να, ήρθε και μας βρήκε ένα παιδί και προστέθηκε στη δύναμη του σχολείου μας με τελευταίο αριθμό στο μαθητολόγιο. Όταν ήρθε ήτανε χειμώνας. Έριχνε δροσάκι. Έδερνε τα τζάμια μας μέρα - νύχτα. Κι εκείνο το παιδί σκιφτό ήτανε πάντοτε και μοισκεμένο. Νοτισμένα ολοένα τα ρούχα του, κι απ' τα μάτια του βράιζε, τα δάκρυα για το τίποτα... Έτσι λες εσύ για το τίποτα. Δεν ξέρω... Όμως όλοι το βαφτίσαμε. «Το παιδί της βροχής».

Μέσα στην αίθουσα διδασκαλίας δε μιλούσε μήτε και έγραφε. Μας έλεγε μόνο με το τριφερό του βλέμμα, πως με το πυρ της Σιωπής γεμάτο μυστικό σημαπτικό λόγο κούρδιζε την καρδιά του — το μαγικό το γεμάτο επιθυμίες, από φανταστικό παράδεισο και κόλαση, ρολόι του. Και έτσι μάθαινε... χωρίς να μιλά. Ο κόνος ήταν γραμμένος, πάντα στο χλαμμό πρόσωπό του.

«Παιδί της βροχής» από πού ήρθες κοιδός ο τόπος σου ο μακρινός; Ποιά η πατρίδα σου; Του έλεγα, του λέγαμε όλοι. Δε μιλούσε... και κυκλοφορούσε ανάμεσά μας σαν φάντασμα αφήνοντας σιγά σιγά το φιδοκουκάμιπο των θλίψεών του, σε βραχάδη μονοπάτια.

Κι εγώ το σημαπθούσα εκείνο το ταλαίπωρο παιδί. Είχα την ευαισθησία του Βερλαίν σ' αυτή μου την προτίμηση της σημαπθείας μου!! Αποστρεφόμενα δεν ξέρω γιατί, τους

ανθρώπους που δεν ήταν καχεχτικοί. Οι άνθρωποι, που είχανε θράσος, βίαια γέλια και δυνατές φωνές μου ήτανε φοβερά αντιπαθείς.

Μια μέρα αυτός ο μικρός καχεχτικός και αμίλητος ανθρώπακος, είδα πως χαμογελούσε... Είχε φως πολύ η μέρα εκείνη. Τα μεγάλα σύννεφα ταξίδευαν ανατολικά, σπρωγμένα από τον άνεμο. Ο ουρανός γινότανε γαλάζιος, καθαρός. Εκείνη την ημέρα, στο Δάσκιο, δε θά 'βρεχε, σίγουρα, το θυμάμαι, δε θά 'βρεχε.

Και το παιδί, ιδού, άνοιξε το στόμα του μίλησε, ότι ήταν ωραία ημέρα... εκείνη.

Τώρα, που είναι καλή μέρα, με πλησιάζει και μου λέει το παιδί τώρα που έχουμε Φως, θα σου πω από πού έρχομαι!... Προτού έρθει το χαρτί της μεταγραφής μου απ' το σχολείο της «πατρίδος» μου... ότι ποτέ δεν θά 'ρθει...

Δε θά 'ρθει, γιατί ο τόπος που έμεινα, εδώ θεωρείται παράνομος... Μας το έλεγε από καιρό αυτό κι ο Γιαροσλάβ Χάσεκ...

Γιατί νά 'ναι «παράνομος». Ποιός ο τόπος σου... Πες μου.

Έρχομαι από το Λίντιτσε... Το ξέρεις δάσκαλε το Λίντιτσε; Εκεί δουλεύει ακόμα, ο πατέρας μου ανθρακωρύχος. Έχει, όπως τόσοι άλλοι εκεί μια ταυτότητα, στην τσέπη του τρυπημένη από σφαίρες... Κρατάει και τη φωτογραφία μου. Την κοιτάζει κάθε πρωί την φιλάει και κλαίει... λίγο προτού κατεβεί στο ανθρακωρυχείο. Τώρα θέλει να φύγει απ' το Λίντιτσε και να πάει στο Σαλερουά... Πάλι κι εκεί αρουραίος της ευημερίας... Έτσι μου έλεγε, ναι έτσι. Το Σαλερουά είναι στο Βέλγιο, όπου δουλεύουν κι άλλοι Έλληνες εκεί στο μαύρο κάτεργο. Το Λίντιτσε είναι στην Τσεχοσλοβακία. Εκεί μας λένε πως ο κύριος Καρακάλλας μοιράζει το δικαίωμα του Ρωμαίου πολίτη σ' όλους αρκεί να δηλώνουν την υποτέλειά τους.

Και δε μου λες γιατί θέλει να φύγει ο πατέρας σου απ' το Λίντιτσε, δεν περνάει καλά εκεί...

Θα φύγει, δάσκαλε, θέλει να φύγει, για να μη βλέπει κάθε μέρα το μαύρο τόπο του Ζντένεκ Πάτρικ όπου έλειωσε η ζωή εκεί στους θαλάμους αερίων στα κρεματόρια του Χέλμν... Κατάλαβες; Όχι... βέβαια. Εκεί είναι, δάσκαλε πολλοί πεθαμένοι. Αυτοί δεν θυμούνται. Εμείς θυμούμαστε. Και στον τάφο τους βάζουμε κάθε τόσο άνθη από χρωματιστό χαρτί, άνθη στερεά και άφθαρτα, ναι, της θλιμμένης αθωότητας λουλούδια της... βιομηχανικής. Γιατί αυτά ναι ναι, έχουν κριθεί άξια απ' το παγκόσμιο πένθος, ν' ανθίζουν γύρω απ' τους ξεχασμένους νεκρούς... στην άσπλαχνη εκεί ξηρασία των κιγκλιδωμάτων.

Αχ εκεί είναι, από καιρό ξαπλωμένοι, τους είδα εγώ, σε σκοτεινές σειρές ζωντανές μέσα στη μνήμη μας. Έτσι μας έλεγε και ο συνάδερφός σου δάσκαλος στο Λίντιτσε. Είναι στη σειρά σε μια τέλεια σειρά λίγο έξω απ'

το χωριό σ' ένα δάσος. Και διδάσκουν σ' όλο τον κόσμο τον ίδιο δρόμο. Και λένε με τα πουλιά για την ευθεία του μέλλοντος.

Μια φούχτα άνθρωποι ήτανε κι αποφασίσανε μόνοι σ' ένα χωριό της Τσεχίας να καταργήσουν τα καισαρικά παρόντα και πέθαναν όλοι. Τους σκότωσαν την ώρα που έπιναν από μια πηγή και δεν μιλούσαν όχι δεν μιλούσαν με λέξεις με σφαίρες, μαύρες μιλούσανε...

Και κάθε Κυριακή, άμα είσαι κει κάθε Κυριακή, πάει η μάντα του χωριού, με τα σαξόφωνα πάει και τους παίζει το πένθιμο εμβατήριο. Και ο ήχος κάνει όλα τα δέντρα γύρω να κλαίνε. Και να πεθαίνουν όρθια και το χειμώνα, όταν γυμνώνονται στον ήλιο στέκουν όρθια κι ας είναι πεθαμένα.

Κι επειδή, καλέ κύριε δάσκαλε, είχε πολύ ρίγος και πολύ συγκίνηση ετούτο το χωριό εγώ ήθελα να... φύγω. Δεν μπορούσα να σέρνουμε όλος πένθος. Είχα κάνει τη ζωή μου δύσκολη σα μονοπάτι πολύ στενό κι άλλο να τρέχω μόνος μου στα μουτζουρωμένα σοκάκια δεν μπορούσα. Με φόβιζε κάθε που νύχτωνε ο άγριος μορφασμός της φρίκης.

Είναι όλο οράματα θλιβερά ο τόπος εκείνος κυρ δάσκαλε... Είναι ένα ποτάμι σιδερένιο που κατεβαίνει κατηφορίζοντας στον άδη όλο φωτιά... Κοίτα αυτό, κοίτα πώς τό 'χω ζωγραφίσει, όπως το δίδασκε ο άλλος δάσκαλος.

— Τι είναι τούτο εξήγησέ το, δεν το καταλαβαίνω... δεν το ξέρω...

Αυτό είναι ένα μεγάλο φέρετρο. Μέσα, εδώ κατοικούν νεκροί ο Ιησούς και ο Λένιν, έτσι μας λέγανε στο άλλο μου σχολείο. Πηγαίνουν αντάμα - πακέτο, που λένε. Ο πρώτος κήρυξε την κοινοκτημοσύνη... και την «πραγματοποίησε» ο δεύτερος πάνω σ' αυτόν τον ταλαίπωρο απ' τον πόλεμο, το μίσος και την παραφροσύνη μας, πλανήτη. Και δίπλα σ' αυτό το φέρετρο το μικρό έχω ένα μεγαλύτερο. Άμα δεν έχεις καθαρή καρδιά δεν μπορείς να το καταλάβεις τι είναι. Απ' αυτό το μεγάλο φέρετρο σηκώνονται τη νύχτα οι νεκροί του Λίντιτσε μέσα στη βροχή. Κρατάνε στα χέρια τους λαμπάδες. Κάνουν τη λιτανεία των αθανάτων, τη λιτανεία τους. Οι καμπάνες χτυπάνε μόνες τους. Η φωτιά γίνεται μεγάλη σαν πυρκαγιά και λειώνει τον πάγο. Και το πρωί σταματάει η βροχή. Πάμε στο σχολείο, όλα τα παιδιά βαδίζοντας πάνω σε στεγνούς και ξεχιονισμένους δρόμους.

Εδώ, που είσαι ξαναείδες στ' όνειρό σου τη λιτανεία αυτών των νεκρών;

Ναι πως την είδα. Σ' αυτή τη λιτανεία ήσουν κι εσύ ο Έλληνας δάσκαλος. Και οι νεκροί είχανε στα χέρια τους ο καθένας και από ένα τριαντάφυλλο κι απ' αυτό το κόκκινο τριαντάφυλλο έσταζαν σταγόνες μαύρο αίμα. Τα μάτια τους είναι πάντα υγρά, μεγάλα και ξάγρυπνα! Οι ζωντανοί στο Λίντιτσε βγαίνουν στα μπαλκόνια, γελούν και χαιρετούν τη λιτα-

Η θύμηση μιας γιορτής

«Άστον μαρέ τον ιδιόρρηθμο, κάτι θέλει να μας παραστήσει».

Αυτή τη φράση, ή με άλλα λόγια ειπωμένη, και είχαν όμως πάντα το ίδιο νόημα, την άκουγε ο Θυνασάκης κάθε παραμονή Πρωτοχρονιάς, όταν όλη η παρέα τον καλούσε στο τραπέζι για να παίξουν «τριανταμία» ή κάποιο άλλο τυχερό παιχνίδι, για «το καλό του χρόνου», όπως έλεγαν και αυτοί αρνιόταν.

Έτσι κι απόψε, παραμονή Πρωτοχρονιάς, την άκουσε απ' το στόμα του Νίκου. Αυτός όμως δε θυμωσε. Καταλάβαινε πως οι φίλοι του τον αγαπούσαν να ικανοποιήσει την πεθυμιά τους.

Πήρε το ποτήρι του με το κρασί, στράφηκε σε μια πολιθρόνα κι άφησε τους άλλους να παίζουν χαρτιά στην πράσινη τσόχα. Αυτός θυμόταν εκείνη την ημέρα, τη δεκάτη ογδόη του Γενάρη του '42, και σημάδεψε άγρια την παιδική ψιχή του. Λίγα πράγματα δεν μπορούσε να ξεχάσει στη ζωή του, την Κατοχή και το κομμάρι

Εκείνη τη μέρα, όπως τη θυμάται, ήταν η πιο κρύα απ' ολόκληρο το χειμώνα. Είχαν παγώσει οι δρόμοι, οι βρύσες, μέχρι και το κοτάμι είχε παγώσει. Παγωνιά και κατοχή, φόβος και κρίσιμα κλάκωναν την πόλη. Αυτός με τον ταβλά περασμένο με σχοινί απ' το λαιμό, κρατώντας τον με τα δυο ξιλιασμένα χέρια του, διαλάσσει την πραγματεια και κάθε τόσο στεκόταν σε καμιά γωνιά, κατάντικρα στον ήλιο κι αναζητούσε λίγη ζεστασιά, μια ηλιαχτίδα, να πυρώσει το λεπτό κορμί του. «Καραμέλες, λουκού-

μια, ζυραφάκια, «σόλιγκερ» φάναζε κι ο παγωμένος αέρας έπαιρνε τη φωνή του και τη περιγιάλιζε σ' όλη τη συνοικία. Στεκότανε λίγο, μήπως και βγει κελάτης από κανένα σπίτι, ύστερα χνέπιζε τα χέρια του και συνέχιζε πάλι το δρόμο.

Τούτη τη δουλειά την έκανε έναν ολόκληρο χρόνο. Ο θεός του ο Λάμπρος, είχε έρθει ένα βράδυ στο σπίτι, κι αφού τα κοιφέντισαν όλοι μαζί, την άλλη μέρα τού 'φερε τον ταβλά γεμάτο με πραγματεια και τού 'πε

«Άντε, Θυνασάκη, βόηθα και σι τον άρρωστο πατέρα σου, που δε μπορεί να δουλέψει, βοήθα όμως νά 'ρθει κ' η λειτεριά μας. Ο Μιχάλης, ο αδελφός σου, θα σου δίνει τις οδηγίες».

Εκείνο το βράδυ δεν μπορούσε να κοιμηθεί από τη χαρά του. Καιρός ήταν να έκανε κι αυτός κάτι. Ο Μιχάλης δούλευε στα λιγνιτοραχεία, η μόνη τους ξενόπλενε και μόνο αυτός με τη μικρή του την αδερφοπούλα, τη Φρόσω, περιμέναν το φαί τους στα έτοιμα.

Ένα χρόνο τα πήγαινε μια χαρά. Κάθε βράδυ μέτραγαν την κατανάλωση και έκανε με τον πατέρα του, έδινε την αναφορά του στο Μιχάλη κ' ύστερα έπαιρνε το άδειο κοκίτι απ' τα λουκούμια και τρώγανε μαζί με τη Φρόσω την άχνη της ζάχαρης. Βοιτούσαν το δάχτυλό τους στο κοκίτι και το γλείφανε σα γλυφιτζούρι. Έτσι κι εκείνη τη μέρα, και άδειασε ένα κοκίτι, το έβαλε κάτω από τ' άλλα και σκεφτόταν τη χαρά που θα έκανε η Φρόσω, όταν της το φανέ-

Ρεαλιστικό διήγημα Του Ερρίκου Βλάχμπεη

Πω κάτω από το καφενείο του μαρμα-Γιάννη, καθώς έστριβε για να πάρει το δρόμο για την Καλλιθέα, τον είχε σταματήσει ένας βοιάγαρος χωροφυλάκας. Ο φόβος τον κοκάλωσε. Όχι για τον εαυτό του. Δεν είχε τίποτα επάνω του, όλα τα χαρτιά που είχε τα παρέδωσε στο μαρμα-Γιάννη, τον καφετζή. Φοβόταν μην ήταν κι αυτός σαν τον άλλο το βοιάγαρο χωροφυλάκα, που τού 'φαγε πέντε λουκούμια, του πήρε κι ένα πακετάκι ζυραφάκια και δεν τού 'δωσε ούτε «στοτίγκα». Δεν έγινε, ευτυχώς, αυτό που φοβήθηκε. Τον είδε ο χωροφυλάκας έτσι μικρό και παγωμένο και ό,τι αγόρασε το πλήρωσε με το παραπάνω. Χαρούμενος ανηφόρισε για την Καλλιθέα κι από κει πέρασε στη δική του συνοικία, τα Καμινίαια. Εκεί, στη μικρή αλάνα, πενήντα μέτρα πιο πέρα από την εκκλησιά του Ιωάννου Θεολόγου, είδε μια μεγάλη παρέα παιδιών, έπαιζαν ουκά*. Πήγε και στάθηκε κοντά τους «θα παίξεις», τον ρώτησε ο διελανός του. Τό 'χε αδυναμία αυτό το παιχνίδι, με πάντα έπαιζε το χαρτζιλίκι του. 'Η τό 'χανε και δεν πήγαινε σινεμά, ή κέρδιζε κι έτρωγε και κανένα γλυκό στο ζαχαροπλαστείο.

«Άντε, θα παίξεις», τον πέρτρινε ο διελανός του.

«Καλά ντε, τι βιάζεσαι», τ' απόντησε νευρισμένος. Πιότερο όμως ήταν νευρισμένος με τον εαυτό του, και δεν έφουγε.

«'Η παίξε ή φύγε», τον ξανάπε, μ' εμπόδιζεις με τον ταβλά σου. Έβγαλε δειλά ένα λέβι και τό

νεία και χειροκροτάνε τους νεκρούς τους.

Φοβάμαι... δεν μπορώ άλλο πια να βλέπω τέτοια όνειρα. Όχι δεν μπορώ. Γι' αυτό και έφυγα. Και ήρθα εδώ... Μα και δω να ξεχάσω... αδύνατον... Όμως ήρθα, γιατί αγαπούσα. Αυτή την αγάπη, μου την ενέπνευσε ο πατέρας μου. Σύρε, στο χωριό στη γιαγιά σου, σιμά στην κατρίδα. Αγάπα τους ανθρώπους της. Γιατί όποιος αγαπάει πραγματικά τους ανθρώπους της κατρίδας του, αγαπάει κι ολόκληρη την ανθρωπότητα...

— Καλά, έκανες που ήρθες του λέω εγώ, καλό παιδί απ' το Λίντισε. Μείνε ήσυχα και γαληνεμένα τώρα με τη σοφή γιαγιά σου και μη λείπεις ποτές απ' το σχολείο σου. Ξέχασε ολότελα τους νεκρούς. Οι νεκροί με τους νεκρούς. Εσύ είσαι ζωντανός. Εδώ έχεις μια άλ-

λη σκέπη, που σε βολεύει.

Μόνο μη λες σε κανένα για το καλίο χωριό σου. Μέχρι ν' ανθίσουν για καλά τα τριαντάφυλλα στον κήπο της Ειρήνης. Να φιλιωθούν οι λαοί όλης της γης. Να εμπνεύσουν ο ένας στον άλλο αληθινή εμπιστοσύνη... Και τότε βλέπουμε.

Το παιδί χαμογέλασε ευχαριστημένο. Κι εγώ σκέφτηκα τον παγκόσμιο Ροδόνα των νεκρών και των Ελλήνων, επίσης. Τα ματωμένα γαρίφαλα της Κοκκινιάς, των Καλαβρύτων και του Δίστομου.

Την άλλη μέρα τους έκανα μάθημα το κοίημα:

«'Η μπαλλάντα των αγροτών, που τους σκότωσαν οι γερμανοί».

ῥιξε κάτω, εκεί που βρισκόταν όλα τα στοιχήματα. «Ουκιά» είχε ακούσει χαρούμενη τη φωνή του Νίκου. Ήταν το παιδί που έριχνε τα πετραδάκια. Πάει το λέβι, τὸ ῥασε. Ἐπαιξε ἀκόμη ἓνα, τὸ ῥασε κι ἐκεῖνο. Δὲν μποροῦσε νὰ φύγει με ἔλλειμμα. Ἐπρεπε νὰ πάρει πίσω τὰ δύο λέβια κι ἄρχισε νὰ παίξει. Μια κέρδιζε, δύο ἔχανε, μέσα σε μια ὥρα ἔχασε ὅλη τὴν κατανάλωσή του, κάπου τριάντα λέβια. Στεκόταν κυρφομένος στη θέση του, σαν υπνωτισμένος.

«Γιατί δεν παίζεις», τον ρώτησε ο Νίκος.

«Δὲν ἔχω ἄλλα λέβια», ἀπάντησε καὶ με κόπο κράταγε τὸ δάκρυ του.

Ο Νίκος του ἔδειξε τὸν ταβλά με τὴν πρῶτη.

«Λουκούμι καὶ λέβι».

Ασυναίσθητα τὸ χέρι του πήγε στο κουτί με τὰ λουκούμια, σα νὰ ἔθελε νὰ τὰ προφυλάξει. Ἡ πάνω σειρά ἀπὸ τὸ κινουῦριο κουτί, που εἶχε ανοίξει, ἦταν ἀπειραχτή. Ἐπειτα μπορεῖ ν' ἄλλαζε ἡ τύχη του καὶ νὰ κέρδιζε τὰ χαμένα.

«Ἔλα, ρίξε, εἶπε στὸ Νίκο καὶ δέθηκε κόμπο ἡ ψυχὴ του. «Ουκιά!!!» ξανάκουσε τὴ φωνὴ τοῦ Νίκου καὶ ράγισε ἡ καρδιά του. Ὑστερα τὸν εἶδε, ὅπως κανεὶς βλέπει τὸν δῆμιό του, νὰ πλησιάζει τὸν ταβλά του, νὰ παίρνει ἓνα λουκούμι, νὰ τὸ τινάζει γιὰ νὰ φύγει ἀπὸ πάνω ἡ ἄχνη τῆς ζάχαρης καὶ νὰ τὸ εὐφρανίζει μέσα στὸ φαρδύ του στόμα.

Κι ὅσες φορές ο Νίκος κέρδιζε, ἔκανε πάντα τὴν ἴδια κίνηση. Ἐπαιρνε τὸ λουκούμι τὸ σήκωνε ψηλά, τὸ τίνιζε, ἔπεφτε σα χιόνι ἡ ἄχνη τῆς ζάχαρης κι αὐτὸς νὰ στέκεται σα μαραμένο χαμομήλι καὶ νὰ βλέπει μια τὸ λουκούμι καὶ μια τὸ στόμα τοῦ Νίκου, που ἀνοίγε καὶ τὸ βλεπε σα στόμα δράκου, που κατάνιπε ὄχι μόνο τὸ λουκούμι μα καὶ τὴν ψυχὴ του. Χειρότερο μαρτύριο δὲν μποροῦσε νὰ γίνει. Κάθε φορά που ἔχανε ἓνα λουκούμι, ἐνιωθε ἓνα αναμμένο σίδερο νὰ μπήγεται στα σωθικά του. Εἶχε χάσει δέκα λουκούμια. Δέκα κυρφιά εἶχαν μπει στὸ στήθος του. Δέκα πληγὲς ἀνοίξαν στὰ μάτια του. Τόση πίκρα κι ἀπόγνωση ποτὲ ἴσως δὲν εἶδε κανεὶς ζωγραφισμένη σε παιδικὰ μάτια.

Ζυλισμένος παύτησε τὸ παιχνίδι κι ἔφυγε σαν κυνηγημένος. Στὸ δρόμο ἡ σκέψη τ' ἄρρωστου πατέρα του τὸν σκότωνε. Τὸν θεωροῦσε ἐκεῖ, στὸ κρεβάτι, ὅπως κάθε βράδυ, νὰ μετρᾶνε μαζί τὴν κατανάλωση κι ὕστερα νὰ τὸν χαϊνοῦν ἀπὸ τὸ κεφάλι καὶ νὰ θολώνουν τὰ μάτια τοῦ πατέρα ἀπὸ συγκίνηση

καὶ περηφάνια γιὰ τὸ μικρό, προκομμένο γιό του. Με τὰ μάτια θὰ τὸν ἀντίκρυζε! Ποιά κατανάλωση θὰ μέτραγαν! Ἐνα αἰσθημα ντροπῆς τὸν ἐσφιγγε σα χταπόδι καὶ ζήτηγε νὰ τὸν πνίξει.

Τρέμοντας ἔφτασε στὸ σπίτι, ἄφησε τὸν ταβλά στὸ τραπέζι καὶ χωρὶς νὰ πει τίποτα πήγε καὶ κούρνιασε, σα δαρμένος σκύλος, πλάι στὴ σόμπα. Ο πατέρας του τὸν εἶδε ἔτσι κουρασμένο καὶ δὲν τὸν ζήτησε νὰ μετρήσουν ἐκεῖνη τὴν ὥρα τὴν κατανάλωση. Αὐτὸς πάλι, θέλοντας ν' ἀποφύγει τὴν τυραννικὴ αὐτὴ στιγμή, προσποιήθηκε τὸν κοιμισμένο. Ἐτσι ὁμως, ὅπως ἦταν τσικισμένος ἀπὸ τὸν πόνο, τὸν πήρε γρήγορα ὁ ὕπνος.

Τ' ὄνειρο ἦρθε σαν ἀγέρας δυνατός, τὸν ἄρπαξε, τὸν σήκωσε ψηλά, τὸν στριφογύρισε πάνω ἀπ' τὴν πόλη καὶ τὸν πέταξε στὴ μέση τῆς ἀλάνας. Μα ἀντὶ γιὰ παιδιὰ νὰ παίζουν οὐκιά, εἶδε βούλγαρους στρατιώτες οπλισμένους νὰ ἔχουν περικυκλώσει τὴν ἀλάνα καὶ τὴν ἐκκλησιά. Στέκονταν ἐκεῖ, ἄγριοι καὶ πετρόψυχοι, ἔτοιμοι νὰ χτυπήσουν ὅποιον θὰ ἔθελε νὰ σπάσει τὸν κλοιὸ τους.

Ἡ λειτουργία εἶχε τελειώσει κι ὁ κόσμος ἄρχισε νὰ βγαίνει ἀπὸ τὴν ἐκκλησιά. Πρῶτος ἦταν ὁ θεῖος τοῦ ο Λάμπρος. Εἶδε τὸς στρατιώτες καὶ κόπηκε τὸ βῆμα του. «Θανασάκη, θέλουν νὰ με σκοτώσουν», του εἶπε λυπημένα. Πῆρε ἓνα κουλούρι ἀπ' τὸν ταβλά του καὶ τὸ ἔδωσε. «Εἶναι ἀντίδωρο», του εἶπε, «φάε καὶ θὰ γλιτώσεις». Τὸν ἀγκάλιασε ὁ θεῖος του καὶ τὸν φίλησε καὶ μὸλις δάγκασε τὸ κουλούρι, σα νὰ βγαλε στους ὄμους του, δύο κάτωσπρες φτερούγες, τὶς ἀνοίξε καὶ πέταξε ψηλά στὸν οὐρανὸ, χάθηκε ἀπ' τὰ μάτια τῶν ἐχθρῶν του. Βάλλθηκε τότε αὐτὸς νὰ μοιράζει κουλούρια σ' ὄλους τὸς Ἕλληνες, μικροὺς καὶ μεγάλους, κι ὅλοι ἔβγαζαν φτερά καὶ πετοῦσαν ψηλά, χάνονταν ἀπ' τὰ μάτια τῶν βουλγάρων. Κι ὅταν ὅλοι ἔφυγαν κι ἔμεινε ἔρημη ἡ ἀλάνα, μ' αὐτὸν στὴ μέση κι ὀλόγυρα τὸς βουλγάρους στρατιώτες, αὐτοὶ ἔπεσαν μανιασμένοι πάνω του, τὸν πέταξαν τὸν ταβλά πέρα κι ἄρχισαν νὰ τὸν χτυποῦν με γροθιές, κλωτσιές καὶ υποκόπανους, ὅσπου τὸν ἔριξαν κάτω ἀναίσθητο, καταματωμένο.

«Ξύπνα, Θανασάκη, ξύπνα...» τὸν εἶχε ταρακουνήσει ἡ μάνα του, ἀλαφιασμένη. Ἄνοιξε τὰ μάτια τρομαγμένος. Τ' ὄνειρο μπερδεύτηκε με τὴν πραγματικότητα. Ὁ θεῖος του ὁ Λάμπρος ἦταν ἐκεῖ καὶ τὸν κοίταζε μ' ἓνα χαμόγελο, που ἔβαζε κόπο νὰ τὸ σχηματίσει στα

χείλη του. Ἡ μάνα του βιαστικὰ τύλιγε κατὶ πρύγματα σε μπόγους.

Τὶ γίνεται, ρώτησε ἀπορημένος.

«Σῆκα, δὲν ἔχουμ' ὦρα γιὰ χάσιμο, του εἶπε ὁ Μιχάλης. Μας πρόδωσαν καὶ μπορεῖ νὰ ῥθουν οἱ βούλγαροι νὰ μας πιάσουν. Ἐρθε ὁ θεῖος Λάμπρος νὰ μας πάρει μαζί του στὸ βουνό. Ἄντε, κάνε γρήγορα».

Σηκώθηκε. Στάθηκε ἀμήχανα. Ἡ σύγχυση κ' ἡ ταραχὴ, που επικρατοῦσε στὸ σπίτι, δὲν ἄφηναν τὸν πατέρα νὰ νοιαστεῖ γιὰ τὸ μέτρημα τῆς κατανάλωσης. Ἡ ἐνοχλή ὁμως τὸν ἔκανε νὰ κινεῖται μωδιασμένα. Ἐνιωθε ἄσχημα. Ἐπρεπε σε κάποιον νὰ πει αὐτὸ που ἔκανε κι ὅταν θέλησε νὰ τὸ μολογήσει στὸ Μιχάλη, αὐτὸς τοῦ κλείσει με τὴν παλάμη τὸ στόμα. Δὲν ἦταν ὦρα γιὰ λόγια, ἔπρεπε νὰ κάνουν γρήγορα μὴν τοὺς προλάβουν.

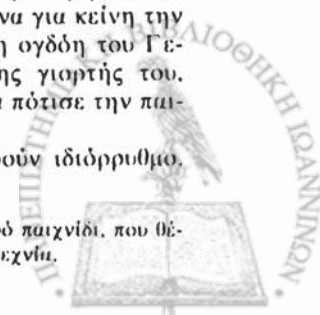
Κατάλαβε πὼς τὸ βουνὸ σήμαινε τέλος στὸν ταβλά. Τέλος στὸ μέτρημα τῆς κατανάλωσης. Τὸ βουνό, ἔτσι ἀπροσδόκητα, τὸν γλίτωνε ἀπὸ τὴ δύσκολη θέση που βρισκόταν. Ἀχ καὶ νὰ γίνονταν ὅπως στ' ὄνειρο. Νὰ ἔτρωγαν ἀπὸ ἓνα κουλούρι, νὰ ἔβγαζαν φτερά καὶ νὰ πέταγαν γρήγορα πρὸς τὸ βουνό, στὴ λευτεριά. «Θανασάκη, δὲν πιστεῦω νὰ φοβάσαι», του εἶπε ὁ θεῖος Λάμπρος. Αὐτὸς κούνησε τὸ κεφάλι βεβαιώνοντας πὼς καθόλου δὲ φοβόταν. «Λοιπὸν, ἔτοιμοι». «Ἐτοιμοί». Φιλήθηκαν μετὰ ξύ τους, ἀνοίξε ἡ μάνα τὴν πόρτα, εἶδε πὼς ἦταν γύρω ἐρημιά, πῆραν τὸ δρόμο γιὰ τὸ βουνό.

Δύο χρόνια ἔκανε στὸ βουνό κι ἔζησε τόσες συγκινήσεις, ὅσες δὲν ἔζησε στὴν υπόλοιπη ζωὴ του. Ὄταν κατέβηκαν ἀπ' τὸ βουνὸ καὶ λευτέρωσαν τὴν πόλη, ὁ πατέρας εἶχε ἤδη πεθάνει. Τὸ ἔλλειμμα εἶχε θαφτεῖ μαζί του.

Πέρασαν χρόνια. Θὰ ἔλεγε, πὼς ἐκεῖνο τὸ περιστατικὸ ξεχάστηκε. Ὄταν ὁμως κάποτε τὸν ζήτησαν νὰ παίξει κουμάρι, ζωντάνεψαν εἰκόνας που ὀρθώθηκαν μπροστά του κι ἐνίωσε ὅλον ἐκεῖνο τὸν ξεχασμένο πόνο, νὰ δαγκώνει τὴν ψυχὴ του. Πέταξε τὰ τραπουλόχαρτα κι ἄφησε τὴ θέση του σε ἄλλον. Κάθησε στὴν ἄκρη καὶ οὔτε μίλησε σε κανένα γιὰ κείνη τὴν ἡμέρα, τὴν δεκάτη ογδοὴ τοῦ Γενάρη, τὴ μέρα τῆς γιορτῆς του, που με τόση πίκρα πότισε τὴν παιδικὴ του ψυχὴ.

Ὅσοι τὸν θεωροῦν ἰδιόρρυθμο,

* Ἡ οὐκιά εἶναι τυχερὸ παιχνίδι, που θέλει καὶ κάποια δεξιότητά.

Παιδικό διήγημα

Πρώτες μου αγάπες

Του Μιλτού Τσίρκα

Τι παράξενο! Ακόμα και σήμερα, παρ' όλο που πέρασε μισός αιώνας και πλέον, θυμάμαι με συγκίνηση την κλωδιά της αυλής μου, το σκύλο μου τον Μπόμπη και πάνω απ' όλα τη μυρωδάτη χλωτική μαστίχα της Φωφώκας.

Αχ, αυτή η μαστίχα, πόσα δε μου θυμίζει!

Ήμουν τότε, έξη χρονών, και κάθε που σουφούκιωνα, βγαίναμε με τ' άλλα τα παιδιά, αγόρια και κορίτσια, και παίζαμε ξυπόλητοι στο χαματόδρομο του μαχαλά. Το αγαπημένο μας παιχνίδι ήταν το «κρυφτό».

Μια μέρα ξαφνιαστήκα κολύ, όταν η Φωφώκα, πάνω στο παιχνίδι αυτό, μ' έπιασε απ' το χέρι και μου είπε σιγανά:

— Έλα μαζί μου να κρυφτούμε σε μια κρυψώνα, που δεν την ξέρει κανείς.

Η Φωφώκα ήταν ένα ζωνηρό και γελαστό κοριτσάκι πέντε χρονών. Ένα χρόνο μικρότερη από μένα. Εκείνη τη χρονιά είχε έρθει στο μαχαλά μας. Ήταν νησιωτοκοίλα, από τη Χίο. Ο πατέρας της, ναυτικός, η μάνα της δασκάλα στο νησί και φέρανε τη Φωφώκα εκείνο το χειμώνα να μείνει στη γιαγιά της.

Κι εγώ ξένος ήμουν εκεί. Ένα χρόνο νωρίτερα οι εμπορικές δουλειές του πατέρα μου, μας ανάγκασαν να φύγουμε απ' το χωριό και να 'ρθουμε εδώ, στη Νεάπολη Θεσ νίκης. Το σπίτι που μέναμε είχε απλόχωρη αυλή και μια κλωδιά στη μέση μεγάλη. Ο πατέρας πέρασε μια τριχιά από ένα χοντρό κλαδί της κλωδιάς και μας έφτιαξε κούνια, για μένα και την αδερφή μου.

Αχ, αυτή η κλωδιά, πόσο δέθηκε μαζί μου!

Δεν ήταν μόνο η κούνια της που μου 'δινε χαρές, δεν ήταν ο ίσκιος της που καθόμουν στο σκαμνάκι κι έτρωγα το βρεγμένο ψωμί με ζάχαρη από πάνω, δεν ήταν τα ζουμερά κι αρωματικά κλωδιάρια της, το σκουδαίότερο ήταν που μ' έσωζε απ' τους θυμούς της μάνας. Όταν τύχαινε να κάνω καμιά ζημιά εκείνη θυμώνε, και με κλητούσε να μου τις βρέξει. Κι εγώ έτρεχα τότε στην αυλή και σαν σκουιδράκι σκαρφάλωνα στην κορφή της κλωδιάς. Πού να με φτάσει εκεί ψηλά.

Σε λίγο ο θυμός της πέρναγε κι εγώ κατέβαινα απ' το δέντρο «σώος κι αβλαβής». Ούτε γάτα, ούτε ζημιά!...

Στη Νεάπολη, οι πιο πολλοί ήταν κρύσφυγες, απ' την Τουρκία. Νοικοκυραίοι άνθρωποι, με όμορφα σπίτια κι ακόμα πιο όμορφους κήπους. Μ' αγαπούσαν κολύ, γιατί με λογαριάζανε και μένα κρύσφυγόκοιλο, αφού ήμουν μακριά από το χωριό μου.

Ένας απ' αυτούς, μου χάρισε ένα μαϊνρο σκιλάκι. Τ' ονόμασα Μπόμπη. Ο Μπόμπης ήταν έξυπνο σκιλί και κολύ παιχνιδιάρικο. Του έφτιαξα καρότσα μ' ένα ξύλινο κουτί από λουκοίμια και για ρόδες έβαλα μεγάλα στρογγυλά κομπιά. Έξενα τον Μπόμπη με λουριά στην καρότσα, σα να 'ταν γαϊδουράκι. Του φέρωνα διάφορα αγριόχορτα, φλοιόδες από καρπούζια και πεπόνια κι έκανα τον κλανόδιο πωλήτη. Προσκαθούσα, μάλιστα, να μιμηθώ τη φωνή και το ύφος του μανάβη, που πέρναγε κάθε πρωί απ' τη γειτονιά με το κάρω και διαλαλούσε τα ζαρξαβατικά του.

Ο Μπόμπης υπάκουγε με το πρώτο. Του έλεγα να σταματήσει και σταμάταγε, του έλεγα να ξεκινήσει και ξεκίναγε. Ακόμα και σούζες έκανε, όταν δεν ήταν ζεμένος.

Όλοι θέλανε την παρέα μου, για να παίζουν με τον Μπόμπη. Η Φωφώκα είχε αδυναμία στα σκιλάκια, αλλά με τον Μπόμπη ήταν κτηνολεκτικά ξετρελαμένη. Μου τον ζήτηγε συχνά να παίξει κι εγώ δεν της χάλαγα χατήρι. Κι εκείνη τον σήκωνε στην αγκαλιά της, τον χόρευε, έτρεχε μαζί του και κλιότανε στο χάρμα. Γαύγιζε παιχνιδιάρικα ο Μπόμπης, γαύγιζε και η Φωφώκα ξεκαρδισμένη στα γέλια. Του έριχνε μετά ένα τοπάκι κι έτρεχε ο Μπόμπης πηδηχτά γαυγίζοντας, το άρπαζε στο στόμα και της το έφερνε πίσω.

Ήταν χαρά κι απόλαυση να τους βλέπεις να παίζουν οι δυο τους. Ούτε εγώ δεν έκανα τόσα παιχνιδιά με τον Μπόμπη. Κι αυτό μ' έκανε κατά βάθος να ζηλεύω, αλλά δεν ήξερα να πω τι ήταν εκείνο ακριβώς που ζήλευα περισσότερο: τη Φωφώκα ή τον Μπόμπη...

Η Φωφώκα ήθελε να μ' ευχαριστήσει που της δάνειζα το σκυλάκι, γι' αυτό το απόγιομα εκείνο που παίζαμε το «κρυφτό», με πήρε μαζί της στη δική της την κρυψώνα, μια κι έβλεπε πως εγώ δεν είχα κάποιο σίγουρο μέρος να κρυφτώ κι όλο έχανα στο παιχνίδι.

Μπήκαμε στην αυλή του σπιτιού της και από μια πορτούλα, που δε φαινότανε με πρώτη ματιά και δεν την ήξερε κανένας ξένος, περάσαμε μέσα στο κατώι. Κάτω απ' το λιγοστό φως, διέκρινα ένα σωρό πράγματα, ακατάστατα βαλμένα: Σπασμένες σκάφες, βαρέλες, κιούπια, άλλα μικροπράγματα κι ένα στρώμα αχυρένιο με σχισίματα και μπαλώματα, πεταμένο κατάχαμα.

Τότε πρόσεξα πως η Φωφώκα κάτι μασούλαγε και το στόμα της μοσκοβόλαγε.

Τι μασάς; Τη ρώτησα.

Μαστίχα χιώτικη, μου λέει. Θέλεις; Θέλω, της είπα.

Έβγαλε απ' το στόμα της τη μαστίχα, έκοψε τη μισή με τ' άσπρη δοντάκια της και μου την έδωσε. Την έβαλα γρήγορα στο δικό μου. Κι αμέσως ένα άρωμα μεθυστικό μου γέμισε το στόμα, απλώθηκε στην ανάσα μου, εισχώρησε βαθιά μέσα στο είναι μου.

Η Φωφώκα πρόσχαρη κι απλά, σα να 'ταν κάτι συνέχεια του παιχνιδιού μας, ξάπλωσε στο μπαλωμένο αχυρένιο στρώμα και μου είπε:

Έλα κι εσύ εδώ.

Ένωσα σα να 'μουν παιχνιδάκι στα τρυφερά χεράκια της και μετά από λίγο δισταγμό, ξάπλωσα πλάι της.

Αγκυλιαστήκαμε και μείναμε ενωμένοι, ασάλευτοι, για πολλή ώρα.

Δεν είμαστε εδώ καλά κρυμμένοι; Με ρώτησε και σφίχτηκε πιότερο πάνω μου.

Ναι, καλά είμαστε. Της αποκρίθηκα και κουλουριάστηκα κι εγώ όσο μπορούσα πιο σιμά της.

Κοιταζόμασταν στα μάτια, χωρίς να λέμε τίποτα, μασουλώντας και οι δυο τη μαστίχα. Μ' έσφιγγε στη μέση με τα χεράκια της κι όλο το κορμάκι της μοσκοβόλαγε απ' το άρωμα της μαστίχας.

Όχι, μη φεύγεις ακόμα. Μου λέει.

Και μείναμε ξανά έτσι ασάλευτοι, αμίλητοι, με μόνο ήχο το μάσημα της μαστίχας. Μετά της χάιδεψα απαλά τα μαλλάκια, τη φίλησα στο μάγουλο και σηκώθηκα.

Λες να ψάχνουν ακόμα να μας βρούνε; ρώτησα.

Ίσως. Μου είπε και πετάχτηκε σβέλτα επάνω.

Τίναξε τ' άχυρα απ' το φουστανάκι της κι αμέσως τρέξαμε κι οι δυο να «φτύσουμε» στον τοίχο που φύλαγε η «Μάνα». Αλλά κανείς δεν βρισκόταν εκεί. Το παιχνίδι είχε τελειώσει προ πολλού.

Σταθήκαμε για λίγο αντικριστά. Της έπιασα τα χέρια, εκείνη μου τα έσφιξε. Της χαμογέλασα, το ίδιο έκανε κι εκείνη. Είπαμε «καληνύχτα» και χωρίσαμε.

Την άλλη μέρα ήρθε η μάνα της η δασκάλα από τη Χίο, τα σχολεία είχαν κλείσει, και την πήρε μαζί της για το νησί.

Από τότε δεν την ξαναείδα τη Φωφώκα.

Την ίδια χρονιά έχασα και τον Μπόμπη, τον χτύπησε ένα κάρο και τον άφησε στον τόπο. Έσκαψα μνήμα στην αυλή του σπιτιού και τον έθαψα. Έκλαψα πολύ, αρρώστησα. Από τότε η μάνα μου δεν ήθελε κανένα ζωάκι στο σπίτι.

Τη Φωφώκα μπορεί να μη την ξαναείδα. Αλλά το άρωμα της μυρωδάτης χιώτικης μαστίχας, δεν μπόρεσα να το ξεχάσω ποτέ. Ζυμώθηκε μέσα μου, μπήκε ως το μεδούλι μου κι έγινε ένα με την ψυχή μου!..

Μίλτος Τσίρκας

Το έθνος ζητεί από μας, τον πλούτο της διανοίας μας ντυμένον εθνικά. Μη παρθεί για εθνισμός ό,τι δεν είναι παρά σέβας της αλήθειας.

Διονύσιος Σολωμός

★

Όσοι έχετε επιστήμη και τέχνη έχετε θρησκεία. Κωστής Παλαμάς

Διαβάζω μόνο τα καλά βιβλία που είναι γραμμένα με αίσθημα και απλό, καθάριο λόγο, με απόλυτη σαφήνεια. Ησυχάζοντας, μ' αρέσει να διαβάζω. Το διάβασμα είναι μια μεγάλη ευχαρίστηση για τον πολιτισμένο άνθρωπο και τ' αγαπώ πολύ.

Μ. Γκόρκι

Αν ο συγγραφέας σαν άνθρωπος δεν μπορεί να γίνει διακριτικός μέσα στα έργα του, τότε ο ίδιος δεν αξίζει τίποτα· αλλά και τα έργα του τότε, δε θά'χουν καμιάν αξία.

Β. Τράβεν

(Γερμανός συγγραφέας)

Οι Συγγραφείς και τα Βιβλία

Κριτικές Σημειώσεις και Αξιολογήσεις

Από τον Λάμπρο Μάλαμα

«Κάνω κριτική δημιουργώντας και όχι ψάχνοντας να βρω λάθη».

Μιχαλάγγελος

«Λίγοι άνθρωποι είναι τόσο έξυπνοι, ώστε να προτιμούν την ωφέλιμη κριτική, από τη βλαβερή κολακεία».

Λαμπρο Μάμα

Χρήστου Ν. Κουλούρη:

«Η Αυταπάτη»:

Μυθιστόρημα, Αθήνα '91.

εκδ. «Ν. Σκέψη», σελ. 240

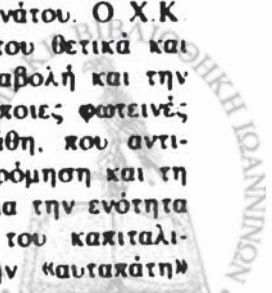
Ο γνωστός συγγραφέας και περιοδικάρχης της Αθήνας, έχει τις εμπειρίες του από τη ζωή της σύγχρονης ελλην. κοινωνίας και τις μετοικισώνει με συνείδηση και με τις δυνατότητές του, στην πεζογραφία του. Η θητεία του στα γράμματα, από τη γενιά λογοτεχνών της πέμπτης δεκαετίας του αιώνα μας, είναι αξιόλογη και παραγωγική. Τύπωσε 35 βιβλία σε ποίηση, διήγημα, μυθιστόρημα και κριτική μελέτη. Στο περιοδικό του «Ν. Σκέψη», που αποτέλεσε και τη βάση κάθε συγγραφικής του εξέλιξης, βοήθησε να προβληθούν και να φανούν, πολλά νέα πρωτόγνωρα, και άλλα ώριμα κι αδικημένα ταλέντα.

Την πρόζα του, θα μπορούσε κανείς να την κατατάξει σ' ένα νεορεαλισμό που κεντολογάει πάνω σε καμβάδες κοινωνικής και προπάντων ερωτικής ζωής, της νεολαίας των ημερών μας. Εργάζεται με ανθρωπιστικές προθέσεις και ανατομικές διαθέσεις. Εκθέτει προβλήματα και καταστάσεις που κυριαρχούν οι πρόσκαιρες ατομικές βλέψεις, και οι επιδερμικές ατομικές ικανοποιήσεις, με την απληστία κι ανισορροπία των χωρίς ιδανικά νέων της εποχής μας. Ο Χ.Κ. τονίζει χαρακτηριστικά τις υπερωρίες και τις αυταπάτες που παγιδεύουν και βασανίζουν εφηβικά και ώριμα νιάτα. Εκφράζει με ομαλό και καθαρό τρόπο γραφής, επεισόδια και περιπέτειες, που δείχνει ανοιχτές κοινωνικές πληγές, να χαίνουν αθεράπευτα, σαν να ξορκίζουν τα φθοροποιά ξενόφερτα ήθη. Σαν να θυμίζουν πρόσταγμα του Γ. Ζαλοκώστα στο «Βότσαρη»: «ασυλόγιστη νεότης, μη δεχθείτε ήθη ξένα...». Ο σ. απεικονίζει συμβατικές στην τέχνη του αλλοπρόσαλλες ψυχολογικές μεταπτώσεις, υποδηλώνοντας απαλεσμένες ηθικές παραδόσεις του λαού μας. Σαν να θέλει να στιγματίσει πολιτεία και κοινωνία, για την όποια τους αδιαφορία, στον εξωκοιλισμό και τις εκτροπές αλλοτριωμένων κι ευκολοπαράσυρτων νέων. Ο σκοπός του και στα διηγήματα με τον τίτλο «Πεζοδρόμιο» και στο μυθιστόρημά του

«Η Αυταπάτη» είναι, να ξεσκεπάσει, να καταγγείλλει και να κριτικάρει έμμεσα με μιαν αναβαθμισμένη κι έντονη ευσυνείδηση, τα «κακώς κείμενα» στον κόσμο ιδιαίτερα των πρωτόβγαλων κοινωνικών δυνάμεων, που παραδέρνονται και συνθλίβονται μέσα στις συμπληγάδες της πνευματικής φτώχειας, της υπαρξιακής αγωνίας και της αβεβαιότητας.

Η γραφή του Κ είναι απλή και ρέουσα. Τα κίνητρά του ηθικά

Το υλικό της «αυταπάτης» που συνθέτει σπονδυλωτά με 38 ενότητες, το επιφορτίζει στην ιστορία μιας κοπέλας, τη Μαρία, από την Περαχώρα, που εγκαταλείπει το χωριό της, με την τάση της αστυφιλίας, και γίνεται κομμώτρια στην Αθήνα, με τ' όνειρο της «μεγάλης ζωής». Μετά από τον πρώτον έρωτα που δεν καρποφορεί από τη φτώχεια του υποψήφιου, πλέκει το μίθο της, στη σχέση και τη φιλία με το Θέμη, έναν νέο τύπο μοδίστη κι αγροίκο στον έρωτα Πάνε μαζί στην Εύβοια διακοπές για πρόσκαιρη καλοκαιρία. Μετά το μάνιο ο Θέμης θα προσποιηθεί τον πεθαμένο στην αμμοδιά, κι εκείνη θα φύγει ανήσυχη, κρυφά, για να μη θεωρηθεί ένοχη για τον δήθεν θάνατό του. Κι ενώ εκείνος μεταναστεύει στη Γερμανία και παντρεύεται... η Μαρία θα κοιβαίει τύψεις μέσα της, κειμένη στο δόκανο της «αυταπάτης». Στη συνέχεια θα παντρευτεί το Στάθη έναν καθηγητή ξένων γλωσσών, που ο σ. τον κάνει ευφύεστατο, αλλά και μεκρή, για να του δώσει όμως θετικό και προοδευτικό ρόλο. Η Μαρία θα τον τιμήσει. Και όταν μελλοντικά θα συναντήσει κατά τύχη τον Θέμη στη Λακωνία, εκείνος θα της ξαναζητήσει έρωτα. Μα αυτή θ' αντιδράσει και θα σταθεί πιστή στον άντρα της. Έτσι ο σ. της δίνει και τη λύτρωση, με τη διακίστωση της ύπαρξης του Θέμη, από την αυταπάτη του ψεύτικου θανάτου. Ο Χ.Κ. οδηγεί είστοχα τα πρόσωπά του θετικά και αρνητικά στην κίνηση, τη μεταβολή και την εξέλιξη. Βάζει έντεχνα και κάποιες φωτεινές ιδέες στο χαρακτήρα του Στάθη, που αντιστοιχούν στο χάος, την πτωχολογία και τη διαλυτική και καταστροφική για την ενότητα των κοινωνιών συμπεριφορά του καπιταλισμού. Διαβάζοντας κανείς την «αυταπάτη»

του Κουλούρη, σαν γνώστης του ευρύτερου προορισμού της λογοτεχνίας, επιβεβαιώνει την αξίωση του Β. Μπελίνσκι ότι: «η αληθινή τέχνη στην εποχή μας είναι κρίση ανάλυση της κοινωνίας, επομένως κριτική».

Βασίλη Ν. Τερτίπη:

«Εσπερινά Άνθη»:

Ποιήματα, Καλαμάτα '92, σελ. 40

Ο Β. Τερτίπης είναι από τους πιο δραματικούς ποιητές της γενιάς του '40 - '50. Σε κάθε ποίημά του, θα βρείτε μια μορφή συγκεκριμένης ζωής. Οι δέκτες του έχουν δυνατή ευαισθησία, ελκτική δυνατότητα και αντοχή και οι κεραιές του εκπέμπουν με ισχυρή εμβέλεια την καλλιτεχνική συγκίνηση. Οι εμπνεύσεις και οι διαθέσεις του, αρδεύουν με μαγνητικά κύματα, από πηγές και τέλματα και πληγές, δοξαριές ανθρώπινου πόνου. Αυτό θα πει αληθινή ποίηση. Αυτό θα πει ακέραιη επιτέλεση του σκοπού της, που είναι: να σου μιλάει στην καρδιά, και να σε συγκινεί βαθιά. Να κρούει όλες τις χορδές της συναισθηματικής σου κλίμακας.

Ο Β.Τ. έχει έμφυτη την έμπνευση στις παραστατικές του εικόνες: κι ένα βρυσιμίο αισθηματικό πλούτο. Από τη δική του ελευθερόστιχη φόρμα, βγαίνει ένας τραγωδιακός απόηχος, σαν από αγνό λαϊκό μοιρολόι και θρήνο! Είναι μια ελεγειακή τέχνη υψηλών τόπων. Έχει λυτρωτικό χαρακτήρα. Και περιεχόμενο ενιαίο, με της ψυχικής του ιδιοσυστασίας την εκφραστική μορφή.

Το αποτέλεσμα είναι σίγουρο, με την αριστοτέλεια «των παθημάτων κάθαρσιν». Έχει νότες, που σημαίνουν σαν βαρύηχες καμπάνες και μηνυματοδοτούν τις απωλεσμένες νύφες κι αδερφές απ' τη ζωή μας: την αγάπη και την καλοσύνη!

Στου Τερτίπη την ποίηση, λάμπουν οι αρετές της ευψυχίας και της ειλικρίνειας. Μπορείς να ξεκρίνεις και να παραλληλίσεις στο σώμα της δημιουργίας του, έναν μεγεθυντικό Καρυωτάκη, όχι βέβαια του πεσσιμισμού του 1930, αλλά της από βαθέων κραυγής μιας άδικης μοίρας και ήττας του ηθικού αγωνιστή Έλληνα, του ευσυνείδητου με ιδανικά και οράματα, ανθρώπου του 1950 - 90.

Ο Τερτίπης μας δίνει σήματα Ιερεμία και Ησαΐα των ημερών μας. Κάθε του ποίημα, σφύζει από αίσθημα και ιδέα με νέα δυναμική εικόνα που σε υποβάλλει.

Είναι η 19η ποιητική του συλλογή, και όχι μόνο. Έχει και 6 θεατρικά και 2 πεζογραφικά, στην όλη συγγραφική του πορεία, με απόλυτη και συμπάσχουσα βιωμένη συμμετοχή στα δράματα του λαού και στις τραγικές πτυχές της νεότερης πολιτικοεπαναστατικής ιστορίας του. Και παραπονιέται πως δεν έγραψε ακόμα «το τέλειο ποίημα», ή τάχα δε θα μπορέσει να το γράψει! Θ' ανακαλέσουμε όμως τη φωνή του αείμνηστου Γιωσέφ Ελιγιά, να του απαντήσει συγκριτικά και ισοδύναμα

με τους παρακάτω στίχους του:

«Όταν ο σκλάβος αντρωθεί και θα φουντώσ' η ελπίδα και στις ασκήμιας το γκρεμό θα συντριβεί ο σατράπης τότε θα πω πως έβαλα του τέλειου τη σφραγίδα στο πιο ωραίο μου ποίημα, το ποίημα της αγάπης»!

Λάζαρου Κλεινού:

«Τα Ντέρτια των Ναυτικών»:

Διηγήματα τόμος Β' σελ. 190,

εκδ. Σμυρνιωτάκης Πειραιάς '91

Ο Λ. Κλεινός είναι ένας αθόρυβος και σεμνός πεζογράφος και ζωγράφος που ζει στον Πειραιά. Τρέφει μέσα του αδιάκοπα το ιδανικό της αγάπης και στις δυο τέχνες του. Ζει και χαιρέται για να γράφει και να ζωγραφίζει. Στύλος στο εργαστήρι του, ευάντοχος δουλευτής και μεγαλόκαρδος. Εραστής και στις δυο του νύφες: Την τέχνη του χρωστήρα και την αφηγηματική εμπειρική πεζογραφία του. Σμίγει το ρεαλισμό με το νατουραλισμό. Η γλώσσα του είναι απλή, στρωτή, λαγάρη και άμεση. Χαμηλότονη και πολύ συμπαθητική η διηγηματογραφία του. Ασχολείται 13 χρόνια μ' αυτή, αφού δούλεψε πρώτα και σε οικοδομικά επαγγέλματα. Η γόνιμη ταύτισή του με τη ζωγραφική είναι παράλληλη κι ομόζυγη. Παρά τις κάποιες αυθόρμητες κι επεισοδιακές σε μύθους του επαναλήψεις, τα κείμενά του αποπνέουν ανθρωπιά, συμπόνια για τον ταλαίπωρο εργαζόμενο, ναυτικό. Από μικρόν τονε κυρίεψαν τα χρώματα, το τοπίο, η θάλασσα, η γλύκα κ' η ομορφιά της ελληνικής φύσης. Έχει κάνει 10 εκθέσεις στον Παρνασό και άλλες σε διάφορες πόλεις της χώρας. Το πρώτο βιβλίο του, τόβγαλε το '79, κι ως τώρα τύπωσε 12 συνολικά. Σ' αυτά περιγράφει έρωτες και σχέσεις, αλλά και μια ψυχολογία της μόνησης και του νόστου του θαλασσοπόρου, το φιλότιμο και την περηφάνια, το μόχθο και τα όνειρα των απλών ανθρώπων, του λιμανιού της αποδημίας, της εργατιάς και της ναυτιλίας, τη δύναμη της νιότης, τα βάσανα και τα πάθη της ορφάνιας και των διχασμών. Το μυθιστόρημά του «Η Βιργινία» που προλογίζει ο αλησμόνητος ηθοποιός και ποιητής Β. Μεσολογγίτης έχει αποσπάσει κι ένα βραβείο από το ΥΠΠΟ το '87.

Στα «Ντέρτια των Ναυτικών», από τα 14 διηγήματά του, τα περισσότερα είναι νουβέλες. Ο σ. παρουσιάζει γλαφυρή αφηγηματική ικανότητα και συμμετοχή με βιωματικά στοιχεία στη ζωή των ηρώων του. Ο λόγος του, χωρίς φιοριτούρες κι άλλες απεικονιστικές διαστάσεις αντικαθρεφτίζει με καθημούς και πόνους περιπέτειες, από την ερωτική ζωή των απλών ανθρώπων της θάλασσας. Ο Κλ. ξέρει να σκιαγραφεί πρόσωπα και τύπους και θαρρείς με αέτινο μάτι, ραμφίζει εν' απόσταγμα,

από έγνοιες και πάθη. Μας δίνει με ειλικρίνεια τις μικροχαρές των ταπεινών κι ένα μήνυμα για καλύτερο κόσμο.

Έχει διαμορφώσει ένα δικό του ύφος στην έκφραση με κοφτές και κομψές προτάσεις. Οι μύθοι που ξετυλίγονται στο βιβλίο του αυτό, αφορούν παντρείες, και κληρονομίες, πατρικά σπίτια, πόνους γονιών και Ιθάκες. Λαχτάρεις επιστροφής σ' αυτές. Μόνιμο πρόβλημα του Έλληνα ναυτικού, του μετανάστη, του πρόσφυγα, για τον «αναθρώσκοντα καρπύ». Το πότε να χαρεί τα κόπια και τους καρπούς της απομαχίας του. Η δίψα κ' η αγωνία για ζωή. Ο Κλεινός ζωντανεύει ατομικά και κοινωνικά ήθη, θαλασσινά και στεριανά,

Γιάννη Πλαχούρη:

«Πορεία προς Ντο Λίεση»:

Ποίηση, εκδ. Κοχλίας, Αθήνα '92,
σελ. 48

Είναι η έβδομη ποιητική συλλογή του Γιάννη Πλαχούρη ηπειρώτικης καταγωγής που ζει κι εργάζεται στην Αθήνα ως δημοσιογράφος κι επιμελητής εκδόσεων Ρεαλιστής ποιητής με δραματικά φόντα, της νέας γενιάς του '70 - 80. Πηγαίος με γνήσιο και δυνατό ταλέντο: πρωτοτυπία και άμεση συγκίνηση. Τέχνη προσωπική κι ωραία, που σ' ανεβάζει σε ψηλότερα επίπεδα οικιαστικής ευγένειας κι ανθρωπιάς. Ποίηση με ζηλευτές αρετές. Προανακρατεί την άδικη φθορά. Θέτει ερωτηματικά για τη ζωή και το μέλλον μ' έναν τρόπο έμμεσο, με το δικό του ύφος. Επισημαίνει ένοχες σιωπές, και στίγματα σε «ιθύνοντες». Υποβλητικές οι παρομοιώσεις του. Χαρακτηριστικό στοιχείο του και η λεπτή ειρωνική διάθεση. Ένας εξαιρετος ποιητής που μεταδίδει το σφυγμό και τον παλμό, από τις απαιτήσεις των καιρών. Μια πνευματική συνείδηση, που παίρνει θέση κι αγωνιά για τ' αβέβαιο μέλλον, συναισθανόμενη το θλιβερό παρόν. Έχει στίχους που σημαδεύουν το θράσος και τη γύμνια των κατεστημένων. Προσγειωμένη και ρωμαλέα ποιητική τέχνη, με την ομορφιά που αγκαλιάζει η αλήθεια, όπως την αξιώνει κι ο Μπουαλιώ. Στη ζωντανή και ξάστερη κίνηση της ζωής και της φύσης. Όλα τα ποιήματά του, είναι αδρά αποστάγματα πονεμένων βιωμάτων και με κολλά μηνύματα λυτρωτικά, ενσαρκώνουν συνοπτικά και πραγματιστικά τη «μανταλιτέ» της άσπλαχνης κι ανεργμάνιστης κοινωνίας που ζούμε. Μια ποίηση τέλεια μετουσιωμένη, που σου μεταγγίζει το νέκταρ όχι μόνο της καλλιτεχνικής συγκίνησης, παρά και το κέντρισμα του προβληματισμού για ένα βαθύτερο κι ευτυχέστερο νόημα τ' ανθρώπινου προορισμού. Ποίηση, που αν ζούσαν θα την επικύρωναν όχι μόνο οι Έλληνες νεοκλασικοί ποιητές, αλλ' ακόμα κι ένας Κικμέτ ή ένας Νερούντα.

Επιβλητικά και σπουδαία τα σχέδια στο βι-

βλίο του, από τον καλλιτέχνη Χαρίλαο Κουτσούρη. Προσαρμοσμένα στο πνεύμα και στο αίσθημα της κοίησης του Πλαχούρη.

Ευμορφίας Βαγιάκη-Μπουντουράκη:

«Κρήτες Δημοσιογράφοι - Πρόμαχοι

των Κρητικών επαναστάσεων»:

Αθήνα '90, σελ. 120

Η ηρωγέννα Κρήτη, δεν είχε ποτέ ανάκαιλα σε όλους τους εθνικούς και κοινωνικούς αγώνες της φυλής μας. Πάντα η άγρυπνη κι αδούλωτη κρητική ψυχή, ψήλωνε το μπόι του ελληνισμού, πιο πάνω από τον Ψηλορείτη. Αναβαθμούς και διαστάσεις προσφέρει σ' αυτό το αντρίκειο και ρωμαλέο πνεύμα της γενέτειράς της, η κ. Ε Βαγιάκη Σ' ένα πνεύμα πρωταγωνιστικό και λυτρωτικό, για το τότε υκόδοκλο γένος, με το ιστοριοδιφικό βιβλίο της για τους 6 Κρήτες δημοσιογράφους. Είναι το δεύτερο έργο της και αποτελεί αξιοθαύμαστη δουλειά, μελέτη και προβολή αυτών των πρωτοπόρων της πιο εύψυχης ριζοσπαστικής και δημοκρατικής δημοσιογραφίας, στη μετά το 1821 εποχή, των σκληρών αντιμοναρχικών στη χώρα μας αγώνων, ενάντια στο συντηρητισμό και το φαναριστισμό. Διαφωτιστικοί αγώνες, που επέδρασαν καιρία στην αφύπνιση και τη σφριλάτηση των συνειδήσεων του ελληνικού και του κρητικού ι-διαίτερα λαού, για τις επαναστάσεις του στον 19 αιώνα.

Η κ. Ε Β - Μκ εργάστηκε με κίνητρα ευσυνειδήσιας και υποδειγματικής φιλοπατρίας στην έρευνα - μελέτη και περισυλλογή των βασικών στοιχείων και ντοκουμέντων και σκιαγραφούν τους 6 δημοσιογράφους, εκδότες εφημερίδων και τίμιους αγωνιστές. Δε γνωρίζαμε τις αξιέπαινες συγγραφικές της αρετές. Είναι σύζυγος του τίμιου λαϊκού αγωνιστή κι αντιστασιακού συγγραφέα Γιώργη Βαγιάκη - Πικρού. Η Ευμορφία, προσφέρει τούτη την εργασία της, για την τιμή και διαίωση της μορφής και μνήμης των πρωτομάχων Κρητών της κένας, του περασμένου αιώνα. Κι όπως της έγραψε ο ιστορικός Τ. Βοιρνάς «*παρμερίζει την τέφρα της λησμοσύνης από την ιστορική διαδρομή κολλών αγωνιστών που συνείπειναν με τον κάλαμό τους, στους κοιλιαμακτούς εθνικούς και κρητικούς αγώνες*». Καθώς και για την ένωση της μεγαλονήσου με τη μάνα Ελλάδα.

Οι έξη γενναίοι της Ευμορφίας, είναι οι παρακάτω: Εμμ. Αντωνιάδης, Εμμ. Βιβιλάκης, Εμμ. Βαρδιόδης, Κ. Ι. Ξάνθης, Σπλ. Αγγελάκης και Ι. Κονδουλάκης - Διαβάτης. Οι εφημερίδες τους είχανε τίτλους: «ΚΡΗΤΗ», «ΗΩΣ», «ΑΘΗΝΑ», «ΡΑΔΑΜΑΝΘΥΣ», «ΑΣΤΥ», «ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΣ ΕΛΛΗΝ», «ΛΕΥΚΑ ΟΡΗ».

Α. Μάλαμας

**Γνώμες και απόψεις του κ.
Ανδρέα Ελ. Ταταρίδη για τον
Συγγραφέα Ιάσωνα Ευαγγέλου**

Είναι παρήγορο, ότι, παρά το ότι έχει αλλάξει η ζωή μας σε πολλά σημεία, υπάρχουν ακόμη συνάνθρωποι μας, οι οποίοι ασχολούνται με πνευματικά ζητήματα και γράφουν και εκδίδουν βιβλία τους! Ένας απ' αυτούς είναι και ο κ. Ιάσων Ευαγγέλου. Όμως αυτό που συμβαίνει μ' αυτό τον άνθρωπο είναι άλλο πράγμα! Δεν πρόλαβα να γράψω τις εντυπώσεις μου για το τελευταίο του βιβλίο «ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑ» και νά'σου τώρα άλλο! Και πάλι Δοκιμακό το παρόν. Τίτλος του: «ΑΙΣΘΗΤΙΚΕΣ ΑΠΟΜΥΘΟΠΟΙΗΣΕΙΣ». Βέβαια ο κ. Ιάσων Ευαγγέλου (για όσους δεν τον γνωρίζουν, πρόκειται για το γιατρό κ. Ευάγγελο Ευαγγελίου) έχει μια πρόσβαση σε ΟΛΑ τα είδη του έντεχνου λόγου: Ποίηση, πεζό, λαογραφία, δοκίμιο, γνωμικός λόγος... Αλλά, εγώ τουλάχιστον, τον καμαρώνω περισσότερο στα δοκίμιά του. Έχοντας, μαζί με το πτυχίο της ιατρικής και το πτυχίο της φιλολογίας, βοηθώντας φυσικά και του ταλέντου του, καταγίνεται με πολλή επιδεξιότητα και με το δοκίμιο.

Παρενθετικά μπορούμε να σημειώσουμε ότι τα βιβλία του πλησιάζουν τα 50, πράγμα όχι ευκαταφρόνητο για λογοτέχνη του καιρού μας και μάλιστα γιατρό! Κι όλα αυτά, μέσα σε μια 30ετία! Και βεβαίως δεν σταματά ως εδώ η πνευματική του παραγωγικότητα...

Λοιπόν στο προκείμενο: χαιρόμαστε τούτη τη στιγμή το νέο του, ογκώδες μάλιστα (325 σελίδες!) βιβλίο του με τον παραπάνω τίτλο. Στα ήδη 9 δοκιμακού ύφους και είδους βιβλία του, προστίθενται τώρα και οι «ΑΙΣΘΗΤΙΚΕΣ ΑΠΟΜΥΘΟΠΟΙΗΣΕΙΣ» του, με τις οποίες αναλύει, με τον δικό του φιλοσοφικό τρόπο, τα εξής θέματα: 1) Το Ωραίο, το Άσχημο και η Τέχνη, 2) Υποκειμενική και Αντικειμενική Αισθητική, 3) Λαοκόων, ένας Κώδικας Αισθητικής, 4) Α-Ποιητική Ποίηση, 5) Ά-μουση, Μουσική, 6) Αν-εικονική Ζωγραφική, 7) Παραδοσιακή και Μοντέρνα Ζωγραφική, 8) Ο χορός και το Μπαλέτο, 9) Τα Κινητρα της Καλλιτεχνικής Δημιουργίας, και 10) Απόψεις για την Ποίηση, τους Ποιητές και τους οπαδούς»...

Διαβάζοντας και αυτό το βιβλίο του κ. Ιάσωνα Ευαγγέλου, το οποίο είναι γραμμένο κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να σε μορφώνει και να σε διδάσκει πράγματα που ίσως δε γνωρίζεις, καταλήγω στο συμπέρασμα ότι, ο άνθρωπος αυτός, είναι φαινόμενο ακαταπρόληπτης συγγραφικής δραστηριότητας πρώτον και δεύτερον τέρας πολυμάθειας και γνώσεων. Μυαλό γεμάτο σκέψεις και γνώσεις, τις οποίες όμως δεν κρατά για τον εαυτό του, αλλά τις εξωτερικεύει και τις «χαρίζει» και στους συνανθρώπους του.

Οπωσδήποτε δε, είναι και άξιος θαυμασμού, διότι γιατρός όντας, καταγίνεται με τη λογοτεχνία, με πολύ ζήλο και μια ιδανική θα λέγαμε αφοσίωση! Ευτυχώς ότι και άλλοι γιατροί ακολουθούν το παράδειγμα των προκατόχων τους Νιρβάνα, Καρκαβίτσα, και πολλών άλλων.

Στην περίπτωση όμως του κ. Ι.Ε. υπάρχει η εξής ιδιαιτερότητα: ότι ο συγγραφέας μας, καταγίνεται σε ΟΛΑ τα είδη του έντεχνου λόγου (όπως ήδη προείπαμε) με την ίδια άνεση και σιγουριά.

Επομένως, το ότι, χαρακτηρίζω τον κ. Ιάσωνα Ευαγγέλου φαινόμενο, αυτό, νομίζω, πως δεν τέθηκε έτσι αβασάνιστα και επιδόλαιο. Επειδή ήδη έχω «γευθεί» όλη τη χάρη της γραφίδας του, από τη σωρεία των βιβλίων του, που έχει κυκλοφορήσει μέχρι σήμερα, αυτό μου παρέχει το δικαίωμα να τον χαρακτηρίζω έτσι.

Αν πάλι κάποιος έχει την εντύπωση ότι υπερβάλλω, χρησιμοποιώντας τη λέξη φαινόμενο ακαταπρόληπτης συγγραφικής δραστηριότητας, δεν έχει παρά να πάρει το πιο πάνω βιβλίο του. Αυτό και μόνο αυτό, αρκεί για να με δικαιώσει!... Ζάκυνθος Μάρτης '92

**Ο Αχιλλ. Χασιώτης
για το βιβλίο του
Γιάννη Καραβίδα:
«Ο Άλλος Ήλιος»
(Απόσπασμα)**

«Ο άλλος ήλιος» είναι: Το αίμα και τα δάκρυα των γονιών,
ο μόχθος και ο τίμιος ιδρώτας
ζυμωμένα με τ' αγνά τους όνειρα,
είναι ο άγιος άρτος της ζωής,
είναι το αντίδωρο,
που παίρνουμε ευλαβικά
απ' της πηγής το χέρι
—ένα κομμάτι ελπίδας
για ν' αντικρίσουμε με θάρρος
το αύριο, που αβέβαιο προβάλλει.

«Ο άλλος ήλιος» φωτίζει
λαμπερά το δρόμο μας,
της επιστροφής στην πατρογονική
γενέθλια γη μας
των ηθικών αξιών
και των αγνών ιδανικών,
που οραματίστηκαν εκείνοι.

Δέξου το χέρι μου σφιχτά
σ' ένα θερμό χαιρετισμό χαράς
και μια υπόσχεση,
ψηλά να υψώσουμε τον ήλιο μας,
το ζείδωρο ήλιο της υγιάης
για να μπορούμε όλ' οι άνθρωποι της γης
να λέμε άφοβα, αδελφέ μου,
Καλημέρα!...

Σχόλια για πικρές αλήθειες

Με το σφυρί

Τού Άλκη Φωτεινού

«Γίνου καλύτερα σφυρί
για να μην είσαι αμόνι».
Γκαίτε

στα καμώματα

Για τη θεατρική ζωή της Αθήνας

Το 1968 στην πρωτεύουσα λειτουργούσαν 25 θέατρα.

Σήμερα έφτασαν τα 80 μικρά και μεγάλα.

Υπάρχει όμως για τον πολύ λαό συμμετοχή στη θεατρική ζωή, και θεατρική αγωγή; Ή απλώς κάποιοι φιλόδοξοι κι επιτήδευτοι, ή πετυχημένοι και αποτυχημένοι θεατρώνηδες και θιασάρχες, κάνουν θέατρο για το θέατρο, για την εκδειξή τους και το «ονόρε» τους, ή απλά ικανοποιούν ένα χόμπι, κι επιμένουν να θεατρίζονται ή να θεατρνίζονται;

Όπως και να 'ναι, κακά είν' τα ψέματα! Ο πολύς ο κόσμος (σχεδόν η μισή Ελλάδα), που συνωστίζεται στην κακοθεατρίζουσα Αθήνα, περιορίζεται στην τουβούλα του, καθώς τα εσοδάκια του, του τα σαρώνουν κ' οι ακρίβειες!... Έχει και το τραγελαφικό θέατρο της πολιτικής (!) Έχει και την αγωνία κι αβεβαιότητα για το Αύριο. Αλλά και την οδύνη από τις γύρω του πολεμόχαρες καταστάσεις... που προκαλούν οι πολεμοκάπηλοι, μη υπάρχοντες «αντίπαλου δέους»!

Πού να βρουν λοιπόν το καλό το διδαχτικό και το αληθινά ψυχαγωγικό θέατρο να χαρούν; Η κρίση ρεπερτορίου και πελατείας, σοβεί μόνιμα. Καμιά συναίσθηση ευθύνης, για σωστή θεατρική παιδεία. Μήτε καινοτομίες σε μορφικές αναζητήσεις έργων. Μήτε συνείδηση για αναγκαία, ιστορικοκοινωνικά πνευματική τροφή. Μήτε για σωστή ψυχαγωγία.

Είδαμε το τρίμηνο που πέρασε παραστάσεις σε 10 θέατρα. Τα 8 ήταν ξένων συγγραφέων. Μολιέρου, Ίβεν, Ουίλλιαμς, Γκομπρόβιτς, Τρουντέν, Μαριβό. Και η μόνη θεατρική χαρά και ικανοποίηση, ήταν ο Μολιέρου. Στον «Κατά φαντασίαν ασθενή» στην Κεντρική Σκηνή του Εθνι-

κού, και στον «Ζωρζ Νταντέν» στο θεατράκι των Εξαρχείων. Τα δυο ελληνικά, ήταν ελαφρά, συνηθισμένα, που στο τέλος δε σου μένει τίποτα. Γενικά, τα ρεπερτόρια της χειμερινής σαιζόν '91 - '92 δεν έδωσαν τίποτε καινούριο. Δεν είχαν μηνύματα ούτε αξιόλογα διδάγματα, και μήτε προβληματισμούς.

Άλλωστε, το σύστημα που αποβλακώνει κι αποκοιμίζει... κουφιοκέφαλο και χωρίς σκέψη και γνώση καταντάει τον κόσμο. Αλλά κι ακόμ' ακόμα, ανίκανο να βρει να επιλέξει ένα καλό θέατρο, μια ωραία παράσταση που θα κριθεί από τη χρησιμότητά της.

Στα περισσότερα αθηναϊκά θέατρα, τίποτε φρέσκο, νόστιμο, υποβλητικό, δυνατό, λυτρωτικό.

Αλίμονο αν κακοκοιούσαν και το Μολιέρου. Μα θα μου πείτε: δεν τό 'χουν σε τίποτα να δείχνουν ονόματα νεοκλασικών συγγραφέων, για έλξη πελατείας... κ' η παράστασή τους, να 'ναι πρόχειρη, άνοστη και αποτυχημένη.

Στο κλεινό άστυ, το θλιβερό κι αξιολύπητο... όλα δικαιολογούνται, όλα επιτρέπονται, κι όλα κακοποιούνται!

Είναι θέατρα, που παίζουν με 10 - 15 ηθοποιούς στη σκηνή και 5 θεατές μονάχα. Μερικοί επιμένουν να τα συντηρούν και χωρίς θεατές, για τη ρημάδα την κρατική επιχορήγηση. Προς τι, και γιατί να παρασταίνει τα υπουργεία πολιτισμού τον μαικήνα, το γενναιόδωρο; Επειδή τα παίρνει από το Λόττο; Και πολλές φορές αφήνει τους υπαλλήλους του απλήρωτους; Και ως πότε θ' ανεχόμαστε εκδειξεις και πειράματα νέων, αλλά κι επιτήδειων ψευτοσκηνοθετών; Θράσος κι ασυδοσία θεατροκαπήλων; Κι ελλείπει θεατών, γεμίζουν τα μπακάλικα με κάρτες για μειωμένα εισιτήρια(!) Αφού πρώτα ναρκισσευόμενοι χαίρονται την πρεμιέρα τους, με το

συγγενολόι, καλούν και τον κ. Γεωργουσόπουλο, ή κι άλλο κανά όνομα έγκυρου κριτικού, χαιρόνται ανάλογα και κάποια σημειώματα που τους γράφουν κολακευτικά στον τύπο... και φαντάζονται οι συγκυριακοί θιασάρχες πως, «πάτησαν τ' αυγό και φτάσανε στον ουρανό»(!)

Εξέλειπε ο ζήλος και η συναίσθηση ευθύνης, για μελέτες νέων έργων, για έρευνες, κι επιλογές σπουδαίων και διδαχτικών... ν' αφήσουν εποχή στο πέρασμά τους. Το ρίσκο τους είναι: να μη πληρώνουν συγγραφικά ποσοστά, παραστασούλες με λίγα πρόσωπα, για να μη βαραίνουν οι υποχρεώσεις. Επιλέγουν συνήθως ό,τι δεν αντίκειται και δεν προσκρούει σε φρονήματα και προτιμήσεις ιθυνόντων του ΥΠΠΟ.

Πληθωρίζουν οι σχολές του θεάτρου, κι όλο κομπάζουνε σ' αυτές, απίθανοι ψευτοδάσκαλοι, τάχα σπουδαγμένοι σε Λονδίνα και Παρίσια (!) Θίασοι με ποικιλώνυμους και τρανταχτούς τίτλους.

Αλλά, δεν αρκούν αυτά και οι όποιες τυχόν ευγενικές προθέσεις. Ούτε μπόρεσαν τα τελευταία χρόνια, ν' αναδείξουν ταλέντα και μεγέθη ηθοποιών.

Πριν λίγα χρόνια, αριθμούσαν Αθήνα και Θεσ/νίκη, γύρω στους 8.000 παλιοί και νέοι, απόφοιτοι δραματικών σχολών. Απ' αυτούς, δούλευαν μόνο οι 700 περίπου, σε σκηές, κανάλια, κιν/φικά σίριαλ και ραδιόφωνα. Οι περισσότεροι στην πορεία, άλλαξαν επάγγελμα. Δεν έβρισκαν δουλειά. Δεν τους βόλεψε η θεατρική ζωή.

Σήμερα, όχι μόνο δεν άλλαξε τίποτε προς το καλύτερο, αλλά πάμε κι απ' το κακό στο χειρότερο: μ' αυτή την παραθεατρική και μαϊμουδίστικη θεατρομανία(!)

Διαφημιστικός οργανισμός και μπούγιω: και αποτέλεσμα μηδέν. Μια επιτηδευμένη και παρφουμαρισμένη θεατροφάνεια, και τίποτε το θετικό.

Το ξαναγράψαμε ότι, ο κρατικός κουρβανός που συντηρεί θεατράκια και θεατρινάκια μαζί και τα ΔΗΠΕΘΕ, πρέπει να διακοπεί.

Δεν είναι απλά χαμένα λεφτά και χαρισματικά για σίτιση τζερεμέδων, παρά και κατάχρηση του δημοσίου χρήματος: τώρα μάλιστα και με το κομπανάκι της ΕΟΚ... που απειλούμαστε με πλήρη κατάρρευση της ελληνικής οικονομίας (γράφε μπανανιακής)!)

Υπάρχουν καλοί κι αναδειγμένοι καλλι-

τέχνες, που δύσκολα ψομίζονται από πρόχειρες και μικροέξοδες επιλογές.

Το αν υπάρχουν κάποιοι βεντέτοι και βεντέτες που συγκεντρώνουν ένα σχετικό θεατρόφιλο κοινό, ή αυτό ανήκει στη σνομπαρίστικη και κλικαδόρα υποκοουλτούρα, ή σε μια πλέμπα χοντρεπετσιάς κι αφέλειας του φτηνού γέλιου που το παράγει η ξυνίλα μιας παρωχημένης χυδαιολογίας... αυτό δε σημαίνει και πως υπάρχει στην Ελλάδα θέατρο. Θέατρο περιωπής και υψηλού επιπέδου εννοούμε. Θέατρο με έργα και παραστάσεις, και μεγάλους καλλιτέχνες... (εκτός από τους δόκιμους και μερικούς παλιούς διακεκριμένους) δεν έχουμε τέτοιο, που να μπορεί να μας βγάξει ασπροπρόσωπους (ένεκα και της αρχαίας μας παράδοσης) στη «βράσε ρίγανη» θεατρική παραευρόπη.

Έτσι, στο μοντέρνο θεατρικό μας βίο, αντιστοιχεί με λύπη μας ο παροιμιακός μύθος:

— «Πώς πάνε κόρακα τα παιδιά σου»;
— «Όσο λάνε και μαυρίζουν»! Απαντάει ο κόρακας.

Χατζής και προφεςόροι

Το συμπόσιο που έγινε στα Γιάννινα για τον «Τάκη» το γιό του ποιητή κι αγωνιστή του 1912 - 13 Γ. Χατζή - Πελλερέν, περιείχε και τις μυθοπλαστικές του τάσεις. Αλλά ταυτόχρονα και τις κάποιες, ίσως άθελά τους, ανατομικές αποκαλύψεις, προπάντων με αφορμή το «Διπλό Βιβλίο».

Όμως, μια κατευθυντήρια μάλλον πολιτική σκοπιμότητα, με προπέτασμα προκάλυμμα τους «προβληματισμούς» τάχα των αναπόφευχτων ιδεολογικών μεταστάσεων του Α. Χατζή, έπαιξαν όχι και με τόση διαφάνεια το ρόλο τους.

Μετά από το χαιρετισμό του δημάρχου κ. Φίλιου, ο κ. Λέανδρος Βρανούσης, έκανε την έναρξη, με τη γενεαλογική αναδρομή του συγγραφέα και μερικές προσωπικές νότες από συγκινητικές αναμνήσεις με το φίλο του διηγηματογράφο...

Οι περισσότεροι από τους ομιλητές, έμμεσα σχεδόν, δικαιολόγησαν τις μετακινήσεις του Χατζή, από τον μαρξισμό στον αναθεωρητισμό και τέλος στον νεοφιλελευθερισμό.

Με τον ίδιο νόμο των αντιφάσεων, αποκαλύφθηκαν, πολλές αδυναμίες, από τοπαράπανο «Α. Βιβλίο», κι από «Το τέλος της Μικρής μας πόλης». Καλύτεροι αναλυτές στάθηκαν στο δεύτερο, η κ. Ελένη Κουρμαντζή - Παναγιωτάκου, βοηθός Νέας Ελληνικής Φιλολογίας, στο Παν/μιο Γιαννίνων, ο κ. Απ. Μπενάτσος, λέκτορας, και ο κ. Hero Hokwerda, επιστ. συνεργ. Ινστ. Νεοελλ. Σπουδών και Βυζ/γίας στο Κρατικό Παν/μιο Χρόνικεν της Ολλανδίας.

για το έργο του Χ. «Η φωτιά».

Εξαιρετική στην ανάλυσή της στάθηκε και η κ. Καστρινάκη, φιλόλογος στο Πανμιο Κρήτης. Ο κ. Τσακνιάς, χαρακτήρισε δια μέσου κριτικής Καλιώρη και άλλων, το «Διπλό Βιβλίο» σε κατακλείδα ως «μυθιστόρημα της μυθιστορηματικής αποτυχίας».

Η ανακοίνωση της κ. Γ. Λαδογιάννη λέκτορας και γερή φιλόλογος περί τα θεατρικά για δυο χειρόγραφα του Χ. καλιά θεατρογραφήματα, δεν έπεισε, παρά την ευχάριστη και σπουδαία επιστημονική αναλυτική της μέθοδο. Τα διέψευσε και η κ. Λάζου.

Σε ό,τι έγινε λόγος από τον κ. Γουλιανόρη για μια ανεύρεση ποιητικού τετραδίου του Χ. από τον καιρό της κατοχής, με απόπειρες και σχεδιάσματα στίχων, κατέληξαν σε άρνηση: ότι δηλαδή ο Δ. Χατζής, δεν υπήρξε ούτε ποιητής, ούτε θεατρογράφος. Αλλά, σχεδόν ούτε και μυθιστοριογράφος, καθότι, το «Διπλό Βιβλίο» χαρακτηρίστηκε λίγο «νεωτεριστής» δήθεν τεχνοτροπίας, και πολύ περισσότερο, ως βιβλίο με 8 αλληλουχιακές κι αλλού ξεκομμένες, αλλού συναφείς ενότητες.

Άλλωστε, οι ιδεολογικές προθέσεις και θέσεις του συγγραφέα σ' αυτό το έργο, είναι και η εν μέρει διαστρέβλωση της αληθινής και πραγματικής επαναστατικής ψυχολογίας των νέων και εθελοντών πολεμιστών του Δ.Σ. κατά τη διάρκεια του εμφύλιου.

Τόσον ο κ. Γουλιανόρης όσο και η κ. Λαδογιάννη και άλλοι εισηγητές, άφησαν, να εννοηθεί το άγνοο και το επαναλήψιμο της με τόση δυσκολία λογοτεχνικής γραφής του Δ. Χατζή που στερούνταν το πηγαίο χάρισμα.

Το ανάλογο ίσως δίκιο, είχε και ο κ. Α. Τζιόβας, λέκτορας στο Πανμιο του Μπίρμιγχαμ, όταν εξέφρασε την άποψη, όχι τόσο για την παρωχημένη θεματική, αλλά, για το μη μοντέρνο ύφος του Χ. την απροσάρμοστη γλώσσα του, στις μελλοούμενες αξιώσεις μάλλον της «Νέας εξ Αμερικής κριτικής» που ρίχνει το βάρος της, στην εκφραστική μορφή, παραγκωνίζοντας τις ανθρώπινες και ψυχικές ανάγκες του περιεχομένου, και μάλιστα εκείνου που εκθέτει κοινωνικά προβλήματα. Μ' άλλα λόγια «τέχνη για την τέχνη», «αστράτευτη» που όμως είναι κι αυτή στρατευμένη και κάνει πολιτική, όπως λέει και ο Τζωρτζ Όργουελ.

Είπε δηλ. ο κ. Τζιόβας ότι: τα έργα του Δ. Χατζή μάλλον δεν κερδίζουνε ζωή στο μέλλον, γιατί ίσως, δεν έχουνε στοιχεία μοντέρνας εκφραστικής λογοτεχνίας. Άρα τα θεωρήσε ξεπερασμένα... για να προκαλέσει τη διαμαρτυρία του Χρ. Μηλιώνη, φιλόλογος και πεζογράφου (που ο φίλος του κ. Τσακνιάς, τον χαρακτήρισε «χαμηλών τόνων») και που ο Μηλιώνης έδωσε μια καλή ανάλυση του διηγήματος «Η ώρα της φυρνεριάς» του Χατζή υπερασπιζόμενος τον κλασικό τρόπο γραφής.

Ένας προφεσοράκος μάλιστα, τόλμησε και τούτο το ανήκουστο: Πως, τάχα, ο Χατζής με κάποιον άλλον, σχεδίασαν το μανιφέστο του μεγάλου δούκαλου Δ. Γληνού με τίτλο «Τι είναι και τι θέλει το ΕΑΜ». Και ότι ο κορυφαίος διαφωτιστής, το πήρε από τον Χ... Ω' τι απέβεια κι αιφαιρεσία και φαιδρότητα (πρωτάκουστο κι αυτό το παραμύθι) απέναντι στον απαράμιλλο εμπνευστή και πρωτοπόρο καθοδηγητή του ΕΑΜ Δ. Γληνό!...

Τη γενική ικανοποίηση και ευαρέσκειά του από τη διεξαγωγή του συμποσίου εκδήλωσε στο τέλος ο κ. Κατωμένος που είχε επιφορτιστεί με την κυρία Κουφμαντζή και τ' Οργανωτικό μέρος.

Το αποτέλεσμα της εκδήλωσης υπήρξε θετικό. Γιατί, φωτίστηκαν σχετικά πολλές πλευρές του αντικειμένου.

Το συμπέρασμα γενικότερα (και ας έκαναν το κέφι, το χαβά και την όποια τους άσκηση και καλλιέργεια, οι προφεσοροί φιλόλογοι) αποδείχτηκε πάλι, έξω από υπερβολές, πρόχειρες κρίσεις, προκαταλήψεις άλλα συναισθηματικά κίνητρα, ή τοξικιστικά και αλλότρια κριτήρια, ότι ο Δ. Χατζής, έγραψε κι έδρασε στην εποχή του (στο βαθμό και στο μέτρο του δυνατού) σαν ένας καλός, πεζογράφος και διηγηματογράφος, με τη μικρή παραγωγή του, τις διακυμάνσεις της βιοπορίας του και των καταστάσεων που επέδρασαν σ' αυτή και στα έργα του, τα αμφιλεγόμενα προβλήματά του, με τις ανάλογες αδυναμίες του.

Όσο για τ' ακαταλόγηστα και ακρισιακά επιθέτα που οι ρωμιοί τ' έχουν στις άκρες των χειλιών τους, π.χ. «μεγάλος», «κορυφαίος», «ευρωπαϊός», «κολοσσός», «περίφημος», «διαπρεπής» κ.λπ., χωρίς αντίκρισμα εμπειριστατωμένης μελέτης και κρίσης, που να τα δικαιολογούν και να τους καλύπτουν, αυτά είναι για τους αφελείς, τους ανεγκέφαλους, τους ανίκανους να κρίνουν, «κάθε υπερβολικό είναι και σημαντικό» έλεγε ο Ταλειράνδος.

Αν τα όσα δημιούργησε και μας άφησε ο Δ. Χατζής, εμπριέχουν στοιχεία ικανά, να τους δώσουν μικρή ή μεγάλη διαχρονική αντοχή και απήχηση, αυτό θα το αποδείξει ο χρόνος, οι εξελίξεις, το μέλλον.

Μια χαμένη διανόηση

Πού είναι οι διανοούμενοι κ' οι συγγραφείς της πρώην ΕΣΣΔ που είχαν με την Ένωσή τους τόσα προνόμια 70 χρόνια με το σοσιαλιστικό καθεστώς;

Πού είναι τ' αποτελέσματα των έργων τους, όσον αφορά τις ευεργετικές επιδράσεις απ' αυτά στους «σκεμκέδες» λαούς, της δήθεν νέας «κοινοπολιτείας»;

Πού είναι οι βασικές, οι στοιχειώδεις γνώσεις σε τόσες μάζες που μετέβαλε «άρδη» ο δαιμόνιος καπιταλισμός σε όχλους;

Τι δουλειά έκαναν οι δάσκαλοί τους τόσες δεκαετίες σε κατώτερα κι ανώτερα σχολεία;

Πού τρύπωσαν οι συγγραφείς ταγοί της διανόησης; Ή τό 'σκασαν για τις χώρες της Δύσης, όπως οι δικοί μας στον καιρό της χούντας, που όταν κατέρρευσε, ξετρύπωσαν σαν οι σαλίγκαροι και παράστησαν πρώτοι τους «αντιστασιακούς»;

Μήπως πουλήθηκαν όλοι αντί δολαρίων, αλλά γκορμπο-μαφία;

Στη Μόσχα ξεπουλιούνται τα πάντα! Σ' εγκλήματα ξεπέρασε το Σικάγο... και σ' άλλες πρώην δημοκρατίες συνεχίζονται τα μακελειά!

Και οι διανοούμενοι... δεν φαίνονται πουθενά! Άνοιξε η γης και τους κατάπιε!

Πού χάθηκαν οι τόσο περίφημοι σοβιετικοί καλλιτέχνες, του εβδομηντάχρονου υψηλού επιπέδου, νέου και πρωτοβάθμιου ως το '85 πολιτισμού τους; Έτρωγαν κι έπιναν και γλεντούσαν και ταξίδευαν και χαίρονταν τ' αγαθά του μόχθου και των θυσιών των γονιών και των παπούδων τους!

Αλλά, πού είναι ο αποτελεσματικός ρόλος κ' οι επιδράσεις των έργων τους; Έγιναν όλα άνεμος, στάχτη και μπούρμπουλη;

Πού είναι τ' αναστήματά τους, οι φωνές, κ' οι διαμαρτυρίες για τον ξεπεσμό των λαών τους; Η παρηγοριά κ' η συμπαράστασή τους;

Πού 'ναι τα μανιφέστα τους ενάντια σε ξεπουλητές και ιερόσυλους αλήτες της πολιτικής, της δημαγωγικής απάτης;

Αν είχαν οι πρόγονοί τους φωνές από τους τάφους, θα τους εξόρκιζαν. Στα δύσκολα χρόνια τούτα, της γκορμπο-γελτσίνικης πανούκλας, πού τρύπωσαν όλ' οι κουλτουριάρηδες της Ένωσης Σοβ. Συγγραφέων, στα κουβούκλια τους; Αντί να πάρουν κάποιες πρωτοβουλίες, και κάποιες οργανωμένες κινήσεις προστασίας, για την ενωτική πανεθνική τους υπόσταση, έμειναν ως φαίνεται απαθείς θεατές για τον ίδιο τον όλεθρό τους!

Τρεις μόνο φωνές ακούστηκαν μέσα στην 7χρονη καταστροφική manía των γκορμπομανών τεράτων, και μάλιστα φωνές πολύ πονεμένες!

Οι δυο ήταν των αυτοεξόριστων Αλ.

Ζηνόβιεφ και Αλ. Σολζενίτσιν... και μια σιβηριανή του συγγραφέα Ρασπούτιν!

Μα θα μου πείτε: Πότε εισακούστηκε το πνεύμα, μπροστά στις σιδερένιες στρατιωτικές πανοπλίες των εξουσιών;

Και όμως! Μη ξεχνάτε το Ναπολέοντα Βοναπάρτη στο Βατερλώ! Όταν, καταρακωμένος πήρε την ερώτηση από τον Ουέλιγκτον:

— Ε, μέγα Ναπολέοντα, τώρα που νικήθηκες, πες μας ποιά δύναμη νικάει στη ζωή και καταχτάει τον κόσμο; Η γραφίδα ή η βολίδα; Η ύλη, ή το πνεύμα; Και η απάντηση του θλιβερού δικτάτορα ήταν:

— Το πνεύμα, η γραφίδα!...

Το τέλος του στρουκτουραλισμού

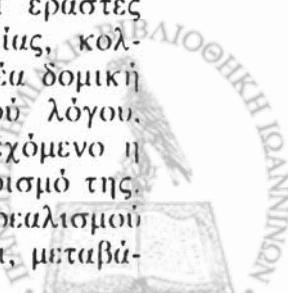
Το Παρίσι φημίζεται διεθνώς από παράδοση για τις τρέλες του, για τους βλαμμένους επιδειξίες. Εκεί φουντώνει κατά καιρούς ξετσιπίωτα κι αδιάντροπα η σνομπάρια, σ' όλη της τη ματαιοπονία, την τραγελαφικότητα, την αναισθησία και τη μηδαμινότητα. Από κει εκπορεύονται όλες οι εφήμερες και γελοίες μόδες (!) Αυτοί που χάνουν τη σοβαρότητα και θέλουν να πουλήσουν παλαβομάρες της ώρας, αναζητούνε τρόπους. Βγαίνουν στα προσκήνια κι εξευτελίζονται. Έτσι χάνονται με τα φτερά της λολάδας τους... σαν τα μερμύγκια!!

Από τις νοσηρές επινοήσεις, δεν έμεινε απρόσβλητη και η τέχνη του λόγου, η λογοτεχνία.

Πριν από το Α' Π. Πόλεμο, ο Θεοφ. Γκωτιέ για ν' αλαφρώσει και να διασκεδάσει την πλήξη του, ανακάλυψε το σουρεαλισμό ή υπερεαλισμό, σαν αυτόματο και ανειρμονικό τρόπο γραφής, έξω από τη λογική και συναισθηματική ανθρώπινη ζωή και λειτουργική ωφελιμότητα, του ατόμου και της κοινωνίας.

Οι ομάδες του Μπρεττόν και του Φουκό, που είχαν ένα «φεγγάρι» και τον Αραγκόν, δεν απέδωσαν τίποτε στον κόσμο και στον πολιτισμό. Απλώς πέρασαν στα κατάστιχα σαν μεθοδικοί εραστές του αλαλούμ, της ασυναρτησίας, κολημένοι σαν ασπάλακες στη νέα δομική σύνθεση ενός μορφικού κενού λόγου, που χάνει το ουσιαστικό περιεχόμενο η τέχνη και τον κοινωνικό προορισμό της.

Μετά την αποτυχία του σουρεαλισμού να διαδοθεί και να επικρατήσει, μεταβά-

φτισαν τ' όνομά του σε «στρουκτουραλισμό», και σε συνέχεια στη «σημειολογία»(!).

Όλες αυτές τις απόπειρες, τις τρίχες της σύγχυσης και των διαλυτικών τάσεων, με τη μανία να μειώσουν την αληθινή τέχνη, ο Γάλλος Φελίππε LANCON θα τις κριτικάρει αισθηρά και θα τις απορρίψει. Θα μηδενίσει όλα αυτά τα σκαρώματα που δεν εκφράζουν παρά, την ίδια συγκεχυμένη, χαώδικη κι ακαταλαβίστικη μαλλιφακτούρα.

Στο «Βήμα» 29.9.91, θ' αναλύσει την επιδειχτική παρουσία των στρουκτουραλιστών, που 'καναν τον ψευτοπόλεμο, με κούφια πυρά. Θέλησαν να μειώσουν και να υποβαθμίσουν τη θωρακισμένη από την κλασική μας αρχαιότητα, λογική, ρεαλιστική, ή ρομαντική, λυρική, ή συμβολική, μα πάντα αληθινή και ζωντανή τέχνη.

Πρώτος κινητής, της στρουκτούρας, της κούφιας και άλογης συνθετικής διάταξης λόγου, ήταν ο σπερμορίχτης αυτής της μόδας, Φερδ. ντε Σοσίρ, ο Μπαρτ, ο Λακάν, ο Φουκό, ο Μπατάιγ, ο Στρος κ.α.

Οι στρουκτουραλιστές δέχτηκαν σφοδρές επιθέσεις από τους ορθόδοξους στην αισθητική και τη φιλοσοφία της τέχνης, π.χ. από τον Ρεϊμόν Πικάρ, τον Καμύ, τον Σαρτρ, τον Άλτουσέρ, τον Ζ. Π. Αρόν, τον Ζ. Κανγκιγέμ κ.α.

Και ο LANCON καταλήγει:

Η στρουκτούρα, ανήκει στο παρελθόν. Αντίο σιστήματα, αντίο θεωρίες. Ο στρουκτουραλισμός ήταν πολύ περίπλοκος, πολύ σκληρός και πολύ ψυχρός. Απέρριψε το ταλέντο, τη δημιουργία, την τέχνη. Είναι αυτό που έλεγαν παλαιότερα, ότι η πολύ εξυπνάδα βλάπτει. Πρέπει, ωστόσο, να ξαναδιαβάσουμε ορισμένα βιβλία, για να ξαναβρούμε τη ζωή, όπως το νεογέννητο, κοντά σε σκέψεις που έχουν ξεπεραστεί. Οι θεωρητικοί του στρουκτουραλισμού έβαλαν φωτιά και κήηκαν και οι ίδιοι».

Μ' άλλα λόγια, θυμηθείτε τον Ρ. Ταγκόρ στο διάλογο της λέξης με την έννοια, που λέει η μία της άλλης:

— Δεν σε καταλαβαίνω τι μου λες!

— Άμποτε να σ' ένιωθα κι εγώ τι εννοείς!

Φίλοι μου να γράφετε απλά, λογικά, καθαρά, απλά, γιατί μόνο το απλό, το

γνήσιο κι ανεπιτήδευτο γράψιμο, αγγίζει κάποια ύψη τελειότητας.

Το πνεύμα και το γήπεδο

Η ματαιοδοξία και η κενότητα στην κοινωνία μας σήμερα, διακατέχει πολλούς ανθρώπους που θέλουν ν' ασχολούνται με τα γράμματα και τις τέχνες, όση πνευματική φτώχεια κι αν έχουν. Και θα τους δικαιολογήσαμε, αν δεν τους επισκίαζε η ποδοσφαιρομανία, η πολιτειακά και κοινωνικά κατειθιγόμενη υποβάθμιση και περιφρόνηση του πνεύματος. Ποτίζουν με αφιόνι, τρέκουν και φανατίζουν τα κλήθη στα γήπεδα. Τι μένει όμως από αυτά; Ο χουλιγκανισμός, η βαρβαρότητα, ο διχασμός, οι οικονομικές σπατάλες και ζημιές.

Αλλά μπαρδόν, με την ινδαλματοποίηση της κλωτσοκατινάδας, μύησανε τον κοσμάκη στο προ-πο, επικερδές κι ανίδρωτο κι απατηλό εμπόριο! Θα μου πείτε, αν δεν ήταν οι μπαλαδόροι στις αρένες και οι ταυρομαχίες της αντικαλότητας σ' αυτές... πώς θα είχαμε την προαγωγή απ' το προ-πο στο λόττο, και στη συνέχεια υπερπροαγωγή στο «πρώτο» και στο «φρούτο»;

Πάντως εμείς πιστεύουμε ότι: οι αγώνες της υπεροχής, δεν είναι στα στάδια της μπαλαδορίας, αλλά στα πνευματικά στάδια της παιδείας και του πολιτισμού.

() «πλουραλισμός» της απάτης

Και πριν από 8 χρόνια, κι αργότερα από την αρχή που προμηνύονταν η θύελλα και η τρέλα με τα κομπούζια της ελεύθερης κι ασίδοτης ραδιοτηλεπικοινωνίας, επισημαινάμε πρώτοι, και προβλέπαμε, το τι, θα εκακολοιοθούσε, και πόση σύγχυση και παλαβάδα, θα σκορπούσε ο πλουραλισμός της μόδας, του συρμού.

Όλοι στο (β)ρωμέικο, θέλουν, μη έχοντας και «γνώθη σ' αυτόν», να παρουσιάζονται στα κανάλια και στους ραδιοσταθμούς. Να επιδειχνονται. Να βεβαιώνουν την ατομικότητά τους. Να φαίνονται και να διακρίνονται, σ' ένα ομαδικό και κοινωνικό σύνολο. Τρέχουν όλοι και συνεντευξιάζονται και λένε ανοσσιές, ανειθιγότητες, ασυναρτησίες και μπαλαφάρες(!)

Ο γνωστός κριτικός κ. Κ. Γεωργουσόπουλος πολύ αργά, τώρα, βλέπει αυτά τα χάλια και τα επικρίνει. Ιδού ένα σχολικό του προ μηνός στα «Νέα» με τον τίτλο «Φενάκη»: «Ο διατυμπανιζόμενος πλουραλισμός είναι μια φενάκη... Οι ραδιοσταθμοί κόπτονται ότι, ασκώντας ελεύθερη ραδιοφωνία, μας πληροφορούν για όλα αδιακρίτως και αλογόκριτα. Κατα-

κλιζέσθε κάθε μέρα με όλα τα καλά και τα άθλια (τα περισσότερα πανάθλια) τραγουδία της αμερικάνικης παραγωγής. Αν αυτό δεν είναι μουσικός φασισμός, τι είναι; Αποσκοράκισαν το ελληνικό τραγουδί και πριν από το '80. Γνωρίζω τα συμφέροντα.

(η παραγωγή των αμερικανικών εταιριών λειτουργεί με προδιαγραφές της Μαφίας). Γνωρίζω ότι οι περισσότεροι παραγωγοί έχουν υποστεί λοβοτομή, αλλά δεν ανέχομαι να ονομάζεται αυτός ο υποχρεωτικός μουσικός υποκλιτισμός πλουραλιστική ενημέρωση. Αμερικανάκια είναι, αμερικάνικα σκέφτονται, αμερικάνικα μιλούν και ατυχώς, για Αμερικανάκια μας περνάνε).

Αυτά έγραψε στα «Νέα» ο φιλόλογος και κριτικός κ. Γεωργουσόπουλος. Τώρα τα είδε κι αυτός και άλλοι; Αλίμονο!

Ευτυχώς το «Ελεύθερο πνεύμα» πάντα προπορεύεται, προνοεί, προβλέπει, και καταγγέλει. Κρούει τους κώδωνες των κινδύνων, του ξεπεσμού και της καταρρέωσης του πολιτισμού.

Χάρη λιτότητας του λαού...

Την «Ελένη» το βιβλίο του κ. Νικόλα Γκέητς αγόρασε με κύμποσα εκατομμύρια ο κ. Σουφλιάς για τα σχολεία.

Φίλος κι ευνοούμενος του κ. πρωθυπουργού, βλέπετε ο κ. Νικ. και φίλος του κ. Μπουζ(sic) θυμάστε;

Από το πατρικό σπίτι του Νικ (Λειά - Φιλιατών) είχε αρχίσει και τον προεκλογικό του αγώνα ο ψηλός και άπιασα η «οσία φαμίλια» στις αρχές του '90. Γι' αυτό κιόλας πήγανε γούρικα(!)

Σκέφτηκε λοιπόν, πώς ν' ανταμείψει να φιλέψει το «φτωχό» αμερικάνο, υπό την «υποκατάρρευση οικονομία» μας ο κ. Μητσο-Κώτσι-Τάκης, και... σίρμα στο παιδείας, στο βλαχο-γιωργάκη... και βουρ στο μελαχά ο κ. Νικόλας.

Να μου ζήσεις «Ελένη» που θα διαπαιδαγωγήσεις τώρα γερά τα ελληνάκια, και χάρη της «αυστηρής λιτότητας» θα τα κάνεις κι αρπάκια κι αμερικανάκια! Κι αν δεν καταφέρεις να τα κάνεις; Θα πετύχεις σίγουρα την «εθνική συμφιλίωση»(!) Εκείνη καλέ, με τα «ντολμαδάκια» της Γλυφάδας!!!

Ο κ. Γκέητς-τσάκος... δεν έβαλε μόνο τα βιβλία του στα σχολεία της Ελλάδας πρόσφατα. Τα είχε βάλει και παλιότερα με αρκετά εκατομ. δρχ. και η κ. Μάργκαρετ όταν ήτανε κυρία πρωθυπουργού, ένεκα βλέπετε αλληλεγγύης φιλαμερικανισμού!

Σήμερα όμως, έγινε και ειδικός σύμβουλος του κ. Μητσοτάκη!! Τύχη Μουργάνα! Μπρά-

βο κ. Νικ! Άιντε και υπουργός στα γρήγορα να γένεις, με τη λίστα κι από τη χάρη της «Ελένης»!

Τι να γίνονται όμως οι Άλλες Ελένες» του λαού και της Ελλάδας; Η «Αντιελένη» λέω του Αναστάση του Τακά και η «Άλλη...» του Καββαθά!

Φάε Νικόλα την πίτα...

κι άφησε για μας τα βλήτα!

Κουλτουρο-νταγερέδες

Χρόνια και χρόνια, είχαμε βαρεθεί να βλέπουμε σε κανάλια και Τύπο την παραπροβολή του σχωρεμένου του Γιάννη Ρίτσου, ειδωλοποιημένη, θεοποιημένη, αφόρητη, ιδιαίτερα μάλιστα τα βιβλία της ανεπίτρεπτης κι αποθμημένης πορνογραφίας του, που ήταν σχεδόν κι από τα στερνά του έργα. Μια ζωή μας έφαγαν στα προσκήνια της αρχικουλτούρας και οι παραπροβολές του κ. Μύκη (εσχάτως «υπουργού» άνευ υπουργείου) με την τρελοπαντιέρικη πολιτική χρεωκοπία του. Κι όλες αυτές οι υπερβολές και οι σούπερ μεγαλοποιήσεις, προήλθαν από μια ψευτοϊδεολογία κλικαδόρα και κλακαδόρα προσωπολατρική κι ανακόλουθη στελεχοηγετική χορεία της Αριστεράς.

Παρόμοιος, που δε μας έλλειψε απ' όλες τις κατωστάσεις και τα κανάλια τις δυο τελευταίες δεκαετίες, είναι και ο κ. Νιόνιος ο Σαββόπουλος. Παιδί της Δεξιάς, αυτός, μέγας και αλαλούμης, αρχικουλτουριάρης. Διασκεδάστε! Ένα βράδυ είχε πλάι του σε κρατική τουβούλα, τον σκηνοθέτη Θ. Αγγελόπουλο και παραδίπλα του τον κ. Β. Ραφαηλίδη κ' ήρθε σε σύγκρουση ο βαρδαλαμπούμπας κι αλληλοβρίζονταν και με τους δυο. Έγινε το σώσε! Ο Αγγελόπουλος αποκάλεσε το Νιόνιο: «Κρετίνο» (δηλαδή, ηλίθιο, ανόητο) και βλάκα όπου με μια σημαία περιφέρεται στα σύνορα σαν μπαλαρίνα». Και ο Β.Ρ. τον είπε πανηγυρίζη... κ.λπ., κ.λπ.

Ο Νιόνιος έδειξε πως αιστάνθηκε τον εξευτελισμό, κι αμόλυσε κι αυτός τα πυρά του και αποκάλεσε τον Β.Ρ. «ανίκανο» και «ερείπιο». Τότε εκείνος, ύψωσε και κόρδωσε, και ντούρωσε και θύμωσε, και τού 'πε πως έχει «έξη εξώγαμα παιδιά».

Έτσι, το αλληλούβριστικό σίριαλ παρατράβηξε... προς μεγάλη πλάκα του κοινού!!! Και η αφορμή, το πώς βρέθηκαν μαζί; Προσκληθήκαν στο άλλο γελοίο σίριαλ, της συζήτησης κουλτουρατζήδων κριτικών, για το σενάριο του μωρού της Φρίντας Λιάπα... που το είχαν κάνει «ανατολικό ζήτημα» για διαφήμιση(!) Αλλά όμως, πού υπάρχει η ντροπή; Πού κρύβεται και πού κατοικεί; Για να τη βρούνε, όχι μόνο μερικοί, αλλά πολλοί που ξετσιπώνονται ολότελα την σήμεραν ημέραν;

Αυτά είναι τα καταντήματα των καβαλοκαλάμηδων αρχικουλτουρατζήδων(!) Βαράτε νταγερέδες!!!

Μια σούπερ πολυτέλεια

Έφτιαξαν το μέγαρο μουσικής στο κλεινό άστυ, για την ψυχαγωγία των νεόπλουτων και γενικά για την ευδαιμονία της μεγαλοαστικής τάξης και της υψηλής αθηναϊκής κοινωνίας.

Δεν είναι και λίγα τα εκατομ. που δόθηκαν από τους ακαταλόγιστους προϋπολογισμούς της φορολογίας των κατώτερων κοινωνικών τάξεων, για την αποκεράτωση του...

Πέστε μου ποιός μέσος ή και κατώτερος πολίτης, από λαϊκά στρώματα, έχει πατήσει τα καλλιμάρμαρα σκαλιά του, στη Βασ Σοφίας;

Σ' όλη τη ζωή τους, πόδι μέσου και φτωχοί ραμιοί, δεν πρόκειται να μαλάξει τ' αναπαυτικά καθίσματα του!)

Πέρασαν από πρόκερσι γιορτές και πασχαλιές και ο κοσμάκης ο πολίς, ίσα ίσα που βολεύει κατά μήνα και με δυσκολίες: τον ψωμό, το μπακάλη, το χασάπη το μανάβη, τη ΔΕΗ, τον ΟΤΕ, την ΕΥΔΑΠ.

Αυτά τα φαντασμαγορικά κι ενός μαγικού κόσμου θεάματα και ακροάματα, δεν τα βλέπει ούτε στ' όνειρό του!

Αυτά τα σούπερ πολυτελέστατα αγαθά, τι γείονται μόνο οι «πρίντζιλε-φίντζιλε», οι ρεντιγκοτάριοι και κούφιοι, κενοί από περιεχόμενο αληθινής κι ελληνόπρεπης μόρφωσης, κιγίες και κύγιοι, όντα της τραπολιτσας, του τσαγιού και της επίδειξης των σαλονιών Αθήνας και Ευρώπης(!)

Να μας ζήσει λοιπόν η υψηλή αριστοκρατία σκουπιδιών, κι εν ανάγκη και .. κόκω λυτινοχωρών!) Όλα τ' άχε η φατιμέ πρωτεύουσα... το μέγαρο της μουσικής της έλειπε!!!

Επιτροπές λογοτ. συντάξεων

Από τον καιρό της χουντοκρατίας μέχρι σήμερα, οι διάφορες επιτροπές λογοτεχνικών συντάξεων, έκριναν σχεδόν πάντα πρόχειρα, μεροληπτικά, ή μ' εύνοια και συμπάθεια το έργο και την προσφορά του κάθε λογοτέχνη. Τα κριτήρια δεν υπήρξαν τόσο σοβαρά, αντικειμενικά και δίκαια για όσους έλαβαν την τιμητική από το κράτος αυτή σύνταξη, είτε στην Α' είτε στη β' κατηγορία. Η βήτα, είναι της υράδας: θα λέγαμε, και φτάνει τώρα περίπου στις 80.000 δρχ. και η άλφα κοντά στις 100.000.

Έδωσαν σύνταξη σε μικρούς ελαφρούς και άγονους λογοτεχνίσκους, υποκινούμενοι από τους λόγους που προαναφέραμε. Και απορρίπτον, τώρα κατ' επανάληψη τις αιτήσεις του γνωστού κερατσινιώτη ποιητή και διηγηματογράφου Αλέκου Χρισσοτομίδη, που έχει εκδώσει ως τώρα 15 βιβλία. Κόλλησε η βελόνα φαίνεται κάποιου προκαταλημμένου κριτή, και πάει λέγοντας σ' αιτιολογία, πως τάχα «το έργο του Α.Χ. είναι πεζολογικό, ποιητικό και ειδημογραφικό, βρίθει κοινοτοπιών, αφελών επαναλήψεων κ.λπ., κ.λπ.»

Τόσο αυτά τα μέλη της επιτροπής δεν βρήκαν ούτε ύφος, ούτε πρωτοτυπία σε κανένα από τα τόσα βιβλία του; Κρίμα!

Γιατί να μην υπάρχει μια ανώτερη εξεταστική κριτική επιτροπή, Β'βάθμια, ή και Γ'βάθμια, να καταφεύγει ο τυχόν αδικούμενος για την εγκυρότητα ή την ακυρότητα του έργου του; Ο κάθε αιτούμενος μια τέτοια σύνταξη, γιατί να προσκρούει πάντα στα ίδια πρόσωπα;

Οι κρίσεις έργων τέχνης, σαν υποκειμενικές, τυχαίνει ν' αδικούνε. Γιατί να μην υπάρχουν προϋποθέσεις γι' αντικειμενικότερα κριτήρια;

Χωρίς σχόλια

«Στη Μόσχα, η πολυεθνική εταιρία «Ιντρακόμ» με τη θυγατρική της «Ιντρασόφτ» εγκατέστησε τελευταία και Λόττο, μηχανήματα και σύστημα που άρχισε και λειτουργεί ομαλά και κερδοφόρα, για να κάνει χρυσές δουλειές... και να σώσει τη γκόρμπικη οικονομία (!)».

Από τις εφημερίδες

«Είναι πολύ περιεργο τουλάχιστον για έναν πρόεδρο των ΗΠΑ σαν το Μπους, που ανέχεται, τον περιορισμό της σχολικής περιόδου, λόγω έλλειψης χρημάτων, τη μείωση του μισθού των καθηγητών, σε ορισμένες περιπτώσεις, και το κλείσιμο σχολείων. Καθώς επίσης και την αγανάκτηση των φοιτητών στα Πανεπιστήμια για τη μείωση των υποτροφιών και την αϊξηση των διδάκτρων».

Τζων Γκαλμπραϊθ
Κορυφαίος Αμερικανός
Οικονομολόγος και
καθηγητής της οικονομίας
στο Πανεπ. του Χάρβαρντ

Ο μέγας εγκέφαλος της Ουάσιγκτον Σμπίγγιου Μπρεζίνσκι, έγραφε στη «Νιου Γιόρκ Τάιμς» για τ' αποτελέσματα του πολέμου των 45 ημερών με το Ιράκ, και τούτα:

«...Η Μέση Ανατολή και η περιοχή του Κόλπου αποτελούν τώρα σαφώς μια αμερικανική σφαίρα επιρροής. Τα φιλοαμερικανικά αραβικά καθεστώτα αισθάνονται ασφαλέστερα, όπως και το Ισραήλ. Η αμερικανική πρόσβαση στα πετρέλαια δεν διακυβεύεται. Τέταρτον, η Σοβιετική Ένωση, που ήταν μέχρι πρόσφατα η κύρια αντίπαλος της Αμερικής στη Μέση Ανατολή, έχει, σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις περιορισθεί στο ρόλο θεατή...».

Σμπ. Μπρεζίνσκι

Πολιτικοκοινωνικά κεντρίσματα

Λόγια που καίνε
του Στέλιου Κεντρή

Ο Συγγραφέας έχει χρέος να γράφει την αλήθεια. Δηλαδή, δεν πρέπει να την αρνείται, ούτε να την παραλείπει, κι ούτε να τη μασκαρεύει. Η αλήθεια είναι χρήσιμη, όταν μετατρέπεται σε ενέργεια.

Αφορισμοί και κάρβουνα

Κι όταν δεν σε αντιμάχονται σφοδρά οι κομματικοί αντίπαλοι με τις «αντιπαράθεσεις» τους... έρχεται η ώρα κι ανάβει η θρυαλίδα «εκ των έσω».

Οι εγγενείς αδυναμίες και αντιφάσεις, οι από τους διχαστικούς και απωθητικούς νόμους αντιθέσεις, φέρουν και τις ενδογενείς αντιπαραθέσεις!

Έτσι έφεραν και οι Νουδίτες τη σνομπάρου την εξουσία τους, σε αναμμένα κάρβουνα... και αποφάνθηκε περίτρανα στην Αθήνα ο λαός για την απολεσμένη τους πλειοψηφία! Και πώς να μη ξέσπαγε ο ταλαίπωρος σε βάρος της, όταν από το κακό, τον πάει στο χειρότερο;

Δuo χρόνια στην αρχή και βατερλοποίησε τα πάντα!! Πως ανέχεται ο κακομοίρης ο ρωμός, αυτή του την κατάσταση που χάνει μέρα - νύχτα το αίσθημα της ασφάλειας, με τις ντόπιες και ξένες συμμορίες που πλημμυρίζουν και λεηλατούν τη χώρα;

Όταν, άνεργοι, άξεστοι, αθώοι, πειναλέοι, και χορτάτοι κι άλλοι μυημένοι σε ανάλογων μορφών εγκληματικές πράξεις, παίρνουν μια καρραμπίνα και μια κουκούλα και ορμάνε και κλέβουν και ληστεύουν και σκοτώνουν, κι όποιον ακόμα τυχόντα πάρει ο χάρος, και παραμένουν από την πολιτεία ασύλληπτοι και ατιμώρητοι;

Πως να μη καταμαύριζαν σε πρώτη ευκαιρία κάλπης, τον «λεβέντη» και γκατέμη ψηλό Κώτσο - μήτσο - τάτσι;

Όταν ο λαός βλέπει ότι, του ξεπούλησαν και τις πιο κερδοφόρες εθνικές περιουσίες του... και δεν αφήνουν τίποτε όρθιο, σε τούτη την κακόπαθη χώρα, που δεν είναι παρά, προτεκτοράτο των ξένων «προστατών» και υπεραφεντικόνε κλωτσοσκούφι, γαλακτοφόρα αγελάδα, για το άρμεγμα των πολυεθνικών εταιριών;

Πως ν' αντέξει ο πολύπαθος λαός, τις τρομαχτικές ανατιμήσεις, τους πληθωρισμούς και τις ασυδοσίες, όταν του παίρνει και τη μπουκιά του, και δεν του δίνει παρά λιτότητα... και το μηδέν των αυξήσεων στους εργαζόμενους μισθωτούς και συνταξιούχους;

Πώς να υποφέρουν οι αθηναίοι το μπαράζ των απεργιών, περιμένοντας στους δρόμους όλη μέρα μια συγκοινωνία; Ή, να βλέπει τους ναρκοτέμπορους ατιμώρητους, να σκοτώνουν τα παιδιά τους και να ξευτιλίζουν τη ζωή και την αξιοπρέπειά τους; Πώς να βλέπει τα εθνικά του δίκαια, να χάνονται, με ίντριγκες και δολιότητες;

Γι' αυτό και οι αθηναίοι τού 'πανε, και θα του ξαναπούν στην Κάλπη: «Μια του ψεύτη δυο του κλέφτη τρεις και την κακή του μέρα».

Ο λάκκος και η φάβα

Η νουδίτικη φάβα της πεισματάρικης και «καθαριστικής» πολιτικής της με την τιμωρία Τσοβόλα και τις άλλες δίκες, της επιφύλαξε τον ηθικό λάκκο της δοκιμασίας, από την επαναληπτική εκλογή στη Β' Αθήνας.

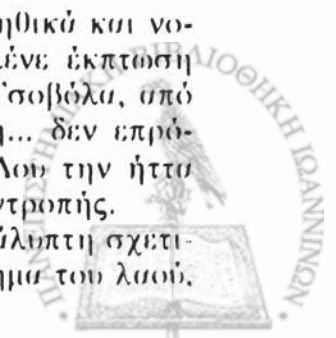
Τι ήθελε η αμαρτωλή να προκαλέσει τέτοιες συγκρούσεις, με τις αντίπαλες δυνάμεις της πλειοψηφίας του 53%;

Θέλησε να παραστήσει την ηράκλεια καθαρίστρα της κοπριάς του Λυγεία!

Αλλ' ο λαός τη μαύρισε με φούμο και κατράμι!!!

Αν απόφευγε έξυπνα την ηθικά και νομοτυπικά παράνομη όπως λένε έκπτωσή του αξιώματος, του τίμιου Τσοβόλα, από τη Βουλή του κ. Τσαλδάρη... δεν επρόκειτο να εισπράξει η Νου-Λου την ήττα μιας τέτοιας πτώσης και ντροπής.

Θα βάδιζε κουφή, αναποκάλυπτη σχετικώς με το αίσθημα και φρόνημα του λαού,

κι ανενόχλητη, με το δεκανίκι του Μύκη, ή του Κατσίκη, στην εξάντληση της 4χρονης κοινοβουλευτικής της δικτατορίας!

Τώρα, ας χτυπήσει το κεφάλι της!

Έτσι έρχεται συνήθως το πέραςμα μιας κατάστασης, στο αντίθετό της. Με ασυλόγιστα κι ακαταλόγιστα λάθη και αίτια και με τυφλά κι απρόβλεπτα αιτιατά. «Ήθελές τα, έπαθές τα».

Άρπα την κυρα-Νου-δού. Κι έτσι δε σε σώζει σ' αύριο κάλπης... μήτε η Χάιδω η Φου - Κοι(!)

Κατάχρηση «εκσυγχρονιστών»

Η κατάχρηση της λέξης «εκσυγχρονισμός» από τα χείλη πολιτικών και πολιτικάντηδων, έχει παραγίνει. Δεν έχει τα όριά της(!).

Όλοι μιλούνε σε ραδιόφωνα και κανάλια για «εκσυγχρονιστική πολιτική». Προπάντων εκείνες οι «συνιστώσες», οι συνασπιστές και συνασπιζόμενοι!

Τη λέξη την έφερε στο προσκήνιο λέξιλόγιο, ο πιο «χαρισματικός» νουνός των μεταβαφτιστικών λέξεων... Αλλά, τη μιμήθηκαν πότερο απ' όλους τα πρώην παιδιά του Χαρίλαου και προπάντων ο Μίμης ο «τρομερός» κι αξανάσεφτος παρλαπίπας!

Ένα βράδυ στο προφίλ του Πάνου, έχει τόσο πιπιλίσει τον «εκσυγχρονισμό»... που, φανταστήκαμε ότι, «αιθωρεί και παραχρήμα» εκσυγχρόνισε τα πάντα, σ' όλη τη φτωχομάνα ψωροκώσταινα!

Αλλά, ας μη την καπηλείονται τη λέξη, ούτε ο κοντούλης ο ταχύγλωσσος ιμνητής του Μύκη... μήτε όποιοι άλλοι μεφιστοφελήδες της πολιτικής κουνίστρας... διότι, δεν έχουν δικαίωμα να ξεπερνούν τον ισόβιο τρόφιμο του Κοριδαλού, αρχιδιάκονο της χούντας, λογομέντορα, που προηγείται κατά πολύ, στη χρήση και καπηλεία της κακόπαθης λέξης!

Ιδού λοιπόν, ένα δείγμα, από τις κάλαι ποτέ κομπορημοσύνες του «μεσσία» δικτάτορα Παπαδόπουλου, στη Διεθνή Έκθεση Θεσ νίκης το 1968:

Οφείλομεν, να εκσυγχρονίσωμεν τον εαυτόν μας, κατά την νοοτροπία, πρέπει να εκσυγχρονίσωμεν τον εαυτόν μας κατά την όρασιν, οφείλομεν να εκσυγχρονίσωμεν την κοινωνίαν μας, είτε ως κρατικόν μηχανισμόν, είτε ως οικονομικήν μηχανήν, είτε ως κοινωνικήν μηχανήν υπό

την έποψιν και υπό την έννοιαν του εκσυγχρονισμού, της εκσυγχρονίσεως των εκσυγχρονισμένων, κτλ., κτλ.». Αμήν! (Βραδυνή 2-9-68).

Καλός λοιπόν ο «εκσυγχρονισμός»! Μόνο που δεν έχουν περιθώρια μακρόχρονα, για να μας εκσυγχρονίσουν!!!

Θέλουμε 30 χρόνια στο γύψο, το λιγότερο! Ενώ τα τρανά έξωθεν αφεντικά, ορίζουν 8 χρόνια το πότερο μονάχα, για τον κάθε «μεγάλο» «εκσυγχρονιστή». Πάντως, τώρα, μη κοψοχολιάζετε! και θα μας εκσυγχρονίσει η Νου - δού - φου - κου!!!

Τα γένια και τα χτένια

Την «ελεύθερη» ραδιοτηλεοπτική επικοινωνία, μετά βαιών και κλάδων, την έφεραν μάνι - μάνι από την Αμέρικα και στη μπανανία μας, την πρόσφορη αποικιούλα του χεριού τους! Και τηνε πανηγύρισαν ντόπιοι νεόπλουτοι κι άλλοι μοντέρνοι εκιδειξίεις!..

Το είχαμε από τότε ξαναγράψει ότι: λίγοι μεγιστάνες θα κατέχουν τα τηλεοπτικά κανάλια και τους Ρ Σ, για να συντελούν το ταχύτερο στη διανοητική αποχαίνωση του αξιολύπητου λαού μας!

Έτσι, τα λειτουργούν, σύμφωνα με τα δικά τους ταξικά νιτερέσια!.. Κι ο λαουτζίκος, τα χάφτει τα πονηρά τους σχέδια και προγράμματα, της ανθυποκουλτούρας!!!

Τα άθλια κι επικήμια, τα διεφθαρμένα κι ολέθρια για νεολαία και κοινωνία ψευτοσήριαλ... να μας ζήσουν, να μας φωτίσουν(!)

Κάνουν καλά τη δουλειά τους και διαβρώνουν κι ευνουχίζουν τα κακόμοιρα τα εφηβικά τα νιάτα!

Πρώτος και βασικός σκοπός τους, η παραπληροφόρηση, οι διαφημίσεις του πορνό, του Λόττο, έμμεσα και του χασισιού... κλπ.

Μπράβο τους!

Έτσι, για να γαλβανίζουν τα λιγοστά κι αλαφρά μυαλά του κοσμάκη, να τον φοβίζουν, να τον φθείρουν, να τον εξαχρειώνουν.

«Έχουν τα γένια και τα χτένια».

Χαίρε των πάντων η αλλοτριώση.

Χαίρε των δακρύων η ανύπαρκτη λύτρωση!

Χαίρε ψέμα και απάτη που γίνες θεόρατο βουνό!

Και κάθε ξεπλυμένος εγκέφαλος, που

να τη δει την Αλήθεια; Απ' όποια ταξικά μέσα ενημέρωσης, «αν αδικείται κι ένας μόνο πολίτης, όλο το έθνος αδικείται». (Ρήγας Φεραιός).

• Αμετροεπής στομφολόγος

Βρε βρε βρε! Τι σου 'ναι αυτός ο κ. Γ. Μαρίνος, τι «παγα λαλέουσα», τι εγκέφαλος μέγας, τι λογιολογιστικός παραπάρας και παπάρας(!).

Στις 5.4.92 στην ΕΤ-1, έδειξε κι απέδειξε ότι: Είναι προβιβασμένος. Ότι, παίρνει βραβεία και πρωτεία για φιλοαμερικανισμό, για σούπερ «ινστρουχτορας» του καπιταλισμού, ίσως και αναβαθμισμένος επί μασωνίας πρόσχωμεν!!!

Έτσι, ως συνεντευξιαζόμενος, βρέθηκε ανάμεσα στους δ/ντές εφημερίδων κ.κ. Φυντανίδη, Θεοχαράτο, Ζούλα και τ. υπουργό Καψή, σε σχολιασμούς και προβλέψεις σχετικά με το εκλογικό αποτέλεσμα της Β' Αθήνας.

Αλλά ο τάλας, ως ακαταλόγιστος στομφολόγος, σερνόφωνος και χρωματολόγος, της σύγχυσης και του αντιφατικού παρανοϊσμού, μας έπεισε γι' άλλη μια φορά ότι:

Δεν είναι μόνο, ο θεωρητικός αλαλούμης στα «οικονομικίστικα» (όπως τον έλουσε και τονε χτένισε ο Γ. Καψής) αλλά είναι τυφλωμένος κι άμοιρος, κι εκτός πραγματικότητας και στα κοινωνικοπολιτικά πράγματα, και στη φιλοσοφία της διαλεκτικής.

Απόδειξε ακόμα και την άλλη περίτρανη αδυναμία του: την απόλεια της αίσθησης του μέτρου των λόγων και του χρόνου, που δεν υπολόγιζε τον συντονιστή κ. Πρετεντέρη. Πετιότανε σαν κόκορας και σαν ασβός, κι έμπαινε σφήνα παραφονίας, σε απόψεις και θέσεις των συνομιλητών του. Παρασυρόταν με την ανούσια κι ακατάσχετη λογοδιάρροια την πάντα επιδειχτική, σε βάρος των άλλων, και δεν το αισθανόταν. Ενώ οι 4 διαπρεπείς δημοσιογράφοι, υπήρξαν άψογοι, συνετοί, αυτοπειθαρχημένοι και ανάλογα προβλεπτικοί στις πιθανές εξελίξεις.

Μα ο απάρεσκος κοντυλοφόρος του «Συγκροτήματος» τυφλός από το φανατισμό της κομμουνιστοφαγίας του, έγινε ο θλιβερός αντιρρησίας και αμφισβητίας μπουρδολόγος, πάντων και πιστών των ορθοδόξων καπιταλοϋποστηριχτών.

Ώρες είναι να ιδούμε να φιγουράρει και πρέσβης των ΗΠΑ... αμήν(!).

Αγνοεί ο τάλας, πως, η φιγούρα, η επίδειξη, η δόξα κι ο παράς, είναι όλα ανασφαλής χωρίς μέτρο, δίχως σύνεση, μοιάζουν τ' άχυρα στ' αλώνι που τα παίρνουν οι ανέμοι... όπως θά 'λεγε μ' άλλα λόγια κι ο Ιάβ.

Ο Λεβής και τα «τζίνια»

Συγχωρείστε με που βαρέθηκα να βλέπω τα λερά και ξεθωριασμένα καρυβοπάνινα «μπλου-

τζίνια» στους ποπούς των αποίκων, των μπανάνιων κατοίκων (!) Και στ' αλήθεια δεν ξέρω ως πότε, ο εφεύστατος εβραιοέμπορος μίστερ Λεβής από το Νιου Τζέρσεϋ, θα βρακώνει αβέρτα τους αποικιακούς όχλους των ΗΠΑ, μ' αυτά τα αντιαισθητικά, ανθυγιεινά, παλιατζιδικά και γελοία καραγκιόζικα μασκαροτζίνια. Έχει μαζέψει του κόσμου το χρήμα, κι ακόμα δεν επινόησε να τους σερβίρει μιαν άλλη μόδα. Αφού κατά περιόδους τα σέρβιρε τα τζίνια του ετοιμόραφτα, ξεθωριασμένα, ξεφτισμένα, κατουρημένα και στα ρεβέρ λουριδιασμένα (!) Τώρα, δεν απομένει παρά, να τα λανσάρει και κουρελιασμένα, ή και με τα φιλιά του πωπού λαμπαδιασμένα... για να παίρνει κι αέρα ο κάθε πωπός, και να μη δυσκολεύεται στο περπάτημα και συγκαίεται. Ν' αμολάει και λεύτερα τ' αερίά του (!) Μπράβο σου βρε σατανέμπορα, που δείχνεις τι αξία και τι βάρος έχουν τα μυαλά και η ψυχολογία των όχλων.

Ανιστόρητοι «ιστορικοί» εοκτζήδες

Έτρεχαν οι υποτελείς κυβερνητικοί υπάλληλοι, σαν γιουσουλφάκια κι αραπάκια κοντά στον πολύ Κ. Μπατεντέρ, που παρεπιδημούσε για τις χειμερινές διακοπές του, τα περασμένα Χριστούγεννα συνοδεύοντας τον κ. Μιτεράν στην Αργολίδα.

Με χατζηαβάτικες υποκλίσεις, σχίστηκαν να τον περιποιηθούν, να του πάρουν αυτόγραφα και παράλληλα, να τον εξευμενίσουν για τα Σκόπια. Να του αποσπάσουν συμπάρσταση. Σαν μέγα ιστορικού εγκέφαλου, του τύπου Ντιροζέλ.

Αλλά φευ, εις μάτην!

«Θρέψε κόρακα, να σου βγάλει μάτι».

Οι ρωμιοί, με τόσα παθήματα, ακόμα δεν συνειδητοποίησαν το προδοτικό και ανθελληνικό ποιόν των αγγλογάλλων.

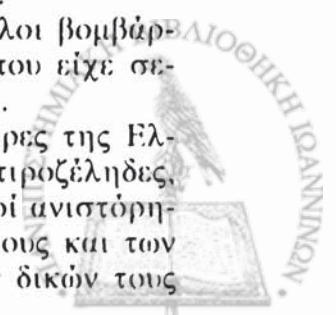
Τις μπαμπεσιές και προδοσίες σε βάρος της Ελλάδας, οι φραγκοτζώνηδες τις έδειξαν στις μεγάλες στιγμές του γένους μας το 1821, το 1878, το 1914, το 1922 και το 1944.

Σ' όλες αυτές τις χρονολογίες, χτύπησαν με στιλέτα ύπουλα και άτιμα την καρδιά της Ελλάδας.

Πάντοτε συμπαραστέκονται, έμπιστοι κι έμπραχτοι αρρωγοί των τούρκων. Πάντα σε βάρος της πατρίδας μας.

Χώρια που το 1917, οι γάλλοι βομβάρδισαν και την Ακρόπολη... που είχε σεβαστεί και ο Χίτλερ ακόμα.

Αυτοί, οι δήθεν αρχαιολάτρες της Ελλάδας Μπατεντέρηδες και Ντιροζέληδες, έχουν αναδειχτεί οι πιο πιστοί ανιστόρητοι «ιστορικοί» του εαυτού τους και των τουρκικών και ανθελληνικών δικών τους

συμφερόντων.

Αυτοί οι «ντενεκέδες» που θά 'λεγε κι ο φίλος μου αρχικαπαδοκράτης Σεραφείμ ο Τίκας.

Αφού τρώνε, πίνουν και κολακεύουν, φιλοξενούμενοι κι από επίσημα πρόσωπα... μας αφήνουν κι άγραφους στην ευρωπαϊκή ιστορία της ΕΟΚ... και τις καρπαζιές για την άγραφή στο χάρτη τους Ελλάδα, τις ρίχνουν από το Μπρουξέλ.

Κι ο θλιβερός, ο Ντιροζέλ κι ο ελεεινός ο Μπατεντέρ.

Πιστοί και οι δυο τους, στη δόλια και μπαμπέσικη πολιτική τους, ο δεύτερος έδωσε επίσημα το χρίσμα για τη μακεδονική ονομασία των Σκοπίων... Αφού οι πατρώνοι της «Νέας Ευρώπης», αμερικανο-γερμανοί εκέλευσαν:

Εμπρός να διαμελιστεί και η Γιουγκοσλαβία, μιας και πήραμε από τον Γκόρμπι μας και τις άλλες σοσιαλ-χώρες.

Να κατακερματιστούν όλοι αυτοί οι λαοί και μάλιστα μετά σκληρού φόρου αίματος και εμφυλίου... για να καταναλώσουμε και αρκετά πολεμικά προϊόντα, ανάλογα κι ο φίλος μας ο πάπας.

Με τη διάλυσή της... θα καρπωθούμε και Κροατία και Σλοβενία και βλέπουμε. Βάζουμε και τους μουσουλμάνους (γιουσουφία δικά μας) πιστοί, στα νιτερέσια μας δερβεναγάδες(!) Μαζί και τους ιταλούς... κι εν ανάγκη μειώνουμε και συρρικνώνουμε και την Ελλάδα.

«Οι Έλληνες είναι καλύτερα για μας, να 'ναι κλεισμένοι, περιορισμένοι σαν φίδια στο μπουκάλι... μικρόψυχος λαός οι Γραικοί και πρέπει να κάνουν μάκρο».

Τα τελευταία είναι λόγια του Άγγλου πρωθυπουργού Λοντόντερυ στη Βουλή των Κοινοτήτων το 1866.

Αυτοί είναι στην ουσία οι «φίλοι» και «σύμμαχοι» της Ελλάδας μας.

Είναι με «θεωρία επισκόπων και καρδιές μιλωνάδων».

Αλλά, αφού κυβερνησιόμαστε σήμερα, από υποτελείς και ξενόδουλους, που μας κάνουν καρπαζοεισπράκτορες, επόμενο είναι, οι ξένοι να μας βαράνε νταγερέδες, να χορεύουμε όπως θέλουν και να μας διασφημίζουν κι από πάνω.

Στην Ελλάδα τρών και πίνουν κι ολόένα την προδίνουν.

Άγνοιες και ξεπεσμοί

Πίστεψαν εύκολα στα κέρδη και στην πολυ-

τελή κι ευδαιμόνη ζωή, οι ανατολικοευρωπαίοι και οι Βαλκάνιοι φυγάδες. Δε γνώριζαν τις ζούγκλες και τις συμπληγάδες, τις δυστυχίες και τις φρίκες των δυτικών κοινωνιών. Παρασύρθηκαν από ρομαντικά κι απατηλά όνειρα «ελεύθερης» ζωής, έτοιμων αγαθών. Έτσι άδειασαν κι εγκαταλείπουν συνεχώς τα σπίτια και τις χώρες τους, και γυρίζουν σα ρεμάλια σε ξένους τόπους. Μοιραία ξεπέφτουν στη διαφθορά, σε κάθε είδους και μορφής εγκληματικότητα, στην εξαχρείωση και στον αφανισμό.

Χαιρε λοιπόν βάθος της αγνοίας αμέτρητον και κλάτος ξεπεσμού αλέθριον.

Ποιός απ' αυτούς να γνώριζε τα λόγια του Πολύβιου, που είναι τόσο προφητικά από τον 2 αι. π.Χ. μέχρι σήμερα που επιβεβαιώνουν ότι:

«Η αριστοκρατία γίνεται ολιγαρχία και η δημοκρατία εκφυλίζεται σε θηριώδη βία και αναρχία».

«Θρίαμβοι» και προαγωγές

Προσοχή, προσοχή! Στα νεοτουρκοποιημένα Βαλκάνια, ο κανακάρης ο ψηλός μας εκροήχθη! Κι από φιλικπινέζος γενικών καθηκόντων, ο Μπος ο αρχηγός του σίμπαντος, τον έκανε «Μκος» τύπο δερβεναγάριο(!).

Τώρα, βάλτε τα καπέλα σας στραβά. Θα τρώμε με χρυσά κουτάλια, με πολλά μαχαίρια και κοιμπούρια και κουκοίλες(!)

Όλ' οι κακοκοιοί εν δράσει, στην κατακαυμένη μπανανία! Ω τάλαινα! Από χώρα της «φαιδράς πορτοκαλέας» σε μετέτρεψαν σε κλωτσοσκοϊφική αρένα μανιακών, σε τρομπέικα πρωκτοχανεία, για κάθε διεθνή θηριώδικη μαφία(!)

Μη με ρωτήσετε, τι κάνει η πολιτεία, οι νόμοι, οι φυλακές; Ποιά πολιτεία και ποιοί νόμοι, και ποιές φυλακές;

Απ' αυτές μπεινοβγαίνουν όποτε τους καρνίζει!

Αλλά και που, και πόσους να πρωτοχωρέσουνε και... οι κατακαυμένοι Κορδαλοί!...

Εδώ είναι ο θρίαμβος(!)

Στις 13.12.91 είχε γίνει η τρανή προαγωγή του πρώτου πολίτη της Ελλάδας για τον «ελεύθερο κόσμο» σε «Μκος» Βαλκανίων... Ξέρετε τι πα' να πει τέτοιο «αξίωμα»; Το ξέρει και ο κακομοιρης ο Καραγκιόζης, όταν γίνεται (μεσολαβοίντος του Χαντζαντζάρη) άγγελος - φύλακας - φρουρός, κι ας είν' και κεινασμένος!

Ο άνθρωπος, όσο μπόι έχει, κι όσο μακρύ πηγούνι και χαμόγελο... άλλη τόση

δύναμη έβαλε, για να μη κλατάρει από το χαρούμενο κι αυτάρεσκο κάρδωμα της προαγωγής, μέσα στο περιβόητο οβάλ σαλόνι του «μπλανκ χάους» (γράφι μούρου, νά 'σαι μέσα)

Ένώ αντίθετα, ο καταβροχθήσας, (όχι κείνα τα γατοκέφαλα του αυτοκρατορικού γένματος, στην Ιαπωνία, που πάρα λίγο να θρηνήσουμε την απώλειά του) καλλέ τα ερωτήματα λουκούλια μελοξηροτήγανα πέρσι στα Χανιά!!!

Αυτός ο μέγας νεοτσάρος της ελευθεροσουλής Ευρώπης, δι' γελούσε καθόλου για τις πείνες και την προσφυγοποίηση, τις ορφάνιες και τις ουστιχίες των ευρωπαϊκών, των ιρακινών, των αλβανών και των κούρδων, αλλά, κι από το φόβο των σκόρπιων ακόμα πυρηνικών όπλων της συγχωρο-ασυγχώρητης τέως ΕΣΣΑ...

Έπιτα λοιπόν, κι από τα πανηγύρια του «Μάιστριχι» της τάχα «Ενομένης Ευρώπης», που δεν πιστεύει ούτε ο σκληρός Ντιλδέρ... και που θα μπει και το μητσοκαρμανλιστάν το '99 («ζήσε Μάη...») η κουστωδία με τα κολλητήρια και την Αγγλία γόρτσασαν και στην Αθήνα την ελιβρόβευση και το «Θρίαμβο», τον ουσσιγκτόνιο από κει, και τον τιμωριθμοκτόνιο εδώ!..

Γι' αυτό έγραψε, άλλωστε η προαγωγή και για κοζακία στα περί αναγνώρισης Σκοπίων... και στο βαθμό τάχα του ανώτερου βάλκανιομπόση, για τα θελήματα των «μεγάλων συμμάχων»... Και η Ελλάδα σε κινδύνους και αβεβαιότητες, Γιατί ειπόθηκε από ελίσημα χείλη και τούτο:

«Οι Ενομένες Πολιτείες της Ευρώπης μέσα σε καπιταλιστικό καθεστώς, είτε είναι απρογματοποιήτες, είτε είναι αντιδραστικές».

Το «καλάθι» και το «πουλί»

Τι τα θέλετε, τι τα γουρέετε, τα αίτια του αποπέλασματος της Β' Αθήνας; Δε μετράνε και δεν δικαιολογούνται, ούτε με αλχημίες, ούτε με εικασίες, με το είναι, ή δεν είναι διαμαρτυρίες ή τίποτα είναι οι 100 χιλιάδες παραπάνω που έλαβι, ο πασοκικός θρίαμβος. Ούτε κρίνονται οι ψήφοι με αφορισμούς και ξόρκια.

«Πολιτική θα πει οικονομία» έλεγε ο Λένιν.

Οι ψηφοφόροι, κι αυτοί ακόμα οι αθηναίοι πδ' έχουν ένα επίπεσο μόρφωσης, σκέψης, συνειδήσης, και καλλιέργειας, κ'

οι άλλοι των επαρχιών, το υπερσκελετο «πόπολο», η «πλέμπα» σήμερα, όλοι αυτοί, ψηφίζουν με κριτήριο μοναδικό το γιμάτο, ή αδειανό ξεμπίλι και τσουκάλι, ή θα λέγαμε «το καλάθι της νοικοκυράς», για να μη ξεχνάμε και το φίλο μου το «φουσαρμόνικα».

Πάντα η ψήφος στη μπανανία μας, σχεδόν μ' αυτό μετριέται από τη μάζα.

Ανάλογα, με την κρίση, τη μνήμη, τον παρασυρμό και προπαντός με τις δυνατότητες επιβίωσής της.

Τι θά 'θελε, να τον βραβεύσουν κιόλας τον «ψηλό» στο πρωταείο του μαζοχισμού; Και να του λένε:

Είμαστε μαζόχηδες απ' το γραικυλικό να μας φυλάνε οι θεοί τον πήδο απ' τον ψηλό!!!

Η κύρια αιτία, για την καταψήφιση στη Β' Αθήνας, δεν ήταν μόνο η καταδίκη του αθώου Έσοβόλα που προκάλεσε τις εκλογές, και οι εσωτερικές διχόνοιες στη Νου-Λου...

Την έπαθαν οι λιονταρήδες της «κάθαρσης» και πήραν αυτοί το καθάρσιό τους(!)

Αλλάως, θα την προχωρούσαν «αβρόχοις ποσί» τη μασκοφόρα τους δικτατορία, όπως και σε άλλες χώρες της Ευρώπης και Αμερικής που κυβερνούν οι μειοψηφίες, με πλασματικές και «πομπιπαδούρικες» κοινοβουλευτικές πλειοψηφίες!!!

Αυτά για την «αρχα οικογένεια» των ιπτάμενων ταξιδιών, των χανιότικων ξηροτηγανιών, και των σπέσιαλ γιουβαρλακίων της Γλαφιάδας!!

Αυτά βέβαια σαν επιδόρπια, από τη Β' περιφέρεια της Αθήνας στις 5-4-92.

Άλλωστε, ήταν επόμενο τον ψηλό και την κυβέρνησή του, αν έκανε τώρα γενικές εκλογές... και τα κοπέλια της γένετειράς του... θα τον έβγαζαν από την κάλπη και μόνο για τη σταφίδα και το λάδι: αρόπη, μαιουροτήγανο, πατόκορφα με φούμο και κατράμι! Και θα τού 'λεγαν και το τραγούδι πού 'ψέλναν στον Πάγκαλο το 1925:

«Έντα μορέ κομπάρε»,
«ψηλά τι χτίζεις τη φολιά
τσε θα ληγύσει ο κλώνος
τσε θα σου φύγει το πουλί
τσε θα σου μείνει ο πόνος»!

Ένας μανάτζερ...

Μιάει σε τουρπίτες για τη ζωή σήμερα στην Ουγγαρία ένας μαρσάρος μανάτζερ

«Ήρθατε στη Βοιδοπέστη για λίγα 24ωρα και, βεβαίως, ήρθατε για να κάνετε κάποια ψώνια. Μάλλον θα απογοητευθείτε. Όχι γιατί δεν υπάρχουν πράγματα να αγοράσετε, αλλά γιατί οι τιμές είναι ίσως υψηλότερες από αυτές που θα βρείτε στην Αθήνα. Εκτός αν θέλετε να αγοράσετε σκόνη πάπρικα ή καλό φασόγκρα (χωρίς τρούφες όμως) ή έστω κάποιο «σκληρό» ουγγρικό σαλάμι αέρος από αυτά που είναι για εσωτερική κατανάλωση και θα σας φέρει αγχισιά σε σαγανάκι ο μπάρμαν της μπιραρίας που μόλις έχει ανοίξει σε κάποιο ισόγειο της παλιάς γειτονιάς. Μεγάλο ποτήρι «βαρελίσιας» μπύρας — όχι από τις γευστικότερες ίσως — ένα μεγάλο κομμάτι ψωμί από σίκαλη και ένα λουκάνικο που ο γιατρός σας είναι ζήτημα να σας επιτρέψει αν έχετε κάποια στομαχικά προβλήματα, δεν κοστίζουν πάνω από 5 δολάρια, κάποιο χιλιές δραχμές δηλαδή, μαζί με το κουρμπουάρι»

Όποιος υποστηρίζει ότι τα πράγματα πάνε καλά στη χώρα «είναι ψεύτης», μεγαλύτερος και από τον αυτοκράτορα Φραγκίσκο Ιωσήφ», λέει ο μάνατζερ ενός μεγάλου ξενοδοχείου».

Καίριες απασχολήσεις πρωτεινιστών

Το τρίμηνο που μας πέρασε, η Νιου Γιόρκ ασχολήθηκε κατά κόρο με τις ξεπερασμένες επιδείξεις των μαστών της Τσιτσιολίνιας, τα διαζύγια της ίδιας πορνοστάρ, καθώς και τον σεξογερόντικο «δυναμισμό» της Λίζας Τέηλορ της «αγριόγατας» και την εκέτειο των 10 γάμων της με πλούσια φαγοπότια!!!

Η Αθήνα το περασμένο τρίμηνο είχε στην ημερήσια διάταξη τα σήριαλ με τις δίκες Σαλιαρέλη και Κοσκωτά, φυγάδευση και απάτη· καθώς επίσης και τα υπόλοιπα των ληστειών.

Τα ταξίδια του αγιατολάχ Μητσοτάκη στους ιμάμηδες και τους χομείνιδες.

Τη γελοιοποίηση της κοινοβουλευτικής μας δικτατορίας, μετά τη «συναινετική» συγκάλυψη των αποτυχιών του κειθαρχημένου κυβερνητικού λόχου, κ.λπ., κ.λπ.

Η Μόσχα, ασχολήθηκε με τ' απενενοημένα διαβήματα διαδηλώσεων και διαμαρτυριών, των βετεράνων του παράνομου κουκουσέ, τα συναγελάσματα Γκα-Γκε-Μπε-ΣΙΑ... του Γέλτσιν την κλωτσοπατινάδα, τ' αλκολικά καμώματα με τους ξένους κροίσους και το δουλεμπόριο των όμορφων έφηβων ρωσίδων προς τη Δύση.

Την αγορά της βίλας Γκόρμπι στα φι-

λανδικά παράλια, για να κάνει την κούρα της η Ραΐσα.

Με τις κλοκές και τ' αδειάσματα αποθηκών και τα ξεκοιλήματα των πάντων. Και ουκέστι αριθμός κακουργημάτων και άλλων σημείων και τεράτων, στην καλινόρθωση του αμερικανο-μοντέρνου τσαρισμού!!!

Όσο για το ποιό είναι φέτος στην Ευρώπη, η πολιτιστική πρωτείουσα; πρέπει να ρωτήσουμε την κ. Μερκούρη... Τέτοιες πρωτείουσες θέλουν ξόρκια και λάβδανα, να μη βασκαίνονται! Αψού! Μήπως την παίρνει την προτεραιότητα δικαιωματικά το Λος Άντζελες των ΗΠΑ, από την πρόσφατη «πολιτιστική» (γράφει κείνας) επανάσταση των μαύρων και λευκών εκεί, από το γενικό «ανθρωπιστικό» στην Αμερική του κ. Πλανητάρχη και τον «μη μη άπτοι» πολιτισμό του; Ή μήπως έχει σειρά η Ατλάντα και το Τορόντο των εμφύλιων εκρήξεων;

Διαλογικά ερωταπαντήματα Από τα Γιατί και τα Διότι του Γιακουμή και του Νότη

— Γιατί πήρε πλαγιές και δόση και βουβά τον τελευταίο καιρό η σακκεταριά; Και κλέβει και σκοτώνει για να ζήσει;

— Διότι, 1) και πριν αιώνες αιώνων, πριν τους κάνει κράτος αισθηρό ο Χότζας... στα όρη ζούσαν, σαν αγροίκοι, άναρχοι κι ασίδοτοι και ανπόταχτοι. 2) Έπεσαν σαν τα κοράκια να τους τρελάνουν και υποδικλώσουν οι θρησκέμποροι.

— Ποιοί είν' αυτοί;

— Ρωμαιοκαθολικοί, ορθόδοξοι, ουνίτες, προτεστάντες, μοισουλιμάνοι κ.λπ. «ιερατικές» μαφίες, και τρελά νιτερέσια. Έπεσαν σαν τα κοράκια στο ψοφίμι, στην ελεεινή, πουλημένη και διαλυμένη αλβανική κοινωνία!...

Κι εκείνη, κατά συμμορίες επιδράμει στην Ελλάδα να εκβιάσει από κλοκές, διαρρηξείς και κάσης μορφής εγκλήματα!

Και η θριαμβολογία της «δημοκρατίας» του Μπερίσα:

— Αυτά είναι φούμαρα(!) Άλλα, σε συχνές εκλογές ο αμερικάνος του μαγειρεύει... κι άλλα δε ο κατσαπλιάς ο όχλος του κελεύει!

Κι όσο για τα κοράκια, τους χριστέμπορους της κάθε εκμεταλλευτικής θρη-

σκοληψίας... οι σκιπετάρηδες ήταν απ' όλους τους λαούς, ανέκαθεν, οι περισσότεροι, οπαδοί της ανεξίθρησκίας και της αθεΐας απάνω στα βουνά.

Πώς αποκάλεσε ο κ. Μπους τον «ψυχρό πόλεμο»;

«Ευλογία και χάρη του θεού». «Γι' αυτό κι εξακολουθούμε να κυβερνούμε τον κόσμο. Είμαστε χώρα του θεού, κι είμαστε ικανοί για όλα!... Πάντως αν μπορούμε ν' αλλάξουμε τον κόσμο, τότε μπορούμε ν' αλλάξουμε και την Αμερική».

Τι του λέτε τώρα φίλοι μου, αυτουνού του ξετσιπωτού θεοκάπηλου και θεομπαίχτη;

Όλα είναι πολιτική στη ζωή και όλα παίζονται στο τρελό παιχνίδι της πολιτικής απάτης(!).

Πώς πάει η οικονομική υγεία στην Αμερική και στην Αγγλία;

Αθεράπευτη, από χασούρα σε χασούρα και πτώση. Αυτό τουλάχιστο λένε οι αριθμοί των δικών τους εντύπων. Κι ως τσαμπουνάνε το αντίθετο τα Σι - Εν - Εν, και τα Μ.Μ.Ε.

Όστε, εκτός από σφετεριστές τ' ανθρώπινου μόχθου είναι και ψεύτες;

Μάλιστα, και ψεύτες και διαστρεβλωτές;

Μπράβου! Δεν το περίμενα(!)

Αφού δεν το περίμενες, μάθε το τώρα, με την επανάσταση μαύρων και λευκών από τη δυστυχία, την πείνα και την αθλιότητα σ' όλες τις πολιτείες της Αμερικής, που την κατάνιξαν με ποτάμια αίμα και τεράστια κοστολόγια!...

Γιατί ψήφισαν οι Έλληνες Μησοτάκη στις 8 Απρ. '90; Μηπως από οίκτο για να γίνει πρωθυπουργός; Πότε και τι πρόσφερε στην πολιτική ζωή της χώρας πριν από το '90;

Πως δεν πρόσφερε. Την αποστασία του 1966. Δεν έφτανε αυτό για την επιβράβευση και την προαγωγή του;

Και στα δυο χρόνια που κυβερνάει τώρα τη χώρα, τι πρόσφερε στον οικονομικό και κοινωνικό μας βίο;

Γιακουμή, μην είσαι αχάριστος. Τόσα πράγματα εθνικά και κοινωνικά ξεπούλησε... Μην είσαι αχάριστος. Αυτά δεν

είναι ευεργεσίες; Πρώτ' απ' όλα και πάνω απ' όλα, μας έφτιαξε και τα τελειοποίησε τα 4 μεγάλα έργα: 1) Αεροδρόμιο Σπάτων, 2) Μετρό Αθήνας, 3) Γέφυρα Ρίου - Αντιρίου και 4) τον κολοσσό του Αχελάου!!!

Στο πέραςμα των Αποκριών, τι είδε λέτε κυρίαρχα στα τηλεοπτικά κανάλια τα «ελεύθερα» και «φιλελεύθερα» Μ.Μ.Ε. ο λαός;

Είδε και χάρηκε κι απόλαυσε την πανόλβια οικογένεια, με προεξάρχοντα τον πρωθυπουργό, να χορεύει με την εγγόνα του Αλέξια, τη Ντόρα να τη φιλεί πανευτυχής και τη διαφέντρα των «παιδιών με ειδικές ανάγκες» να τους καμαρώνει!...

Άλλο τι είδατε;

Είδαμε και τον κ. Καραμανλή, να παίζει γκολφ και να μη γιορτάζει τα γεννέθλιά του στις 8 Μάρτη, λόγω δίσεχτου χρόνου(!) Και τον κ. Παλιοκρασά στην Κρήτη, να τρώει ξηροτήγανα, ντολμά από τη Μαρίτσα!! Και για την κουτσαμάρα του, ένας κόπελος, του χάρισε μια κλίτσα!... μόνο που δεν ήτανε από κρανιά...

- Τι γίνεται εκείνος ο περιβόητος πρόεδρος των Ολυμπιάδων Σάμαραγκ, που ξεγελούσε με την Ολυμπιάδα του '96, κόσμο και κοσμάκη! Δαπάνησαν 500 εκατ. δρχ. τότε, και πήγανε χαμένα;).

Ρώτησε την κ. Μελίνα, Γιακουμή. Αυτή ξέρει κι όταν έρχεται ο καλοπερασάκιας γερο-Ισπανός στην Αθήνα, αυτή κάνει χαράς ευαγγέλια, για κάθε ολυμπιάδιον ονειροπόλο, του αγίου ποτέ... και για την πάλαι ποτέ υπουργίνα παραχουβαρδού, της υπερφιλοξενίας!...

Τι χρωστάμε Γιακουμή στον κ. Κ. Μησοτάκη;

Αϊδιον ευγνωμοσύνη Νότη· μάλιστα. Όλος ο λαός, κι έξω που δεν πάμε καλά... και μέσα που πάμε χειρότερα!...

Τότε, γιατί;

Λιότι, του πρέπει ευγνωμοσύνη· κι ως την έλεγε κι ο καιημένος ο Καραγκιόζης («αγνωμοσύνη»). Κι όχι γιατί ξεπούλησε την Ελλάδα... παρά, για το αδιάκοπο χαζοχαμόγελό του, και τους συχνούς σπα-

σμοίς των ώμων του!! Λίγα τὰ ἄχρεια αὐτά, να γελάς ἀδικαιολόγητα, σε τούτη τη χιλιόπικρη ζωῆ, κοὶ ἔναι πανάκριβο το γέλιο: Να σου χαζογελάει συχνά, σε κάθε του εμφάνιση στα κανάλια, ο μέγας διπλωμάτης και «πρώτος κολίτης» της χώρας σου, τόσο ἀστήριχτα, σε λύπες και σε συμφορές: Ευγνωμοσύνη σου λέω, ευγνωμοσύνη(!)...

— Τι θὰ ἄλεγε Νότη για τ' αεροδρόμιο της Τανάγρας;

— Θα μπορούσε να γίνει εκεί το διεθνές πολιτικό, χωρίς να επιφέρει ζημιές στο περιβάλλον, οὔτε να σκεπάσει ἀρχαία ὅπως κάνουν οι ἀπερίσκεπτοι ἰθύνοντες, με το καινούριο των Σκάτων και θα θα θα γίνει ὅταν ὅταν «ζεῖσε Μῆη να φας τριφύλλι» Γιακουμάκο!...

Ονόματα και «θάματα»(!)

Θαυμάζω με πόση μαεστρία και τέχνη, η ἐφιέστατη διεθνῆς κεφαλαιοκρατία, με τα «κολλεθνικά» της οικονομικά κλοκάμια και τ' ἄλλα στρατιωτικο-πολιτικά κειρατικά και ἀποικιοκρατικά της προσωπεία, ἀλλάζει ονομασίες!! Δουλεύει με κατακληχτικούς ἐλιγμούς και καταχθόνιες κινήσεις και ἐξαγορασμούς, κι ἀλλάζει κατὰ καιρούς ονόματα και σχήματα και στην ουσία, στο βάθος, στο ἀκέραιο, εἶναι πάντα η ἴδια.

Αὐτά τα τερτίπια τα ἐκινεῖ, για να παραπλανᾷ, να παγιδεύει και να υποτάσσει, τους, με διάφορες μορφές οικονομικής δουλειάς, ἀφελείς, μικρόνοους και δουλοπρεπεῖς λαούς.

Για θυμηθεῖτε, ἀπὸ ΕΟΚ και ΝΑΤΟ («το ἴδιο συνδικάτο») για να μην ξεθιμάνουν ἐντελῶς οι ονομασίες, πρόσθεσαν σε μεταβάφτιση και τις καινούριες τη ΔΑΣΕ (Δυνάμεις - Ασφάλειας - Συμμαχίας - Επεμβάσεων).

Προσέξτε, η τέταρτη λέξη εἶναι ὄρος, που δίνει δικαίωμα σε κάποιες ἐιδικές δυνάμεις, να παραβιάζουν, ὅποτε κινδυνεύουν, να κλονιστοῦν, τυχόν, οικονομικοπολιτικά τους συμφέροντα.

Δηλαδή, διακηρύττουμε θεωρητικά την μη ἐπέμβαση στα ἐσωτερικά ἄλλων χωρῶν κι ἐξασφαλίζουμε την ἐπέμβαση πρακτικά και δυναμικά κι ἐμπόλεμα... για να περισώσουμε την μη ἐπέμβαση.

Ζήτω η μασκαροσύνη!!!

Συμπικτεῖ στο «ναῖ μεν ἀλλά»! Και μοιάζει κατὰ τι, ἐναν λόγος του Λυσία «κατὰ Ερατοσθένους»:

«Ὡστε, ἀντέλεγε μεν δια να μας σώσεις, μας συνελάμβανες ὅμως δια να μας φονεῖσεις».

Ἔχουμε και το «Μάαστριχτ».

Αὐτό σημαίνει ΔΕΕ και το ΔΕΕ σημαίνει Δυτική Ευρωπ. Ἐνωσή, κ.λπ., κ.λπ.

Τώρα, ο της ἀγρίας ἐκμετάλλευσης κεφαλαιοκρατισμός, μ' ἄλλο λόγο καπιταλισμός, θα λέγεται «κοινό ἐυρωπαϊκό σπίτι»!

Τ' ὄνομα αὐτό τό ἔχαν κολλήσει και σαν κιπίλα στα χεῖλη του ἀθλιότατου Γκόρμπι που και μόνο για τα θύματα της Αζερίας και Ἀρμενίας ὅπως και των λοιπῶν ἐμφυλιοπολεμικῶν χωρῶν που ἔχει ἀνάψει, δὲν συνέρχεται ἀπὸ την παραφροσύνη του, οὔτε τον οἶκτο, να ἀιστανθεῖ, οὔτε μια τῦψη για συγγνώμη!...

Τη βαφτίσαμε ὅμως την πρώτην μεγάλη πατρίδα του, σε «κράτη κοινοπολιτείας» πολὺ πιο ὁμορφο και «δημοκρατικό» ὄνομα, ἀπὸ κείνη την «αὐτοκρατορία του κακί» του Ρήγκαν.

Εἶδατε λοιπόν; Ἀπὸ το 1945 μέχρι τη γκόρμπεια κατάρρα και καταρροή, ὅε μᾶτωση μῦτη σε τόσους λαούς της ἀκέραιης χώρας. Τόσο «αὐτοκρατορία του κακί» εἶχε γίνει(!).

Ἐνῶ τώρα, κὸ ἔγινε «κοινοπολιτεία» συμφορεται στο αἶμα, στον ἀφανισμό, στη δυστυχία!...

Ὅλες οι μετονομασίες των κωνηρῶν μεγιστάνων εἶναι σαν τα παλιά κόπρα που σερβίρονται σε φρέσκα πιάτα(!). Και σαν σκουληκοτύρια μαγειρευτά, λαχταριστά, ἀπὸ σκύλινα τομάρια(!).

Ονόματα και θάματα... και ψόφα Ευρώπη «γιαβᾶς - γιαβᾶς» ἀπὸ τα μακελειά σου, τις κείνες σου, τις προσφυγιές κι ἀπ' ὅλα τα σύνδρομα και τα κακά συναπαντήματά σου, μουστόγρια, γρικπόγρια, ἀψουουῦ, να μου χαθείς, ἐλεεινή κι ἀξιολύπητη και τρισυκνωτισμένη(!).

Κι ἔχουμε καιρό και γι' ἄλλα ονόματα. Μετά, θα μας βαφτίσουν «ευρωπαϊκές κοινότητες», ἢ «ευρωπαϊκές κοινοπολιτείες».

Ἄλλ' ἀκόμα... κι «αταξικές κοινωνίες». Ὅπως ἐβάφτισαν «αγγέλους» και τους ἀφνοστεφάνωσαν με τήβεννους και Νόμπελ, τους πιο ἀχρείους ἐωσφόρους. Τον ἀλκοολικό τυχοδιώκτη Γέλτσιν, τον υποφιλικπινέζο ὑπηρέτη του κ. Μπουκ,

Γκόρμπι, και το σφογγοκολάριό του Σε-
βαρτνάντζε!...

Όσο για το «Ευρωκοινοβούλιο», γράψ-
τε: καφενείο ευρωχάβρας! Αναποτελεσμα-
τικότετο, εκμαυλιστικό και πανάκιο ινστι-
τούτο, με παγίδες και δελεαστικές εξαγο-
ρές.

Ακριβοπληρωμένο και κοροϊδιστικό για
τους λαούς χαράτσι, 1 εκατομμύριο μισθό
το μήνα στον κάθε τζερεμέ φίλο και προ-
τιμηταίο τυχερό της λίστας που κρατούν
οι αρχηγοί κομμάτων.

Αν πάντως αφήσουν τους όχλους, να
ζώσουν παραμέσα το λουρί τους... τότε
θα τη μετονομάσουνε τη «γηραιά μας
Ήπειρο» «Ευδαιμονούσα Νέα Ευρώπη»(!).

Οι μεταμορφώσεις τους γίνονται τύπου
Πομπαδούρ και Αλμπερόνι, σε χρόνια
Λουδοβίκων!...

Χαίρε των «χάπι εντ» μεταβαπτίσεων,
πονηροτάτων διαλογισμών!

Και χαίρε αθάνατη λέξη του Γκα-
μπρών!!!

Οι παρωπίδες και τα «ζήτω»

Οι ηγέτες του Σιν, στη χώρα μας το
1989, είχαν μεθύσει από «βύσσινο» εξου-
σίας και τραχανοποιημένη «κάθαρση»...
όταν ωρύονταν με τα «ζήτω» στο Γκόρ-
μπι και στην περεστρόικα του, και του
στελναν εμετικά συγχαρητήρια για το
Νόμπελ ειρήνης που του απένειμαν τα
ουασιγκτόνια τ' αφεντικά του!...

Επαίρονταν τότε, και για δήθεν «κατάρ-
γηση του ψυχρού πολέμου» (ώσπου ν' α-
νάψουνε γερά τους θερμούς).

Δεν έβλεπαν από το μεθύσι, τις τσί-
μπλες και τις παρωπίδες των «ομμαθιών»
τους ότι, πίσω από τους «ψυχρούς» έκρυ-
βαν τα μπαρούτια των θερμών πολέμων οι
«προστάτες» του γκαγκστερισμού της υ-
ψηλίου.

Ο Γκόρμπι, τους έμπηγε το ιδεολογικό
μαχαίρι βαθύτερα στην καρδιά, κι αυτοί
του λέγαν: Να μας ζήσεις να σε χαιρό-
μαστε μαζοχιστικά, και ας μας κλαίνε και
οι ρέγγες!!

Ρίξε κι άλλα εγκλήματα στην ανθρωπό-
τητα, κι ας μην είναι σε θέση οι λαοί
να προσμετρήσουν τώρα τις διαστάσεις
και τις προεκτάσεις τους!...

Είχαν οι θλιβεροί, λησμονήσει ολότε-
λα, τ' αξιώματα του Λένιν που 'λεγε:
Όταν στην πολιτική σε χειροκροτούν και
σ' εγκωμιάζουν οι αντίπαλοι, κοίταξε που

κάνεις λάθος στην πορεία σου, θά 'σαι
σε λάθος δρόμο.

Αλλά, είχε διακηρύξει και τούτο το α-
ξίωμα: «Τον κομμουνισμό τον καταλαβαί-
νει κανείς στην πράξη και βεβαιώνεται
για την ορθότητά του από το παράδειγμά
του».

Απαράδεχτα προνόμια

Ο κ. Θανασάκης ο Κανελλοπουλάκης,
όταν είχε το υπουργείο δικαιοσύνης, έ-
πλασε πέρυσσι ένα νομοσχέδιο (το ξανα-
γράψαμε) που προσφέρει ευεργετικά και
πλούσια προνόμια στους εγκληματίες κα-
τάδικους των φυλακών, όπως π.χ.: άδειες
μετ' αποδοχών, δοκιμαστικές αποφυλακί-
σεις, ασφάλιση στο ΙΚΑ, ελεύθερη σε-
ξουαλική ζωή (να μη χαρμανιάζουν),
προϋποθέσεις απολύσεων με καλή διαγω-
γή, ή και κανα ψευτοχάρτι, ζηλευτή ψυ-
χαγωγία, το χασισάκι τους στο πιάτο, ε-
λευθερία κινήσεων κ.λπ., κ.λπ.!!!

Αν γίνει έτσι; Θα διαφέρει τότε κατά
πολύ, μια τέτοια χαρισάμενη ζωή, κορυ-
δαλιώτικη, που δε θα υπολογίζεται σοβα-
ρά για φυλακή, από την έξω μίζερη και
σκληρή ζωή και επιβίωση!

Άλλωστε οι «κατάδικοι» δραπετεύουν
κι όποτε γουστάρουν.

Μ' αυτό το νομοσχέδιο, αυτοί δε θά
'ναι βέβαια φυλακισμένοι, παρά θά 'ναι
αληπασάδες!.. Και θα διαπράττουν συχνά
όποια εγκλήματα τους καπνίζει έξω, όποι-
οι και όσοι θέλουν ν' αλλάζουνε ρυθμό
ζωής, κλίμα και ψυχαγωγία.

Όπως κάνουν πολλοί αλβανοί. Για να
βρουν διέξοδο από στερήσεις και περιπέ-
τειες που τους έριξε ο καπιταλισμός ο
ανελέητος... και για να λύσουν προσωρι-
νά το πρόβλημα της πείνας, κλέβουν και
σκοτώνουν στη χώρα μας, για να μπαί-
νουν φυλακή, που έχει φαί καλό και ζε-
στόν ύπνο και τεμπελιό.

Μήπως λοιπόν, σημαίνει το νομοσχέδιο
του κ. Κανέλλου, και στη συνέχεια του
χοντρόφωπου κοζανίτη «Σούρδου» συνά-
δελφού του, συστηματική υπόθαψη και
αύξηση εγκλημάτων κι εγκληματιών κι
εγκατάλειψη των θλιβερών θυμάτων; Αλλά
Αμέρিকা;.., Αλίμονό μας!

Όλα βλέπετε, εκπορεύονται από την α-
φέντρα και προστάτιδά μας(!).

Τό 'φτιασε ο Θανασάκης ο «χρυσορρή-
μονας», ο πάλαι ποτέ μακρονησιώτης
«μαρξιστής» το νομοσχέδιο, και το προ-

χωρεί ο διάδοχός του. Γιατί, αυτός, παραιτήθη κι από υπουργός και αντιδρός! Όμως παραμένει βουλευτής, ως διαφωνών με το οικονομικό πρόγραμμα της κυβέρνησής του (και αντιφάσκοντας όπως τό 'χει ζακόνι στην πολιτική ζωή του κι όχι μόνο για το εξακοσάρι τα χιλιάρικα το μήνα, παρά και για το πολιτικό μέλλον της Κρινιάς του από τη λίστα που κρατάει ο αρχηγός, για να τους εκβιάζει έμμεσα και να δικτατορεύει ατάραχα) την ψηφίζει!!! Δεν μου κάνεις, μα σε θέλω! Ζήτη ο ατομικισμός!!!

Χαίρε βάθος αμέτρητον του νεοδημοκρατισμού, και των τρελών αντιφάσεων του παραλογισμού, αλληλουτία!...

Ανομολόγητο και όμως...

Φόλα τον έλεγαν έναν πατέρα τριών ανήλικων κοριτσιών του, 11, 14 και 16 χρόνων, και φόλα του χρειαζόταν του αθλιόψυχου που τα βίαζε και τα τρία, ανάλογα με τις ορέξεις του και εν γνώσει της γυναίκας του, όπου κι αυτή σιωπούσε ένοχη κάτω από τις φοβέρες του αρχιβιαστή κέρβερου σιζύγου και φόλα μάλιστα γερή, ν' αφανιστεί από πρόσωπου γης!..

Καμαρώστε κοινωνίας ξεπεσμό!

Καμαρώστε παιδεία και πολιτισμό(!)

Καμαρώστε ειδεχθέστατο κυνιβαλισμό.

Καμαρώστε οικογένεια, με ενισχυμένες δόσεις παπαδοκρατίας στο χριστιανισμό(!)

Καμαρώστε ασίδοτο «ελεύθερο κόσμο» όμορφον, ηθικόν, «αγγελικά» πλασμένο!!!

Καμιά άλλη συνομοταξία ζώων, δεν συμπεριφέρεται στις σεξουαλικές της σχέσεις, με τόσο ανήκουστες βαρβαρότητες και τέτοιους ομαίμαχτους βιασμούς, με τόσο απάνθρωπες κτηνωδίες κι απροσμέτρητους εκφυλισμούς, με τέτοια αιμομιχτική απανθρωπιά.

Για τέτοιον «πατέρα» το τρεις εξ αμαρτείν, έπρεπε να τιμωρείται με τρεις εις θάνατον... για να μη ντροπιάζει το ανθρώπινο γένος.

Ανυπολόγιστη πρόταση

Ο τ. υπουργός και τ. δήμαρχος κ. Έβερτ, ο επιλεγόμενος και «μπουλντόζας», πρότεινε σε μια επιτροπή βουλευτών, να ψηφίσουν ένα νόμο που «να εκφράζουν ελεύθερα οι υπουργοί και οι βουλευτές τις προσωπικές τους απόψεις».

Φαίνεται πως ο συμπαθής πολιτικός, έγινε

αντιρρησίας κι εξοβελίστηκε από το υπουργείο προεδρίας. Δεν υπολόγισε ως φαίνεται της Ντόρας και της κυρα-Μαρίκας την επιβολή διορισμών φίλων τους «ατόμων με ειδικές ανάγκες»!! 'Η δεν λογάρισε τα «τουγλανοειδή» λόγια της δεύτερης, στη Βουλή, μήτε το χάπι του κ. Δήμα στη Μόσχα!...

Το πιθανότερο μάλλον, είναι, που δεν πήρε ακόμα χαμπάρι ο αγαπητός μας χοντρούλης, την κοινοβουλευτική δικτατορία του Κυρίου του. Θέλει δηλαδή και να διαφωνεί με την οικογενειακή πρωτοπουργική δυναστεία και να 'χει και το υπουργείο του. Δηλαδή:

«και η ρίτα σωστή και ο σκύλος χορτάτος».

Και πρόσφατα μάλιστα πιπίλιζε στο «προφίλ» της Πέμπτης του Πάσχα, και την (άσχητη για τον πολιτικό του βίο και την ιδιοσυγκρασία των 5 - 6 μακαρονάδων την κατσία) ειλόγημη λέξη «επανάσταση»...

Ίσως, ο μπουλούκος μας να εννοούσε την επανάσταση της Ιταλιάνας «κάστα σιούτας» που έγινε κι αφεντικίνα του «Ακάκιου» της Μίσκο!!!

Κολακείες Άγγλου βηξ

Ο άγγλος πολιτικός κ. Χάου, σκληρός συνεργάτης του Φόρειν Όφισ, της «σιδηράς κληρίας», ξεχείλισε από αγάπη στους Έλληνες και προπαντός στην Ελλάδα!

Τού 'φυγε ξέρετε ο φιλελληνισμός από τα παντζάκια του, και δήλωσε πρόσφατα ότι: «Εμείς σας αγαπάμε όλους...».

Αναφέρεται βέβαια και στους άλλους Βαλκάνιους. Αλλά, εμάς να ιδείτε αγάπη!!! Σαν η κότα το χιόνι, ή σαν η αλεπού τα κουτορνίθια(!). Έτσι αγαπάει και την Ελλάδα ο κ. Χάου, του χάους, το χάος, ω χάρη!..

Από δω κι εμπρός μάλιστα, τούρκοι, βάλτε το στραβά το φέσι, και στο Κυπριακό και στο Σκοπιανό.

Εύχεται είτε να πάνε και όλα, για όλους, κατ' ευχή.

Ξέρετε γιατί ήρθε τελευταία στην Αθήνα; Ήρθε να επισκεφτεί τη Βρετανική Σχολή Αρχαιολογίας...

Άντε να τον πιστέψετε!

Αυτά τα κολοβά τα φίδια, ναρκώνονται ταχτικά στους κόρφους της Ελλάδας.

Έχει λέει φανατικό χόμπυ κι έρωτα με τ' αρχαία.

Μυρίζεται φαίνεται κάποια δικά μας αρχαία υπόλοιπα, και θέλει στο πόδι του Έλγιν, να πλουτίσει περισσότερο το Εθνικό Μουσείο του Λόντον.

Γι' αυτό και μας έκαψε λιβάνια κολα-

κείας. «Μισείτε τους κόλακες περισσότερο από τους φονιάδες» (Ισοκράτης).

Φωστηρολόγοι

Δεν μας έφτανε ο δεινός και λιγούλακι αργόστροφος ρήτορας, ως κυβερνητικός εκπρόσωπος, μόνιμο κι ακόλουθο γιουσουφάκι του κ. Μητσοτάκη, ο κ. Βύρων. Γι τον καμαρώνουμε σα γύφτικο ζουρνά; Ένας είναι ο Βύρων κι άλλος ένας ήταν ο λόρδος!...

Τον τελευταίο καιρό, πήρε και βοηθό του στην αντιπροσωπευτική ψευτολογία της δικαιολόγησης των αδικαιολόγητων, στο καθημερινό «πρεζ-ρομ», τον κ. Μαγγίνα. Και είχαμε κι έναν άλλον ακόμα, ανστηρόν κι αγέλαστο διπλωμάτη, να δηλώνει και ν' ανακοινώνει αβέρτα, σκυφτός κι ατάραχος το διάβασμα των αποφάσεων του υπουργείου εξωτερικών, τον κ. Καλαμίδα. Αλλά, τόσον καιρό, δεν τον είδαμε από τα κανάλια, να σκάει ούτ' ένα βαμμένο διπλωματικό χαμόγελο.

Μια μέρα μάλιστα, αντί να πει: ελληνοαλβανικές σχέσεις, είπε «αλβανοελληνικές». Χάρισε δηλαδή την πρώτη λέξη στη λιαπουριά, τη σκιπεταριά. Μήπως την πρόταξε τιμητικά, για τα όσα παθαίνει ο λαός μας, από δαύτη δυο χρόνια τώρα; Ή για να την κολακέψει;

Όπως και να ξέφυγε... λέξη ήταν και την πήρε ο αγέρας.

Εμάς, να μας ζήσουν οι φωστηρολόγοι μας, όπως οι τρεις μάγοι με τα δώρα στο κυνήγι των μαγισσών(!)

Ανησυχίες κοσμοκρατόρων «ιθυνόντων»

Οι σοσιαλιστικές χώρες στην Ευρώπη και Ασία, δεν είχαν ως το 1985 προβλήματα μειονοτήτων, θρησκευτικά και φυλετικά.

Από τότε που η επικατάρατη γκορμπαστοφειάδα με την CIA, άναψαν τα φωτίζια των μπαρουτιών... οι λαοί αυτοί, αυτοκαταστρέφονται!...

Ίδού τι γράφει και ο κ. Στ. Ευσταθιάδης για την παραπάνω επιβεβαίωση και για το λόγο μιας ιστορικής αλήθειας, που την ομολογεί στο «Βήμα» της 5.4.92:

«Σε ένα πολύ ενδιαφέρον σεμινάριο που οργανώθηκε στα μέσα Μαρτίου στην Ουάσιγκτον υπό την άτυπη αιγίδα του Στέιτ Ντιπάρτμεντ και με συμμετοχή συμβούλων κρατικών οργανισμών και υπηρεσιών, καθηγητών και πολιτικών ερευνητών, όλοι οι ομιλητές υπογράμμισαν τους κινδύνους που έχει συσσωρεύσει η κατάσταση στις χώρες του άλλοτε Συμφώνου της Βαρσοβίας, και εκφράστηκαν με απαισιοδοξία για το μέλλον των λαών των χωρών αυτών».

Μπα; Μωρέ τι μας λένε;

Πώς και το είδανε τόσο αργά;

Πού ήταν από το 1985, να καταγγείλουν τις σατανικές ίντριγκες των εγκεφάλων της χώρας τους: Κίσιγκερ - Μπρεζίνσκι - Ρέηγκαν - Μπους και Σία, και την καμόρα των γκόρμπηδων, που άρχισαν από τότε, να μετατρέπουν με μασκοφόρα συνθήματα και να διαλύουν με συμφωνίες, παζαρέματα, εκβιασμούς, αποστρατείες, δολοφονίες κ.λπ., την ενωμένη αδιάρρηκτα ως τότε και στηριζόμενη στο Σύμφωνο Βαρσοβίας υπερδύναμη;

Πιο κάτω, ο ειδήμων περί αυτών κ. Ευσταθιάδης θα τονίσει ότι, δεν υπήρχαν: «εθνικιστικά κινήματα. Ο Λένιν και ο Στάλιν ο δεύτερος μόνο στα πρώτα χρόνια της εξουσίας του έδωσαν πλήρη ελευθερία πολιτικής οντότητας, εθνικής συνείδησης και τοπικού πατριωτισμού». Και «ως τα μέσα ίσως της δεκαετίας του '30, η λενιστική πολιτική έναντι των εθνοτήτων της τέως τσαρικής αυτοκρατορίας, είχε επιτυχία».

Έτσι, οι ανήσυχοι ουσιγκτόνιοι παράγοντες στο σεμινάριό τους κατέληξαν (και για να προετοιμάσουν προφανώς τα πνεύματα για νέα μακελειά και στα Βαλκάνια)... στο συμπέρασμα και στην πρόβλεψη ότι:

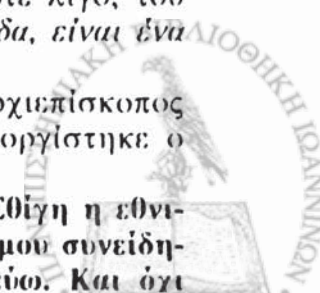
«Δεν αποκλείεται μάλιστα στα αμέσως επόμενα χρόνια να έχουμε τέτοιες εκδηλώσεις στη Ρουμανία, Βουλγαρία, Ακόμη και στην Πολωνία, αν το σημερινό καθεστώς αυτών των χωρών δεν σπένσει σύντομα να αναγνωρίσει ουσιαστικά τον εθνικό «χαρακτήρα» των μειονοτήτων θρησκευτικών, φυλετικών κ.λπ. που κατοικούν στη χώρα του».

Μπούσικη προσβολή

Πέρσι το καλοκαίρι, μετά τα περιδρομιάσματα του τρανού αφέντη κ. Μπους, κι από τα ξηροτήγανα της Μαρίας των Χανίων, είχε πάει «ντουγρού» για τον Τουρκούτ Οζάλ... κι αρχίζοντάς του, τα παραχαϊδέματα και τ' αγκαλιάσματα με τον τουρκαλά, ούτε πολύ ούτε λίγο, του ψιθύρισε στ' αυτί: «Η Ελλάδα, είναι ένα τίποτα...».

Αλλά σαν τό 'μαθε ο αρχιεπίσκοπος της Κύπρου Χρυσόστομος, οργίστηκε ο καημένος και δήλωσε:

«Με έθιξε σαν Έλληνα! Εθίγη η εθνική μου υπόσταση, η εθνική μου συνείδηση και το εθνικό μου πιστεύω. Και όχι

γιατί το είπε ο Οζάλ, αλλά γιατί το είπε ο Μπους στο αυτί του Οζάλ, όπως ισχυρίστηκε ο ίδιος ο τούρκος πρόεδρος».

Τι να του πεις τώρα του ουτιδανού κι αδίσταχτου υβριστή;

Εμείς οι Έλληνες, είμαστε αυτοί που είμαστε!

Αλλά, τίμιοι και περήφανοι, και με λαμπρή την ιστορία και καθαρά τα μέτωπα και τη συνείδησή μας· και με θυσίες για τα υψηλότερα, τα πανανθρώπινα ιδανικά! Και με πλούσια ιστορία, που δεν την έμαθε ποτέ, για να τη σεβαστεί, ο επιάλτης του κόσμου!!

Επιστρέφουμε λοιπόν την ύβρη, μετά κατάλληλης πιτσιλοδροσιάς στο πρόσωπο του διάσημου γκάγκστερ, ως μπορούμεραγκ.

Και να του πούμε πως:

«η αξία των λαών, δεν μετριέται με το
στρέμμα
με της καρδιάς το κίρωμα μετριέται και
με αίμα»!

Λέγει ο εθνικός μας ποιητής Κ. Παλαμάς.

Νέες απειλές

Ο πρόεδρος Μπους, έστειλε νέες επιδρομής πάνοπλο αεροκλινοφόρο στον Περσικό Κόλπο, για φοβέρα του Σαντάμ. Ήταν πάντα αιμοδιψής. Και ο αιμοβόρος ποτέ δε χορταίνει αίμα και σάρκα, γιατί, τα κέρδη είναι μεγάλα!

Απειλεί το Ιράκ με νέους βομβαρδισμούς, για ν' αποτελειώσει το μακάβριο έργο του!... Σαν να μη τον έφτασε η περσινή σφαγή των 200 χιλιάδων ιρακινών και των 100 χιλιάδων κούρδων! Και πόσων χιλιάδων αθώων αμερικανόπουλων; Αυτό δεν το είπε το Σι-Εν-Εν! Αισθηρή λογοκρισία. Μόνο του αντιπάλου τις απώλειες ανακοινώνει!!

Τρίζει τα δόντια του πάλι, για νέο μακελειό, καθώς τον αβαντάρουν και οι άγγλοι και οι γερμανοί, αλλά και τα μοσχοβίτικα υποχείρια και υποταχτικά του.

Αλωνίζει κι απειλεί ο Μπους το σίμπαν...

Άλλωστε, πώς θα τραφεί ο καπιταλισμός, αν καταργηθούν οι πόλεμοι;

Ε, αυτό δεν έγινε ποτέ, γιατί τότε πεθαίνει... και δεν τον αφήνουν προς το παρόν. Θά 'ρθει με ιστορική όμως νομοτέλεια σίγουρα η καταδίκη του, όσο κι αν αργήσει.

Τώρα... δεν συντηρείται χωρίς θύματα

και κατανάλωση πολεμικών προϊόντων. Δίχως αυτά, δεν έχουν κέρδη και χρεωκοπούν.

Μέσα σ' όλες τις απειλές, εκτοξεύει την αυστηρότερη στο Σαντάμ, που τον τακείνωσε σχετικά κέρυσι... Αλλά και που φέτος ο Ιρακινός πρόεδρος, πασκίζει να εκουλώσει τις πληγές της περσινής αμερικανο-νατοϊκής πανωλεθρίας! Και τι αξιώνει ο κλανητάρχης απ' αυτόν;

Να καταστρέψει λέει τα όπλα της άμυνάς του... όπως διέλυσε με τα πουλημένα γκόρμπικα οντάρια, τα οπλικά συστήματα της πρώην ΕΣΣΔ...

Και λέει ανάμεσα σ' άλλα και τούτο:

«Ο Σαντάμ ειν' επικίνδυνος, προκαλεί, αιθαιρετεί, δυναμώνει τ' οπλοστάσιό του, και θα εκέμβει στα εσωτερικά ξένης χώρας».

Να λοιπόν ένας αγαθάγγελος του σίμπαντος, που δεν αιθαιρετεί, δεν επεμβαινει σε ξένη χώρα ποτέ!

Πώς να γελάσουνε κ' οι πέτρες;

Ω, μα τον Δία! Δεν απόμεινε ίχνος ντροπής και λογικής στους αποθρασυμένους πολεμοκάπηλους, που κάθε μέρα επιβεβαιώνουν τη λαϊκή παροιμία:

«Φωνάζει ο κλέφτης
να φοβηθεί ο νοικοκύρης»!!!

Γύπες και περιστέρες

Λέτε νά 'χει δίκιο ο Καντάφι που δήλωσε στις 12.4.92, ότι «η λύση είναι τρελή»; Τό 'χει ξαναπει ο ίδιος, Παλιότερα και ο Σαντάμ Πέρυσι και ο Σαντάμ Χουσεϊν. Είναι πανθομολογούμενο ότι στις καπιταλιστικές κοινωνίες, δεν περνάει άλλος νόμος, από το νόμο της ζούγκλας. Τον τρελαίνουν τον κόσμο, και ο ένας κοιτάζει να τρώει τον άλλον!!

Είναι πολύτιμα κι ακριβά αγαθά: η τιμιότητα, η ανθρωπιά και η κοινωνική δικαιοσύνη!

Ο λέβεντας ο Μοιαμάρ, έχει οικοδομήσει μια ισότιμη στην κοινωνία του οικονομική διάρθρωση κι απολαβή.

Είχαμε αναφερθεί σε καλιότερο τεύχος με άρθρο συνεργάτιδας, βασισμένο σ' επιτόκια έρευνά της, πως ο Καντάφι σαν υπέρμαχος του δικαίου στη χώρα του, μοιράζει τα έσοδα από το μαύρο χρυσό που παράγει η χώρα του, ισότιμα σ' όλους τους πολίτες της Τζαμαχίριας του από 145 χιλ. δρχ. το μήνα. Κι έχουν όλοι το κατά κεφαλήν εισόδημά τους.

Τον έχουν όμως οι υπεράτλαντες πειρα-

τές, καρφί στο μάτι και όπως είχαν συμφωνία Μπους και Γκόρντι και διέλυσαν τους «Σαντινίστες» και το «Φαραμπούτο Μαρτί»... έχουν και μυστική συμφωνία να διαλύσουν τον Καντάφι και τον Κάστρο. Θα τους αφήσουν; Αμφίβολο.

Οι γύπες δεν αφήνουν για συνύπαρξη τις περιστέρους και οι τίγρεις караδοκούν και κατασπαράζουν τα ελάφια!...

Ρετσέτες και καρφιά

Τάδε έφη η προπαγάνδα του CNN που μόνιμα πια και μ' όλα τα ΜΜΕ, Τύπο κ.λπ. παραπλανεί, εξαπατά κι εξαγοράζει τους διανοούμενους και τους δημοσιογράφους, για πλύσεις εγκεφάλων, στα προβατόμυαλα πλήθη σ' όλο τον κόσμο:

«Ανάγκη να υπερβεί η σημερινή ουτοπία το όραμα των επαναστάσεων του 1789 και του 1917, είναι απαίτηση της εποχής».

Αυτά κι άλλα τέτοια συνθήματα, εξαπολύουν οι προκλητικοί κι αδίσταχτοι κεκράχτες και υπηρέτες, για τα ληστρικά συμφέροντα των στυγνών ολιγαρχιών Δύσης και Ανατολής.

Αυτοί οι λεβιάθαν, οι κροίσοι και οι κύκλωπες, δε χορταίνουν αίμα και χρήμα, κι έχουν το σύστημα, να τυφλώνουν τους λαούς με ανάλογες πανάκειες και ρετσέτες, σαν την παραπάνω. Ν' απαρνηθούνε δηλαδή, ν' αποκηρύξουν και να σβήσουν από την ψυχή και τη μνήμη τους, τα ιερά και όσια τους, την ιστορία, την προκοπή που δημιούργησαν με τον ιδρώτα και το μόχθο τους, οι λαοί με τις επαναστάσεις τους, κοντά 50 η μια και 200 η άλλη χρόνια. Ν' απαρνηθούν τον ίδιο το νεότερο πολιτισμό τους!

Αλλού με παρόμοιες συνταγές κι αξιώματα κι αλλού με το «μονόχορδον της κολακειάς» που θά 'λεγε κι ο Κάλβος!

Ε λοιπόν, οι μιαιοί... πετυχαίνουν το σκοπό τους. Ακόμα και με τα παιδιά του Χαρίλιου, τα δαμανάκια, τ' αντρουλάκια, τ' αλαβανάκια, τα γιανναράκια, τα παπαγιαννάκια, τα κουβελιάκια, τα λεντάκια, κι όλα τα μπαγασάκια.

Έτσι και με τα βέβηλα, τα ισκαριώτικα, τα μοσχοβίτικα συμμοριάκια... και μ' όλα τα ζαγαράκια που μασάν με τόσες φούσκες την τσίκλα και την καραμέλα με το «κοινό ευρωπαϊκό σπίτι» με την «ευρωπαϊκή ένωση», τη ΛΑΣΕ, και την «παγκόσμια ένωση». «Ευρώπη χωρίς σύνορα» κ.λπ.

Λησμονούν οι φαυλεπίφραυλοι ότι, αν προχώρησε κάποια βήματα κι άλματα μπροστά η ανθρωπότητα, μόνο χάρη στις επαναστάσεις τα πέτυχε. Αλλά, με τι, αντικομιστούν οι αρχιτρίκλινοι πισωδρομούντες, αυτές τις υπερβάσεις των μεγάλων κοσμογονιών; Αυτό δεν μας το λένε: παρά ρίχνουνε συνθήματα με «φράσεις καρφιά που καθλώνουν την αλήθεια στο μνημονικό μας», έλεγε ο Ντιντερό.

Γι' αυτό μη τους πιστεύετε και μη τους ακούτε και τους λογαριάζετε, όσες και αν σερβίρουνε, ρετσέτες θεοπόνηρες, καρφιά που ματώνουν και υποδουλώνουν.

Σαρωτικά επινίκια

Στον καιρό του 1917 - 1923, στην επαναστατημένη πρώην ΕΣΣΔ, ο Λένιν έδινε την εξής εντολή στα εξοργισμένα πλήθη, αλλά παράλληλα και στα στελέχη του κόμματός του, σχετικά με τα παλιά και παραδοσιακά έργα τέχνης και πολιτισμού στη χώρα του:

«Κανείς δεν πρέπει να βλάψει και να καταστρέψει τα έργα τέχνης κάθε προηγούμενης εποχής· γιατί όλα αυτά, αποτελούν σεβαστή κληρονομιά των προγόνων μας και αθάνατες δημιουργίες της ψυχής του λαού μας. Γι' αυτό, πρέπει να τα διαφυλάξουμε σαν κόρες οφθαλμού».

Πρόσφατα όμως, ο χύδην όχλος (που τον έκαναν τέτοιοι 7 ολάκερα χρόνια) με ξένους πράκτορες, εγκάθετες σκοτεινές δυνάμεις και διεθνείς αλητέμπορους, κατάστρεψαν σαν στίφη καννιβάλων και καταγκρέμισαν και συνέτριψαν και τα πιο εύγλωττα τεκμήρια του νεότερου πολιτισμού, τα καλύτερα αγάλματα πουλήθηκαν όσο - όσο, στο βέβηλο παζάρι της Δύσης· ως και μνημειακά έργα του «Ερμιτάζ» του Μουσείου του Λένινγκραντ που ήτανε το μεγαλύτερο του κόσμου!...

Δεν πρόκειται βέβαια να μείνει τίποτε όρθιο, από τα δημιουργικά έργα του 70χρονου σοσιαλισμού εκεί. Γιατί, και το καταστροφικό έργο, είναι μέσα στο πρόγραμμα του νικητή καπιταλισμού... αλλά και «η πενία στάσιν και κακουργίαν ποιεί».

Μεγιστάνικοι σκυλοκαυγάδες

Οι μεγάλες εταιρίες της «Κόκα-κόλα» και της «Πίεψι-κόλα» ανταγωνίζονται σφοδρά συναμετάξυ τους, ποιά θα επικρατήσει πιότερο από τις δυο, και ποιά θα

κερδίζει πιο πολλά, κακοποτίζοντας τους όχλους της Αν. Ευρώπης. «Έχουν εμπλακεί σε θανάσιμη μάχη» ποιά θα κυριαρχήσει σ' αυτές τις ανάστατες αγορές. Θαρρούμε πως ήτανε πιο υγιείς οι κοινωνίες σ' αυτές τις χώρες, όταν έπιναν τους αγνούς ηλεγμένους χυμούς τους· είχαν τα μάγουλα ροδάκινα και φουσκωτά σαν πινούδες των αγελάδων!

Τώρα, που κατάλαβαν οι λαοί αυτοί, το καθώς γίναν όχλοι... τι κελεπούρια έχασαν... έπεσαν με τα μούτρα στα χάμπουργκερ των σαβουροκρεάτων της Μακντόναλντ, και της Κόκα-Πέτσι τ' αναψυκτικά... για να ζητάνε σύντομα, για τα στομάχια τους και τα ζαπτακ τα tagamei κ.λπ., παυσίπονα!

Γιατί λοιπόν να βρίσκονται σ' εμπόλεμη κατάσταση, το ποιά θα πάρει τη ρεβάνς της κατανάλωσης, αφού η Πέτσι επικράτησε και στη Ρωσία και στη Βουλγαρία;

Άλλωστε, η Πέτσι δικαιούται, γιατί έχει χωθεί πριν 20 χρόνια στη μακαρίτισσα την ΕΣΣΔ.

Τώρα, στα «λερωμένα τ' άπλιτα, τα θαλασσοδαρμένα» εκεί πάνω, το καθώς λέει και το τραγούδι της τάβλας μας, «πάντες όρνιθες ονήσιμοι». Γιατί «όρνιθς κεσοίσης, κας ανήρ ξυλεύεται».

Θρασύτατο αίτημα φρίκης

Οι «λεβέντες» νεανίες της Νου - δου - φου - κου, για να σώσουν τη νεολαία μας από τα ναρκωτικά, και μη έχοντας άλλο όραμα, στο Συνέδριο των γαλαζόκαιδων που είχαν στη θεσ νίκη πριν από λίγον καιρό, πρότειναν σε κατακλείδα: 1) Τον διαχωρισμό των σκληρών ναρκωτικών από τα μαλακά 2) Να επιτραπεί (άκοισον άκοισον) η νομιμοποίηση και η ελεύθερη χρήση στα δεύτερα... και 3) Να γίνει αποικιοκρατοποίηση και των σκληρών και να μη θεωρείται ο χρήστης εγκληματίας.

Είμαστε ρεαλιστές. Γνωρίζουμε την αντίθεση που υπάρχει από όλα τα κόμματα σ' αυτή την άποψη.

Ζητούμε λοιπόν, να ενεργοποιηθεί πρόγραμμα πιλότος που να εφαρμόσει ολοκληρωμένα την πρότασή μας, με έμφαση στην κατείθυνση της απεξάρτησης...».

Αμερικανοκοιμήθηκαν και ολλανδοκοιμήθηκαν τα παιδιά! Τρομάρα τους! Φτίστε τα μη βασκαθούν!

Τρέξτε Έλληνες γονείς να γράψετε τα παιδιά σας στη «γαλάζια γενιά»!

Αυτή θα σώσει την Ελλάδα και τη νεολαία μας η νου - δου - φου - κου!!!

Ποιός περίμενε τέτοιες προτάσεις και αποφά-

σεις: Τα παιδιά αυτά με παράδοση την «Ελλάς - Ελλήνων - Χριστιανών» και κρατώντας τα λάβαρα του «ηθοκλάστη» του «ψηλού», τι έκκληση τρομερή ήταν και τούτη που μας επιφύλαξαν, με τέτοια διαβήματα:

Αυτό είναι πρωτοφανές θράσος και θλιβερό κατάντημα, να εκτρέπονται έτσι, έξω από την ψυχολογία του λαού και της νεολαίας μας και αγνοώντας τάχα ότι, η πορεία του τοξικομανή αρχίζει από τα μαλακά και πάει στα σκληρά. «Τουτέστι», πρώτα ποτό, τσιγαριλίκι, χαπάκι, ελαφρό χασισάκι, μαριχουανίτσα, βαριότερο χασισίσι... Και προχωρούμε, αναζητώντας οι εθισμένοι οργανισμοί, την άσκη! Ας τη δοκιμάσουμε -λένε- κι αυτή»!!

Κι έπειτα κλάφτα Χαράλαμπε!
«Στου καπιταλισμού τ' αλισβερίσι
λεύτερο είναι το χασισίσι»...

Πού είσαι μπάριμπα Κώστα Βάρναλη. Και δόστου χαβαδάκι, απ' τα χαμηλά για τα ψηλά!!

Ηρωίνη, κοκαΐνη, κρακ, αμερικάνικο κ.λπ. Κ' ύστερα, χαιρέτα μας στον κλάτανο, σπουδές και οικογένεια και μέλλον!..

Και γι' αυτές τις προτάσεις κι αιτιάσεις δεν αντέδρασε κανείς, από τους κηδεμόνες των γαλάζιων παιδιών! Έστω, να τα παρατηρήσει, να τους τραβήξει το αυτάκι τους, γι' αυτή την προσβλητική για τη Νου - Δου καινοτομία.

Τρελά κι ασυλλόγιστα βάζει φωτιές η φου - κου... και «ούτε γάτα ούτε ζημιά».

«Βασανισμένε μου λαέ καλέ κι αγαπημένε πάντοτε ευκολόπιστε και πάντα προδομένε»!..

Λήλωση για ωραιοποίηση

Φαντάζομαι τι κερφήνια θα νιώθουν οι Κοζανίτες για τον υπουργό τους, που σε μια εκκοπή της Άννας.. (2-492) δήλωνε ότι, από δω και πέρα, τους εμπόρους ναρκωτικών, να μη τους ονομάζουμε «εμπόρους». Αλλά, να τους αποκαλούμε «διακινητές». Είδατε γλωσσική ευπρέπεια και καλομορφωτική, επί το ευγενέστερο απήχηση;

Τα τέρατα λοιπόν που κουβαλούν το θάνατο και καταστρέφουν τους βλαστοίς της κοινωνίας μας, το ίδιο το μέλλον της πατρίδας, να τους εξευγενίσουμε και τ' όνομα!

Την εμπορία ηρωίνης κοτζαμάν υπουργός, σίστησε να τη λέμε «διακίνηση»!

Βλέπετε σ' αυτό το πέλαγος της ατιμωρησίας, των επιεικών ή αλειτούργητων νόμων και παρανόμων, με τι αντιφατικό σύστημα (που φαίνεται στο βάθος σαν προκαγάνδα) γίνεται η διαφήμιση των ναρκωτικών.

Κατά τους «ιθύνοντες», πρέπει να καλωπίζονται ηχητικά, στ' αυτιά των πικραμένων και χαροκαμένων γονιών και οι λέξεις.

Κι όλα βέβαια για τα κέρδη και τα υπερκέρδη των καρτελ-ληστών!!

Μην παραξενεύεστε! Το άσκημο, πρέπει να τ' ομορφαίνουμε!!

Αυτό θα πει πιστή κι «εντεταλμένη» υπηρεσία στο γενοκτόνο δυτικό πολιτισμό!...

Κρίση δικαίου

Μεγάλος ντόρος έγινε τελευταία, με τις παράνομες και χαρισματικές αποφυλακίσεις, κυρίως, από δικαστίνες, σε ναρκοτέμπουρους, οπλέμπορους κι άλλους κατ'όδικο με πολύχρονες ποινές!..

Χωρίς να υποτιμούμε τα γυναικεία προσόντα, την ισοτιμία και την ανάλογη ισοδυναμία των δύο φύλων, αλλά, όπως διαπιστώθηκε, για το δικαστικό κλάδο, δεν τα καταφέρνουν και τόσο καλά οι γυναίκες.

Οι έρευνες του εισαγγελέα του Αρείου Πάγου κ. Φλούδα, μας δίνουν το δικαίωμα να σχολιάσουμε κι εύθυμα και σοβαρά.

Όσοι κατ'όδικοι επιθυμούν ν' αποφυλακιστούν, και με βαρύν εγκλήματα, απ' όποιες φυλακές της χώρας, και μ' όποια ψεύτικα χαρτιά, ως επιδιώξουν μεταγωγή στις φυλακές της Πάτρας και του Ναυπλίου... και θα πετύχουν ανώδυνα το σκοπό τους! Αφού άλλωστε, πρόσφατα ένας κατ'όδικος με 11 χρόνια, αποφυλακίστηκε με το αιτιολογικό (μη γελάσετε) «η παραμονή του στη φυλακή... ΘΑ του προκαλέσει ανεπανόρθωτη βλάβη...».

Αλλά κι ένας άλλος μ' ένα ψευτοχαρτί πως δήθεν «αρρώστησε η γυναίκα του...», ενώ αυτός ήταν ανύπαντρος!!!

Ως ποτέ λοιπόν, θα γινόμαστε περίγελοι, με τα ιλαροτραγικά και τα τραγελαφικά μας καταντήματα;

Οι ξεπεσμοί, δεν έχουν προηγούμενο!..

Ο υγιής, ψυχοπνευματικός λαός μας, συνοψίζει σε μια παροιμιούλα του, την απογοήτευσή του, ανέκαθεν, για την ελληνική δικαιοσύνη: αλλά και για κάθε παραλογισμό πολιτείας και κοινωνίας, που τόσο άδικα μετατοπίζει την ανθρώπινη πράξη, στο υπερπέραν της ανυπαρξίας:

«Ούτε στο ρομέικο δίκιο,
ούτε στον άδη σχόριο!»

Άλλωστε, σήμερα, δεν υπάρχει σ' αυτό τον τόπο, σ' αυτή τη βαβυλωνία... ούτε ρομέικο γνήσιο και νομοτιμωρό, κι ούτε άδη πουθενά, παρά μονάχα στις μυθικές και μεταφυσικές νεφελοκοκυγίες!..

Όσο για το γυναικείο δίκαιο, ο Αντρέι-μφ έγραφε:

«Υπάρχουν στον κόσμο γυναίκες με πνεύμα. Αλλά ο κόσμος, ποτέ δεν θα ιδεί γυναίκες δίκαιες».

Πόσο μάλλον και στο δύσκολο έργο και στο ύψιστο χρέος ν' απονιμίουν δι-

καιοσύνη. Γι' αυτό, και οι κρίνοντες κρίνονται.

Η εκλογική εγχείριση στη Σκιπρία

Πέρυσι, το σοσιαλιστικό κόμμα της Αλβανίας, είχε κερδίσει στις ελεύθερες κι αδιάβλητες εκλογές, στις 22-3-91 με 67%.

Αλλά αυτό όπως καταλαβαίνετε, δεν μπορούσε να γίνει ανεκτό και σεβαστό, από την αντιδημοκρατική συνείδηση και θέληση των ξένων νέων αρχοντάδων.

Γι' αυτό πάση θυσία, έπρεπε να ξαναγίνουν φέτος πάλι εκλογές, όπως και στη Βουλγαρία, για να βγούνε με πλειοψηφία έστω και νόθα κι εκβιαστική και καταναγκαστική, δικοί τους άνθρωποι της εμπιστοσύνης της Ουάσιγκτον, για να διαχειριστούν χωρίς εμπόδια τα ορυκτά τους, σύμφωνα με τις ορέξεις τους: και τις προοπτικές τους.

Έτσι, φέτος το Μάρτη, τις κέρδισε τις εκλογές ο φανατικός αμερικανόφιλος, εραστής και διεκδικητής της Θεσπρωτίας μας... Σαλί Μπερίσα.

Τώρα; Οι αλβανοί θα φάνε με χρυσά κουτάλια(!) Αφού δεν άφησαν τίποτε όρθιο στη χώρα τους!

Τώρα ετοιμάζεται να πάει ο Μακντόναλντ στα Τίρανα, να τους τσιτσι χέμπουργκερ με σάπια κρέατα και ανεξέλεγκτα υλικά.

Άμποτε, να γλιτώναμε κι εμείς οι Έλληνες από τις επιδρομές τους...

Την είχαν συνηθίσει από τους οθωμανούς τη ρημάδα τη δούλοπρέπεια: και δεν ήταν δυνατό να την ξεμάθουνε μέσα σε 4 δεκαετίες.

Κατό τ' άλλα, η «δημοκρατία» των αμερικάνικων σημαίων, νίκησε και θριάμβευσε!!! Μόνο που ο αλβανικός λαός, δραπέτευσε... νύχτα και άρον άρον, κατά τρόπο τραγικό, και όπου φύγει-φύγει... από το «δημοκρατικό παράδεισο» του Μπερίσα(!) Σύμφωνα με το «η εγχείριση επέτυχε κι ο ασθενής απεβίωσε»!..

Αλλά, το πώς έφευγαν, θυμηθείτε το: «πατείς με πατώσε» (εικόνα της Κακαβιάς) σπάζοντας τα συρματοπλέγματα των συνόρων!... Κι απορίας άξιο, το πού αφήναν τον παράδεισο(!)

Βλέποντάς τους, θυμήθηκα ότι, έτσι έτρεχαν όταν τους κινήγούσε ο Κατσαντώνης με τον Καραϊσκάκη!..

Και τι να πούμε για την εγκατάλειψη των δικών μας βορειοηπειρωτών μέσα από τα σύνορα την επόμενη μέρα; Ενώ τους πήγαν με λεωφορεία να ψηφίσουν; Περίμεναν να 'ρθουν και δεν εργότανι τα ίδια, να τους μεταφέρουν πίσω.

Έτσι, τους πήρε ο κατήφορος και πια δι. σταματάνε!..

**Λάμπρου
Μάλαμα**

**ΛΛΟΣΟΦΙΚΑ
ΕΠΙΛΟΓΗ**

Με την πειθώ των αριθμών

Η πιθαγόρεια λογική σε γεγονότα, από διάφορες επίσημες στατιστικές.

Στην Ελλάδα

- Οι 7 ξένες μεγάλες εταιρίες καισιμίων στη χώρα μας, πρόκειται να κερδίσουν με την απειλευθέρωση των τιμών μέσα στο '92 με την κυβερνητική αβάντα 80 δις δολάρια.
- Παράλληλα με τις μεγάλες ιταλικές εταιρίες «Φερούτσι», «Βαρίλα», «Πιρέλλι», «Καλτεστρούτσι» κ.ά. που εγκαταστάθηκαν τελευταία στην Ελλάδα, μας κατέκλυσαν προς το παρόν και πάνω από 100 εμπορικές εταιρίες με ιταλικά κεφάλαια, για ν' απομιμήσουν κι αυτές. Ίδού η νέας μορφής οικονομική αποικιοποίηση και υποδούλωση της πατρίδας μας.
- Η Γεν. Συν/νδία Επαγγ/τεχνών ανακοίνωσε ότι, 55 χιλιάδες επιχειρήσεις, έκλεισαν το 1991, ή αναγκάστηκαν ν' αλλάξουν δουλειές.
- Ο προϋπολογισμός του 1991 της σημερινής κυβέρνησης είχε έλλειμμα 600 δις δρχ. Δηλ. Τα έσοδα ήταν 3,656 τρισεκατομ. ενώ είχαν προβλεφθεί ότι θα 'φταναν τα 4.210.
- Τα επικίνδυνα τοξικά απόβλητα, που παράγονται και κινούνται στη χώρα μας κάθε χρόνο, ανέρχονται σε 500.000 τόνους.
- Στα τροχαία δυστυχήματα σκοτώνονται 4.000 το χρόνο Έλληνες και 3.000 γίνονται ολοσδιόλου ανάπηροι, άχρηστοι για δουλειά.
- Στην Αττική λειτουργούν 3.500 βιομηχανικές μονάδες με τέτοια ασιδωσία και αναρχία που μολύνουν επικίνδυνα για τη δημόσια υγεία την ατμόσφαιρα.
- Στη Βουλή των Ελλήνων, κατατέθηκαν 2.500 νομοσχέδια μέσα στα 17 τελευταία χρόνια· και από αυτά ψηφίστηκαν μόνο 400.
- Στη χώρα μας προσβάλλονται 35.000 πολίτες ετησίως από καρκίνους και το 50% πεθαίνει. Το 55% είναι άντρες και το 45% γυναίκες. Επίσης κάθε χρόνο έχουμε 10.000 φυματικούς.
- Ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου κερνάει από έλεγχο τις παράνομες φυλακίσεις που ανέρχονται σε 800.
- Από τον Απρίλη του '90 ως το Μάρτη του '91, οι Έλληνες μεγαλοεπιχειρηματίες και φοροφυγάδες, αύξησαν κατά 500 εκατομ. δολάρια τις καταθέσεις τους σε τράπεζες του εξωτερικού, χάρη στην κυβέρνηση της Ν.Δ. που επιβάλλει λιτότητα για το λαό και μεγάλα κέρδη αποταμίευσης για τους ευνοσιμένους της. Και σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του Δ.Ν.Τ. αυτές οι καταθέσεις, αντιστοιχούν ίσαμε το 40% του εξωτ. χρέους της χώρας.
- Το 1990 στην Ελλάδα, κατασχέθηκαν 4.896 κιλά ινδ. κάνναβης.
- Σε 1.462 μαθητές που έγιναν ερωτήσεις, οι 659 απάντησαν ότι έχουν επαφή και σχέση με τον κόσμο των ναρκωτικών.

Στον έξω κόσμο

- Οι Ην. Πολιτείες Αμερικής, για να διαλύσουν το σοσιαλισμό στην Ευρώπη, ξόδεψαν 60 τρισεκατομ. δολάρια μέσα 3 δεκαετίες.
- Στην ίδια χώρα, τα διαζύγια, φτάνουν το 50% ετησίως. Στο τέλος Μάρτη του '92, ο ενεργός και ο άνεργος πληθυσμός των ΗΠΑ έφτανε τα 130 εκατομ. ξεχωριστά οι άνεργοι είναι σήμερα 10 εκατομμύρια.

- Η μεγαλύτερη αυτοκινητοβιομηχανία στον κόσμο από το 1908, η General Motors, φθίνει και χρεωκοπεί. Τελευταία, ανακοίνωσε ότι στα 2 χρόνια που έρχονται αποφάσισε να κλείσει 21 συνολικά εργοστάσια και θ' απολύσει 74.000 εργάτες.
- Τα έσοδα της 'Αι - Τι - Τι, με τις τηλεπικοινωνίες, μειώθηκαν το '91 κατά 83%.
- Στη Ρωσία που ξεπουλάνε τα πάντα μέχρι τανκς, αεροπλάνα και πλοία και διαστημόπλοια και πυρηνικά συστατικά, από τη μακαρίτισσα την ΕΣΣΑ, ως τον Ιούλη του '92, κλείνουν 154 στρατιωτικά εργοστάσια και θα μείνουν άνεργοι 15 εκατομ. εργάτες και μηχανικοί.
- Στην πρώην Αν. Γερμανία, οι άνεργοι σήμερα ξεπερνούν το 2 1/2 εκατομμύρια.
- «Θλιβερή στο έπακρο» χαρακτηρίστηκε πρόσφατα, η κρίση του τραπεζικού κατεστημένου στη βρετανία. Ανεξόφλητα χρέη για το '91, ανήλθαν σε 1,758 δις λίρες Αγγλίας. Τα κέρδη τους έπεσαν κάτω 30% από τα περσινά. Η Μπέρκλεϊς, κατάργησε 5.000 θέσεις και 110 υποκαταστήματα και θα καταργήσει κι άλλες 10.000 στην 4ετία που έρχεται.
- Οι άνεργοι στην Πολωνία, ανέρχονται σήμερα στα 2 1/2 εκατομμύρια. Έχουν αποκαλυφθεί και τεράστια σκάνδαλα νεόπλουτων, που λήστεψαν και φυγάδεψαν το χρήμα στη Δύση. Αυτό ήταν το αποτέλεσμα, από τ' αποτυχημένα πειραματικά σχέδια των ανθρώπων του Λ. Βαλέσα και του Λ. Ν. Ταμείου.
- Στη Ρωσία του Γέλτσιν, το 50% των κληρωτών για θητεία στο στρατό, δεν παρουσιάστηκε φέτος.
- Με τις τρομαχτικές ανατιμήσεις των προϊόντων στη Ρωσία, τα 90 περίπου εκατομ. ξέπεσαν κάτω από τα όρια της φτώχειας, σε σύνολο πληθυσμού 180 εκατομμυρίων, για πρώτη φορά μετά την Επανάσταση του 1917.
- Σε όλη τη γη, οι θάνατοι ετησίως, ανέρχονται σε 50 περίπου εκατομ. Απ' αυτά, το 36 1/2 (75%) των θανάτων προκαλούνται από αρρώστιες του μολυσμένου περιβάλλοντος, του τρόπου ζωής και διατροφής.
- Στη Μόσχα, η Μακ Ντόναλντ που καυχιέται ότι εγκαταστάθηκε «να θρέψει τη Ρωσία», σερβίρει 30.000 χάμπουργκερ την ημέρα μόνο το εκεί κατάστημά της. Το καθένα ως το Δεκέμβρη '91 κόστιζε 28 ρούβλια· σήμερα κοστίζει 59 ρούβλια.
- Οι περσινοί νεκροί στον Περσικό Κόλπο, από πλευράς μη νικημένων ιρακινών, ανήλθαν συνολικά σε 243.000.
- Στα 15 χρόνια που πέρασαν, το 1% από τις μεγαστάνικες αμερικάνικες οικογένειες, γεύτηκε το μεγαλύτερο μέρος της ευημερίας του. Σε μια δετία, τα 2/3 από τα έσοδα της φορολογίας του συνόλου, τα καρπώθηκαν οι 600.000 πλουσιότερες οικογένειες.
- Πάνω από 30 εκατομ. στις ΗΠΑ, βρίσκονται σήμερα κάτω από τα όρια της φτώχειας και της πείνας. Οι Νέγροι ανέρχονται σε 29 εκατομ. και το 50% των παιδιών τους από 6 ως 15 χρονών σύμφωνα με ειδική έκθεση, ζούνε σε τρομερή πείνα και ασιτεία. Τα 3 εκατομ. του ενεργού πληθυσμού των μαύρων, είναι άνεργοι το 64% από τις αραπίνες κοπέλες τους, γίνονται μητέρες πριν πάντρευτούνε.
- Στην Ισπανία, υπάρχουν 14 εκατομ. νεόφτωχοι και άνεργοι.
- Το 35% των γάλλων είναι αλκοολικοί.
- Οι προφορικές γλώσσες που ανέρχονται σ' όλη τη γη σε 600.000, οι μισές από αυτές απειλούνται με εξαφάνιση.
- Το κρατικό έλλειμμα της Εν. Γερμανίας (ΟΛΓ), ως το '95, θα φτάσει στα 2 περίπου τρισεκατομ. μάρκα.
- Οι ΗΠΑ έχουν σήμερα κέρδη το 70% από την ανοικοδόμηση του Κουβέιτ. Ο Εμίρης Αλ. Σαμπάχ, τα πρόσφερε στους αμερικάνους γενναιοδώρα.

- Ο ένας στους δύο μαθητές σε 23 περιοχές του Τέξας, δημιουργεί επεισόδια με χρήση όπλων.
- Το παιδί στις ΗΠΑ, ώσπου να τελειώσει το σχολείο, βλέπει 8.000 δολοφονίες και 400.000 άλλες βίαιες πράξεις στην τηλεόραση.
- Το ύψος των ζημιών του Ιράκ από τις αμερικάνικες καταστροφές στον περσινό πόλεμο του Κόλπου ανέρχονται σε 85 δις δολάρια.
- Στο χρόνο που πέρασε, πέθαναν 126.000 παιδιά ιρακινά, από έλλειψη παιδ. τροφών. Και αν δε σταματήσει ο οικον. αποκλεισμός, ο αριθμός των θανάτων θα φτάσει στις 380.000.
- Σ' όλο τον πλανήτη, καταστρέφονται κάθε χρόνο 7 1/2 εκατομ. δάση.
- Γ' αυτοκίνητα που κυκλοφορούν σ' όλο τον κόσμο είναι 500 εκατομ. και αυξάνουν κατά 20 εκατομ. ετησίως.
- Το 1 δις και τα 200 εκατομ. δηλ. το 23% περίπου του πληθυσμού της γης, βρίσκεται σήμερα σε κατάσταση πείνας.
- Οι Τούρκοι που ένεκα αμερικάνων κυβερνούν σήμερα τη Βουλγαρία, άνοιξαν σ' αυτή τη χώρα 1.000 νέες επιχειρήσεις.
- Στις Ην. Πολιτείες Αμερικής, συνολικά 1 εκατομ. είναι προσβλημένοι από έητζ και θα πεθάνουν γρήγορα.
- Στη Μόσχα, τα δύο τελευταία χρόνια '90 και '91, ξεφύτρωσαν σα μανιτάρια 3.000 ξένες εμπορικές τράπεζες και κλατάνουν τις επιχειρήσεις τους σ' όλη την πρώην σοβιετική επικράτεια, προς εκμεταλλευτική ευλογία και σωτηρία των νεοσαρικών όχλων, που αδίκησε ο σοσιαλισμός!!!
- Η αμερικανική οικονομία, βρίσκεται σε τέτοια ύφεση, που έχασε το τελευταίο εξάμηνο 300.000 θέσεις εργασίας: μισές από τη βιομηχανία και μισές από το εμπόριο.
- Σ' όλο τον κόσμο πεθαίνουν 40.000 παιδιά την ημέρα και ως το 2.000 θα πεθάνουν 100 εκατομ. παιδιά.
- Πάνω από 200 τόνοι ινδ. κάνναβης κατασχέθηκαν το 1990 στην Ευρώπη. Η Ολλανδία κατέχει τα πρωτεία, με 53.517 κιλά το '90, ενώ το '89 έφτανε στους 15 τόνους. Ακολουθούν: Ισπανία, Αγγλία, Γαλλία.
- Στη δολοφονία του Κένεντι, συμμετείχαν 100.000 άνδρες του στρατού των ΗΠΑ.
- Στο τέλος του '91, τα δάνεια της ρωσ. «κοινοκρατίας» έφτασαν τα 62 δις δολάρια.
- Το Φλεβάρη του 1988, πάνω από 9.000 στελέχη καθαιρέθηκαν από τη μάφια του Γκόρμπι στις συνοικιακές επιτροπές του ΚΚΣΕ, επειδή αρνήθηκαν να εφαρμόσουν τις δουρειοίπικες «αλλαγές» που εισήγαγε από νωρίς ο κατεδάφιστής και νεκροθάφτης της ΕΣΣΑ.
- Στην Πολωνία σήμερα υπάρχουν 1.272.000 ιδιωτικές επιχειρήσεις. Κι όμως, η πλειονότητα του λαού με το 60% της αποχής από τις εκλογές, έκαψε και τα ψηφοδέλτια, από οργή και αγανάκτηση αποστροφής για το καθεστώς. Ο αριθμός των ανέργων πλησιάζει τα 2 1/2 εκατομμύρια, το έλλειμμα του εξ. εμπ. ισοζυγίου ξεπερνάει το 1 δις δολάρια και του προϋπολογισμού τα 5 δις δολάρια. Ανακοινώθηκαν 45.000 υποψήφιοι, για 130 θέσεις μοναχά.
- Στην Ουάσιγκτον, βρίσκεται το μεγαλύτερο ποσοστό παιδικής θνησιμότητας κι απ' όλες τις κατηγορίες φυλών. Στα 1.000 παιδιά στις ΗΠΑ, τα 24 πεθαίνουν. Στο Ντιτρόιτ τα 21 στα 1.000 και στη Βαλτιμόρη, πεθαίνουν τα 18, αντίστοιχα.

Μηνύματα στο «Ελεύθερο Πνεύμα»

Ένα συγκλονιστικό και ποιητικό μήνυμα από τα

Τίρανα

του Βορειοηπειρώτη

συγγραφέα Βασίλη

Κώτσια

Ο διωγμός των Ελλήνων

και η ζούγκλα της

αλβανικής ζωής

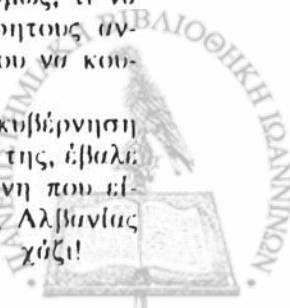
Αδελφέ Λάμπρο,

Έλαβα το 82 τεύχος του «Ε.Π.» και το «κατάπια». Όλα σωστά και δίκαια όσα γράφεις. Αυτός είν' ο καημός μας σήμερα. Τι να σου πρωτογράψω από δω; Πούθε να πρωταρχίσω; Ληστείες, φόννοι, λεηλασίες, καννιβαλισμοί, βανδαλισμοί, μέρα μεσημέρι... και τ' αρμόδια όργανα «γράφουν μήγες» ή τρίβουν τα χέρια τους. Μόλις βραδιάζει, οι άνθρωποι κλείνονται στα σπίτια τους, και το λόγο τον παίρνουν οι ποροβολισμοί, από περίστροφο, αυτόματα, μπόμπες και τα ρέστα. Κ' οι κακόμοιροι οι άνθρωποι, ελπίζουν πως «θα περάσει και τούτ' η μπόρα» που είναι βαρύτερη και πιο απειλητική κι από τη χιτλερική κατοχή του 1943 - 44. Όλ' οι άνθρωποι έχασαν κάθε ελπίδα, κάθε προοπτική, και σκέφτονται μόνον: «φριγάστε, να φριγάμε», να βρουν διέξοδο στ' αδιέξοδο. (Σου στέλνω και μερικά ολιγόστιχα ποιήματα για να καταλάβεις και με ρυθμό και μέτρο την κατάσταση μας από κάθε άποψη).

Ο ελληνισμός της Αλβανίας, ζει σήμερα, ίσως, τη μεγαλύτερη τραγωδία, που έζησε σε όλη την ιστορική του διαδρομή. Γιατί, θα πεις! Η Ελληνική μειονότητα σήμερα βρίσκεται ανάμεσα σε δύο φωτιές: Από αλβανικής πλευράς: Όσα σχεδόν τα πολιτικά κόμματα, συμπεριλαμβάνοντας και το δήθεν σοσιαλιστικό, πρώην κόμμα εργασιών, μόνο με καμιά μικροεξάρτηση το Δημοκρατικό, επιτίθενται ενάντια στη μειονότητά μας, χωρίς κανένα επιχείρημα, χωρίς κανένα στοιχείο ιστορικό, χωρίς καμιά ανθρώπινη λογική, κατηγορώντας μας ότι βρισκόμαστε στ' αλβανικά εδάφη. Γι' αυτό, «καθίστε σούζα αν θέλετε να μη σας κάνομε, όπως έκαναν οι Έλληνες τους τσάμηδες», ισοφριζώντας, τη στάση της Ελληνικής Μειονότητας, μ' εκείνη των τσάμηδων στη διάρκεια του Β' Π. πολέμου. Εξόν αυτού, ορ-

γανομένες ληστοσυμμορίες, λεηλατούν τα ελληνοχώρια και αποπειράθηκαν μάλιστα και για φόνους πολλές φορές... Από την άλλη, κάτοικοι από άλλες αλβανικές περιοχές, ήρθαν να εγκατασταθούν στα ελληνοχώρια του Βούρκου, όπως στην Κρανιά, Βρυσερό, Φοινίκη κ.α. Μήπως γίνονται τυχαία, όλ' αυτά, τη στιγμή που η αλβανική κυβέρνηση παραπονείται για τη μετοίκηση Σέρβων στο Κοσσυφοπέδιο; Πού το βρίσκει τότε, ένα τέτοιο ηθικό δικαίωμα, αφού καταπατεί με τον πιο αυθαίρετο τρόπο τα δίκαια της Ελληνικής Μειονότητας στην Αλβανία; Οι μέτοικοι όμως αυτοί, έβαλαν την ουρά στα σκέλη κι έφυγαν γιατί ξεσηκώθηκαν όλοι οι κάτοικοι των χωριών αυτών και τους έβαλαν μπροστά. Μήπως αυτά είναι τυχαία πράγματα; Οι εξτρεμιστικές, σοβινιστικές, ρατσιστικές εφημερίδες θά 'λεγα, από την ημέρα που βγήκαν στο φως, κάνουν ενάντια στον ελληνισμό όργια, γράφουν, απειλούν και κάνουν ανοιχτή προκλητική επιλογή για γενοκτονία. Και ο Ραμίζ «Μαυρία» όπως αποκαλούν τον Αλί οι απλοί άνθρωποι, και ο Σαλί Μπερίσα και το αλβανικό κράτος, κάνουν όλοι τον αθώο και τον ανήξερο! Και για να δείξουν το μίσος και την οργή τους, όρμησαν στα καταστήματα των Ελλήνων στο Σαράντι, τα λεηλάτησαν και τα κατάντησαν... Αυτές οι βανδαλιστικές πράξεις, τους φάνηκαν φιλοκερδείς, και πήραν μετά, σβάρνα και τ' αλβανικά καταστήματα στις άλλες πόλεις, όπως στη Λούσνια, Πόγραδετς, Λιμπράζντ κ.α. Βγάζουν δηλαδή τα μάτια τους οι ίδιοι οι αυτουργοί αυτών των πράξεων και σχεδίων που τους οδηγούν τα γραφεία του ίδιου του προέδρου της δημοκρατίας! Το χειρότερο όμως είναι που ο αλβανικός τύπος δεν δημοσιεύει άρθρα από μειονοτικούς που εναντιώνονται με επιχειρήματα σε μια τέτοια ξεφρενη σοβινιστική, εθνικιστική καμπάνια. Κ' ύστερα, μιλούν για διαφάνεια, εποικοδομητικό διάλογο και τα ρέστα, κατηγορώντας τη «χθεσινή δικτατορία», ενώ κολυμπούν στην αυταρχική απολυταρχία! Και δεν επιτρέπουν να καταγραφούν οι Έλληνες που υπάρχουν στην Αλβανία. Φτάσαν μέχρι το σημείο μάλιστα, να λένε ότι: «Στην Αλβανία υπάρχουν ελληνόφωνοι Αλβανοί και όχι Έλληνες»! Μα τους Ηπειρώτες και τους Χόονες, τους Πελασγούς και τους Γραικούς, τους Έλλους και Σελλούς που τους βάζουν και τι τους κάνουν; Όμως, τι να πεις για παρασιτικούς και ανιστόρητους ανθρώπους; Άστους να βρίζουν, ώσπου να κορραστούν!

Από την άλλη μεριά, η ελληνική κυβέρνηση με τη «μεγάλη» εξωτερική πολιτική της, έβαλε τις σφήνες στη φιλία κι αδελφοσύνη που είχαν σφριλατίσει οι Έλληνες της Αλβανίας με τους αλβανούς και τώρα κάνει χάζι!

Οι κακόμοιροι οι Έλληνες της Αλβανίας, για ένα διαβατήριο για την Ελλάδα, πρέπει να περιμένουν μήνες και μήνες μπροστά στα τείχη και τα κάγκελα της ελληνικής πρεσβείας στα Τίρανα, κάνοντας χιλιάδες έξοδα. Και όταν το εξασφαλίζουν, νομίζουν πως εξασφάλισαν την αθανασία! Αυτή είναι η συμπαράσταση της «μάνιας Ελλάδας» για την «Αδελφή» της τη Βόρειο Ήπειρο: Θά 'ταν καλά, η ελληνική κυβέρνηση να εκφράζονταν ανοιχτά, ρητά και μ' επιμονή για τον ελληνισμό της Αλβανίας, να παραχωρούσε το «υποσχόμενο» πράσινο διαβατήριο στους Βορειοηπειρώτες, να επικοινωνούσαν ελεύθερα και όχι «με το φόβο στην καρδιά» για να μη παθαίνουν τα χειρότερα! — Είθε να με διέψευδαν οι προαισθήσεις μου! — όπως τὰ 'παθαν οι Έλληνες της Μικρασίας το 1922!... Θά 'ναι καλά να μην επιτρέψει η ελληνική κυβέρνηση σοβινιστικά στοιχεία, όπως θα πρέπει να γίνει κι από αλβανικής πλευράς να αναμειχθούν στο ζήτημα αυτό, γιατί, τα «σπασμένα» τα πληρώνει ο κακόμοιρος ο κοσμάκης μας, ο Ελληνισμός στην Αλβανία! Αυτά κι άλλα χειρότερα τα νέα μας Λάμπρο, από δω. Έχουμε 22 κόμματα που δημοκοπούν, δημαγωγούν, φλιαρούν και υπόσχονται. Νά 'χεις αυτιά ν' ακούς και καιρό να διαβάζεις καλιοφυλλάδες, με ύβρεις, απειλές, σικοφαντίες, σκειωφίες και χιζαιότητες, άκρας οργής, και μίσους! Πόσο ξέπεσε η ανθρωπινή συνείδηση τώρα εδώ σ' εμάς; και η Αλβανία μετατράπηκε σε χώρα που ξίπνησαν όλα τα πρωτόγονα μίση, πάθη κι ένστιχτα! Και σε θυμίζωμαι αδελφέ μου Λάμπρο, σε κάθε βήμα, όταν μού 'πες πέρσι τον Απρίλη: «*Τώρα θα γευτείτε κι εσείς Βασιλή, τα φρούτα της αμερικάνικης δημοκρατίας!*»!

Ίσως να σε ζάλισα, μα ξαλάφρωσα κι εγώ τον κόπο μου! Γι' αυτό, αν μορδέσεις δημοσίευσε όσα σου γράφω στο «Ελ. Πνεύμα», ή και σε καμιά εφημερίδα, για να ενημερωθεί ο ελληνικός λαός, για την τύχη του ελληνισμού στην Αλβανία και ίσως ευαισθητοποιηθεί έστω και λίγο, και μας συμπαρασταθεί αδελφικά και ειλικρινά, χωρίς προκαταλήψεις. Το περιοδικό «Αστέρας» έχει από τον περσινό Μάρτη να εκδοθεί, από έλλειψη χαρτιού...

Τέλος, γευτείτε και λίγα στιχουργικά μου στιγμιότυπα, από τη σημερινή αλβανική πραγματικότητα:

Σου γράφω από τα Τίρανα στις
29 του Απρίλη 1992

Επίκαιροι Στιχοί Του Βασιλή Κώτσια

Εδώ σε κάθε βήμα

Ερείπια παντού, παντού ρημάδια,
χαλάσματα παντού καταστροφές,
κερματισμένα χρόνια κι εποχές,

μιας άθλιας βαρβαρότητας σημάδια!

31.1.92

Ελεύθερη αγορά

Καθένας με το κέφι του
ανεβοκατεβάζει τις τιμές,
για να φοισκώνει πιότερο την τσέπη του
κι ας μαλλιοτραβιούνται οι αγοραστές!
Αυτό θα πει καλέ μου ελεύθερη αγορά
να σε γδέρνουν όλοι κρυφά και φανερά!

13.12.91

Ποιάς μας ρωτά:

Απαγωγές ληστείες μέρα μεσημέρι,
ξύλοδαρμοί και φόννοι στα μάτια σου μπρο-
στά...
Αυτά είναι τα φρούτα που μας έχουν φέρει
κι αν δεν τα χωνεύουμε ποιός μας ρωτά,

13.9.92

Μαίφα μελλούμενα...

Η κόλη μας κάθε βραδιά, η κάθε σινοικία
βογγούν από τις μπόμπες τους πυροβολισμούς...
φέρνουν μαζί τους φαίνεται τη «νέα κοινωνία»
και χαιρετούν τους αυριανούς αλλόκοτους και-
ρούς!

2.2.92

Μονάχα τους ανθρώπους

Κανέναν δε φοβάμαι τώρα κια
μονάχα τους ανθρώπους,
που γίνανε στις μέρες μας θεριά
και σε ξεσκίζουν με παντίους τρόπους.

5.2.92

Σαν πέφτει το σκοτάδι

Όλ' οι άνθρωποι στο φως της μέρας
με κύριους μοιάζουν πως να πεις,
μα σαν πέφτει της νύχτας το σκοτάδι
γίνονται πάνθηρες κρώτης γραμμής.

9.2.92

Πώς να πράξεις:

— Όταν βρίσκεσ' ανάμεσα στους λύκους
πως πρέπει να πράττεις;
— Να μη νιώσουν πως άνθρωπος είσαι
αντάμα μ' αυτούς να ουρλιάζεις!

9.2.92

Την ιστορία μου ας ακούσουν

Ξένο με λογίζουν τώρα οι ξένοι
στην πατρική μου γη.
Μα ας βάλουνε τ' αυτί τους στην αλήθεια
της ιστορίας ν' ακούσουν τη φωνή,
ν' απαλλαγούν για πάντ' από τα πάθη
το μίσος την οργή!

16.2.92

Βασιλή Κώτσιας

Μια επιστολή μετανάστη
από την Αυστραλία
Του δημοσιογράφου
Νίκου Βουρνάζου

Για τους Θρησκευτικούς
ανταγωνισμούς και την Ειρήνη

Αγαπητό μου «Ελεύθερο Πνεύμα» και φίλε κ. Μάλαμα,

Σου στέλνουμε τις ευχές και την αγάπη μας από τη μακρινή Αυστραλία και σε παρακαλούμε, αν υπάρχει χώρος για τούτο το κείμενο, φέρτο σε δημοσιότητα και μας υποχρεώνεις. Αφού επικοινωνούμε μέσω του ωραίου Περιοδικού σου, γράφουμε τούτο το γράμμα παρατηρώντας τις εξελίξεις, και παίρνοντας αφορμή κι από το ποίημα του εξαίρετου συνεργάτη σου ποιητή Χριστόφορου Κυριακού από την πολεμένη Κύπρο που είχατε στο τεύχος 81.

Τα τελευταία λίγα χρόνια, ιδιαίτερα το 1991, θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν σαν περίοδο κοινωνικών και πολιτικών μεταρρυθμίσεων, αλλά και ειρηνικών κατακτήσεων που επηρέασαν βαθιά ένα μεγάλο κομμάτι της ανθρωπότητας. Πραγματοποιήθηκαν σημαντικές ειρηνικές συμφωνίες για περιορισμούς πολεμικών εξοπλισμών και τερματίστηκαν πολεμικές εχθροπραξίες, με αποκορύφωμα τις πολιτικές αλλαγές που συνέβησαν στις ανατολικές χώρες και άφησαν άναυδη την ανθρωπότητα.

Οι πολιτικές εξουσίες με γνώμονα τη λογική και πίστη στον άνθρωπο πέτυχαν να διευθετήσουν πολλές από τις διαφορές τους, κι άνοιξαν το δρόμο για ειρηνική συνύπαρξη και συνεργασία.

Όμως ο ειρηνικός άνεμος που επηρέασε τους κοσμικούς ηγέτες, ούτε καν άγγιξε τις καρδιές των «φωτισμένων» εκπροσώπων του χριστιανισμού, που σύμφωνα με όσα μας διδάσκουν εδραιώθηκε πάνω στις αρχές της ειρήνης, της αγάπης, της δικαιοσύνης. Οι θρησκευτικοί μας ηγέτες δεν βρίσκουν τρόπους να συνεργαστούν ούτε μεταξύ τους. Αντί να ενώσουν τις δυνάμεις τους και να επιδοθούν στο έργο της ανακούφισης, των εκατομμυρίων θυμάτων ανώμαλων περιστάσεων, ανταγωνίζονται μεταξύ τους ποιός θα εξουσιάσει περισσότερους πιστούς από τα ίδια τα θύματα.

Αναφέρω μερικά χαρακτηριστικά παραδείγματα της τραγικής αυτής αντίθεσης.

Ο πάπας Ιωάννης Παύλος με το πρόσημα της χριστιανικής αναγέννησης των λαών στις ανατολικές χώρες, κάλεσε Σύνοδο από 140 επισκόπους για να μεθοδεύσει τη διείσδυση του ρωμαιοκαθολικισμού σ' αυτές τις χώρες, που οι περισσότερες από παράδοση ανήκουν στο ορθόδοξο δόγμα και οι λαοί στην πλειοψηφία τους είναι ορθόδοξοι.

Τα γεράρκια του Βατικανού που βρίσκονται σε συνεχή αναζήτηση λείας, αντί να στείλουν τρόφιμα και φάρμακα στα άρρωστα παιδιά της Ρουμανίας και να βοηθήσουν τους χιλιάδες πρόσφυγες της Αλβανίας που καταφεύγουν στις δικές τους χώρες, φρόντισαν να στείλουν ιεροκήρυκες να τους βαφτίζουν.

Στα επεκτατικά σχέδια του πάπα αντέδρασαν με πείσμα οι ορθόδοξες και άλλες χριστιανικές εκκλησίες της Ανατολής και της Ρωσίας και κατηγορήσαν τους καθολικούς για απόπειρα προσηλυτισμού και ασέβεια προς την ιστορία των χριστιανικών εκκλησιών.

Η θρησκευτική δραστηριοποίηση στις πρώην σοσιαλιστικές χώρες, με την έντονη ανταγωνιστική μορφή που πήρε, κάθε άλλο παρά συνέβαλε στην ομαλή εξέλιξη της πρώην σοβιετικής κοινωνίας, αν λάβουμε υπ' όψη μας τις εθνικιστικές συγκρούσεις που ακολούθησαν, οι οποίες έχουν έντονο το στοιχείο του θρησκευτικού ανταγωνισμού.

Συγκρούσεις συναντάμε συχνά και στην ορθόδοξη ελληνική εκκλησία, συνήθως για τον έλεγχο πλούσιων και προσοδοφόρων μητροπόλεων και μοναστηριακών περιουσιών. Πρόσφατο παράδειγμα η διένεξη για την έδρα της μητρόπολης Λάρισας, η οποία έφτασε μέχρι το Συμβούλιο Επικρατείας.

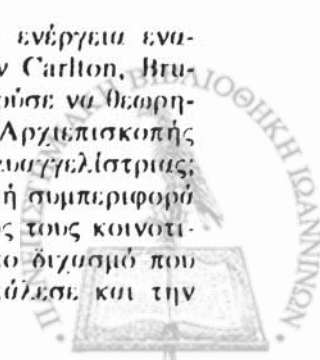
Τα τελευταία 45 χρόνια, οι κήρυκες της αγάπης και της δικαιοσύνης «θρηνολογούσαν» το χαμό και τη θρησκευτική καταπίεση των Βορειοηπειρωτών αδελφών μας. Τώρα, όπου και οι ομογενείς αυτοί κατέφυγαν στη μητέρα πατρίδα για βοήθεια, αντί να τους αγκαλιάσουν και να τους διαθέσουν μέρος από τις απέραντες μοναστηριακές περιουσίες να τις καλλιεργήσουν για να ζήσουν, τους γύρισαν τις πλάτες και συνεχίζουν τη φαγωμάρα τους, για τη μοιρασιά και την εκμετάλλευση περιουσιών, που δεν είναι δικές τους.

Η πολύχρονη διένεξη μεταξύ Αρχιεπισκοπής και κοινοτήτων της ελληνικής παροικίας της Αυστραλίας, πρόσφατα εξελίχθηκε σε σύγκρουση δύο πατριαρχείων.

Ενώ η υπόλοιπη παροικία βρήκε το δρόμο της συνδιαλλαγής, και πρώην αντιμαχόμενες παρατάξεις και οργανισμοί ενσωματώνονται και συνεργάζονται. Η τοπική εκκλησία και οι ταγολί του φαναριώτικου πατριαρχείου κορύφωσαν την πολεμική τους εναντίον καταξιωμένων οργανισμών και των ηγετών τους, με στόχο, την απόσπαση των περιουσιών και τον έλεγχο επί των ιδρυμάτων τους.

Τι άλλο από ανταγωνιστική ενέργεια εναντίον των κοινοτικών κολέγιων Carlton, Brunswick και Alphington θα μπορούσε να θεωρηθεί η όσιμη παρέμβαση της Αρχιεπισκοπής στο χρεοκοπημένο κολέγιο της Ευαγγελίστριας;

Η αδιαλλαξία και η αυταρχική συμπεριφορά της εκκλησιαστικής αρχής προς τους κοινοτικούς οργανισμούς, εκτός από το δίχασμα που έχει ρίξει την Παροικία, προκάλεσε και την

επέμβαση του πατριαρχείου Ιεροσολύμων, το οποίο τοποθέτησε πρόσφατα και εκπρόσωπό του στην Αυστραλία. Αν και δεν θεωρούμε τη λύση ιδανική, όμως είναι γέννημα καταπιεστικών καταστάσεων και σαν τέτοια έγινε δεκτή με ικανοποίηση.

Δυστυχώς τα αίτια των ανταγωνισμών και των αντιθέσεων μεταξύ των εκκλησιών ως επί το πλείστον, είναι οικονομικά και πυροδοτούνται από την αχαλίνωτη πλεονεξία και φιλοδοξία μερικών αμφιβόλου ηθικής υπόστασης καλοθρεμένων δεσποτάδων να εξουσιάζουν κλήθη πιστών, να τα χρησιμοποιούν και να απολαμβάνουν πλούτη και περιουσίες. Οπλισμένοι με την αυτοδημιούργητη και αλλαζονική αντίληψη, ότι είναι οι «φωτισμένοι και αλάθητοι θεϊκοί εκπρόσωποι», επωφελομένοι και από την ανεκτικότητα και υπομονή του κόσμου, λόγω σεβασμού προς τα θεία, επιστρατεύουν κάθε αντιχριστιανική, αντιανθρώπινη ακόμη και παράνομη μέθοδο, για να επιτύχουν τους σκοπούς τους.

Πλάθουν ιεροίς κανόνες και χριστιανικές αρχές στα μέτρα της ατομικής ευμάρειας και καλοπέρασης. Κρατούν στο ένα χέρι το σπαϊρό και στο άλλο το φραγκέλιο (βούρδουλα), τότε για να κηρύττουν αγάπη και ειρήνη και τότε για ν' απειλούν και να εκβιάζουν ανάλογα με το τι υπηρετεί τα συμφέροντά τους. Όλα απαγορεύονται και όλα επιτρέπονται για τους θρησκευτικούς «αγγέλους». Για τους πιστούς, ισχύουν μόνον αρχές και ιεροί κανόνες. Δεν ενδιαφέρονται να κάνουν χριστιανούς οι «θεϊκοί εκπρόσωποι». Μας θέλουν κοπάδια πιστών, ποιμνία όπως μας αποκαλούν χαιδευτικά να μας μαζεύουν στα πανηγύρια και τις άλλες θεατρινίστικες συγκεντρώσεις τους, για να ενισχύουμε τις εισπράξεις τους.

Το μεσαιωνικό μακιαβέλικο δόγμα «ο σκοπός αγιάζει τα μέσα» έχει κυριαρχήσει σε όλες τις σχέσεις και τις συναλλαγές της εκκλησίας. Και ο σκοπός είναι κυριαρχία, εύκολος πλουτισμός και απόλαυση.

Τίποτα δεν έχει να ζηλέψει κανείς από μια επιχείρηση όταν είναι ηγέτης μιας εκκλησίας. Η πρώτη κατεργάζεται και πουλάει είδη, η δεύτερη πλάθει κανόνες τρόμου και πουλάει Θεό με την ίδια ευχέρεια. Θα ήταν παράλειψη να μην αναφέρουμε, ότι στις τάξεις των εκπροσώπων της εκκλησίας, υπάρχουν και οι έντιμοι και ειλικρινείς ιεραμένοι που αγωνίζονται για την αλήθεια και τη δικαιοσύνη.

Είναι αυτοί που μαζί με τους έντιμους αγωνιστές από τις τάξεις των πιστών και άλλους αντιστάθηκαν στα αμυρτωλά κελείσματα των εκκλησιαστικών και άλλων κατεστημένων και ταύτισαν τους εαυτούς τους με τον άνθρωπο και τις δυνάμεις της ειρήνης. Όμως η υπόθεση της ειρήνης δεν είναι μόνο έργο των ολίγων και των πολιτικών. Η σταθεροποίηση και η ομαλή λειτουργία της, απαιτεί τη συνεργασία όλων και ιδιαίτερα της εκκλησίας, της

οποίας ο ρόλος είναι, να πρωτοστατεί και να κατευθύνει τις τάξεις των πιστών που εκπνέει στο έργο της ομαλότητας και της ευημερίας, που είναι ακόλουθα της πολυπόθητης ειρήνης.

Ευχαριστώ για τη φιλοξενία
Με κολλή εκτίμηση για τους τίμιους αγώνες
σας

Νίκος Βουρνάζος
Μελβούρνη - Αυστραλίας

Αγαπητέ κ. Μάλαμα,

Το μαχητικότερο «Ελεύθερο Πνεύμα» —έπαλη πράγματι, γνήσιας αγωνιστικής λογοτεχνίας— δικαιώνει, απόλυτα, με το περιεχόμενο κάθε ξεχωριστού τεύχους, τον τίτλο του. Τρίβει τη λάσπη στον εγκέφαλο. Ολόθερμα σας συγχαίρω.

Εξάλλου, ο εξαιρετός «ελεγειακός και προφητικός λόγος» σας στο 82 τεύχος, στέκει φωτεινό δείγμα μαχόμενης τέχνης. Αποκαλυπτικά τραγικός στη θέαση των αιτιών, των ανατροπών, γκρεμίσματος και πισωδρόμησης στην παλαι ποτέ κραταιά Σοβιετική Ένωση, ανατέμνει βαθιά την ηθική, πνευματική και κοινωνική κατρακύλα που επέφερε στον άλλοτε περήφανο για τις κατακτήσεις του σ' όλα τα επίπεδα της κοινωνικής ζωής, σοβιετικό πολίτη, που τώρα βιώνει τα αγαθά της περυστροϊκής τιφλαμάρας του, ταπεινωμένος, ιωμένος ως το μεδούλι του και διαβρωμένος ηθικά από την δχρονη γκορκατσοφικο-γελτσίνια πανούκλα, σπαράσσεται από μύρια δεινά, οδεύοντας στον εθνικιστικό και κοινωνικό του όλεθρο.

Μακάρι να γίνονταν, να διαβαστεί ο μαστιγωστής αυτός και αφυπνιστικός ποιητικός λόγος και από τους χειμαζόμενους εκείθεν των ερειπίων του «τείχους» δέσμιους της τωρινής «γκλασνόστ» ελευθερίας τους. Ευχαριστώ θερμά για την κριτική σου στο «Τραγούδι των Οργισμένων» και αποδέχομαι μετά παρρησίας τις επιστημάνσεις σου τις οποίες ενστερνίζομαι πλήρως.

Σας σφίγγω με την καρδιά μου το χέρι,
αγέρωχε μαχητή.

Αργύρης Λιόλιος
Βέροια, 20 Φεβρ. 1992

Αγαπητέ κ. Μάλαμα

Μια φίλη κοιήτρια, από την Αθήνα, είχε την καλωσύνη να μου στείλει το ωραίο περιοδικό σας «ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΠΝΕΥΜΑ». Την ευγνωμονώ, διότι, το περιεχόμενο και το σχήμα του, μοι, θύμισε τα «ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ», του Δ. Φωτιάδη.

Όπως κι αν έχει το πράγμα, το βέβαιο είναι ότι: το Περιοδικό σας, τιμά όντως τα Ελληνικά Γράμματα, την Ελληνική Λογοτεχνία! Για δε τις δυνατότητες της επαρχίας, στέκει πολύ καλά. Και για να είμαι ακριβέστερος δεν έχει τίποτε να ζηλέψει από τα όμοια Περιοδικά της προπεύουσας.

Αντιθέτως θα είχαν να ζηλέψουν πολλοί ομότεχνοί σας, από το θάρρος και την μαχητικότητα που σας διακρίνει να φέρνετε στη δημοσιότητα πράγματα που άλλοι, ή δεν τολμούν, ή δεν θέλουν. Σεις βλέπω στηλιτεύετε πρόσωπα και καταστάσεις άφοβα και αντικειμενικά! Κι αυτό είναι πολύ σημαντικό για τις μέρες μας, όπου επικρατεί, σε πολλά σημεία, και ιδίως στον πνευματικό τομέα, μια κάποια σκοπιμότης.

Επειδή όσα γράφετε και με τον τρόπο που τα γράφετε, με ικανοποιούν ως σκεπτόμενο, Έλληνα, αποφάσισα να γίνω συνδρομητής και φίλος του έγκριτου Περιοδικού σας. Ήδη σας ταχυδρόμησα τη συνδρομή μου.

Μένω μεθ' υπολήψεως
Ανδρέας Ελ. Ταταρίδης
 Ζάκυνθος

Αγαπητέ κ. Μάλαμα

Γεια-χαρά σου. Πήρα το έγκριτο Περιοδικό σου αριθ. 82, και διάβασα πολλά ενδιαφέροντα κείμενα. Μ' εντυπωσίασε αδρά το παράτημά σου «Συγγραφείς και Βιβλία». Αποτελεί κατά την ταπεινή μου κρίση, ίσως το πιο ειλικρινές «Βήμα» για τους ανώνυμους Έλληνες, που μοχθούν με την πένα και τη σκέψη τους, για το καλό του τόπου, χωρίς καμιά ιδιοτέλεια, αλλά και χωρίς τη στοργή και τη φροντίδα της πολιτείας. Και μένουν όλοι τους υπό την φιλότιμη και φιλόξενη στέγη σου, την πνευματική και ηθική σου γενναιοδωρία. Όσο για τη σύντομη παρουσίαση και βιβλιοκρισία σου πάνω στο βιβλίο μου, πρέπει να σου πω ότι, πολλές κι άλλες έχουν γίνει, αλλά η δική σου είναι η πιο σημαντική και περιεχτική! Έδωσες το στίγμα το κενό που καλύπτει η μελέτη μου αυτή στο χώρο της έντεχνης μουσικής και ειδικότερα στον τομέα της Όπερας, που τόσο υστερούμε. Αλλά και στο ότι, συμβάλλει στην αναβάθμιση της μουσικής μας παιδείας. Κατάφερες, όπως πάντα το κάνεις με τα έργα σου, να είσαι λακωνικός, προσωπικός, απλός και ειλικρινής. Σ' ευχαριστώ. Για μένα, ο λόγος σου, η γνώμη σου, έχουν μεγάλη αξία και βαρύτητα, γιατί προέρχονται από έναν πράγματι, ανιδιοτελή, έμπειρο και διακεκριμένο συνάδελφο και συναγωνιστή. Σου υπενθυμίζω ότι, έμεινες η μόνη φωνή των αδικημένων διανοούμενων του τόπου μας, που προέρχονται από τα σπλάγχνα του λαού, χωρίς διασυνδέσεις και κυκλώματα, μηχανισμούς σε ιδιοτελή συμφέροντα. Για το λόγο αυτόν το «Ελεύθερο Πνεύμα» σου πρέπει να παραμένει στις επάλξεις, με το

δυναμισμό του, υπέρ της παραξηγημένης και παραμελημένης διανόησης του Κέντρου και της Επαρχίας.

Σε χαιρετώ θερμά
 Με αγάπη κι εκτίμηση
Μιχάλης Ράπτης
 Λυκειάρχης και Συγγραφέας
 Αθήνα

Αγαπητέ μου κύριε Μάλαμα

Η αποστολή σε μένα του «Ελεύθερου Πνεύματος», είναι μια από τις πιο σημαντικές αναμονές της ζωής μου. Εμείς, το αναγνωστικό κοινό σας, το μόνο που προσδοκούμε είναι: η συνέχιση αυτής της πνευματικής σας προσφοράς.

Φιλικά
Ανδρέας Σολωμού
 Λόγιος Λεμεσός Κύπρου

Αγαπητέ μου κ. Μάλαμα, και σεβαστέ δάσκαλε,

Προ ημερών προμηθεύτηκα και το νεότερο τεύχος 82 του «Ελ. Πνεύματος». Ο αγώνας σου, τα είπαμε πολλές φορές και θα τα ξαναλέμε, είναι ξεχωριστός. Ξέρεις ν' αγγίζεις και τον απλό άνθρωπο και τον διανοούμενο. Το όραμά σου Σημαίνει και Δείχνει. Πέρα από λογής σκοπιμότητες, μας χαρίζεις καρπούς πνευματικής δύναμης κι αξιοπρέπειας κι ενός καθημερινού αγώνα για την αναζήτηση του χαμένου μας εαυτού...

Να με συμπαθάς για τον ενικό, αλλά, σε θεωρώ πνευματικό πατέρα.

Πάντα με αγάπη
Δημ. Δημητριάδης
 ποιητής - Θεσ/νίκη

Αγαπητέ κ. Μάλαμα,

Το Περιοδικό σας το περιμένω και το διαβάζω με πολλή χαρά κι ενθουσιασμό. Σας εκφράζω το θαυμασμό και τα συγχαρητήριά μου. Είστε τρομερά υπεύθυνος, θαρραλέος και τίμιος πνευματικός άνθρωπος. Αν δεν είσατε σκυμένος μέρα - νύχτα στα χαρτιά σας και στο έργο της γνήσιας και πλούσιας δημιουργικής σας προσφοράς, θα μας έλειπε ένα από τα λαμπρότερα διαμάντια των ελληνικών γραμμάτων και της λογοτεχνίας μας.

Να είστε πάντα καλά και για χρόνια πολλά πολλά, να μας χαρίζετε την πνευματική σας ευωχία.

Σας ευχαριστούμε
 Με θερμούς χαιρετισμούς
Μαρία Γιακουμέλλου
 Λογοτέχνιδα - Αθήνα

Αγαπητέ κ. Μάλαμα,

Πρέπει να σας εκφράσω την εκτίμηση και το θαυμασμό μου για το πλούσιο έργο σας. Στο λογοτεχνικό χώρο, ονόματα σαν το δικό σας, ξεχωρίζουν και χρειάζονται μεγάλη προ-

βολή. Πρέπει ακόμη και ο πιο απλός Έλληνας να τα γνωρίζει. Νομίζω πως, έχουμε χρέος κι εμείς οι δημοσιογράφοι να προβάλλουμε το έργο και τη δράση σας. Είναι τιμή μου ν' ασχοληθώ με πρόσωπα όπως το δικό σας.

Με απεριόριστη εκτίμηση
Βασίλης Σίφος
Δημοσ/φος Ν. Κηφισιά

Αγαπητέ φίλε Λάμπρο,

Λιαβάζω το «Ελ. Πνεύμα» σου και χαιρόμαι που βγήκες τόσο προφητικός και δίκαιος στα τόσο σοβαρά κοσμοϊστορικά γεγονότα της εποχής μας, που θα τα μελετούν και θα γράφουν οι επόμενες γενιές, για εκατοντάδες χρόνια. Γίνεται πολύ σκληρός ο αγώνας μεταξύ των δυνάμεων της οπισθοδρόμησης και των δυνάμεων της προόδου. Όμως, καμιά δύναμη δεν μπορεί να σταματήσει τη νομοτέλεια της ιστορικής εξέλιξης, όπως έγινε και στο παρελθόν. Όσον αφορά τους Γκορμπατσόφ - Σεβερνιάτς και Γέλτσιν, τα ονόματά τους θα μείνουν με το ανεξίτηλο στίγμα της προδοσίας: ο Μπους με το «φωτοστέφανο» του νικητή της CIA. Ας έχουμε κουράγιο κι αισιοδοξία, αφού άλλωστε τα προβλήματα στη ζωή, έρχονται σύνθετα και κολιμορφα.

Σε χαιρετώ με φιλική αγάπη
Νίκος Θ. Καλογιάννης
Αλόνησος

Αγαπητέ Λάμπρο,

Διάβασα το 82 τεύχος και σε συγχαίρω που ξεσκαθώνεις με ντοκουμέντα ενάντια στους νέους τσάρους της Ρωσίας. Λυκοίμαι που δε βρέθηκαν υγιείς δυνάμεις να τους τινάξουν στον αέρα. Και τώρα έγιναν ζητιάνοι για ψωμί στους αμερικάνους. Οι Ρώσοι το 1933 αν θυμάμαι καλά, είχαν στείλει σιτάρι και στη χώρα μας. Νομίζω δεν το είχαν δεχτεί, και το 'ριξαν στη θάλασσα. Το καζάνι έβραζε εκεί από το 1956. Μετά το 20 Συνέδριο και την άνοδο του προδότη Χρουτσόφ και σε συνέχεια Μπρέζνιεφ - Τσερνένκο κι ως τον αρχιπροδότη Γκορμπατσόφ, Σαμποτάρισαν την αγροτική οικονομία, και γενικά όλους τους τομείς, με διαλυτική δουλειά, που έκαναν μ' εντολή της διεθνούς αντίδρασης. Βρήκαν έδαφος και κυριάρχησαν, ρίχνοντας όλα τα βάρη στον Στάλιν. Αίσχος!...

Είναι ευτύχημα για όσους από μας τους καλιούς αγωνιστές έφυγαν νωρίς, και δεν βλέπουν τα μάτια τους, αυτή την κατάντια! Εγώ είμαι πια γέρος. Υπόφερα πολλά στη ζωή μου... και σε παρακαλώ να δημοσιεύσεις τούτα τα λόγια του πόνου μου.

Σ' ευχαριστώ και σε χαιρετώ φιλικότατα
Τάσος Ζήκας - αντιστασιακός
Άνω Μερόπη-Παγωνίου

Αγαπητό μου «Ελ. Πνεύμα»

Σ' ευχαριστούμε και σε θαιμάζουμε για τη μαχόμενη παρουσία και παρηρησία σου.

Από αυτή τη στήλη με τα μηνύματα που σου στέλνουν κι άλλοι, θέλω κι εγώ να εκφράσω τον κόπο και τη λήψη μου για τον κατήφορο και τους εμφύλιους των λαών της Αν. Ευρώπης.

Κατάφερε και μάλιστα πολύ καλά ο αδηφάγος ιμπεριαλισμός, να εξαγοράσει συνειδήσεις, να λερώσει το τμήμα της προόδου, να καταστήσει μισητά τα άνθη της ειρήνης, κι ολόγυρα ζιζάνια να σπείρει. Και όλες τις παρεκτροπές του, σ' αλλότρια ν' αποδώσει. Όμως, δε θα πεθάνει το πνεύμα του Μαρξ και του Λένιν. Θα το κρατήσουν ζωντανό, της ανθρωπιάς οι λίγοι. Ακόμα, κι εκείνοι που κλανήθηκαν. Και οι πολλοί θ' αφικνιστούν, όταν το πάθημα, μάθημα τους γίνει. Θα καταλάβουν τι εστί, φαρισαϊκό βερύκοκο...

Με κολλή αγάπη
Βαγγέλης Παγκός - Παμφίλης
Ποιητής - Καματερό Αττικής '92

Αγαπητέ κ Α. Μάλαμα

Ευχόμαστε να είσαι πάντα καλά, για να συνεχίζεις το τόσο διαφωτιστικό και χρήσιμο για την κοινωνία μας έργο σου...

Μ' εκτίμηση κι αγάπη
Βασίλης Πετροϊδής
Συγγραφέας - Τύμβος Μαραθιάς

Αγαπητέ μου Λάμπρο,

Αισθάνομαι την ανάγκη, να σ' ευχαριστήσω και δημόσια, μέσα από τη γραμμή του Περιοδικού σου, για τα ευγενικά σου αισθήματα που έτρεφες για τον καλό μου πατέρα και που ακόμα συνεχίζεις να τρέφεις προς την οικογένειά του. Άλλωστε γνωρίζεις πόσο κι εκείνος ανταπόδινε την εκτίμηση και την αγάπη προς εμένα, και πάντα σε θεωρούσε πηγή αστεϊρευτών εμπνεύσεων και δημιουργικότητας. Γι' αυτό και σε αποκαλούσε «Ντραμπάτοβα» (= άφθονο πηγαίο βρωσιμίο νερό).

Όπως μνημονεύεις, πράγματι, ο πατέρας υπήρξε ονειροκόλος. Θαίμαζε το ωραίο και επιδίωκε το τέλειο. Παράλληλα όμως, βλέποντας τα μύρια όσα άρεπα και αταίριαστα που γίνονταν γύρω του, τα καταδίκαζε και τα κατέκρινε και ήταν στις κρίσεις του αντικειμενικός. Έτσι, δεν ήταν τυχαίο, το ότι τα τελευταία χρόνια, είχε απομακρυνθεί και είχε κλειστεί αρκετά στο «καβούκι του». Είχε απογοητευτεί από τον τόπο που γεννήθηκε κι έζησε, και πολύ κικράθηκε από τους ανθρώπους του. Οι προσφορές του, δεν αναγνωρίστηκαν όσο έπρεπε. Μα εκείνος ποτέ δεν παρακονέθηκε, γιατί, τη μικρή μας κόλη αγάπησε πολύ.

Με αέραντη εκτίμηση
Αγγελική Σ. Ζούμπο
Λογία-Γιάννινη

Λάμπρου Μάλαμα
Θωρώντας Βουνά & Πέλαγα

Πνευματικά και καλλιτεχνικά γεγονότα

Έτος Κάλβου το 1992

και η Ζάκυνθος

Σήμερα, το Τζάντε, δεν είναι απλά και μόνο το πανέμορφο νησί του τουρισμού. Δεν είναι μόνο ένας χώρος που ξεπήδησε κι αναγεννήθηκε η φλόγα ενός αθάνατου δημιουργικού ιστορισμού. Ούτε μόνο ένας φάρος του πνευματικού μας πολιτισμού. Δεν είναι απλά ένας τόπος που, από την τέφρα του σπιθοβόλησε η ανύσταση της φυλής το 1821, κι «*άστραψε φως και γνώρισε ο λαός τον εαυτό του*»!

Είναι γενικά ένα όνομα καμάρι της Ελλάδας. Γιατί, απ' την ευλογημένη γη της «*Ζάκυνθος*», κι απ' τη λαμπρική θάλασσα, κι απ' την ανθόβολη τη φύση της, πήρε τ' ανάμα και το βίφτισμα, τη μυριόπονη κραυγή τ' αγώνα ο λαός, κι «*έστησε ο έρωτας χορό με τον ξανθόν Απρίλη*»!

Η Ζάκυνθος, είναι η αμαξόνα μάνα της τριανής Εφτανησιώτικης Ποιητικής Σχολής, απότοκη της Πρώτης μητρικής Γιαννιώτικης του Βηλαρά και του Ψαλίδα. Θα μπορούσε να χαρακτηριστεί και παραμάνα των ποιητών της σύγχρονης αισθητικής και λογοτεχνικής πατρίδας, σαν μητέρα του Κάλβου, του Σολωμού, του Μάτεση, του Φώσκολου, του Ξενόπουλου και άλλων πρωταθλητών του πνευματικού αγωνιστικού στίβου της ανάτασης και λύτρωσης του γένους.

Γι' αυτό, ας είναι περήφανοι οι Ζακυνθίνοι παράγοντες που φέτος οργάνωσαν του Κάλβου μας το έτος. Το Πνευματικό Κέντρο της πόλης και ο Δήμος Ζακύνθου, έκαναν τις εναρκτήριες εκδηλώσεις από τις 21 ως τις 24 του Μάρτη, με ομιλίες καθηγητών, για την προσφορά του πρωτοπόρου ποιητή. Όλ' η Ελλάδα οφείλει να γιορτάσει το σημαντικό αυτό πνευματικό γεγονός για τον κορυφαίο μας τυραννοζήτο ποιητή.

Να τιμήσουμε τη μνήμη του σ' όλες τις πόλεις. Να φέρουμε στο νου μας τον «*Περό Λόχο*» και το σύμβολο του «*Αετού*» του, που πετάει από τη μια βουνοκορφή στην άλλη και δεν πέφτει χαμηλά, δεν υποδουλώνεται όπως η αιώνια και δυναμική ψυχή της Ρωμιοσύνης! Άξιος ο μισθός των οργανωτών του έτους Κάλβου.

Το «*Ελ. Πνεύμα συμμετέχει νοερά και ψυχικά στο γιορτασμό της επετείου των 200 χρόνων απο τη γέννηση της μορφής και μνήμης του μεγάλου τεκνου της πατρίδας.*

Έκθεση Μελετζή

Ο διαπρεπής καλλιτέχνης και φωτογράφος της Εθνικής μας Αντίστασης Σπύρος Μελετζής τίμησε τη χώρα μας στην Ευρώπη με έκθεση έργων του που οργανώθηκε στη Βιέννη πρόσφατα με πρωτοφανή και μεγάλη επιτυχία.

Ι. Κακριδής και Μ. Ανδρόνικος

Το τρίμηνο που πέρασε, η πατρίδα μας έχασε δυο από τις μεγαλύτερες αγωνιστικές φυσιογνωμίες των προοδευτικών μας γραμμάτων και του πνευματικού μας πολιτισμού. Τον μεγάλο δάσκαλο υπέρμαχο και πρωτομάχο του Δημοτικισμού Γιάννη Κακριδή σε ηλικία 92 χρονών και τον κορυφαίο αρχαιολόγο και φιλόλογο σκαπανέα και αναστηλωτή της Βεργίνας Μανώλη Ανδρόνικο σε ηλικία 73 χρονών. Και οι δυο αυτοί νεοβιβλικοί πανεπιστημιακοί μας δάσκαλοι, σημάδεψαν αδρά στο πέρασμά τους, με τους τίμιους αγώνες τους, τη δράση και τα έργα τους, τη νεότερη πολιτισμική μας ιστορία και ζωή. Σήκωσαν ψηλότερα το μπόι του λαού και της Ελλάδας και σφράγισαν την αθανασία των πιο λαμπροβόλων εθνικών μας αξιών.

Διαλέξεις του Λ. Μάλαμα

• Ο δ/ντής της Επιθεώρησής μας κ. Λ. Μάλαμας μίλησε με την ευκαιρία της 79 επετείου από την απελευθέρωση της Ηπείρου - Μακεδονίας στις 21 Φλεβάρη από τον ντόπιο τηλεοπτικό σταθμό «In canal» σε συνέντευξη του λόγιου καθηγητή κ. Ι. Γιώσα, για το «*Διαφωτισμό και τις σχολές του γένους στα τουρκοκρατούμενα Γιάννινα*».

• Επίσης, στις 17 Απρίλη ο κ. Μάλαμας, έδωσε μια άλλη διαρκέστερη ομιλία στην εκπομπή του κ. Γ. Γιαννάκη στο νέο κανάλι της «*Ελευθερίας*» του κ. Κ. Καλτσή, «*Τ.Υ.Ε.*» της πόλης μας, με πλούσια θεματική διάσταση για «*την κριτική, το θέατρο, τη λογοτεχνία*» και για πολλά ιστορικά στοιχεία.

Ένα συμπόσιο για τον Δ. Χατζή

Από τις 10 ως τις 12 Απρίλη έγινε στα Γιάννινα σε αίθουσα της ΕΗΜ, ένα πνευματικό συμπόσιο για το συγγραφέα Δ. Χατζή, με τη συνεργασία του Δήμου και της Φιλοσοφικής Σχολής (τμήμα Ν. Ελλ. Φιλολογίας). Πήραν μέρος σ' αυτό, λόγιοι της πόλης αλλά προπάντων μερικοί νέοι Έλληνες φιλόλογοι, ο γνωστός ελληνιστής Ολλανδός Hero Hokwerda, και από το Παρίσι ο Henri Tonnet. Όσοι συμμετείχαν σ' αυτή την εκδήλωση, καλλιέργησαν σχετικά με ανακοινώσεις, αναφορές και αναλύσεις το πνεύμα και το έργο του Γιαννιώτη συγγραφέα. Περισσότερα, σε σχόλιο άλλης στήλης.

Ένας Ελληνιστής από την Ολλανδία

Ο κ. Hero Hokwerda που έτυχε και γνωρίσαμε πρόσφατα σ' ένα πνευματικό συμπόσιο, ζει στην Ολλανδία, αλλά πηγαиноέρχεται και

στην Ελλάδα. Αγάπησε την πατρίδα μας, όσο και τη δική του. Σπούδασε στο Πανεπιστήμιο της Θεσ νίκης Νεοελληνική Φιλολογία. Μιλάει και γράφει άριστα τη γλώσσα μας! Είναι πανεπιστημιακός δάσκαλος στο Χρόνικεν της Β. Ολλανδίας όπου και η γενέτειρά του. Έχει μεταφράσει στα ολλανδικά έργα των Κ. Καρυωτάκη, Ν. Καββαδία, Δ. Χατζή, Κ. Ταχτοσή, κ.α. Σε ολλανδική σκηνή ανέβηκε από κλειράς νεοέλλήνων θεατρογράφων μόνο έργο του Ι. Καμπανέλλη. Ο Ηεγο, αποτελεί μια σπάνια σπουδαία και ξεχωριστή προσωπικότητα των ελληνο-ολλανδικών γραμμάτων και στέρεη γέφυρα στις μεταφραστικές ανταλλαγές, ανάμεσα στις δύο χώρες.

Ένα ιταλικό περιοδικό

Από τη Νεάπολη της Ιταλίας λάβαμε τη φιλολογική επιθεώρηση με τον τίτλο «Νέα Γράμματα». Διευθυντής της ο Ρομπέρτο Πασανίσι, εκλεκτός ποιητής και κριτικός.

Σε καλύτερα τεύχη της δικής μας Επιθεώρησης είχαμε φιλοξενήσει ποιήματά του, που είχε μεταφράσει ο συνεργάτης και φίλος καθηγητής στο εκεί Πανεπιστήμιο Κώστας Νίκας.

Η γραμματολογική και άξια αυτή παρουσία της ναπολιτάνικης διανόησης, περιέχει ποιήματα, δοκίμια και κριτικές αναλύσεις ιταλών και ξένων λογοτεχνών

Αυτό είναι το δεύτερο τεύχος και έχει υπέθυνο ύλης τον Βιτόριο Λουκαριέλο και στη σύνταξή τους: G. Sguarotti, R. Pasanisi, V. Russo, P. Valesio και γραμματέα την Raffa ele Piazza. Ανάμεσα σ' άλλα φιλοξενούν κι ένα ποίημα του συχωρεμένου Φοίβου Δέληφ, και δυο ποιήματα του Ν. Βαγενά που μεταφράζει ο κ. Νίκας

Συμπόσιο στο Μέτσοβο

Στο Μέτσοβο, από το Ίδρυμα «Εγνατία Η-κείρου» και τον Δήμο της πόλης, οργανώθηκε στις 17 Απρίλη 3μερο Πνευματικό Συμπόσιο σ' επίκεδο Τοπικής Αυτοδιοίκησης και σε συνεργασία με την Πινακοθήκη «Πιερίδη» το περιοδικό «Λέξη» και την Πινακοθήκη «Αβέρωφ». Στα πλαίσια της πολιτιστικής ανάπτυξης και προόδου το πρόγραμμα και παρά την απροσδόκητη κακοκαιρία, περιείχε ομιλίες για τη σύγχρονη ελληνική τέχνη και την «κοινοτική» πολιτισμική πολιτική, ξεναγήσεις, απαγγελίες ηθοποιών για την ερωτική ποίηση, θέματα για την καλλιτεχνική εκπαιδευτική κ.λπ.

Ο Τ. Αποστολίδης

Στις 28 Μάρτη ο μεγάλος βιολίστας και διακερκής δάσκαλος της μουσικής Τάσης Αποστολίδης με τη μικρή έγχορδη ορχήστρα της Αθήνας, έδωσε συναυλία στα Γιάννινα στην αίθουσα της Ζ.Π. Ακαδημίας.

Λάμπρος Κασσελιούρης

Πριν από λίγους μήνες πέθανε στην Αθήνα, ο Ηπειρώτης αντιστασιακός συγγραφέας και φίλος Λάμπρος Κασσελιούρης. Ο ακατακόντητος κι αγνός αυτός αγωνιστής, πάλεψε τίμια και περήφανα, για τ' ανώτερα ανθρωπιστικά ιδανικά του λαού μας, με συνέπεια και αυτακάρνηση. Γενν. στο φωτεινό της Άρτας το 1922. Από τους πρώτους στην Αντίσταση, κολέμησε ηρωικά τους γερμανούς κατακτητές σαν διμοιρίτης του ΕΛΑΣ και οι ανώτεροί του του απένειμαν δυο φορές επίσημη μνεία. Για την εθνική του αυτή δράση, καταδικάστηκε σε ισόβια δεσμά. Ένας ήρωας της πατρίδας και του λαού, να πεθάνει στη φυλακή. Ο Λ.Κ. όμως δε λύγισε. Έζησε 19 χρόνια ως κατάδικος σε διάφορες φυλακές. Έγραψε και τύπωσε τα βιβλία 1) «Της λειτεριάς οι Αθήνατοι» και 2) «Ιστορίες και Αντάτοτα της Εθναϊκής Αντίστασης». Ο υπέροχος αυτός πατριώτης, φιλογερό, ηπειρολάτρης και λαολάτρης, άφησε και ανέκδοτο έργο. Ίδρυσε το Σύλλογο του χωριού του «Ο Ταμπούρας» και με δικές του πρωτοβουλίες, προσκάθειες κι επιμέλειες, στήθηκαν και αντιστασιακά μνημεία... Ο Λ. Κασσελιούρης έγραψε και άρθρα και μεροτάς, για διάφορα ιστοριογραφικά θέματα. Όσοι γνώρισαν τον ακέριο χαρακτήρα του, θα τον έχουν στη μνήμη και στην καρδιά τους.

Α. Μάλαμα;

Μάριος Σηλιόπουλος

Ένας σπουδαίος ζωγράφος

Με τον Πολύγυρο Χαλκιδικής το «Ελ Πνεύμα» έχει στενοούς δεσμούς από την πρώτη περίοδο της έκδοσής του, το 1965' και κατά καιρούς ανάπτυξε το αναγνωστικό και φιλικό του κοινό. Βασικός συνεργάτης και στυλοβάτης αυτών των σχέσεων με την πρωτεύουσα της Χαλκιδικής ο κολληγαπητός μας φίλος λόγιος Παύλος Εμμανουήλ.

Γι' αυτό, και ό,τι συνδέεται σήμερα μ' αυτή την πόλη, σχετικά με καλλιτεχνική και πολιτιστική δράση, η Περιοδική μας Επιθεώρηση χαιρεί ιδιαίτερα, να προβάλλει γεγονότα εξέλιξης και προόδου, σαν του γιού, του φίλτατου αγωνιστή της Εθνικής Αντίστασης Γιάννη Σηλιόπουλου, Μάριου.

Ο καλλιτέχνης Μάριος Σηλιόπουλος είναι πια ένας διακερκμένος ζωγράφος ένα σημαντικό κεφάλαιο στον τομέα των εικαστικών τεχνών, που δεν τιμάει μόνο τον Πολύγυρο και τη Χαλκιδική, παρά και την Ελλάδα, ακόμα κι έξω από τα σύνορα της πατρίδας. Γενν. το 1957 στον Πολύγυρο. Αναδείχτηκε με τη συμμετοχή του σε εκθέσεις και σε Παγκ. Συνέδριο Κριτικών Τέχνης. Το φιλογερό φυσικό του ταλέντο, τον έκανε σύντομα να προσφέρει έργα με τη δική του υπολογική γραμμή και ανάπτυξη. Με την προσωπική του ενόραση και προ-

πτική. Μόλις τελείωσε την Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών, δούλεψε σκληρά, ταξίδεψε, διακρίθηκε, έγινε γνωστός. Έκανε τον αγώνα του πάνω στην αναζήτηση κι αποκρυστάλλωση της ατομικής εκφραστικής μορφής και τεχνοτροπίας. Τα θέματά του είναι κατά βάση πατριδογνωστικά. Ανήκει πióτερο στη Σχολή του εμπρεσιονισμού. Κυρίαρχα στοιχεία στην ιδιότυπη τέχνη του, είναι το φως, τα γλυκά χρώματα, τα σύμβολα, η ζωγραφική του καμβά, η γενική ποιητική του διάθεση και πρωτοτυπία στη σύλληψη και την εκτέλεση του σχεδίου. Η ραγδαία εξέλιξή του αρχίζει από το 1984. Τα έργα του ξεχωρίζουν για την εθνικολαϊκή συνθετική τους δύναμη και την ηθικοκοινωνική και φυσική τους προοπτική. Ο Μ. Σπηλιόπουλος σήμερα είναι κιόλας λέκτορας στην ΑΣΚΤ. Το μέλλον του προμηνύεται λαμπρό· αλλά και με τη Χαλκιδική και τον Πολύγυρο πάντα στην καρδιά του.

Α. Μάλαμας

Ένα έργο καλαθοπλεχτικής με τον τίτλο «Μελισσοκομική διάταξη» του Μάριου Ι. Σπηλιόπουλου (1991)

Στη Νέα Σκηνή του Εθνικού έργο του Θάνου Κωτσόπουλου

Με σκηνοθεσία του Σπύρου Ευαγγελάτου ανέβηκε στο Εθνικό Θέατρο στην Αθήνα το έργο του παλαιμάχου και διαπρεπή θεατροδόσκου και συγγραφέα, συνεργάτη μας Θάνου Κωτσόπουλου «Το νησί της Αγίας». Το δράμα, αναφέρεται στις αρχές του αιώνα σ' ένα νησί και ξετυλίγει την ιστορία μιας πόρνης που προσπαθεί «μ' ενστικτώδη αυθόρμητη πίστη στο Θεό να εξαγιστεί για να προαισπίσει την ευτυχία της». Μια σημαντική και διδαχτική παράσταση με σκηνικά - κοστούμια του Γ. Πάτσα, μουσική τη Ολ. Κυριακάκη, βοηθό σκηνοθέτη τη Β. Μπλαζουδάκη και το ερμηνεύουν 12 ηθοποιοί, με πρωταγωνιστές την Μ. Σκούντζου και τον Κ. Καστανιά.

Ο Σύνδεσμος Λογοτεχνών Τρικάλων

Το περασμένο καλοκαίρι, ιδρύθηκε στα Τρίκαλα, το με τον παραπάνω τίτλο πνευματικό σωματείο που απαρτίστηκε από τρικαλινούς

λογίους. Πρόεδρος είναι ο ποιητής Ανδρέας Παπαδημητρίου, αντιπρόεδρος ο ποιητής και πεζογράφος Ταξιάρχης Ζαγγανάς, γεν. γραμμ. ο Κ. Μαντζάνας και ταμίας ο Δημήτρης Οικονόμου.

Ο Σύνδεσμος, στις 26.2.92, οργάνωσε την πρώτη του πανηγυρική λογοτεχνική βραδιά στο Δημοτικό Περίπτερο του Προφήτη Ηλία, με πλατιά συμμετοχή δημιουργών και φίλων των γραμμάτων και των τεχνών. Το πλούσιο πρόγραμμα, με απαγγελίες ποιημάτων, πεζών και μουσικών τραγουδιών, συντόνισε ο πρόεδρος κ. Α. Παπαδημητρίου· και τους καλεσμένους προσφώνησε ο αντ/δρος Ταξ. Ζαγγανάς.

Διάφορες εκδηλώσεις

Ο Σύνδεσμος ιστορικών συγγραφέων, μέλος του οποίου είναι από χρόνια και ο Δ/τής της Επιθεώρησής μας, είχε στα γραφεία του Εμμ. Μπενάκη 16 Αθήνα την Ετήσια ταχτική Γενική του Συνέλευση στις 16 Απρίλη με τον ακούραστο και χαλκέντερο πρόεδρό του Χρήστο Στασινόπουλο.

Στις 28 Μάρτη στην Ηπειρ. Στέγη Γραμμ. και Τεχνών, στα Γιάννινα, οργανώθηκε εκδήλωση με θέμα «Η επανάσταση του 1821 από τ' Απομνημονεύματα του Μακρυγιάννη». Αποσπάσματα από το έργο του διάβασαν ο καλλιτέχνης του θεάτρου Μίλτος Τσίρκας και ο δημοσιογράφος Στεφ. Ντόβας.

Στις 11 Μάρτη ο κληρικός και ο πανεπ/κός δάσκαλος της Αθήνας κ. Γεώργιος Μεταλληνός έδωσε διάλεξη στην ΕΗΜ, με θέμα «Ο εθνικισμός και οι εξελίξεις στα Βαλκάνια». Την εισήγηση έκανε με πολύ ουσιαστικό και συμπυκνωμένο λόγο, ο εξαίρετος λόγιος φιλόλογος και θεολόγος της πόλης μας Θανάσης Ράπτης.

Στο Β' Συμπόσιο για τη λογοτεχνία των Ποιτών στη Θεσ/νίκη, η κριτική επιτροπή, απένειμε μια Α' τιμητική διάκριση για ποιήματα στη νεοελληνική γλώσσα στον ποιητή Δημήτρη Α. Δημητριάδη.

Τη μισή ζωή σου την έστειλες να σπουδάσει· και κατά το διάστημα της άλλης μισής, ξέχασες εκείνα που έχεις μάθει. Και πάντα άλλη σκέψη δεν είχες από την καλοπέρασσή σου... Είσαι μια νούλα, ένας αναισθητος, ένας περιττός στον κόσμο, και κανείς δεν έχει την ανάγκη σου. Θα πεθάνεις και τι θα μείνει από σένα; Τίποτε! Θά'σαι σα να μην έζησες ποτέ!

Μάξιμος Γκόρκι

Αναγγελίες Βιβλίων

Ποίηση

Γιώργου Παπαστάμου: «*Η Παραγραφή των Εποχών*» Χαλκίδα '92, σελ. 176.

Λιονύση Πιτταρά: «*Και να ξέρεις: Τότε στον εμφύλιο ήσυχον κι εσύ απ' τ' Αύριο*» Αθήνα '91, σελ. 120.

Κύπρου Χρυσάνθη: «*Τέσσερις Διθύραμβοι*» Λευκωσία '91, σελ. 36.

Κώστας Αγγελίδης: «*Αναλαμπές Σιωπής*» Θεσ/νίκη '91, σελ. 48.

Βαγγέλη Χ. Παππά - Παμφίλη: «*Α-θώα χαρά*» (Παιδικό) Αθήνα '92, σελ. 80.

Τάσου Κανάτση: «*Νευραλγία Τρίδιμου*» Γιάννινα '92, σελ. 48.

Βασίλη Χρ. Ζιωγάννα: «*Έσχασμένες ψυχές*» Θεσ/νίκη '92, σελ. 54.

Ρόη Παπαγγέλου: «*Σκιές*» Αθήνα '92, σελ. 34.

Κώστω Καρούσου: «*Στο ρίγος της πολιτείας*» Αθήνα '92, σελ. 32.

Ιωάννη Ν. Κυριαζή: «*Μαύρο σαν τη ψιχή του χιονιού*» Αθήνα '92, σελ. 80.

Θανάση Παπαθανασόπουλου: «*Το Αψηλάφητο*» Αθήνα '92, σελ. 72.

Κωστή Κοκόροβιτς: «*Προσθαφαιρέσεις Ποιημάτων*» Αθήνα '91, Μαυρίδης, σελ. 142.

Πεζογραφία

Βασίλη Ι. Λαζανάς: «*Τα Αρχαία Ελληνικά Επιδεικτικά Επιγράμματα*»

Αθήνα '91, εκδ. Παπαδήμα, σελ. 448.

Γιώργου Παπαστάμου: «*Ιστορίες από το Φθιμιστό Κόσμο των κουλιών*» '91.

Αργύρη Αντ. Λιόλιου: «*Ιστορίες από τη*

χώρα του παρκίλογου» Άσπρα σπίτια Βοιωτίας '91, εκδ. «Εμβόλιμον» σελ. 94.

Μάνθου Σκαργιώτη: «*Το Λαθραίο*» (Μυθιστόρημα) Θεσ/νίκη '92, εκδ. «Παρατηρητής» σελ. 200.

Περικλή Ροδάκη: «*Οι Θράκες Μουσουλμάνοι*» (Η τουρκική κατάκτηση της Θράκης) Αθήνα '91, εκδ. «Ρήσος» σελ. 200.

Λημήτρη Π. Λιάτσου: «*Η Πολιτεία της Αντίστασης και άλλα αφηγήματα*» Πειραιάς '91, σελ. 80.

Λέσπος Καρβέλη: «*Ο θησαυρός και άλλα διηγήματα*» Αθήνα '92, σελ. 100.

Ελένης Κονιαρέλλη - Σιακή: «*Τα πέντε γράμματα*» (Νουβέλα) Αθήνα '91, σελ. 48.

Σοφίας Δελαπόρτα - Δαλαμάγκα: «*Αίθρα*» (Μυθιστόρημα) Αθήνα '92, σελ. 178.

Βαγγέλη Μηνιώτη: «*Η Νεροφίδα*» (χρονογνίφημα) Αθήνα '91, σελ. 96.

Ιωάννη Ν. Παπανεάρχου: «*Ενώπιος ενώπιον*» Λευκωσία '91, σελ. 140.

Ιωάννη Ν. Κυριαζή: «*Ταξίδια μέσα στο χιόνι και στο χρόνο*» Αθήνα '92, σελ. 48.

Γιάννη Γουδέλη: «*Η ερωτική φιλία των Αρχαίων Ελλήνων*» Δίφρος, Αθήνα '92, σελ. 190.

Ταξιάρχη Ζαγγανά: 1) «*Λάβαρα κι εξαπτέρυγα*» Τρίκαλα '92 Προτ. Θεσσαλικές εκδόσεις, σελ. 120. 2) «*Το ταξίδι μας στην Κρήτη*» Τρίκαλα '91, σελ. 16.

Γιώργου Α. Ματζώρου: «*Γιάννης Κοφίνης ο Αγωνιστής και ο Λογοτέχνης*» Αθήνα '88, σελ. 300.

Θανάση Παπαθανασόπουλου: «*Ο Λυρικός κόσμος του Γ.*» Αθήνα '91, σελ. 30.

Γνωρίστε τον Ελληνικό Πολιτισμό
με τις Εκδόσεις Ποιότητας

ΠΑΠΑΔΗΜΑ

που τιμούν τα ελληνικά γράμματα
και συμβάλουν στην ανάπτυξη
των κλασικών σπουδών και της παιδείας
στην πατρίδα μας

Κάθε βιβλίο μας είναι το πολυτιμότερο
και φθηνότερο δώρο

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑ, Γεωργίου Β. Αθήνα, τηλ. 76 27.318